

Stockholms kommunfullmäktiges budgetsammanträde den 15-16 nov 2017

**Att vara socialkonservativ
är att vara mångfacetterad**

**Verkligheten är mångfacetterad
då måste också politiken vara det**

*En visionär och ansvarsfull politik utifrån en
konstruktiv nationalistisk grundsyn för Stockholms stad*

Margareta Haglund (-)

Förslag till budgetbeslut med motiveringar

Oktober 2017

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för år 2018 för Stockholms stad

Inriktning för åren 2019 och 2020

INLEDNING

Budgetförslag i sammanfattning.....	7
Ideologiska utgångspunkter.....	13
Det parlamentariska läget i fullmäktige.....	25
Begränsningar i kommunens kompetensområden.....	31
Fördelning mellan det offentliga och det privata.....	33
Pyramidspelsgapet.....	35
Samhällsekonomi är en viktig ledstjärna.....	39
Upphandling.....	43
Perspektiv på systemet för utjämningsbidrag.....	47
Skattsats.....	49

NÄMNDER OCH STYRELSER UTOM ROTELINDELNING

Kommunstyrelsen mm.....	53
Revisorskollegiet.....	61
Valnämnden.....	63

STADSDELSNÄMNDER

Stadsdelsnämndernas uppgifter.....	67
Förskoleverksamhet.....	71
Barn, kultur och fritid.....	75
Äldreomsorg.....	79
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning.....	81
Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri.....	85
Stadsmiljöverksamhet.....	89
Ekonomiskt bistånd.....	91
Arbetsmarknadsåtgärder.....	93

FACKNÄMNDER

Arbetsmarknadsnämnden.....	97
Avfallsnämnden.....	107
Exploateringsnämnden.....	109
Fastighetsnämnden.....	111
Idrottsnämnden.....	113
Kulturnämnden: Kulturförvaltningen.....	121
Kulturnämnden: Stadsarkivet.....	133
Kyrkogårdsnämnden.....	135
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	137
Servicenämnden.....	145
Socialnämnden.....	147
Stadsbyggnadsnämnden.....	179
Trafiknämnden.....	189
Utbildningsnämnden.....	239
Äldrenämnden.....	249
Överförmyndarnämnden.....	253
Central medelsreserv.....	257
Finansförvaltning.....	259

BOLAG INOM STOCKHOLMS STADSHUS AB

Koncernen Stockholms Stadshus AB (S-hus AB).....	263
Bostadsbolagen: AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem.....	265
Micasa Fastigheter i Stockholm AB.....	267
Stockholms Stads Bostadsbostadsförmedling AB.....	269
Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB.....	273
Stockholm Vatten och Avfall AB.....	275
Stockholms Hamn AB.....	277
AB Stokab.....	279
Stockholms Stads Parkerings AB.....	281
Stockholms Stadsteater AB.....	283
Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.....	285
Stockholm Business Region AB.....	287
S:t Erik Försäkrings AB.....	291
S:t Erik Livförsäkring AB.....	293
S:t Erik Markutveckling AB.....	295

INTRESSEBOLAG I STOCKHOLMS STADSHUS AB

Mässfastigheter i Stockholm AB.....	299
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad.....	301

STOCKHOLMS STADS ORGANISERING I KOMMUNALFÖRBUND

Storstockholms brandförsvaret (SSBF).....	305
---	-----

BILAGOR

1. Resultatbudget.....	309
2. Nettokostnader (exkl kapitalkostnader).....	310
3. Kostnader (exkl kapitalkostnader).....	311
4. Intäkter.....	312
5. Investeringsutgifter.....	313
6. Investeringsinkomster.....	314
7. Resultatbudget, Stadsdelsnämnder.....	315
8. CESAM-bilagor, Kommunstyrelsen mm, Revisorskollegiet och Valnämnden.....	317
9. CESAM-bilagor, Stadsdelsnämnder.....	323
10. CESAM-bilagor, Övriga nämnder.....	333
11. CESAM-bilagor, Central medelsreserv, finansförvaltning.....	353

Att vara politiskt korrekt innebär att man låter hänsynstaganden gå före saklighet

Att vara socialkonservativ innebär att saklighet går före hänsynstaganden

INLEDNING

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-)
förslag till**

**Budget 2018 för Stockholms stad och inriktning för
åren 2019-2020 samt ägardirektiv 2018-2020 för
koncernen Stockholms Stadshus AB**

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) budgetförslag i sammanfattning

Föreliggande förslag till budget för Stockholms kommun år 2018 med inriktning för åren 2019 och 2020 är försiktig.

Rådande skattesats om 17,90 kronor per skattekrona – som har höjts av den rödgrönrosa majoriteten under innevarande mandatperiod – och som föreslås vara oförändrad i majoritetens förslag föreslås även i detta förslag till budget bibehållas oförändrad. Även avgifter av olika slag föreslås i föreliggande budget stämma överens med dem som föreslås av majoriteten. Detta betyder att intäkts- sidan i denna budget blir densamma som den i majoritetens budgetförslag.

Utgiftssidan totalt är densamma i föreliggande budgetförslag som den som återfinns i det rödgrönrosa majoritetsförslaget. Dock gör Haglund & Wall ganska omfattande omprioriteringar. Här märks framför allt minskningar på skolområdet. Haglund & Wall tror inte på att lösningen på problemen och de låga resultaten i många skolor handlar om resursbrist utan brist på vuxensamhällets förmåga att skapa ordning och arbetsro i skolan. Lösningen ligger inte i fler lärare som kostar en massa pengar utan lärare som har befogenhet och auktoritet att skapa just ordning och reda i sina klassrum. Istället satsar vi betydande extraresurser inom äldreomsorgen. Som socialkonservativa anser Haglund & Wall det vara självklart att de äldre som har byggt upp det välfärdssamhället som alla vi yngre har förmånen av att leva i idag också ska få ta del av sina arbetsresultat. I övrigt drar Haglund & Wall in på onödigt resursslöseri från de rödgrönrosas sida när det gäller bland annat klimatarbete och genuspedagogik. Dessa inbesparade medel sätter Haglund & Wall in i nyttoskapande områden.

Haglund & Wall lämnar även majoritetens förslag till investeringsbudget oförändrad. Detta trots att vi är bekymrade över den höga investeringstakt som Staden pressas in igenom den rödgrönrosa majoritetens iver. Bekymret består framför allt i att investeringarna i hög grad lånefinansieras. På så sätt in-tecknas utrymme för kommande år genom att ränta och amortering ska betalas med framtida skattebetalares pengar.

Huvudorsaken till denna försiktighet som tar sig i uttryck i att Haglund & Wall trots allt låter ramarna för budget vara oförändrade jämfört med majoritetens förslag är att det redan om ett år från nu genomförs allmänna val till kommunfullmäktige. Vi kan inte planera för annat än ett majoritetsskifte i Stockholms kommun. Detta betyder i sin tur att budgeten som läggs nästa år kan läggas utifrån en helt ny politisk inriktning. Då blir det också tid och tillfälle för att ta fram en budget med ett helt annat innehåll.

En visionär och ansvarsfull politik utifrån en konstruktiv nationalistisk grundsyn för Stockholms stad

Sammantaget måste det anses att Alliansen gjorde ett politiskt betydligt bättre jobb för Stockholms stad under de två föregående mandatperioderna 2006-2010 och 2010-2014 då man styrde i Stadshuset än vad den nuvarande rödgrönrosa majoriteten gör under innevarande mandatperiod 2014-2018. Sedan den idag gällande majoriteten i fullmäktige med Socialdemokraterna i spetsen tog över ansvaret för den politiska ledningen i Stockholms stad år 2014 har utvecklingen på de allra flesta områden gått 180 grader åt fel håll.

Socialdemokraterna sitter fast i sitt 1960-talsmantra: ”Vi bygger Stockholm starkt, vi bygger bostäder. Vi bygger Stockholm starkt, vi bygger bostäder!”. Detta är en helt meningslös politik eftersom gruppen som flyttar in i nybyggd bostäder är människor från andra sidan jorden som på totalen aldrig någonsin kommer att kunna betala för varken sitt boende eller sitt uppehälle i övrigt. Detta beror helt enkelt på att dessa människor inte kommer i arbete i den omfattning som krävs för att de som grupp ska klara av att försörja sig själva. Det blir istället en uppgift för övriga stockholmare och skattebetalare.

Miljöpartiet står för ett synnerlig enkelspårigt sätt att betrakta vad politiken går ut på: ”Vi minskar på biltrafiken, vi stoppar bilarna. Vi minskar på biltrafiken, vi stoppar bilarna!”. I övrigt ägnar man sig mest från Miljöpartiets sida med att driva på för att Stockholms stad ska ge sig i kast med allehanda förment miljö- och klimatvänliga åtaganden – med en högst osäker nytta för stockholmarna, men med säkra och betydande extrakostnader.

Med Vänsterpartiet i styret kommer en ytterligare utbredd ekonomisk ansvarslöshet i släptåg, och nu även inom andra områden bland Stockholms stads verksamheter. Utöver detta tillför inte Vänsterpartiets politiska bidrag inte så mycket mer än ett återförande av så mycket verksamhet till det offentliga, det vill säga återkommunalisering, som möjligt.

Feministiskt initiativs inflytande över politiken inom Stockholms stad är ändå det allra mest allvarliga problemet. Stockholmarna märker av detta inte minst i form av en utbredning och fördjupning av genuspedagogiken inom våra för- och grundskolor – ja, utom i alla våra så kallade utanförskapsområden förstås. Där tillåts flickor fortsatt vara flickor och pojkar vara pojkar. Där driver man tvärtom på för att kvinnor fortsatt ska vara kvinnor och män fortsatt ska vara män som den tillskyndare av hedersförtryck man inom Feministiskt initiativ är.

Gemensamt för samtliga styrande partier i nuvarande majoritet är den totala undfallenheten för asociala beteenden. Man uppmuntrar till klotter och skadegörelse. Illegala bosättningar tillåter man i praktiken. Man ”löser” frågan genom att avsätta miljoner av skattebetalarnas surt förvärvade slantar till att städa upp efter bosättarna när de svinat ner så pass mycket på ett ställe att de själva inte trivs längre utan ser sig tvungna att flytta till en annan plats.

Med oppositionens olika budgetförslag för år 2018 läggs en gemensam politisk plattform för att säkra en mandatperiod 2018-2022 med en icke-rödgrön majoritet i Stockholms kommunfullmäktige, och därmed maktskifte efter nästa års val.

En socialkonservativ står för en politik som i ideologi och i handling genomsyras av saklighet och allas rätt till likabehandling. Socialkonservatismens främsta kännetecken är en ansvarsfull politik. Med ansvarsfull ska förstås stram. En socialkonservativ står för en stram politik. Ekonomiskt ska stram förstås som motsatsen till lättsinnig. En socialkonservativ inser allas våra resursmässiga begränsningar, och låter denna insikt avspegla sig i den politik som socialkonservativa förespråkar. Vi varken hyllar eller älskar marknadens krafter, men en socialkonservativ konstaterar att de är i det närmast allestädes närvarande.

Det finns de som uppfattar marknadskrafterna som något komplicerat och svår-greppbart – och till och med ondsint. Marknadskrafterna är inte mer abstrakt eller komplicerat än det faktum att, allt annat lika, priset stiger på en vara när efterfrågan ökar och tvärtom – priset faller när efterfrågan minskar. För utbudet gäller det omvända. När utbudet ökar så, allt annat lika, faller priset. När utbudet minskar ökar priset. Dessa rörelser är så allmänt operativa att de bör betraktas det närmaste man kommer naturlagar inom samhällsvetenskaperna. Priset är en viktig signal om förhållanden på marknaden. Inte minst i orostider, till exempel i tider med hög inflation, försöker ansvariga alltför ofta sig på att betvinga marknadskrafterna. Iran drabbades av galopperande inflation i kölvattnet av den islamska revolutionen år 1979 då Khomeini kom till makten. Man försökte stoppa inflationen genom att släpa ut handelsmän som höjde priserna på gatorna och pryglade dem. Priserna steg ändå, eller så uppstod varubrist. Politiken rår inte på marknadskrafterna med besvärjelser. Att försöka sig på sådant är lika intelligent som att bestraffa sina barn för att de inte växer så mycket som man önskar.

Reglerar man en i övrigt väl fungerande marknad uppstår obalanser i andra avseende. Pristak leder till exempel regelmässigt varubrist och så vidare. Att det förhåller sig på detta sätt är en viktig insikt som en socialkonservativ ständigt bär med sig, och avspeglas i den politik som man förespråkar. Respekt för att tillgängliga resurser är ändliga, och en ambition att göra det som är allra bäst för Stockholms stads invånare med de resurser som står till buds är den kanske viktigaste ledstjärna i kommunpolitiken. Därigenom närmar vi oss olika frågeställningar utifrån en saklig infallsvinkel. Detta i motsats till dem som låter analyserna i alltför hög grad präglas av ideologiska eller känslostyrda hänsynstaganden.

Vi som är socialkonservativa ser principen om allas rätt till likabehandling som en grundläggande utgångspunkt för politiken. En princip som ger handfast vägledning för hur umgänge och samvaro mellan människor ska gestalta sig. Detta i motsats till uttrycket ”Allas lika värde”, vilket mest kan liknas vid en intetsägende och till inget förpliktigande plattityd. Uttrycket en språklig förvrängning av FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, Artikel nr 1, inledningsmeningen:

”All human beings are born free and equal in dignity and rights ”.¹

---

¹ <http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>

Vi socialkonservativa är inte politiskt korrekta i den innebörd som begreppet kommit att få i Sverige och i stora delar av västvärlden under senare år.

Att vara politiskt korrekt innebär att man låter saklighet stå tillbaka för hänsynstaganden.

Med hänsynstaganden följer avsteg från principen om allas rätt till likabehandling.

Ideologiska utgångspunkter

Vår förändrade politiska roll i Stockholms stads kommunfullmäktige från och med år 2015 respektive år 2017 motiverar att vi inledningsvis helt kort redogör för våra ideologiska utgångspunkter. Vi står politiskt i huvudsak på en ideologisk plattform som har två ben. Socialkonservatism är vår politiska hemvist. Nationalism i dess mest konstruktiva uttrycksform är för oss en självklarhet. Vi hejar på Sverige när landslagen spelar bland annat fotboll och ishockey.

Mot den bakgrunden ter sig en redogörelse för modern socialkonservatism i Sverige och konstruktiv nationalism naturlig. Dessa två grunder ges var sitt avsnitt nedan. Dock finns uppenbara fördelar med att en politisk överblick av föreliggande slag tar sin början i en analys av den traditionella vänster-högerskalan.

Den traditionella politiska vänster-högerskalan

Traditionellt har det politiska åsiktspektrumet tecknats utmed en vänster-högerskala. Denna skala har betraktats ur ett flertal olika dimensioner. Vänstertytringar har setts som radikala och omdanande medan högern har ansetts stå för det konservativa och bevarande. Vänster förknippas idag typisk med sådana företeelser som miljöprotester, internationell solidaritet, vegetarianism, marknadsmotstånd och för starka fackföreningar. I dag förknippas höger med sådana värden som familj, kyrkliga traditioner, monarki, adelskap och militarism.

Den dominerande dimensionen har till dags dato emellertid varit den ekonomiska. Allmänt målas det upp en bild av att de ”fattiga” står till vänster och att de ”rika” står till höger. Hur vänster-högerskalan bäst tillämpas kan diskuteras i sina detaljer. Nedan ges en grov skala med partipositioneringar som på ett ungefär avspeglar den bild som massmedia i Sverige brukar teckna för de tidigare, före valet år 2010, sju riksdagspartierna:

Vänsterpartiet   Miljöpartiet   Socialdemokraterna   Centern   Liberalerna   Moderaterna   Kristdemokraterna

På den yttersta politiska vänsterkanten återfinns vad som traditionellt har kommit att kallas tokvänstern eller bokstavsvänstern. Dessa benämningar har sin grund i det sena 1960-talet då det uppstod en hel uppsjö av politiskt aktiva vänstergrupperingar – var och en med sin egen beteckning. Bland dessa kan nämnas grupper som KFML (Kommunistiska Förbundet Marxist-Leninsterna) och KFML(r) (Kommunistiska Förbundet Marxist-Leninsterna, Revolutionärerna). I figuren nedan läggs alla dessa bokstavskombinationer också till vänster-högerskalan under samlingsbeteckningen just Bokstavsvänstern:

Bokstavsvänstern   Vänsterpartiet   Miljöpartiet   Socialdemokraterna   Centern   Liberalerna   Moderaterna   Kristdemokraterna

Socialkonservatism passar inte riktigt in i denna vänster-högerskala. Traditionellt har man, det vill säga massmedia och företrädare för andra politiska partier med flera, vanligen placerat socialkonservativa partier långt till höger på

skalan. En gång i tiden fanns det ganska många moderater som kallade sig själv socialkonservativa. Idag benämner förmodligen de flesta moderater sig själva som liberalkonservativa. Bland de tidigare sju riksdagspartierna enligt beskrivningen ovan finner vi nog idag de flesta socialkonservativliknande individerna bland Kristdemokraterna. Enligt den traditionella uppfattningen av vad vänster-högerskalan står för är det inte riktigt att placera in socialkonservatismen långt till höger, men nedan görs det ändå – bland annat därför att det just är den bilden som många idag känner igen vilket gör det lättare att gå vidare och bättre kunna fokusera på andra, de relevanta, föreställningarna för stunden:

Bokstavsvänstern   Vänsterpartiet   Miljöpartiet   Socialdemokraterna   Centern   Liberalerna   Moderaterna   Kristdemokraterna   Socialkonservatismen

Dessutom visar det sig att en sådan placering är relevant i vissa avseende när vi behandlar förhållanden i dagens Sverige – och kanske rent av i hela västvärlden sedan 1960-talet även om det är i Sverige som det har kommit att drivas till sin mest extrema ytterlighet. Nämligen när dimensionen Graden av verklighetsfrånvändhet mäts utmed vänster-högerskalan.

Vänster-högerskalan utifrån Grad av verklighetsförvanskning

Vi betraktar nu verklighetsbilden för de olika partierna och grupperingarna utmed skalan. Inom Bokstavsvänstern kan en grundläggande och gemensam verklighetsbild för de allra flesta grupperingar inom denna samlingsbeteckning sammanfattas: ”Arbetarna skyndar sig till fabrikerna ivriga att bygga socialismen!”. Här är det alltså frågan om grupper och enskilda individer som fullständigt har tappat allt fotfäste i tillvaron. I själva verket var ju livsvillkoren och humöret i det gamla sovjetdominerade Östeuropa milt uttryckt usla och deprimerande.

I samma vänsterände, men en aning till höger på skalan om denna extremvänster hittar vi Vänsterpartiet. I det här partiet heter det i praktiken: ”Hedersmord finns inte! Det var bara Fadimes pappa som var så där – alla andra de här männen är jättesnälla. Möjligen att det finns främmande män som står upp för sin kultur”. Hederstänkande driver föräldrar att i förlängningen mörda sina egna barn. Det existerar och är utbrett även i Sverige samt växer i takt med invandring från länder där hedertänkande är en del av samhället. Vänsterpartiets förnekande och relativisering av hedersförtrycket leder till utbredd och omfattande social misär i Stockholms stad.

En Miljöpartists tankevärld kan typiskt fångas med formuleringar något i stil med: ”Det är bara människor som är elaka mot djur – ute i naturen är djuren vänner och snälla mot varandra!”. Kommentarer är överflödiga. Senare tids opinionsmätningar tyder dessbättre på att väljarna alltmer kommer till insikt om hur en miljöpartist faktiskt är funtad.

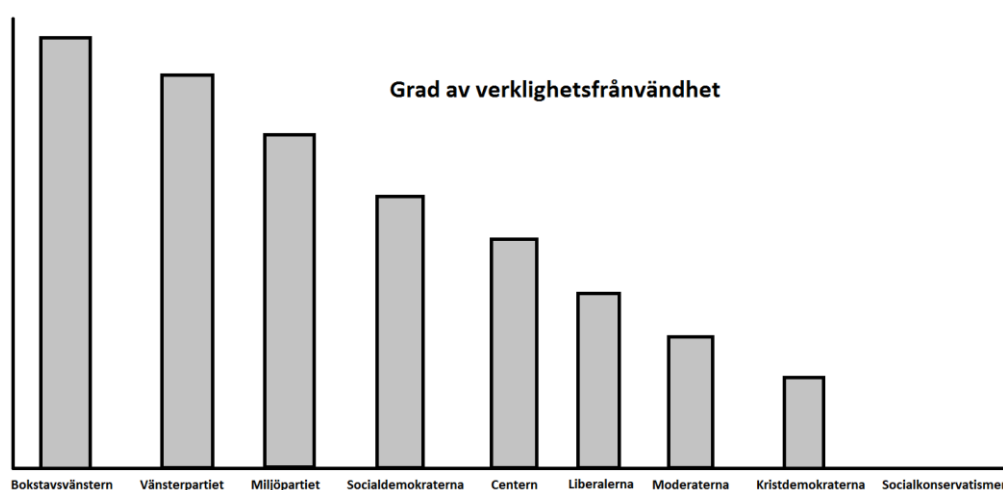
Socialdemokraten utbryter upprört: ”Det förekommer inget som helst bidragsfusk inom det svenska socialförsäkringssystemet. Den som påstår något sådant är bara ute efter att komma åt svaga och utsatta grupper i samhället!”. Så förhåller det sig inte riktigt, men vi ser nu att graden av verklighetsfrånvändhet ändå inte är fullt lika grav när vi rör åt höger utmed skalan.

Inom Centerleden hörs: ”All svensk kärnkraft kan stängas av omedelbart och i morgon dag utan att det skulle få någon som helst betydelse för varken elpriset eller energiförsörjningen i Sverige!”. Med dagens låga elpriser kan kanske även någon utanför Centerpartiet tilltalas av denna slogan. Emellertid har detta varit Centerns ståndpunkt genom decennierna, och alltså även under tider med högt elpris och bristande tillgång.

En ganska typisk uppfattning inom både Liberalerna och Moderaterna är att: ”Klassamhället existerar inte längre i Sverige!”. I själva verket är klassamhället en påtaglig realitet i dagens Sverige. Dock är inte fattigdomen för den arbetande klassen lika påtaglig idag som den var för till exempel 100 år sedan. Skillnaderna i lön och arbetsvillkor är likväl milsvida mellan en byggnadsarbetare och en börsbolagsdirektör ännu idag.

Kristdemokraten kan titta dig allvarligt i ögonen, och försäkra att: ”Jesus gick verkligen på vattnet!”. Trots allt bör en sådan utsaga betraktas som tämligen harmlös och oförarglig. Mer viktigt är emellertid att en sådan uppfattning har endast liten bäring på politiken i dagens Sverige och i Stockholms stad.

Sammanfattningsvis är ytterligare kommentarer till dessa enskilda tokigheter överflödiga. Det är vidare inte helt lätt att rätt klassificera denna typ av uppfattningar utifrån grad av verklighetsfrånvändhet, men sammantaget bör man nog kunna säga att allteftersom vi rör oss från vänster till höger blir i alla fall verklighetsfrånvändheten mindre grav och mer oförarglig. Man kan illustrera vänster-högerskalan på traditionellt sätt, men också med att lägga till en vertikal axel som mäter graden av verklighetsfrånvändhet. Utan att sätta siffror på denna vertikal axel blir det en figur ungefär i stil med den som återges nedan:

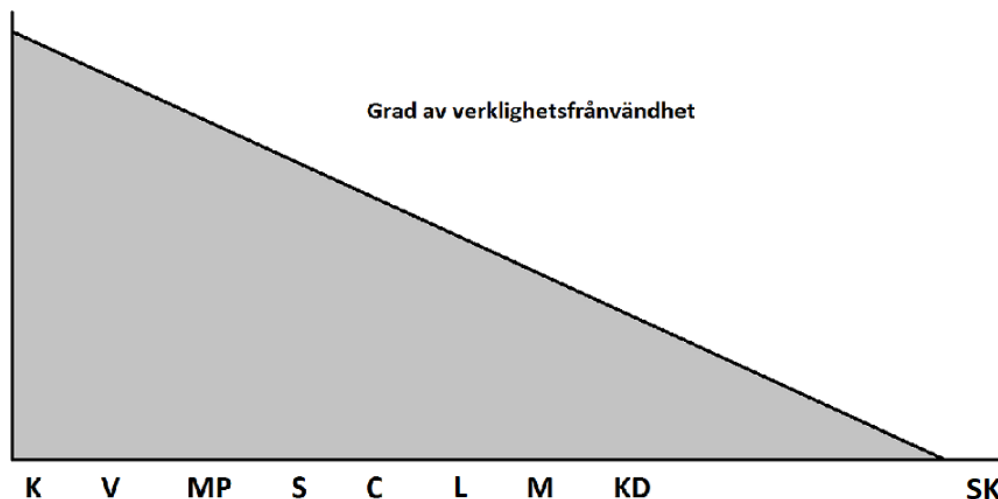

Någon kan vilja hävda att det överlägset mest dominerande socialkonservativa partiet i Sverige idag är Sverigedemokraterna, och att det därför vore mer riktigt att skriva ut Sverigedemokraterna istället för, som nu skrivs här, socialkonservatism. Även om förvisso Sverigedemokraterna är det väljarmässiga helt dominerande socialkonservativa partiet idag i Sverige så finns det andra – som

dessutom tycks vara på stark frammarsch – som till exempel Vi SocialKonservativa (ViSK), och fler kan vara på gång att starta upp sin verksamhet. Av detta skäl används beteckningen socialkonservatism trots att detta inte beskriver ett parti utan en politisk strömning.

Istället för staplar kan man lägga in en linje från vänster till höger i figuren ovan. Detta görs nedan. Som förberedelse för kommande avsnitt ersätts här de fulla partinamnen med dessas bokstavförkortningar. Bokstavsvänstern tilldelas här bokstaven K och socialkonservatismen får bokstavskombinationen SK.

Socialkonservatism utmärker sig, som framgår av figuren ovan genom den låga graden av verklighetsfrånvändhet som präglar dess samhällsbetraktelser och analyser. Den är i princip noll. I själva verket är det i mångt och mycket just verklighetstillvändheten som gör att en individ i Sverige tar till sig socialkonservativt tänkande. Man betraktar hur saker ser ut och fungerar i dagens svenska samhälle. Därefter lyssnar den partipolitiskt tillhörighetssökande till de olika partiernas beskrivningar. Då upptäcker man ganska snart att det just bara de socialkonservativa partierna som står för en oförvanskad och frisk verklighetsuppfattning. Framgångsrika lösningar på samhällsfrågor- och problem förutsätter relevant och korrekt nulägesanalys. Man ser att det är socialkonservatismen som förmår att se verkligheten som den är. Den efterföljande slutsatsen blir att det bara är socialkonservatismen som klarar av att presentera relevanta förslag till lösningar på de utmaningar som vårt land och stad står inför. Som ett resultat av dessa insikter och uppvaknanden blir väljarna socialkonservativa i allt ökande omfattning vilket bekräftas av både opinionsmätningar och allmänna val.

Processen kan verka enkel och rättfram. Så enkel och rättfram att frågan kryper upp på bordet: Varför är då inte alla människor i Sverige och i Stockholms stad just socialkonservativa? Det finns ett flertal orsaker till detta. Här håller vi oss kvar vid vänster-höger-skalan som den har återgivits ovan. Där har socialkonservatismen placerats ut längst åt höger – inte därför att det förhåller sig på det sättet utan därför att, som sagts, det är där som socialkonservativa partier har placerats i Sverige av andra aktörer inom politik och massmedia med flera.

Om det skulle vara en riktig bedömning att placera socialkonservatismen på en denna rena högerposition utmed vänster-högerskalan skulle rimligen alla väljare som bytt över till ett socialkonservativt parti från ett annat komma från Kristdemokraterna och Moderaterna.

Opinionsundersökningar visar emellertid att många väljare som bytt över till något av de socialkonservativa partierna kommer från Socialdemokraterna med flera traditionella partier. Detta går ju i så fall inte ihop. I sin tur betyder det att synsättet som redogjorts för ovan, och som är det ”officiella” Sveriges allmänt vedertagna synsätt om de rådande sakernas tillstånd, inte är korrekt. Det som inte stämmer är den entydiga placeringen av socialkonservatismen på högerpositionen utmed vänster-högerskalan.

Socialkonservatismen är i många avseenden en radikal politisk strömning – åtminstone i den meningen att man drivs av ett starkt medmänsklighets- och rättvisepatos. Varje enskild individs förhållande och livskvalitet berör varje äkta socialkonservativ. I egenskap av socialkonservativa ser vi själva orättvisorna och ojämlikheten i samhället, och drivs av en önskan om att göra något åt dem. Socialkonservativa tror inte att vi under vår livstid kommer att kunna åstadkomma ett Sverige där alla är nöjda med sitt utseende och sitt arbete, där ingen blir sjuk, kanske inte ens gammal, och så vidare. Däremot drivs den socialkonservative av en radikal övertygelse om att det går att göra mer, att åstadkomma förbättringar, att det går att göra samhället och alla människors levnadsbetingelser bättre. Detta patos kommer till uttryck i ”social”-komponenten i beteckningen ”socialkonservativ”. Vi känner igen en hel del av tankemassan ovan från till exempel Socialdemokraternas partiprogram. Därför är det inte så konstigt att det kommer väljare från Socialdemokraterna till de socialkonservativa partierna.

Ett gammalt talesätt säger: Den som inte är radikal när han är ung har inget hjärta, och den som inte är konservativ när han blir gammal har ingen hjärna.

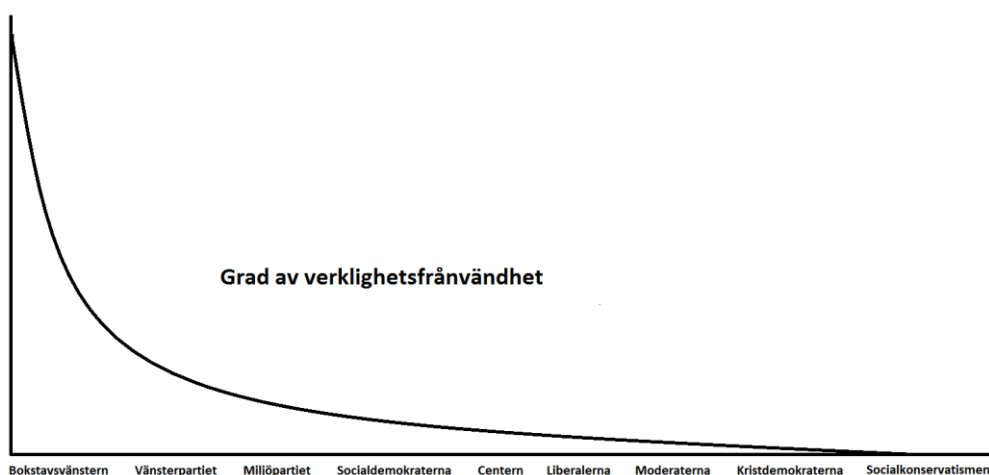
Som framgått ovan har en socialkonservativ hjärta, men en socialkonservativ har samtidigt också hjärna. Båda är dessutom mycket stora!

En socialkonservativ är konservativ – naturligt konservativ i grunden så som det framgått av ovan. Som socialkonservativ sätter man värde på traditioner. Socialkonservativa förmår att uppskatta det som redan finns – i Sverige och i andra länder. Man menar att kulturell samhörighet binder ihop ett land, ett folk eller nation. Är man socialkonservativ tycker man att det är naturligt att landslagspelare inför till exempel en fotbollsmatch tar i och sjunger med full hals när det egna landets nationalsång ljuder i arenan. En socialkonservativ står i stram givakt och visar full respekt när det andra landets nationalsång spelas. Socialkonservatismen bejakar global mångfald – det vill säga att jorden sett från rymden ser ut som ett mosaikklot där varje enskilt land eller region uppvisar sina egna särdrag. En socialkonservativ menar att den enskilde individen har ett eget ansvar – att vara en god medmänniska redan i sandlådan, att väl sköta sin utbildning efter bästa förmåga, att försörja sig själv – typiskt genom förvärvsarbete, att se till att leva sitt dagliga liv inom de gränser som lagen sätter upp, att bidra till att fostra uppväxande generationer i denna anda. I de fall där det ändå

går lite snett skyller inte en socialkonservativ allt på det så kallade samhället. Som socialkonservativ lägger man åtminstone en del av ansvaret på den enskilde individen. Vi känner igen en hel del av tankemassan ovan från till exempel Moderaternas partiprogram. Därför är det inte konstigt att det sedan lång tid tillbaka strömmar över väljare från Moderaterna till de socialkonservativa partierna.

De tre ben som socialkonservatismen står på är alltså: ett socialt rättvisepatos, en konservativ grundsyn och, kanske framförallt, en fast beslutsamhet om att inte vika inför verkligheten.

Mot denna bakgrund blir det uppenbart att socialkonservatism inte låter sig placeras rent till höger på den politiska vänster-högerskalan. Detta gäller generellt för socialkonservatismen – för socialkonservativa partier i andra länder och för socialkonservativa partier i andra tider. Socialkonservatismen känner sig generellt lika hemmastadd bland konservativa moderater som bland socialdemokrater. I dagens Sverige kan man emellertid skönja en praktiskt politisk tendens till att de socialkonservativa partierna så att säga står närmare Moderaterna än Socialdemokraterna. Detta beror specifikt svenska – eller möjligen nutida västerländska – förhållanden, och då främst den tilltagande verklighetsfrånvändhet som präglat samhället under de senaste decennierna. Dock är det ingen naturlag att man måste vara mer verklighetsfrånvänd bara för att man är ”vänster”. Man måste inte vara dårfink bara för att man är ”vänster”. I princip är det fullt möjligt att vara radikal, men att man ändå står stadigt med fötterna. Figuren ovan gäller alltså inte generellt. Istället ger den en beskrivning som gäller specifikt för dagens Sverige. Nedan ges den generella vänster-högerskalan utökad med dimensionen för verklighetsanknytning – inte med en rät linje som ovan utan med en böjd som tydliggör den stora skillnad i graden av verklighetsfrånvändhet som gäller mellan partier på vänstersidan och partier på högersidan (nu åter med partinamn utskrivna).

Yttersta vänsterns verklighetsfrånvändhet har i allmänhet varit orubblig – i alla tider i alla länder. Andra partier i andra länder, och i Sverige i andra tider, uppvisar inte sällan en hyfsat god grad av verklighetstillvändhet – det vill säga att man står stadigt med fötterna på jorden. I dagens svenska politiska miljö – som

speglas i figuren ovan – blir det än mer tydligt var socialkonservatismen finner sig hemma utmed den politiska vänster-högerskalan.

Kvar står frågan om att placera in socialkonservatismen på vänster-högerskalan. Svaret är att detta inte låter sig göras. Socialkonservatismen bör politiskt positionsbestämmas i en annorlunda geometrisk kontext än den endimensionella vänster-högerskalan. Mot denna uppgift vänder vi uppmärksamheten härnäst.

Geometrisk positionering av socialkonservatismen

Ideologiskt har socialkonservativa partier ett ben i vardera av de två traditionella politiska lägren. Inom områden som försvars- och kriminalpolitik, traditioner och kulturpolitik och liknande känner socialkonservativa partier mer samhörighet med mer renodlat konservativa partier. Det är också lite kyrka, monarki och nationaldagar över Sveriges socialkonservativa partier. Socialkonservatismen är inte avvisande till förändringar i samhället, men en bärande tanke är att sådana ska få ta den tid det tar. Den socialkonservative skyndar typisk långsamt men också eftertänksamt. I välfärdsfrågor står socialkonservatismen däremot närmare partierna på den socialistiska delen av politiska vänster-högerskalan. Socialkonservativa partier värnar om vardagsmänniskorna ute i samhälle. Man vill se starka sociala skyddsnät, en stark arbetsrätt och en god vård, skola och omsorg till landets alla invånare. Kort sagt ställer sig socialkonservativa partier typiskt bakom en löntagarvänlig politik.

Den geometriska positioneringen av socialkonservatismen behöver ta sin utgångspunkt i den traditionella vänster-högerskalan. Nedan återges den igen, men nu utan socialkonservatism men med extremgrupperingarna på båda ytterkanterna. Längst till vänster, i en egen grupp tydligt avskärmade från andra partier på skalan, placeras stalinister ST, Leninister LN och marxister MX. Längst till höger, i en egen grupp också dessa tydligt avskärmade från andra partier på skalan, placeras fascister FC, rasister RS och nazister NZ. Man kan alltid diskutera placeringar. Någon kanske vill att fascister och rasister ska byta plats i skalan nedan. Den placering som gjorts här bygger emellertid på att fascismens kärna inte är rasism utan att den starke ska trycka ned den svage. Nazismen bygger på båda tankarna – nämligen att den starke ska trycka ner den svage samtidigt som rastänkandet är en bärande idé i hela dess ideologi. Därmed blir dess placering allra längst till höger självklar. Här har vidare ett val gjorts om att rasism är att betrakta som mer högerextremt än tanken att den starke ska trycka ner den svage.

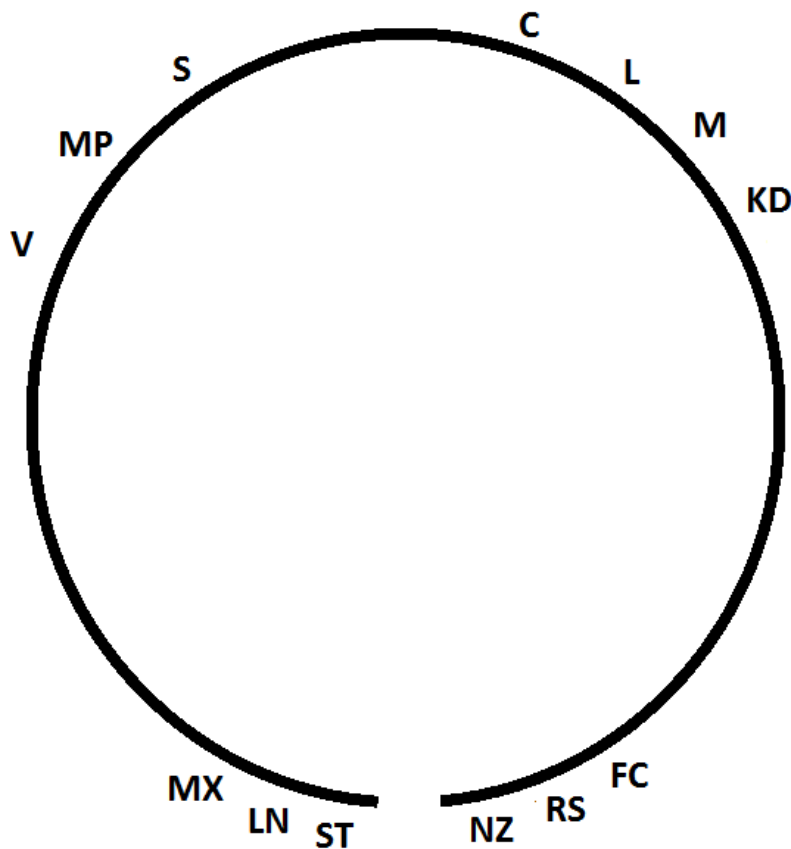
ST LN MX   V MP S C L M KD   FC RS NZ

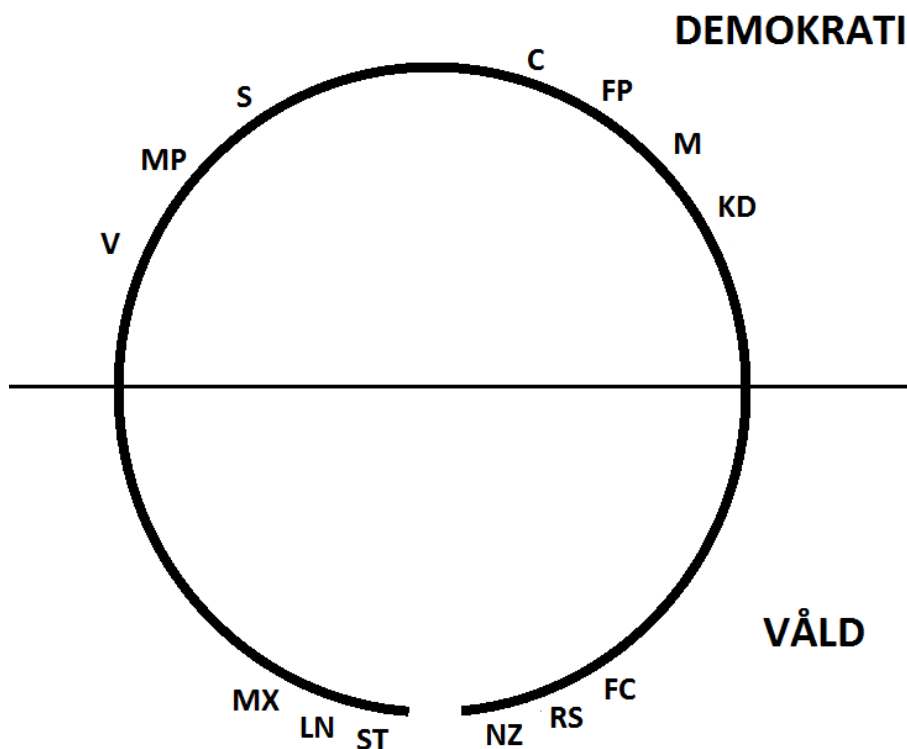
Som positioneringen av de olika politiska åsiktsyttringarna med nöd är gjord utmed den en-dimensionella vänster-högerskalan hamnar vänster- respektive högerextremister långt ifrån varandra. Det stämmer väl överens med hur de typiskt uppfattar varandra – nämligen som bittra huvudfiender. Å andra sidan

stämmer det dåligt med de två gruppernas huvudsakliga politiska grundidé – förkastandet av demokratitanken till förmån för våldsanvändning. Det är en brist med den linjära endimensionella vänster-högerskalan att den inte förmår illustrera hur nära vänster- och högerextremister står varandra i frågan om hur politiska beslut ska tas.

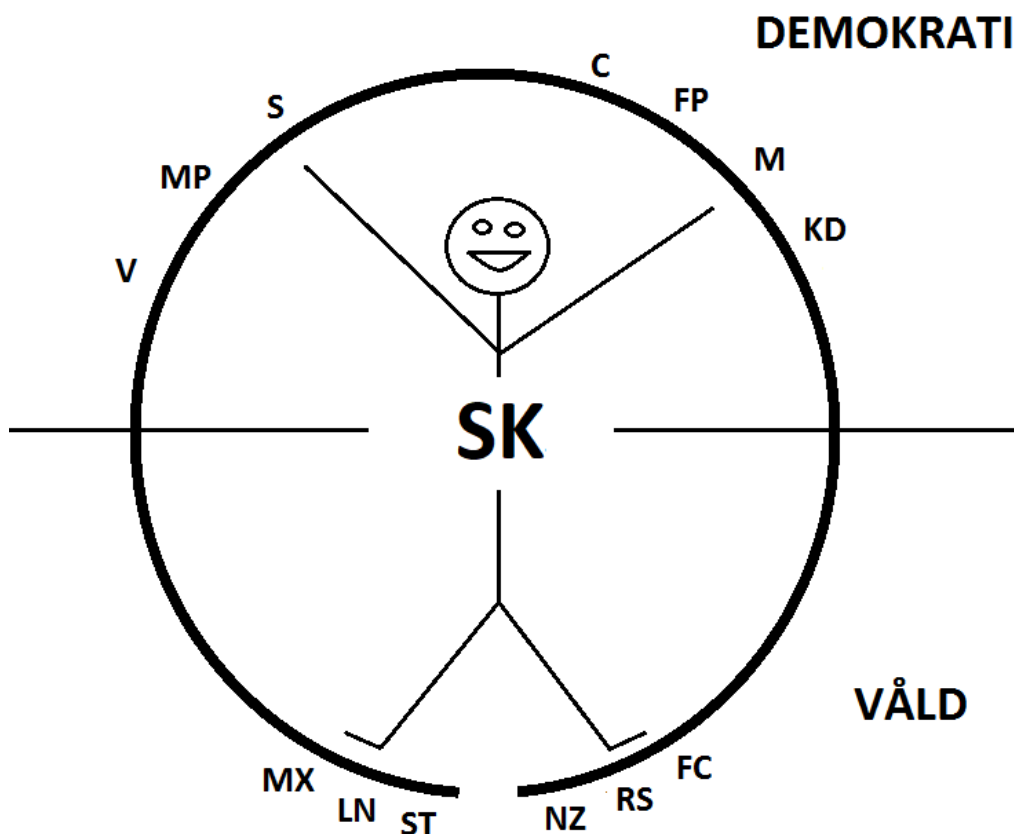
En cirkel i stället för en linje, med vänster- och högerextremism kvar på sina respektive kanter, illustrerar bättre hur nära de faktiskt står varandra när det gäller grundläggande demokratiuppfattning. I figuren nedan ges en sådan cirkel. Dock knyts inte cirkeln samman i dess ändrar. Detta för att markera att de både står nära varandra, men också långt ifrån. Allt detta stämmer väl överens med hur Stalin och Farbror Führern under en period var allierade, men senare bekämpade varandra i en strid på liv och död.

Som cirkeln är ritad befinner sig de traditionella riksdagspartierna på den övre halvan av cirkeln och ytterkantpartierna är placerade på den undre. Med ett vågrätt streck genom mitten av cirkeln separeras dessa två grupper av politiska inriktningar. Det karaktäristiska för partierna på den övre halvan är att man bekänner sig till den demokratiska formen av styrelseskick medan rörelserna som befinner sig på den undre halvan ser våldet som en naturlig del av den politiska utövningen. Figuren nedan illustrerar detta.

Socialkonservatism SK kommer in i denna politiska cirkel inte på en plats utmed den utan just inne i den som figuren nedan visar.

Den socialkonservative förebilden inne i cirkeln sträcker upp sina armar mot både den socialistiska och den borgerliga delen av det politiska spektrumet vilket i figur illustrerar det som i texten ovan anförts utförligt – nämligen att socialkonservatismen politiskt befinner sig i båda lägren. Med benen och fötterna trampar den socialkonservative ner såväl vänster- som högerextremism.

Politiskt väljer socialkonservativa partier i Sverige att vid omröstningar typiskt ge Alliansen sitt stöd. Man röstar inte 50-50 med Alliansen respektive de rödgröna. Det beror inte på att socialkonservativa partier ideologiskt skulle luta mer åt höger. Man står tvärtom ideologiskt starkt och stadigt med vardera armarna i respektive läger. Orsaken till att socialkonservativa partier genomsnittligt röstar oftare med Alliansen än med de rödgröna, och mot de rödgrönrosa här i Stockholms kommunfullmäktige, beror på andra omständigheter. Ett förhållande som väl motiverar en särskild utläggning om den rådande parlamentariska situationen – och då särskilt den som med stor säkerhet kommer råda i Stadshuset efter nästa års val 2018. Först behövs dock några förebyggande ord om nationalismbegreppet inom den socialkonservativa rörelsen.

Den konstruktiva nationalismen inom socialkonservatismen

En socialkonservativ är i allmänhet nationalist. Det är egentligen inte mycket mer än bara en naturlig politisk förlängning av en mänsklig grundinstinkt. Brinner det i huset man bor i och man inte har möjlighet att rädda alla i huset på en gång utan situationen är sådan att man är tvungen att rädda en individ i taget så gör de allra flesta så att man börjar med att rädda sina egna barn. Först därefter räddar man grannens barn och så vidare. Hemskt vore det annars. Vem skulle vilja ha en förälder som räddar andras barn före sina egna? Man håller normalt på det lokala fotbollslaget. På den tiden man bodde i Trollhättan tyckte människor där oftast att det var trevligare om SAAB uppvisade goda försäljningssiffror än om VOLVO gjorde det. Det var mer angeläget att arbetstillfällena på den egna orten Trollhättan säkrades än det skedde i Göteborg. De allra flesta i det landet rycks med när en svensk tilldelas utmärkelser ute i världen, till exempel en Oscars eller en Guldpalm. Mindre när sådana utmärkelser går till individer från andra sidan jorden. Så sent som i maj 2017 var tusentals människor ute på Segels Torg och hyllande ishockeylandslaget Tre Kronor när de kom hem efter guld de vann i VM. Så här har det varit i alla tider i alla samhällen ty så fungerar människor. Hade vi varit så funtade att vi räddar andras barn före våra egna barn hade knappast mänskligheten utvecklats till vad vi är idag.

Ovanstående kan sammanfattas som att man är sig själv närmast vilket är en evolutionens grundläggande byggstenar. En nationalism utifrån sådana linjer beskrivs som en konstruktiv nationalism till vilken en socialkonservativ bekänner sig. Utifrån en sådan tankestruktur skapas en plattform hos den enskilde individens vardagstillvaro såväl som för en utveckling av en konstruktiv samhällskropp – en nation där individerna känner gemenskap med varandra. En värld där nationer respekterar varandra, och umgås på ett fredligt, harmoniskt och konstruktivt utvecklande sätt.

Detta står i stark kontrast till så kallad destruktiv nationalism. En utgångspunkt för destruktiv nationalism är uppfattningen att den egna nationen, det egna folket, den egna rasen är bättre än andra – och därmed också ska ha rätt att härska över andra. Historien har visat vad en sådan inställning kan leda till. Det är testat, och utfallet förskräcker. Därför är de allra flesta idag helt överens om att sådant tankegods förtjänar sin plats endast på historiens skräphög.

Ett stort problem – för att inte säga den allvarligaste utmaning som Sverige står inför – är att motsatsen ännu fullt har testats i praktiken. Vad leder det till om ett folk får för sig att man är sämre än alla andra? Om man gör till politik till exempel att man själv inte har någon kultur värd namnet, men att människor i andra länder – ja, dessa har en blomstrande kultur. Om i ett land får för sig att man inte har något att vara stolt över, snarare skämmas över. Till exempel är det svenska etablissemangets uppfattning att man i Sverige ska skämmas över Karl XII. År 2012 var det 850 år sedan Djingis Khan föddes, och det svenska etablissemanget nästan sprack av glädje över att människor i Mongoliet hade något att vara stolta över. Vad händer med ett land, Sverige i det aktuella fallet, så totalt hemfaller åt självförminskande och underkastelse inför länder från andra sidan? När en hel nation låter väldiga mängder med män från hela världen komma hit och bete sig precis som de vill, och det mottagande Sverige bara bockar och anpassar hela samhället till de nyanlända männens önskemål.

Problemet är som sagt att det inte har testats förrän nu. Vi vet inte svaret på hur det kommer att gå, men en socialkonservativ anar instinktivt att det nuvarande experimentet som det officiella Sverige ägnar sig åt inte kommer att sluta väl för detta land – och särskilt inte för dess ursprungsbefolkning.

Socialkonservatismen står för en konstruktiv nationalism för Stockholms stads utveckling.

Det parlamentariska läget i fullmäktige

År 1994 fick Socialdemokraterna över 45% av rösterna i riksdagsvalet, och ännu år 2002 fick man i alla fall i princip 40%. I det senaste valet år 2014, och i valet dessförinnan år 2010, har (S) balanserat på 30%-linjen. Istället har ett nytt parti, nämligen Sverigedemokraterna, tagit plats i riksdagen och ritat om den svenska politiska kartan.

I Stockholms kommunfullmäktige har under innevarande mandatperiod, åren 2014-2018, en majoritet bestående av Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ bildats som ersatt den tidigare Alliansmajoriteten. Nästa år 2018 är det allmänna val igen. Det allra mesta talar för att de socialkonservativa partierna med Sverigedemokraterna i spetsen kommer att få ett ökat väljarstöd, och övriga partier kommer totalt sett att backa. Man kan vara rätt säker på att det parlamentariska läget i Stockholms kommunfullmäktige från och med valet år 2018 kommer förändras på samma sätt som nu skett på riksplaneln – nämligen att inget av de två traditionella blocken, Alliansen respektive de rödgröna(rosa), kommer att kunna uppnå egen majoritet under överblickbar framtid.

Den uppkomna situationen efter valet 2014 skapade oreda och förvirring i politiken. I riksdagen blev det så att den nytillträdande regeringen fick styra Sverige under år 2015 med en budget som skrivits och röstats fram av den politiska oppositionen. I Stockholms läns landstingsfullmäktige kom år 2015 att bli ett år av politisk turbulens som fick sin tydligaste manifestation genom att alliansstyret inte fick igenom sitt förslag till höjning av taxorna inom kollektivtrafiken under budgetdagarna i juni månaden. Vi befinner oss i en tid där aktörerna famlar efter nya lösningar. I riksdagen slöts Decemberöverenskommelsen formellt som ett svar på turbulensen, men upphävdes efter mindre än ett år. Rent praktiskt lever den kvar icke desto mindre. Det finns en icke-socialistisk majoritet i Sveriges riksdag, men ändå är statsministern en socialdemokrat. I Stockholms läns landsting blev ett politiskt svar på 2015 års turbulens en budgetuppgörelse mellan Alliansen och Miljöpartiet i Trafiknämnden.

Socialdemokraterna drömmer om att kunna splittra Alliansen och etablera en majoritet med till exempel S+MP+C+L under socialdemokratisk ledning. En tidigare påtaglig mardröm för Socialdemokraterna var majoritet för och samarbete mellan vad de ömsom kallar det nationalkonservativa blocket M+KD+SD och ömsom för "Den Blåbruna röran".² Det aktuella opinionsläget och rådande förutsättningar för samarbete mellan dessa tre partier gör en sådan konstellation emellertid mindre sannolik för dagen.

Ibland kan det vara svårt att korrekt uppfatta sin egen samtid. Om, säg, 100 år kommer dessa decennier nu i inledningen av 2000-talet med alla dess regeringskonstellationer i praktik och på ritbordet bara ses som tillfälliga lösningar under en mer eller mindre turbulent övergångsperiod. Lite längre fram i tiden kommer

²[http://www.socialdemokraterna.se/upload/Kongresser/Kongress_2017/Seminarieprogram%20\(S\)%20kongress1.2.pdf](http://www.socialdemokraterna.se/upload/Kongresser/Kongress_2017/Seminarieprogram%20(S)%20kongress1.2.pdf)

Sverige, i riksdagen sannolikt redan från och med valet år 2022 (om inte tidigare) och allteftersom även i politiskt valda församlingar runt om landet inklusive Stockholms kommunfullmäktige, mer permanent ha en parlamentarisk situation i där SD, kanske tillsammans med andra socialkonservativa partier, samlar mer än 30% av rösterna, och inget annat parti kommer över ens 20%.

Detta högst sannolika framtidsscenario aktualiserar två relevanta frågor:

- 1) Varför kommer det att bli på det sättet?
- 2) Hur ska Sverige ska styras, på nationell, regional och lokal nivå, på ett rationellt sätt i ett läge där inga kombinationer av etablissemangspartier kommer att kunna uppnå majoritet. Även för dagens kommunfullmäktige finns det alltså anledning att redan idag börja förbereda sig på de parlamentariska styrkeförhållandena under kommande mandatperioder.

Varför kommer det att bli på det sättet?

Somliga vill göra gällande att vi lever i en tid när det är närmaste en naturlag att väljarna dras till vad man kallar högerpopulistiska partier som sägs förespråka inåtvändhet, intolerans och slutenhet. Man menar att väljarna lockas av Steve Bannon, Alt-Rights, Breitbarts News, och allt vad de nu heter, vädjan till människors mörka tankar och drifter. Dessa aktörer sägs ha lyckats (på något märkligt men outtalat sätt) att i betydande utsträckning med att locka fram det sämsta hos väljarna. Kort sagt: Etablissemangets politik bra, men väljarna är det fel på.

Mot detta synsätt står uppfattningen att väljarna bara svarar rationellt på de lösningar som de olika politiska partierna erbjuder på samtidens svåra utmaningar som samhället står inför. Stöd för denna uppfattning kan hittas i Nederländerna. Kring årsskiftet 2016/17 tydde opinionsundersökningar på att utfallet i valet till det nationella parlamentet i mars 2017 skulle komma att bli ungefär detsamma som vi i Sverige har att se fram emot i vårt eget val i september 2018, det vill säga påtagligt stora framgångar för de så kallade högerpopulistiska partierna. Gert Wilders parti såg ut att bli det största i det nederländska parlamentet. I det läget la man om politiken från etablissemangets sida. Premiärministern, en av EU:s mest framträdande politiskt korrekta jetsetare, det liberalkonservativa folkpartiets Mark Rutte angav tonen i en stort uppslagen annonskampanj³ som lanserades i januari 2017 (fritt översatt till svenska):

Bete er normalt eller lämna det här landet!

På den vägen fortsatte det sedan under hela den nederländska valrörelsen. Resultatet av valet blev att framgångarna för Wilders nära nog uteblev helt. Rutte sitter kvar som premiärminister i Nederländerna. Orsaken till att det politiska läget och landskapet utvecklades på det här sättet är att i princip alla de så kallade etablerade politikerna förstod och förmådde att omforma sin politik utifrån vardagsmänniskornas värderingar. Politikerna i Nederländerna visade att man accepterade människornas oro, och anpassade sin politik därefter. När de eta-

---

³ <http://www.telegraph.co.uk/news/2017/01/23/dutch-prime-minister-warns-migrants-normal-gone-fends-populist/>

blerade partierna formulerar sin på detta sätter finner väljarna inget behov av att rösta fram kandidater och partier som man i andra avseenden hyser tvivel om.

Även senare val under år 2017 i Europa har gått i det nederländska exemplets fotspar. Vissa har trumpetat ut att ”högervägen har ebbat ut” (av sig själv tänker man sig). Orsaken har i själva verket legat i en omläggning av politiken från det europeiska etablissemangets sida. I Sverige kommer en motsvarande process inte ske. Svenska politiker håller med nära nog traumatisk krampaktighet fast vid sin egen tolkning av ”allas lika värde”, vilket bland mycket annat innebär:

- Vuxna karlar i tusental från andra sidan jordklotet betraktas som barn och tonåringar om de påstår det själva! Dessa individer kostar var och en skattebetalarna en miljon kr per år i omvårdnad. Karlar i tjugoårsåldern och äldre placeras ut på grund- och gymnasieskolor runt om i landet. Om de begår brott får de nedsatt eller rent av inget straff alls – de är ju barn och svensk polis backar!⁴ särskilt när det gäller sexualbrott. Då träder dessutom patetiska svenska ”män” till deras försvar och tar på sig skulden:⁵ ”Jag har varit en tafsare!”. Detta är unikt i världshistorien. Normalt är att män försvarar kvinnor mot främmande mäns övergrepp.
- Privata markägare som får sina ägor ockuperade av illegala bosättare från andra sidan av Europa får ett påfallande svagt stöd från myndigheterna med att få bort ockupanterna. Däremot är man snabb med att hota den privata markägaren med böter för miljöbrott i de fall där de illegala bosättarna har misskött, för att inte säga fördärvat, marken.
- Och så vidare med det ena exemplet vansinnigare än det andra.

Orsakerna och mekanismerna bakom det svenska politiska etablissemangets bisarra agerande har förklarats utförligt i Stockholms kommunfullmäktige och i form av Youtube-klipp.⁶ Svenska politiker kan i detta avseende närmast liknas vid en gädda som har huggit ett bete – säg en mört med en krok i. Gäddan släpper inte mörtan. Även om kroken inte har fastnat i gäddans käkar är det bara att hiva in den i båten eller upp på bryggan. Gäddan släpper inte mörtan!⁷

På motsvarande släpper inte svenska politiken besattheten i att hålla fast vid, som en utomstående betraktare ser det, fullständigt absurda ställningstaganden. Traumat sitter uppenbarligen alldeles för djupt. Allteftersom väljarna får upp ögonen för vansinnet och får själva uppleva dess ödesdigra konsekvenser kommer de socialkonservativa partierna här i landet och kommunen med Sverigedemokraterna i spetsen att öka sitt väljarstöd i varje val under åren som kommer. Övriga partiers väljarstöd kommer att sjunka ihop.

⁴ <http://www.expressen.se/gt/droger-och-valdsbrott--ny-vardag-i-nordstan/>

⁵ <http://www.aftonbladet.se/debatt/article22095680.ab>

⁶ Se till exempel: https://www.youtube.com/edit?o=U&video_id=wrsWVMJICc0,
https://www.youtube.com/edit?o=U&video_id=ii6Ft1AVirE,
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLDFjRWarMM3AQ4CqW5Cm6sFyhKyCh4ZCF>

⁷ <https://tv.aftonbladet.se/abtv/articles/222178>

Hur ska Sverige då styras?

Socialkonservatismen är, som redan nämnts, ingen renodlad mittenideologi i svensk politisk mening. Istället har de socialkonservativa partierna ideologiskt betraktat ett ben, eller arm, i vardera av de två politiska lägren. Inom områden som försvar, kriminalpolitik, traditioner och liknande känner socialkonservativa partier mer samhörighet med rentodlat konservativa partier. Det är lite grand kyrka, monarki och nationaldagar över Sveriges socialkonservativa partier. I välfärdsfrågor och arbetsrättfrågor med flera står socialkonservatismen däremot närmare partierna ute på den socialistiska delen av den politiska vänsterhögerskalan. De socialkonservativa partierna värnar om vardagsmänniskorna ute i samhälle. Man vill se starka sociala skyddsnet, stark arbetsrätt och en god vård, skola och omsorg till landets invånare. Kort sagt ställer sig socialkonservativa partier i Sverige sig, som tidigare sagts, bakom en löntagarvänlig politik.

Om det nu förhåller sig på det sättet finns det anledning att fråga sig varför i praktisk politisk socialkonservativa partier med Sverigedemokraterna i spetsen väljer att vid omröstningar typiskt ge Alliansen sitt stöd. Man röstar inte 50-50 med Alliansen respektive de röd-grön-rosa. Varken här i Stockholms kommunfullmäktige eller i just några andra politiskt valda församlingar heller. Det beror inte på att socialkonservativa partier ideologiskt skulle luta mer åt höger. Man står tvärtom ideologiskt lika starkt och stadigt med vardera benet eller armen i respektive läger. Orsaken till att socialkonservativa partier genomsnittligt, för att inte säga i allmänhet, röstar mer med Alliansen än med de röd-grön-rosa beror istället på två omständigheter:

- 1) Dagens rödgröna har i stora stycken fjärrmat sig från den goda löntagarpolitik som gårdagens arbetarpartier verkade för. Istället lägger man fokus på normkritik och genuspedagogik, man kämpar för att människor inte ska få äta kött, inte få flyga bort ett tag på semesterresa, inte få åka bil, inte få läsa och låna ”olämpliga” böcker på biblioteken och så vidare. Det finns skäl till att V och MP i senaste valet till riksdagen 2014 tillsammans fick ett mindre väljarstöd än SD ensamma. Den stora massan av människor i Sverige vill inte ha de röd-gröna-rosas samhälle.

Därmed saknas politiska kontaktytor mellan socialkonservatism och dagens röd-grön-rosa partier.

- 2) De rödgröna anstränger sig mer för att stöta bort socialkonservativa partier från sig än vad allianspartierna gör. Istället väljer rödgröna partier samverkan med Feministiskt initiativ vars politik bland annat innehåller förslag om att grova brottslingar som mördare, våldtäktmän och knarklangare ska erbjudas rätt att stanna i landet – och det även om de helt saknar både skyddsskäl och anknytning till Sverige i övrigt, och rent av uppehåller sig här illegalt.⁸ Typiskt menar man inom socialkonservativa partier med bestämdhet att sådana individer efter avtjänat straff ska utvisas ur Sverige.

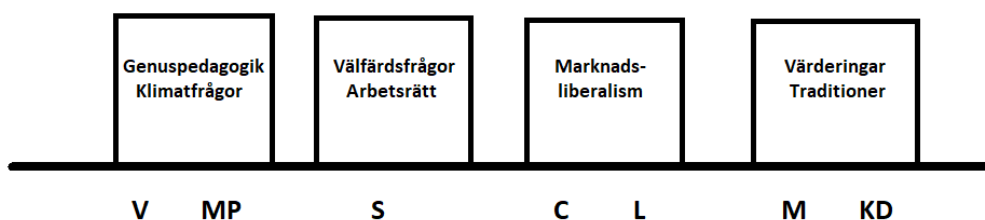
---

⁸ <http://feministisktinitiativ.se/feministiskt-initiativ-har-antagit-ny-migrationspolitik/>

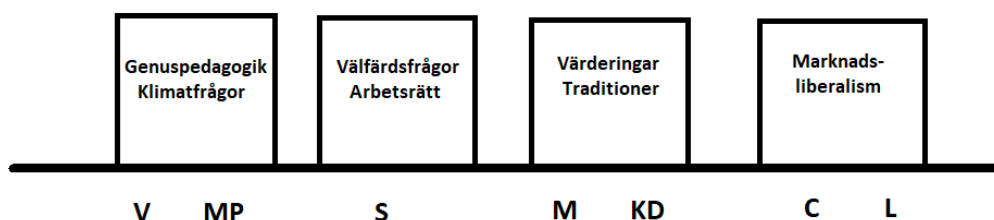
Röd-grön-rosa partier har gjort sina val, och socialkonservativa partier respekterar typiskt människors fria val (till skillnad från vad många av de individer, grupperingar och organisationer som röd-grön-rosa tar i sin famn gör). Därmed är saken om socialkonservativa partiers positionering avgjord.

Ett första konstaterande är alltså att ingen regeringskoalition kan eller under de närmaste generationerna kommer kunna samla en egen majoritet. Sverige kommer därför att styras av minoritetsregeringar under överskådlig framtid. En minoritetsregering med utsikt till framgång ska typiskt ha förankring i mitten av den politiska höger-vänsterskalan.

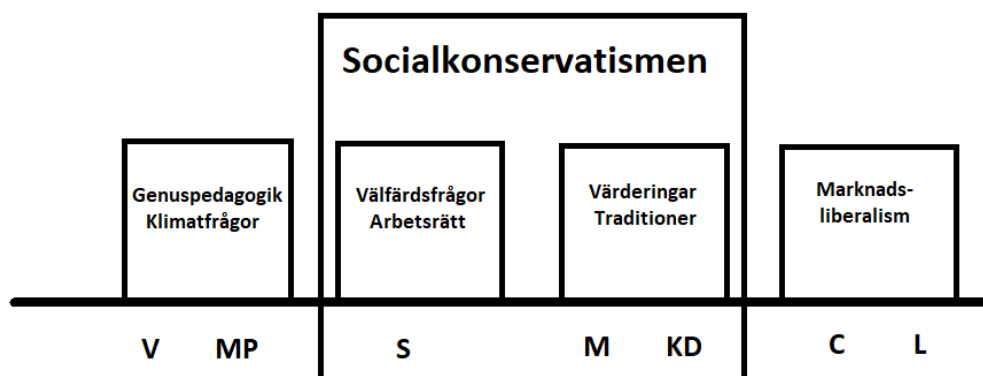
Ändå – kanske redan efter nästa års val kommer Sverigedemokraterna att vara största parti i Sveriges riksdag. Förmodligen kommer det dröja till 2020-talet innan vi har motsvarande parlamentariska läge i Stockholms kommunfullmäktige. De socialkonservativa partierna har ett politiskt ben i den traditionella konservatismen och ett ben i en löntagarvänlig politik. Det politiska spektrumet i Sverige skulle kunna illustreras i en sammanfattande grafisk figur med utgångspunkt i vänster-högerskalan enligt nedan.

Vi ser att C + L karaktäriseras av marknadsliberalism vilket inte är en socialkonservativ kärnangelägenhet. Det är däremot värderingar och traditioner. Eftersom detta är två block och fyra partier inom Alliansen kan vi låta dem byta plats. Detta görs i figuren nedan.

Med denna struktur på den politiska dagordningen i Sverige ser vi att socialkonservatismens kärnfrågor verkligen ligger i mitten på vänster-högerskalan. Detta illustreras med överdriven tydlighet i figuren nedan.

Av resonemanget följer att ett rent socialkonservativt vågmästarstyre kommer ha störst förutsättningar att få igenom sin politik. Den politiken kommer dessutom att spegla väljarnas preferenser i högre grad än vad ett rödgröntrosa- eller alliansalternativ kan göra. Beträktat från ett rödgröntrosa- eller alliansperspektiv erbjuder ett rent socialkonservativt vågmästarstyre (eller någon koalition mellan SD och andra socialkonservativa partier) också goda möjligheter att hela tiden vara med och påverka, och få igenom, sin politik. Ett exempel på hur detta skulle kunna gestalta sig kunde vi se i riksdagen hösten 2013 då Sverigedemokraterna sa ja till, och riksdagen röstade igenom, Alliansens femte jobbskatteavdrag samtidigt som riksdagen stödde de rödgrönas förslag om att säga nej till höjningen av brytpunkten för statlig inkomstskatt – detta enkom på grund av att Sverigedemokraterna stödde den delen i skatteförslaget. Riksdagen röstade hösten 2013 igenom den skattepolitik som Sverigedemokraterna förde fram.

Det finns därför all anledning för samtliga aktörer i Stockholms kommunfullmäktige att redan idag förbereda sig för den dagen då de socialkonservativa partierna, sannolikt, med Sverigedemokraterna i spetsen är den största partikonstellationen i fullmäktige, och hur man utifrån konstruktiva överväganden kan komma fram till hur Stockholms stad då ska styras. Ta bara en egentligen så trivial sak som bänkplaceringen av ledamöterna i Rådssalen när antalet från de socialkonservativa partierna med Sverigedemokraterna växer. Då kommer det inte att finnas utrymme för att bibehålla dagens placeringsprincip med majoriteten på den ena halvan av Rådssalen och oppositionen i den andra. För att undanröja alla eventuella oklarheter om var dagens socialkonservativa partier står i grundläggande politiska frågor kan det vara motiverat att avsluta med en kortfattad, men klagöranden programförklaring.

Socialkonservatismen är övertygad om att den bästa samhällsutvecklingen åstadkoms när så många människor som möjligt samarbetar tillsammans för att uppnå gemensamma mål. Detta synsätt står i motsatsförhållande till kommunistiska ideologier där en bärande tanke är att konflikt, kamp och hat mellan ekonomiskt olika grupper i samhället ska vara den kraft som driver utvecklingen framåt. Vårt synsätt står också i motsats till fascistiska läror som mycket går ut på att den starke ska trycka ned den svage. Vi socialkonservativa ställer oss generellt helt avvisande till konflikttänkande oavsett vilka grupper – etniska, religiösa, könsrelaterade eller andra – som är menade att konfrontera varandra.

Begränsningar i kommunens kompetensområden

Inte minst de ekonomiska förutsättningarna för kommunstyret att bedriva framgångsrik verksamhet – det vill säga att leva upp till alla de förväntningar som Stadens väljare ställer, och har all rätt att ställa, på dem som man har gett förtroendet att administrera och utveckla skolan och omsorgsverksamheten, trafiken, stadsmiljön, kultur och idrott och alla de övriga verksamheter som Stockholms stad driver, beror i första hand på förhållandena i just Stockholms stad.

Kommunen är emellertid inte en isolerad ö i länet, och länet är inte en isolerad ö i landet utan tvärtom är vi starkt beroende av utvecklingen i hela landet. Sverige i sin tur är inte en i isolerad ö i världen utan tvärtom som ett starkt exportberoende land i hög grad beroende av framför allt den ekonomiska och politiska utvecklingen i vår omvärld. Vi har mycket att vinna på att ekonomierna i länderna runt om i världen både nära oss och längre bort utvecklas och går bra. Länder och ekonomier ger varandra draghjälp.

Oaktat att den globala ekonomin just nu på flera håll växer i en lite långsammare takt än vad vi skulle önska måste den samlade bilden för Stockholm bli att svensk ekonomi utvecklas hyggligt väl. Enligt senaste regeringens budgetproposition, den för år 2018, Prop 2017/18:1,⁹ sid 33, prognostiseras Sveriges BNP växa med 3,1% under innevarande år 2017 (3,4% räknat på BNP kalenderjusterat) och med 2,5%, 2,0% respektive 2,3% under åren 2018-2020 (BNP kalenderjusterat för åren 2018-2020 prognostiseras till 2,6%, 2,0% respektive 2,0%).

Det är prognoser som ligger i linje med vad andra aktörer beräknar, se till exempel den sammanställning av BNP-prognoser för 2016-2019 (avstämning för år 2016) från ett antal större aktörer som Konjunkturinstitutet publicerade den 20 september 2017, det vill samma dag som regeringen överlämnade budgetpropositionen till riksdagen.¹⁰ Sedan är det en helt annan sak att denna påtagliga samstämmighet egentligen inte är så konstig då man mer eller mindre utnyttjar samma datamaterial i sina analyser, det vill säga det som tas fram av SCB.

Ändå ser vi över hela landet betydande brister inom offentlig sektor och då kanske framför allt inom vård-, omsorgs- och skolverksamheterna. Rent generellt gäller att de verksamheter som Stockholms stad driver tycks fungera hyfsat väl jämfört med andra kommuner i riket. Ett sådant jämförelsematerial tas regelbundet fram av Sveriges kommuner och landsting SKL i dess Öppna jämförelser.¹¹ Även om Stockholms stad nyligen har tappat placeringar i rankingar av företagsklimat och skolförhållanden.^{12,13}

⁹

<http://www.regeringen.se/4a6e13/contentassets/79f6d27416794f0bb146c792e02b65fc/budgetpropositionen-for-2018-hela-dokumentet-prop.-2017181.pdf>

¹⁰ www.konj.se/download/18.1bbceda114f07171cbe9b75b/1506001775267/Progtab.pdf

¹¹ <https://skl.se/tjanster/merfranskl/oppnajokforelser.275.html>

¹² <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/stockholm-rasar-i-ny-ranking/repqiz!MKH9sPTVwqxfaY@YBkCESw/>

¹³ <http://www.ubro.se/upplands-bro-kla-ttrar-och-tappar-i-la-rarfa-rbundets-a-rliga-skol-ranking>

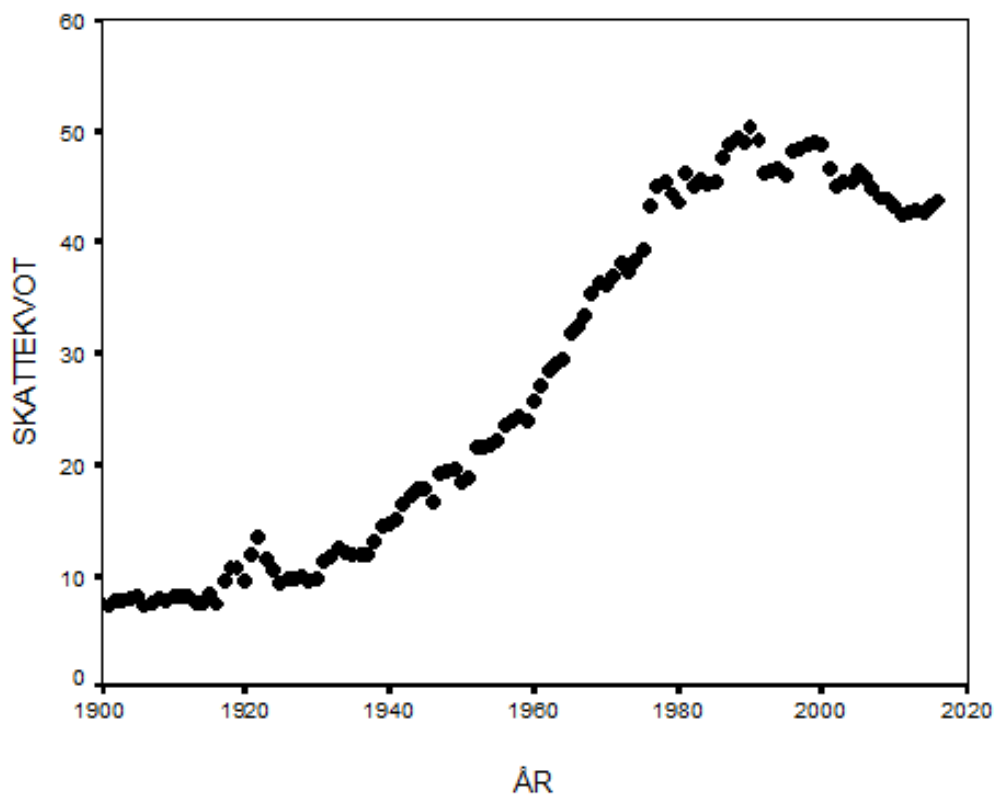

Ändå finns det verksamheter – såväl i Stockholms stad som i andra kommuner – som inte fungerat fullt så väl som vi skulle önska. Det gäller bland annat skolan och den sociala verksamheten. Här är det dock frågan om brister som har sin rot i annat än otillräckliga resurser. Detta är frågor som i föreliggande förslag till budgetbeslut tas upp i skrivningarna under respektive nämnd.

Omsorgsverksamheten är ett exempel på område där otillräckliga resultat i första hand beror på resursbrist. Situationen är i många avseende otillfredsställande, både i Stockholms stad och i övriga landet. Då finns det anledning att söka förklaringar till varför vi har den situationen i ett så pass rikt land som Sverige. Ett sådant försök till analys görs i nästa avsnitt nedan.

Fördelning mellan det offentliga och det privata

Skattekvoten, eller skattetrycket som vissa föredrar att formulera det, beskriver de totala skatternas andel av bruttonationalprodukten BNP. Detta kan mätas och räknas ut på många olika sätt. Figuren nedan har satts ihop utifrån data från *Ekonomifakta*.¹⁴

Oavsett den framtida utvecklingen av skattekvoten minskade den med nära nog 10% procentenheter under ett dussintal år efter millennieskiftet. En ekonomi kan delas upp i en offentlig och en privat sektor. Minskar den offentliga sektorns andel av ekonomin ökar den privata. Den offentliga sektorn minskar i första hand när skattekvoten faller. När så sker ökar alltså samtidigt den privata sektorns andel av ekonomin i motsvarande omfattning.

Minskningen av skattekvoten 2000-2014 innebar att en årlig resursmassa motsvarande nära 10% av BNP årligen flyttades från den offentliga till den privata sektorn. En procentenhet av svensk BNP motsvarar idag omkring 40-45 miljarder kr.¹⁵ Oavsett om man räknar med att skattekvoten minskat med 5 eller 10 procentenheter (man kan, som nämnts ovan, räkna ut detta på lite olika sätt) sedan inledningen av 2000-talet så handlar det om en omfördelning av resurser från det offentliga till det privata om hundratals miljarder kr årligen.

¹⁴ <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Skatter/Skattetryck/Skattetrycket-historiskt/>

¹⁵ <http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/>

Denna omläggning av den ekonomiska fördelningpolitiken inleddes redan under Göran Perssons tid som statsminister, men den åstadkoms i första hand genom alliansregeringens så kallade jobbskatteavdrag. Ett viktigt syfte med omläggningen av den ekonomiska/skattepolitiken var att främja arbetsviljan i den svenska arbetskraften. I ett teoretiskt utfall skulle man kunna tänka sig att dessa tillväxtskapande effekter av skattesänkningarna blir så pass stora att skatteintäkterna lämnas oförändrade eller kanske till och med växa istället för att sjunka – om ekonomin i utgångsläget ligger så positionerad på den så kallade Lafferkurvan¹⁶. Ingen empiri talar dock för att effekterna i Sverige skulle ha blivit så omfattande. Kvar står därmed att den socialdemokratiska- och alliansregeringen la om politiken på ett sätt som har inneburit att uppemot 10% av BNP eller hundratals miljarder kr årligen omfördelats från det offentliga till det privata. En så omfattande resursomfördelning kan inte passera offentlig verksamhet obemärkt.

Man skulle kunna tycka att de arbetande människorna i Sverige, som under drygt ett decennium fick se sin köpkraft öka kraftigt, skulle styra en del av dessa extra tillkommande resurser till att försäkra sig om till exempel privat bekostad sjukvård i någon omfattning. Det tycks emellertid som om detta har skett i helt måttlig utsträckning. Den samlade bilden är istället att man har behållit de extra inkomsterna och använt dessa till att öka sin privata konsumtion, det vill säga exklusive välfärdstjänster, istället. Samtidigt fortsätter man att ställa krav och förvänta sig, det vill säga efterfråga, en offentlig verksamhet av samma omfattning som tidigare. Ekvationer av sådant slag går inte ihop. Resultatet blir istället det vi ser i Sverige i dag – en offentlig sektor som får svårt att upprätthålla en vård, en omsorg och så vidare på en nivå vad avser kvantitet och kvalitet som man gav innan resursöverföringen från det offentliga till det privata inleddes.

Här är det fråga om skeenden som Stockholms stad i stort sett saknar möjlighet att påverka. Någon kan hävda att det var staten som framför allt stod för skattesänkningarna i Sverige under de här åren, och att detta inte är något som behöver beröra kommunens ekonomi eller skatteuttag. Påverkan på kommunerna kommer ändå, låt vara indirekt, men nu i form av att statens utrymme för olika satsningar som bidrag och medfinansiering av olika slag inom till exempel omsorg och infrastrukturinvesteringar minskar när staten riktar om resursströmmarna till det privata. Stockholms stad har bara att gilla läget och anpassa sig till situationen. Det budgetarbete som sker inom kommunen kan med viss rätt betraktas som endast finjusteringar inom ett betydligt större ramverk.

Som socialkonservativa menar vi att det mot denna bakgrund är motiverat att sammantaget dra slutsatsen att Alliansen trots allt gjorde ett gott arbete för Stockholms stads invånare, utifrån givna förutsättningar, inom de delar där kommunen bedriver verksamhet under de två senaste mandatperioderna 2006-2014 som man hade ansvaret för styret av Stockholms stad. Den rödgrönrosa majoritet som styrt sedan valet 2014 har varit mindre framgångsrik i detta avseende. Det finns också anledning att göra en bredare utblick mot framtiden, och vad vi har att vänta oss av den – om nu inte den socialkonservativa rörelsen kommer att vända utvecklingen. En sådan utblick ges i nästa avsnitt.

---

¹⁶ <http://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/44-7-jl.pdf>

Pyramidspelsgapet

Från allianshåll i opposition hörs ofta påpekandet att utanförskapsområdena i Sverige ökar i antal och storlek, att nära en miljon människor i landet lever på bidrag. En viktig nyckel för full delaktighet i det svenska samhället är etablering på arbetsmarknaden. Utvecklingen går åt fel håll. Idag är majoriteten av de långtidsarbetslösa, och omkring hälften av de arbetslösa totalt, födda utomlands. Arbetslöshetstalen för utrikes födda är totalt sett flera gånger högre än för inrikes födda. För dem födda utanför Europa är obalansen än starkare. Detta är en bekymmersam utveckling som på olika sätt har, och i ännu högre grad kommer att ha, en påtaglig påverkan på ekonomin i Stockholms stad. För att bättre förstå nuvarande situation är det grundläggande att äga en god insikt om hur utvecklingen har gestaltat sig i Sverige på det här området sedan, säg, det andra världskrigets slut.

Under senare halvan av 1940-talet och under 1950-talet dominerades invandringen till Sverige av människor från Finland. Invandring från sydeuropeiska länder som Italien, Jugoslavien och Grekland förekom redan då, men inslaget blev märkbart större under 1960-talet. Utmärkande för de första 25 årens invandring till Sverige efter det andra världskrigets slut var att det i huvudsak var fråga om en invandring av arbetskraft. Lite grovt kan sägas att människorna kom hit ena dagen och stod i fabriken redan under dagen därpå. Skattemedel behövde användas endast i ytterst begränsad utsträckning i samband med mottagandet av människor från andra länder som kom till Sverige. Tvärtom bidrog de flesta från Dag 1 till samhällsekonomin genom sitt arbete. Detta skedde under så kallade de goda åren som varade under de första efterkrigsdecennierna.

Med 1970-talet kom oljekriser och ekonomiskt svaga konjunkturer både ute i världen och i Sverige. Arbetskraftsinvandringen mer eller mindre upphörde. Samtidigt blev 1970-talet ett decennium präglad av olika militärkupper- och diktaturer i Sydamerika. Människor som hade möjligheten flydde. Ofta var det fråga om akademikerkategorier som journalister, jurister och läkare. Många tusen av dessa kom till Sverige. Invandringen skiftade då karaktär från arbetskrafts- till flyktinginvandring. Nu fanns det hur som helst just inga jobb alls som stod väntade på dem som kom hit till landet. Dessutom tedde det sig vid en första betraktelse som rationellt att välutbildade människor skulle kunna fortsätta att vara verksamma inom sina yrkesområden även efter ankomsten till Sverige. När det nu för dessa människor inte handlade om fabriksjobb som man kunde utföras utan några speciella kunskaper i svenska, högre utbildning eller ens arbetsträning utan om arbeten som många gånger krävde en ganska hög nivå i dessa avseenden fick de sydamerikanska flyktingarna börja sin tillvaro här i Sverige med att sätta sig på skolbänken. Det betydde att det nu var vuxna människor som försörjdes av svenska skattemedel.

Antalet individer som det handlade om, ett par tusen per år i genomsnitt under 1970-talet, var trots allt litet i förhållande till landets totala befolkning, och man sa också att det hela skulle ses som en investering. När dessa människor kom ut i arbete skulle de betala tillbaka till den svenska ekonomin med råge.

Under 1980-talet var de flesta sydamerikanska flyktingar ute på arbetsmarknaden – om än att inte alla lyckades finna jobb inom samma yrke där man hade varit verksam i hemlandet. År 1979 bröt den islamska revolutionen ut i Iran. Shahen drevs i landsflykt och året därpå startade kriget mellan Iran och Irak som sedan pågick under nästan hela 1980-talet. Som ett direkt resultat av dessa händelser lämnade miljontals iranier sitt hemland. Ett icke obetydligt antal av dessa sökte sig till Sverige. Med iranierna ökades flyktinginvandringen under 1980-talet till omkring det dubbla jämfört med 1970-talet. Nu var det också påtagligt yngre individer som kom. En typisk iransk flykting var kring 20 år, och hade gått ut gymnasiet i Iran. Det var framför allt människor från Irans medelklass som lämnade landet. Dessa unga iranier hade i allmänhet ambitioner om att utbilda sig vidare på högskolenivå. Sverige erbjöd dem möjligheten att göra så.

Under 1980-talet kom alltså fler människor som satt längre på skolbänken innan de kom ut på arbetsmarknaden. Återigen sa man att det här var fråga om en investering som under 1990-talet och framåt skulle betala sig med råge.

Inflödet av iranier till Sverige ebbade ut under 1990-talet. Istället kom människor hit från Balkan. Denna flyktingström var större än den som utgjorts av iranier. I genomsnitt kom det dubbelt så många flyktingar per år under 1990-talet som det gjord under 1980-talet. Under större delen av 1990-talet rådde svag ekonomisk konjunktur i Sverige, och det dröjde bland annat därför längre för Balkanflyktingarna att komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Dessa försörjdes istället under ett betydande antal år med skattemedel.

Än en gång sa man från etablissemangets sida att detta var en investering i humankapital och mänskliga resurser som skulle betala tillbaka sig i framtiden. Uppföljande statistik, nu så här 20-25 år efteråt, antyder att denna grupp människor hyggligt väl har lyckats etablera sig på arbetsmarknaden, och har nått en förvärvsfrekvens på närmare 70%. Nationalekonomer har skattat att en grupp individer behöver ha en förvärvsfrekvens i spannet 70-75% för att så att säga betala för sig själva i en modern välfärdsstat av svenskt snitt. För första gången fick Sverige under 1990-talet uppleva en invandring där det inte står som självklart att gruppen genom sitt arbete ”betalar tillbaka”. Att man från det svenska etablissemangets sida ändå hävdar att så skulle vara fallet förändrar inte faktum.

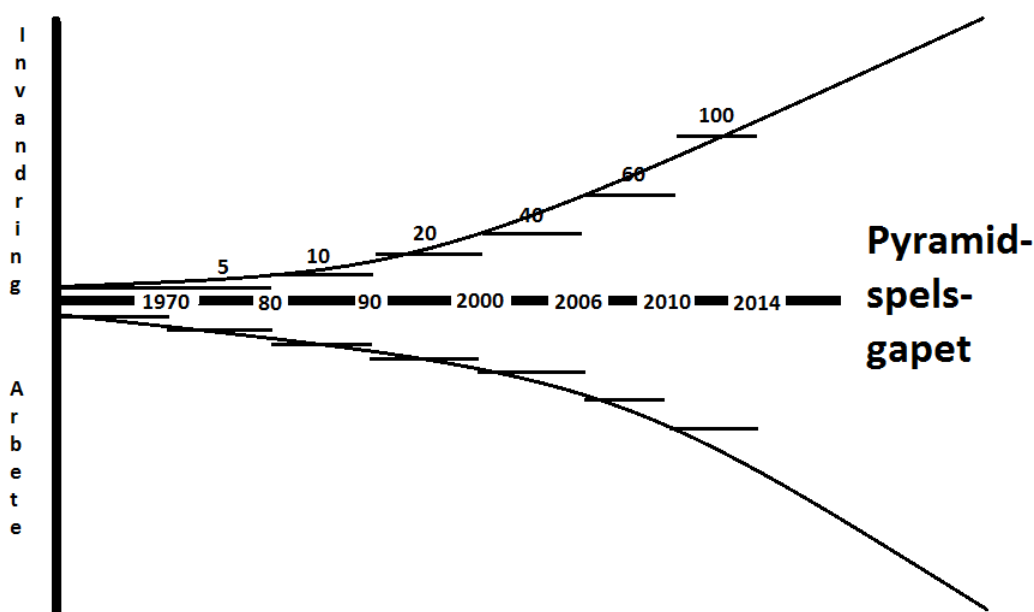
Invandringen från Balkan ebbade ut redan före millennieskiftet som ett resultat av fred och vapenstillestånd. Under det första decenniet av 2000-talet dominerade ingen särskild grupp immigrantströmmarna till Sverige. Människor kom i betydande omfattning från Irak, Somalia och från ett stort antal andra länder. Immigranterna kom också i stort antal. I genomsnitt anlände omkring dubbelt så många människor till Sverige per år under 2000-talets första decennium som det gjorde under 1900-talets sista. Ett annat karaktäristiskt drag för den nya migrantströmmen var att utbildningsnivån bland många individer nu var lägre. Därmed har dessa människor haft det väsentligt svårare att ta sig in på svensk arbetsmarknad. Icke desto har man från politiken fortsatt att betrakta de invandrade människorna som en investering för framtiden – med hjälp av de rätta integrationspolitiska verktygen. Uppföljande statistik har emellertid inte varit imponerande.

Under 2010-talet har flyktingströmmen från Syrien till Sverige varit den största från ett enskilt land, men ett betydande antal människor har också kommit från ett betydande antal andra länder. Ännu en gång har också det årliga antalet ankommande individer under 2010-talet fördubblats jämfört med föregående decennium.

Återigen menar man från politikens sida att dessa invandrade människor ska ses som en investering för framtiden – om bara de rätta integrationspolitiska verktygen sätts in. Vi inom den socialkonservativa rörelsen väntar fortfarande på detta. Under tiden fortsätter utanförskapsområdena med alla dess problem för de boende där som för landet i övrigt att växa.

Den samlade bilden kan beskrivas som att arbetskraftsinvandringen till Sverige upphörde att vara den främsta källan till att människor tog sig hit kring år 1970. Därefter har politiken för varje decennium sagt att invandringen ska ses som en investering som betalar tillbaka sig mer under nästkommande decennium. För varje nästkommande decennium har emellertid invandringen till Sverige typiskt fördubbats i omfattning. Oavsett om det tidigare decenniets invandring ”betalat sig” eller inte så har man suttit med den dubbla invandringen under det innevarande decenniet. Den samlade bilden är vidare att arbetskraftsdeltagande bland de nyanlända ständigt faller över tiden. Politiken uppfyller alltså inte de löften man avger under ett visst givet decennium utan tvärtom sitter man med ett dubbelt så stort problem under det nästkommande decenniet.

Jämförelsen haltar lite grand, men ovan beskrivna fenomen är ändå något som vi känner från pyramidspelsprincipen. Vi vet alla hur pyramidspel brukar sluta. Det pyramidspel som svensk migrationspolitik har byggt på i omkring 50 år illustreras i figuren nedan.

I den övre delen av figuren visas schematiskt omfattningen av invandringen till Sverige sedan år 1970 där de korta vågräta linjerna med siffrorna ovan beskriver de genomsnittliga årliga invandringstalen i grovt uttryckta tusental. Till dessa är en utvecklingslinje anpassad som bortser från de årliga variationerna som förekommer. Den nedre delen av figuren illustrerar nivå – det vill säga den kraftiga nedgången i arbetskraftsdelagande bland människor som kommit Sverige. Här finns inga siffror insatta därför att man då hamnar i ett besvärligt trassel av val av definitioner, statistikdatabaser och andra överväganden – som ändå inte är avgörande för den samlade bilden: Allt fler människor kommer till Sverige som arbetar allt mindre. Skillnaden mellan de två linjerna kan kallas *Pyramidspelsgapet* – som förr eller, om det tillåts växa, kommer att om väl inte sluka så i varje fall utsätta såväl Sveriges som Stockholms stads ekonomi för synnerligen stora påfrestningar.

Samhällsekonomi är en viktig ledstjärna

Samhällsekonomi kan med fördel ses som bestående av tre delar, eller kanske ännu hellre som en sammanhållen process i tre steg. I första steget, den samhällsekonomiska kalkylen, identifieras storheter som kan kvantifieras, det vill säga siffersättas. I det andra steget, kallad den samhällsekonomiska värderingen eller ibland även kallad analysen, identifieras storheter som man idag endast förmår mäta kvalitetsmässigt. Båda dessa två steg utförs typiskt på tjänstemannanivån. I det tredje steget, den samlade samhällsekonomiska bedömningen, tar beslutfattare över – i föreliggande fall politikerna i Stockholms stad.

Den samhällsekonomiska kalkylen

I arbetet med att ta fram den samhällsekonomiska kalkylen identifieras och sammanställs i ett första steg de, förväntade, monetära värden som finns att tillgå. Ofta återfinns dessa inom kostnadssidan. Detta förhållande är särskilt tydligt för investeringsprojekt. Även om investeringskostnaden och senare drifts- och underhållskostnaderna inte är kända med säkerhet vid till exempel det tillfälle då beslut tas i fullmäktige kan dessa beräkningar i alla fall typiskt tjäna som godtagbart beslutsunderlag. Förväntade nyttor av olika investeringar är svårare att få grepp om, men man gör så gott man kan – kunskapsfronten på området flyttas ständigt fram. Den samlade bilden blir att man har kommit längst med samhällsekonomiska kalkyler inom transportsektorn.

Det finns vissa generella storheter som återfinns på nyttosidan så pass ofta inom olika projekt eller verksamheter att man med tillfredsställande god noggrannhet anser sig kunna standardisera dessa med siffervärden. Ett exempel från just transportsektorn är värdet för åtgången restid. Denna restid betraktas normalt som en uppoffring, ett besvär, ofrånkomligt omak, en förvisso synbart icke-monetär kostnad, för resenären. Ett synsätt som kanske är särskilt lätt att ta till sig vad gäller arbetsresor. I princip all empiri talar för att de allra flesta uppskattar kortare tidsåtgång för resor till och från arbetet. Åtgärder som minskar restid ses som en vinst för individen, och därmed för samhället. Utifrån forskning om monetariserade tidsvärden, och samarbete mellan framför allt olika transportmyndigheter har man i Sverige precis som man också gjort på många andra håll i världen enats om att fastställa tidsvärden i monetära termer för bland annat olika färd sätt och olika resenärskategorier. Tidsvärden som revideras, typiskt skrivs upp, löpande. Inom de olika grupperna gäller typiskt ett och samma monetära som rent generellt används inom transportrelaterad verksamhet över hela landet.

På motsvarande sätt har man identifierat ett antal andra storheter som man har siffersatt. För transportinfrastrukturinvesteringar kan man till exempel göra beräkningar för hur många resor färre med fossilförbrännande fordon som kan förväntas göras som ett resultat av en investering i spårburen kollektivtrafik. Därefter kan man skatta minskningen av mängd utsläppt koldioxid. Man har också tagit fram ett kalkylvärde i kronor per minskat kilogram koldioxid. Med enkel multiplikation får man ett monetärt nyttovärde som läggs till den samhällsekonomiska kalkylen. Ett ytterligare exempel på förväntad nytta som kan

uppstå som resultat av olika åtgärder kan nämnas minskat antal olyckor i trafiken. Fler komponenter kan ingå i den samhällsekonomiska kalkylen – det kan variera lite beroende på projekt och verksamhet. Bullervärderingar har till exempel blivit allt mer stringent inarbetade i den samhällsekonomiska kalkylen under senare år.

Sammanställningen av förväntade kostnader och, på ovan beskrivna sätt monetariserade, nyttor benämns den samhällsekonomiska kalkylen. Kostnader och nyttor i denna uttrycks i tusental, miljoner och miljarder kronor. Många gånger finns ett behov av att jämföra samhällsekonomiska kalkyler för olika projekt. För att förenkla dessa jämförelser räknar man fram den så kallade nytto-kostnadskvoten NK och den så kallade netto-nuvärdeskvoten NNK . Med N för nyttor och K för kostnader (investering + drift + underhåll) erhålls:

$$NK = \frac{N}{K}$$

$$NNK = \frac{N - K}{K}$$

Samhällsekonomisk lönsamhet enligt kalkylen kräver att nyttan ska vara större än kostnaden ($N > K$). För NK uppnås detta när kvoten är större än 1. Säg att kostnaden är dubbelt så stor som nyttan, det vill säga att den samhällsekonomiska olönsamheten är påtaglig. NK blir då 0,5, det vill säga trots allt ett positivt tal. I själva verket kan NK i normalfallet aldrig bli ett negativt tal. Detta kan betraktas som en påtaglig svaghet med måttet NK . Brytpunkten mellan samhällsekonomisk lönsamhet och olönsamhet är däremot enligt måttet NNK lika med noll. NNK är positivt så länge som samhällsekonomisk lönsamhet gäller, och slår över till negativt när kalkylen slår över till olönsamhet. Detta känns typiskt naturligt, och gör NNK lätt att förstå även för icke-experter, och är det vanliga att använda. Båda kvotmåttan fungerar emellertid i stort sett lika bra när syftet är att jämföra projekt och åtgärder med varandra.

Den samhällsekonomiska värderingen eller analysen

Den samhällsekonomiska värderingen, eller analysen den också kallas av många aktörer, är en samhällsekonomisk kalkyl utbyggd med kvalitativa värderingar av sådana förhållanden som är situationsspecifika och därmed svårigen kan standardiseras – och då ännu mindre siffersättas med mindre än att ett forskningsprojekt sjösätts. Vanliga sådana förhållanden som kan uppstå vid trafikprojekt är barriäreffekter. Spårsatsningar, ta Linje 7:s förlängning till Ropsten, för ett aktuellt exempel i Stockholmsområdet, må ha ett flertal positiva nyttor, men den kommer ofrånkomligen att skapa barriärer mellan de två sidor som den delar upp ett område i där den dras fram. Denna olägenhet kan vara betydande, men svår att mäta i monetära termer. Bland annat är det därför som en motsvarande spårväg i det centrala av Lund behöver värderas på ett annat sätt än till exempel Linje 7:s förlängning till Ropsten – på grund av ett centralt stadsområdes mer varierande karaktär än en förort med mera.

Dock kan man ibland avgöra om en effekt är positiv eller negativ. Man har en välgrundad känsla för om effekten är svagt eller starkt positiv/negativ. Ett sätt att hantera detta är att ge effekter av denna typ ett, två eller tre plus/minustecken. När detta är gjort listar man dessa, och resultatet blir en lista som till exempel kan gå under benämningen Effektprofil.

En samhällsekonomisk kalkyl som är kompletterad med en Effektprofil är ett exempel på en samhällsekonomisk värdering – eller samhällsekonomisk analys som en del personer alltså hellre säger. Oavsett benämningen är det i allmänhet den samhällsekonomiska kalkylen eller värderingen som man från tjänstemannasidan levererar till beslutsfattare.

Den samlade samhällsekonomiska bedömningen

Den samlade samhällsekonomiska bedömningen görs mer eller mindre per definition av beslutsfattare. I exemplet med om huruvida Linje 7:s förlängning till Ropsten ska byggas eller inte tas beslutet av politiker i landstingets och Stockholms stads fullmäktigeförsamlingar. Dessa folkvalda representanters beslut ska avspegla den fulla betalningsviljan hos hela gruppen skattebetalare, väljarkåren eller invånarna i staden respektive länet – och då även framtida generationer. På ungefär motsvarande sätt kan man med visst fog hävda att fullmäktigeledamöterna ska väga in betalningsviljan hos hela jordens befolkning – de allra flesta av dessas betalningsvilja är om inte så i varje fall mycket, mycket nära noll.

Noll är betalningsviljan, för till exempel Linje 7:s förlängning till Ropsten, hos en länsinvånare som hellre ser att linjesträckningen trafikeras med dubbelledade bussar (vill denne att sträckningen inte försörjs med kollektivtrafik överhuvudtaget kan man tänka sig att hen har negativ betalningsvilja för Linje 7:s förlängning till Ropsten). En fullmäktigeledamot som tar beslut utifrån egna personliga överväganden eller bara tar hänsyn till den egna gruppen väljare eller andra grupper som man av den ena eller andra anledningen vill gynna agerar irrationellt utifrån ett samhällsekonomiskt synsätt.

Socialkonservativa strävar efter att fatta beslut utifrån samhällsekonomiska överväganden, och slutpunkten på den processen är alltså den samlade samhällsekonomiska bedömningen.

Oavsett vilka överväganden som ligger bakom beslutsfattarens ställningstaganden uppstår frågan om hur beslutsfattaren får sin information utöver den som omfattas av den samhällsekonomiska kalkylen eller den samhällsekonomiska värderingen/analysen. Eftersom det ytterst handlar om betalningsvilja hos individer kan dessa i princip tas fram eller i alla fall skattas. Amerikanerna har utvecklat ett helt batteri med metoder för att göra detta – till exempel med hjälp av sinnrikt utformade enkäter. Ett problem är kostnaden. Här kommer det att handla om större eller mindre forskningsprojekt. Det är ekonomiskt ogörligt, för att inte säga oansvarigt, att starta upp forskningsprojekt inför varje beslut som ska tas. Istället tas beslut av politiker, efter att ha tagit till sig av olika former av beslutsunderlag, ofta av något som skulle kunna beskrivas som mag- och fingertoppskänsla inom opinionen. Ett annat problem är att frågeställningarna ofta är

komplexa. Alla invånare kan inte ha djupa insikter i alla frågor. Under sådana förutsättningar får det anses vara ändamålsenligt att låta den offentliga verksamheten drivas genom systemet med representativ demokrati.

Om nu beslutsfattaren ändå fattar sitt beslut ”självsvåldigt” i slutänden kan någon fråga sig om den samhällsekonomiska kalkylen, vilket är den nivå som tjänstemannasidan typiskt har möjligheter och resurser att ta fram, tjänar så mycket till. Svaret är JA.

Kalkylen är robust

I praktiken är det sig ofta så att till exempel investeringar i kollektivtrafiken visar på svag, för att inte säga negativ, lönsamhet enligt den samhällsekonomiska kalkylen. Detta är inget att förvånas över och heller inget att bekymra sig över alltför mycket. Som framgick ovan lyckas många gånger utredargruppen att identifiera och siffersätta komponenter på kostnadssidan, typiskt investeringskostnaden – som är förhållandevis konkret och uppenbar. Nyttorna däremot är svårare att identifiera, siffersätta och ta med i kalkylen. Den samhällsekonomiska kalkylen får därmed närmast av nödvändighet en slagsida mot kostnadssidan. Någon skulle kunna ta detta förhållande till intäkt för att ytterligare skriva ner det vägvisande värdet av den samhällsekonomiska kalkylen. Ingenting kan emellertid vara mer felaktigt.

Empirisk evidens antyder tämligen övertygande att den rangordning av någorlunda likartade projekt som görs utifrån kriteriet samhällsekonomisk lönsamhet enligt kalkylen står sig väl robust även över den samhällsekonomiska värderingen, eller analysen, till den samlade samhällsekonomiska bedömningen. Det är inte bara det egna favoritprojekt, kanske Tvärbanans Kistagren eller Spårväg Syd, som resulterar i ökat bostadsbyggande och andra svåråtkämpliga samhällsekonomiska nyttor. Liknande positiva nyttor och effekter uppstår även för det fall att kollektivtrafiksatsningen skulle bestå i dubbelledade bussar.

Detta betyder inte att beslutsfattare ska anse till exempel en investeringsfråga vara avgjord i och med att den samhällsekonomiska kalkylen har tagits fram. Fortfarande kan det vara så att den samlade samhällsekonomiska bedömningen kan resultera i en annan rangordning av potentiella investeringsobjekten. Man kan tänka sig att ett objekt som rankas lägst i kalkylen hamnar i topp i den samlade bedömningen. Dock ankommer det i så fall på den som hävdar att rangordningen enligt kalkylen inte speglar faktiska förhållanden enligt bedömningen att visa, eller åtminstone troliggöra, att det är så som det förhåller sig.

Upphandling

Stockholms stad är en av Sveriges riktigt stora upphandlare av varor och tjänster, och vår upphandling står för en betydande andel av total budget. Detta förhållande nödvändiggör ett ställningstagande till upphandlingens omfattning, utformning och karaktär. Vidare har i två omgångar ny lagstiftning ställt landstinget inför nya förutsättningar och villkor. Exakt hur detta kommer gestalta sig är idag för tidigt att med säkerhet uttala sig om. Klart är i alla fall att röster gör gällande att den nya lagstiftningen kommer ställa nya krav på kommuner, regioner och landsting. Man tror typiskt att arbetsbelastningen inom offentlig upphandling bland annat kommer att öka.¹⁷

Hur upphandlingen av varor ska skötas och bedrivas är mer av teknisk art och mindre av ideologisk partiskiljande art. Kring den upphandlingsform som till vardagsspråk går under benämning ”privatisering”, och ofta omfattar tjänster, syns däremot klara skillnader i uppfattning partier emellan. Det är därför motiverat att behandla just denna del av det större området upphandling lite mer i detalj.

Den privatiseringsvåg, eller liberaliseringsvåg, som vi bevittnat i åtminstone västvärlden under de senaste decennierna bör kunna sägas ha sin rot i observationer och propåer från nationalekonomer sedan i alla fall 1960-talet. På den tiden var mycket av den verksamhet som idag drivs av privata företag, eller i alla fall i bolagsform på affärsmässiga grunder även om man formellt var ägd av det offentliga, drevs då just offentligägt. Typiska exempel var statliga monopol inom järnväg, tele och el.

Genom empirisk forskning kunde, framför allt, nationalekonomer visa att dessa monopol, och av det offentliga reglerade verksamheter överhuvudtaget, inte utnyttjade sina resurser lika effektivt som motsvarande verksamhet gjordes vilka drevs i privat regi. Olika studier av olika verksamheter i olika länder visade på olika grad av kostnadsfördelar inom privat driven verksamhet jämfört med samma driven av det offentliga.

En någorlunda aktuell sådan studie avser underhållet av järnväg i Sverige. Underhållet av järnvägen i Sverige har blivit 11 procent billigare utan att den mätta kvaliteten har försämrats. Det visade Kristofer Odolinski i sin doktorsavhandling som lade fram vid Örebro universitet i december 2015.¹⁸ Hans forskning har också lett till nya resultat för hur mycket tågbolagen bör betala till Banverket för slitage på järnvägen.

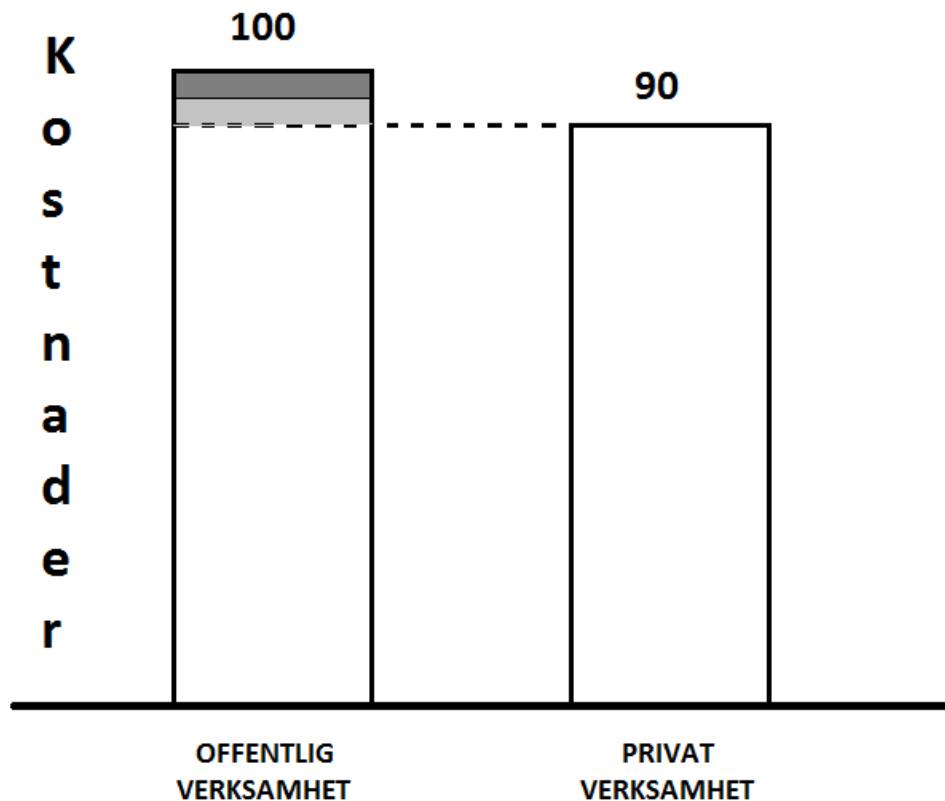
Avhandlingsexemplet gav att det privata är omkring 10 procent mer kostnadseffektivt i sin verksamhet jämfört med det offentliga. Detta kvantitativa resultat är ganska representativt för de siffror som kommer fram i forskningen även inom

¹⁷ <http://www.dagenssamhalle.se/debatt/risk-foer-oeverbelastning-vid-nya-upphandlingskrav-33067>

¹⁸ <https://www.oru.se/nyheter/nyhetsarkiv/nyhetsarkiv-2015/lagre-kostnad-till-samma-kvalitet-med-privat-underhall-av-jarnvagen/>

andra verksamhetsområden. För att illustrera bilden av dessa otaliga empiriska studier ges ett stiliserat räkneexempel nedan.

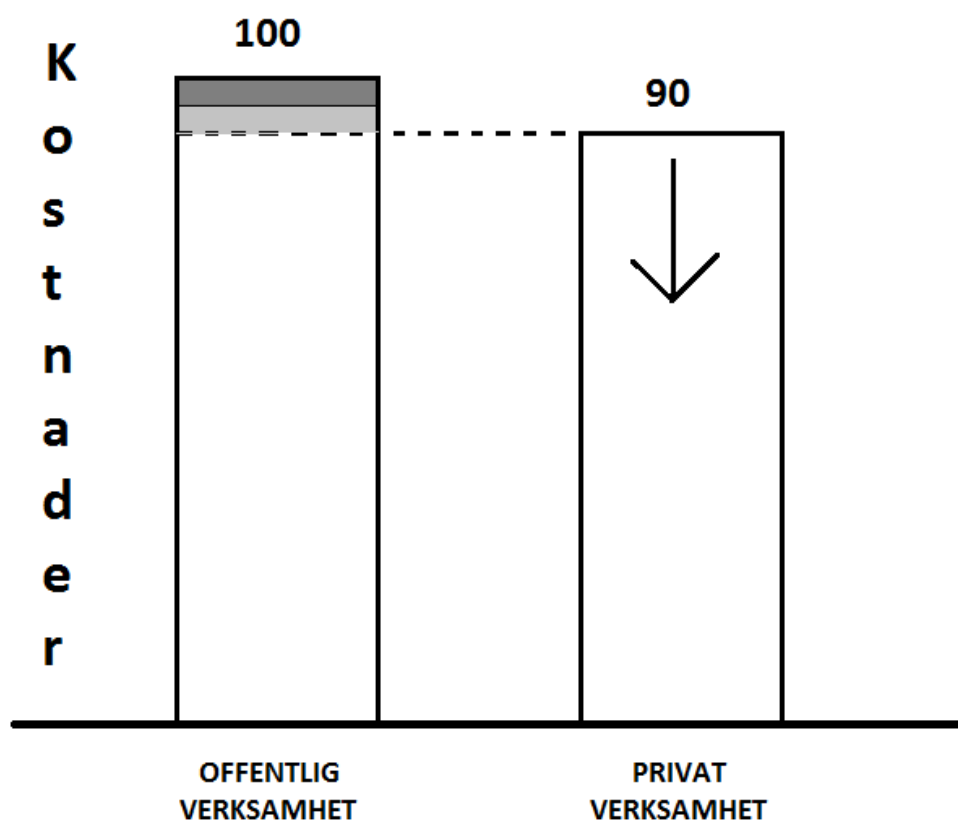
Anta att offentlig verksamhet som kostar 100 att driva kan drivas i privat regi till en kostnad av 90. Se figuren nedan där en tänkt kostnadsnivå inom den offentliga verksamheten visas med en stapel som har höjden 100 och kostnadsnivån inom privat verksamhet är illustrerad med en stapel som har höjden 90.

Politiken tog till sig av nationalekonomernas budskap, och det utkristalliserades en tanke om att låta det privata ta över verksamhet på olika sätt och former. Driva den till en kostnad 90, och därmed generera en samhällsekonomisk resursvinst på 10. Denna resursvinst är markerad som de två gråa ytorna i toppen av stapeln för den offentliga verksamheten. Dessa 10 tänkte man sig skulle delas jämnt mellan det privata och det offentliga. Det privata skulle tillåtas en vinst om 5, säg motsvarande den översta mörkgråa ytan, när de drev till exempel skolor eller hälso- och sjukvård på upphandling. Det offentliga skulle med denna ordning bara behöva betala 95 för en verksamhet som tidigare kostat, skattebetalarna, 100. Så tänkte man sig upplägget, och man startade följaktligen upp den omläggning av politiken som brukar beskrivas som liberaliseringsvågen, privatiseringsvågen eller avregleringsvågen. Rimligt och lockande i teorin, men mer svår genomförbart i praktiken.

Det grundläggande problemet består i att de privata företagen alltför ofta inte nöjer sig med den av det offentliga tilldelade vinstvolymen. Man strävar efter mer, illustrerat med den nedåt pekande pilen i figuren nedan. Man ser möjlighet-

er att ordna till det så att det blir mer vinst, till exempel genom att sätta ökad press nedåt på lönerna till personalen, minska på bemanningen inom verksamheten eller genom att minska på levererad kvalitet på andra sätt.

Att privata aktörer agerar på detta sätt är inget nytt. Så har det varit i alla tider – i Sverige åtminstone sedan Karl XII:s tid. I en artikel i nr 2012-8 i Ekonomisk debatt, ”Coase, fyrornet och marknaden – privata och statliga fyror i Sverige före 1840”,¹⁹ redogörs för ett sådant exempel. Under stormaktstiden var fyrsystemet utmed våra kuster av vital betydelse. Ändå lade staten i stor utsträckning ut ansvaret för driften av fyrarna på olika privata aktörer – byalag, entreprenörer med flera – mot typiskt en viss fastställd ersättning. Resultatet blev att staten fick ett elände med att hålla efter privata fyrskötare som snålade med lystimarna, ljusstyrkan bland annat i form av bristande kvalitet på bränslet. Syftet var att minska på kostnaderna för att sin tur öka skillnaden mellan den fastställda ersättningen och kostnaden för driften, det vill säga att öka vinsten.

Problemet har alltså varit känt länge, och idag finns en omfattande forskning och litteratur i ämnet. Se till exempel Liberaliseringsutredningen (SOU 2005:4).²⁰ Hur ska avtalet mellan det offentliga och den privata aktören utformas för att uppnå det som är hela grundtanken med att låta det privata driva viss

¹⁹ <http://nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/40-8-el.pdf>

²⁰ <http://www.regeringen.se/49bbb3/contentassets/cdd97ba7ca184919898fff89f056cab9/liberalisering-regler-och-marknader-kapitel-11-15-samt-bilagor>

verksamhet som tidigare drevs av det offentliga i egen regi – nämligen att ge det privata incitament till att driva en viss given verksamhet till minsta möjliga samhällsekonomiska resursåtgång samtidigt som man försäkras om bibehållen kvalitet i det som levereras? Både teoretiska och praktiska framsteg har gjorts under åren. Den samlade bilden bör ändå bli att det är en god bit kvar innan vi har uppnått den ordning som nationalekonomerna föreställde sig under 1960-talet.

När situationen nu är som den är för dagen blir det rimligt att kräva av den som förespråkar privat drift att denne visar eller troliggör att utfallet faktiskt blir bättre jämfört med om det offentliga. I föreliggande fall är det alltså Stockholms stad som har att välja mellan att driva verksamhet i egen regi eller att upphandla den. En väg att uppnå detta hörs det ibland sägas på sina håll går genom ökad kompetens hos upphandlaren. Saker och ting kan säkert bli bättre, men frågan är om det överhuvudtaget är möjligt att gå hela vägen blott genom höjd upphandlingskompetens.

Samtidigt är det frågan om lösningen ligger i att återta verksamhet i egen regi – det vill säga i föreliggande fall att Stockholms stad ska återta privatiserad verksamhet i egen offentligt driven regi. Idag hörs många röster från olika håll med tydliga politiska undertoner. En titt på vad som hänt på Sjöfartsverket i samband med att man återtagit viss helikopterverksamhet i egen regi imponerar inte.²¹

---

²¹ Se till exempel <https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/helikopterpiloternas-overtidsersattning-kostade-52-miljoner>

Perspektiv på systemet för utjämningsystemet

Så långt tillbaka i tiden som ända sedan början av 1900-talet har det funnits olika typer av kommunala utjämningsystem. Det övergripande syftet med alla dessa olika system har varit att utjämna de ekonomiska förutsättningarna för kommuner och landsting i landet. Utöver den kommunala utjämningsystemet har staten också under lång tid lämnat regionalpolitiska stöd av olika slag. Statliga utredningar av utjämningsystemen har under åren avlöst varandra.

Det moderna kommunalekonomiska utjämningsystemet kan sägas ta sin början år 1993. En lättillgänglig översikt av de huvudsakliga problem som de statliga utredningarna tagit sig an sedan dess ges av Statskontoret i rapporten *Det kommunalekonomiska utjämningsystemets historik 1993–2017*.²²

Förr i tiden rådde en viss samsyn inom Stockholmspolitiken om de negativa konsekvenserna av gällande utjämningsystem. Så gick redan år 2004 ett nästan enigt Stadshus samman – endast Vänsterpartiet ställde sig utanför – i en skrivelse där man menade att Stockholm missgynnades av det gällande systemet.²³

År 2012 kunde Stockholms Handelskammare meddela att Stockholm betalar 12,5 miljarder kr till resten av landet genom utjämningsstödet.²⁴

Nutid

Från och mer år 2016 höjdes utjämningsgraden i inkomstutjämningsystemet för kommuner och landsting från 60 till 85 procent av den länsvisa skattesatsen i intervallet mellan 115 och 125 procent av medelskattkraften. Det medförde att femton kommuner, bland dessa återfinns Stockholms stad och Stockholms läns landsting, fick höjda avgifter. Till och med år 2017 fanns ett införandebidrag för att åtminstone i någon utsträckning mildra effekterna av avgiftshöjningen. För Stockholms stad innebär förändringarna att finansiering år 2018 minskar med flera hundra kronor per invånare (inklusive införandebidrag) jämfört med 2016.

Under åren, och så inte minst under de allra senaste åren, har det framförts omfattande kritik från ett otal olika aktörer mot hur kommunalekonomiska utjämningsystemet fungerar i praktiken. Det har hävdats att en effekt kan bli att Täby betalar för konserthus i Malmö,²⁵ och att den ekonomiska tillväxten hämmas vilket för förvånande har bestridits i debatten.²⁶

Skattkraften i Stockholm – både i Staden och i länet – är påtagligt mycket högre än i övriga landet. En viktig förklaring till detta förhållande är att Stockholm är huvudstad dit många statliga myndigheter, organ och andra institutioner är lokaliserade. Detta är verksamheter som finansieras av skattebetalare i resten

²² <http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2017/2017105.pdf>

²³ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=362631>

²⁴ file:///C:/Users/Rickard%20Wall/Downloads/Skatteutjamning_SHK_analys.pdf

²⁵ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/kritisk-till-kommunala-utjamningssystemet>

²⁶ <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/nej-m-utjamningen-hammar-inte-tillvaxten-17570>

av Sverige. Då ter det också naturligt att vi här i Stockholm på något sätt återför en rimlig andel av dessa pengar till avsändardestinationerna.

Detta synsätt betyder emellertid inte att formerna för återföringen inte behöver analyseras och diskuteras. Dagens system är komplicerat, och effekterna är svåra att överblicka. En slutsats bör i en sådan situation bli att politiken i Stockholm likt början på 2000-talet går samman, och agerar gentemot stat och regering för att få ett mer ändamålsenligt system till stånd. Härvidlag är det då förstås bekymmersamt att den tidigare enigheten tycks vittra ihop genom att Vänsterpartiet får alltmer sällskap i sin obstruktionsposition.

Skattesats

Inte minst med draghjälp från en allt starkare internationell konjunktur går Sveriges ekonomi allt bättre, och därmed går också Stockholmsregionens ekonomi allt bättre. I sin tur innebär det att Stockholms stads ekonomi går allt bättre. En rättvisande beskrivningen är att Stadens ekonomi är stark – eller borde åtminstone vara det. Skatteunderlaget i Stockholm växer med god takt, och därmed skatteintäkterna för Staden. Intäktsidan för Stockholms stad är alltså stark och fullt tillfredsställande.

Utgiftsidan för Stockholms stad står i fokus för föreliggande budgetförslag där den relateras till fullmäktigemajoritetens förslag. Den rödgrönarosa majoritetens budget innehåller alltför mycket utgifter som inte kan ses som motiverade eller önskade av Stockholms stad invånare, skattebetalare och väljare. Med en så pass omfattande utgiftsmassa ser sig följaktligen den socialdemokratiskt ledda majoriteten tvungen att ta ut en skattesats om kronor 17,90 per skattekrona.

Med omprioriteringar och besparingar – men också vissa satsningar – finns som visas i det här budgetförslaget skulle det finnas möjligheter att sänka skattesatsen redan för år 2018. Emellertid gör vi den samlade bedömningen att det är bättre att vänta med skattesänkningar till efter valet nästa år nu när detta ligger så nära i tiden. Då kan den nya majoriteten med ett starkt socialkonservativt inslag ta ett helhetsgrepp om politiken och kan sänka skatten och göra nödvändiga omprioriteringar under ordnade former.

Nuvarande majoritet gör omfattande investeringar under denna mandatperiod som till oroväckande stor del finansieras med lån, vilket resulterar i en betydande skulduppbyggnad. Först behöver Stockholms stad ta sig ur denna rävsax, och därefter ta sig an skattesänkningar.

För år 2018 föreslås att en kommunal inkomstskatt utdebiteras mer kronor 17,90 per skattkrona.

För år 2018 föreslås en utdebitering av begravningsavgiften med kronor 0,075 per skattekrona.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

1. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 med inriktning för åren 2019 och 2020 inklusive **Skattesats för kommunal inkomstskatt och begravningsavgift** godkänns.

NÄMNDER OCH STYRELSER UTOM ROTELINDELNING

Kommunstyrelsen mm

Kommunstyrelsen är ett politiskt tillsatt organ. Därav följer naturligen att dess verksamhet är politiserad. Om detta är inte mycket att invända. En helt annan sak är frågan om de sakuppgifter som kommer från kommunstyrelsens medlemmar, och då framför allt från borgarråden. Dessa utgör i åtminstone någon mening Stockholms stad ansikten utåt. I vår tid av alternativa fakta, ”Fake News” och allt vad osakligheter som snurrar runt i på sociala medier och i samhällsdebatten är det särskilt angeläget att hålla sig till fakta. Finansministern har ju själv i början av detta år 2017 gått ut med förslag om hur problemet med fake news ska bekämpas.²⁷ En socialdemokratiskt ledd kommunstyrelse, som den för Stockholms stad, bör rimligtvis både hålla sig ifrån fake news, och vara villig att medverka till att förekomst av fake news motarbetas.

Dessvärre tyder färskta händelser på att det är långt ifrån säkert att det förhåller sig på det sättet. Då finns det all anledning för socialkonservativa att gripa in.

Åtgärdsprogram mot mörkläggnings och desinformation i Stockholms stad

Frågan om mörkläggnings och desinformation inom det västerländska etablissemanget fick förnyad aktualitet i samband med Köln-skandalen där sexövergreppen inledningsvis tystades ner av ansvariga myndigheter.²⁸ Även i Sverige och Stockholm har motsvarande frågetecken rests, bland annat om omständigheter kring festivalen We are Stockholm.²⁹ Sexövergrepp av olika slag inom, kanske främst den katolska, kyrkan har varit en följetong under en lång rad av år.³⁰

Som vi sett kommer ofta sanningen fram för eller senare, och verkligheten hinner ikapp de berörda. Tecken tyder dessutom på att man inom den katolska kyrkan numera anstränger sig för att åtgärda situationen. Nu sittande påven Franciskus undertecknade den 4 juni 2016 ett dokument som ska göra det lättare att sparka de biskopar som blir påkomna med att de låter bli att rapportera misstankar om sexuella övergrepp.³¹

I Stockholms stad kan vi observera, låt vara en annan typ av, eventuella missförhållanden som motiverar en närmare granskning. Som ett exempel kan nämnas att finansborgarråd Karin Wanngård i sitt svar på Per Ossmers interpellation 2016:8, Dnr 107-118/2016, bland annat skrev:

”Beräkningar från bland annat OECD visar att migranter i världens rika länder bidrar mer via skatter än vad de kostar i form av bidrag och andra stödinsatser”.

OECD-rapporten som Wanngård syftar på publicerades år 2013, och kommenterades i DN.³² Rapporten omfattar över 400 sidor där en (1) sida innehåller en

²⁷ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/KJvx6/sa-ska-s-stoppa-fake-news-pa-natet>

²⁸ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article22060111.ab>

²⁹ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article22073209.ab>

³⁰ <http://www.svd.se/journalisterna-som-avslojade-kyrkans-pedofilskandal>

³¹ <http://www.svt.se/nyheter/utrikes/paven-gor-det-lattare-att-sparka-biskopar>

³² <http://www.dn.se/ekonomi/invandrare-betalar-mer-till-samhallen-an-de-far-tillbaka/>

tabell 3.7 som är uppställd lite grand som ett företags resultaträkning. Högt uppe i tabellen (eller som just den aktuella resultaträkningen var uppställd – längst till vänster) räknas invandringens nettobalans fram under ett antagande om att vissa kostnader som försvar, räddningstjänst, rättsväsende och liknande ”fasta” kostnader inte läggs ut på immigranter med motiveringen att storleken på dessa kostnader är nära nog oförändrade även om det anländer, säg, 10 000 eller 100 000 människor från utlandet. När man lyfter ifrån dessa så kallade over-headkostnader hamnar den ekonomiska migrationsbalansen på plus. Det är detta netto som rapporteras i DN under braskande rubriker. Läger man däremot till ”fasta” kostnader av det här slaget och slår ut dem motsvarande invandrarres respektive andel blir migrationsbalansen negativ. Om detta skrivs inte ord i DN-artikeln. För att få den fulla bilden behöver läsaren i Sverige vända sig till så kallad alternativ media och informationskanaler.^{33,34,35}

Här finns det alltså två sidor att välja mellan. Det är inte lätt för en utomstående att avgöra huruvida Karin Wanngård har gjort ett medvetet val att ställa sig på mörkläggningens och desinformationens sida eller om hon bara är ett offer för sitt eget system, det vill säga ett system där man bara omger sig av JA-sägare och inte tillåter att fakta som inte passar in i den egna världsbilden presenteras.

Oavsett vilket som blir svaret frågan – något som kanske ges av Wanngård i en kommande interpellationsdebatt?³⁶ – handlar det nu om det samlade Stockholms kommunfullmäktige väljer att slå in på den väg som katolska kyrkan nu tycks vara på att välja eller om man väljer att fortsätta att tolerera och se mellan fingrarna med mörkläggning inom och desinformation om den verksamhet som Stockholm stad ansvarar för.

Vi skjuter till 0,4 mnkr för att ta fram ett åtgärds paket mot desinformation och mörkläggning inom Stockholms stads verksamheter.

Om 500- respektive 100-årsjubiléer i Stockholm

På midsommardagen den 24 juni 1523 tågade Gustav Vasa in i Stockholm. År 1923 var det 400-årsjubileum för den händelsen. Detta högtidlighöll man bland annat genom att inviga Stockholms Stadshus – även om man då valde att fira på midsommarafton. År 2023 – om dryga sju år från dagens datum – är det dags för jubileum igen. Denna gång är det 500 år sedan Gustav Vasas intåg i Stockholm och 100 år sedan Stockholms Stadshus invigdes. Det finns anledning för Stockholms stad att redan nu fundera på hur vi ska uppmärksamma dessa dubbla tilldragelser.

---

³³ <http://www.friatider.se/har-ljuger-dn-om-rapport-om-invandringens-kostnader-ar-istallet-forlust>

³⁴ <http://www.exponerat.net/tino-sanandaji-dn-vilseleder-oecd-rapporten-om-invandringen- visar-stort-minus/>

³⁵ <http://tino.us/2013/06/oecd-invandringen-en-nettokostnad-nar-samtliga-budgetposter- raknas-in/>

³⁶ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1893964>

Våren 1976 firade Norra Real 100-årsjubileum med öppet hus och aktiviteter för alla tidigare elever i skolan. Festligheterna avslutades med en Nobelliknande middag i Blå Hallen med efterföljande dans i Gyllene Salen. Det ligger nära till hands att tänka sig att ryggraden i 100-årsfirandet av Stadshuset kommer bli något liknande. Vi skjuter till 0,2 mnkr för ändamålet.

Stockholm kommer att stå i centrum för högtidlighållande av 500-årsminnet av Gustav Vasas intåg, men här är jubileumet också en riksangelägenhet. Olika städer kommer att ha sina egna dagar, tex tågade Gustav Vasa in i Kalmar den 10 oktober 1523. Det är bland annat därför svårt att redan nu sia om vad som komma ska. Frågan om hur Stockholms stad kan bidra bör hur som helst börja diskuteras redan nu. Någon form av arbetsgrupp sätts ihop.

Konung Gustav Vasa står i centrum för 500-årsjubileumet. Många gånger reser man en staty för att högtidlighålla till exempel en kung. Ett exempel är Karl XII-statyn i Kungsträdgården som avtäcktes den 30 november 1868 till minne av 150-årsdagen för hans död. I Stockholms innerkärna finns statyer utomhus över ett halvt dussin kungar, men ingen av dessa är Gustav Vasa (däremot finns han inomhus i form av en stor staty i Nordiska museet). Då kan det kännas naturligt att komplettera uppsättningen kungastatyer med en av Gustav Vasa. Vi skjuter till 0,1 mnkr för ändamålet.

Eventuellt skulle man kunna tänka sig att gå ett steg längre. Denna staty över Gustav Vasa skulle kunna i kraft av storlek eller på annat sätt ges form av ett landmärke för Stockholm. London har Big Ben, Paris har Eiffel-tornet, New York Frihetsgudinnan och så vidare. Lite i Bangkoks utkanter öppnade man under förra året 2015 en rekreativspark, Rajabhakti Park,³⁷ som också innehåller sju stora statyer av tidigare kungar i Thailand – ja, dessa statyer är huvudattraktionen. Man skulle kunna tänka sig att skapa något liknande i Stockholm, på Gärdet eller varför inte i Hagaparken? I så fall skulle man även kunna tänka sig att flytta befintliga kungastatyer i city till denna park. Med ett sådant grepp slipper de som inte vill se kungastatyer se dessa dagligdags när man vistas i Stockholm. De som däremot vill se sådana statyer får då en särskild plats där man kan se allihop på en gång. Över detta saknar Staden rådighet, men vi yrkar på att Staden för fram sina förslag till ansvariga myndigheter. Vi skjuter till 0,1 mnkr för ändamålet.

Slopa utdelandet av Stadens hederspriser

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 700 000 kr för att dela ut Stadens hederspriser. Med föreliggande budgetförslag sparas dessa 700 000 kr av skattebetalarnas pengar in genom att denna prisutdelning upphör.

Den dag då socialkonservativa har möjlighet att påverka till vem och vilka som priserna går till kan det finnas anledning att ompröva detta budgetförslag.

³⁷ <https://www.renown-travel.com/daytripsuahin/7kings.html>

Indraget stöd till Coompanion Stockholms län

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 800 000 kr för att dela ut till Coompanion Stockholms län. Med föreliggande budgetförslag sparas dessa 800 000 kr av skattebetalarnas pengar in genom att detta bidrag upphör.

Coompanion Stockholms län ägnar sig åt att finansiellt stödja individer som vill starta företag.³⁸ Denna verksamhet kan Staden lämna åt andra aktörer att sköta.

Minskat anslag till Stockholmsregionens Europaförening

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 2 500 000 kr för att skjuta till Stockholmsregions Europaförening. Med föreliggande budgetförslag sparas 1 500 000 kr av dessa skattebetalarnas pengar in genom att Stadens bidrag minskas till 1 000 000 kr.

Socialkonservativa vill att Sverige lämnar EU. Till dess att så sker är det rimligt att viss medverkan i Bryssel förekommer, men den bör minskas.

Stockholms stad ska lämna Eurocities

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 220 000 kr för medverkan i Eurocities. Med föreliggande budgetförslag sparas 200 000 kr av dessa skattebetalarnas pengar in genom att Stockholms stad medverkan upphör. Dock anslås 20 000 kr för att administrera avvecklingsprocessen i god ordning.

Medverkan i Eurocities ger inte Stockholms stad ett mervärde som står i proportion till utbetalad medelsmängd. Även efter Stockholms stads utträde är Sverige väl representerat i Eurocities genom andra städers medverkan.³⁹

Stockholms stad ska lämna Föreningen Spårvagnsstäderna

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 100 000 kr för medlemskapet i Föreningen Spårvagnsstäderna. Med vårt budgetförslag sparas dessa 100 000 kr av skattebetalarnas pengar in genom att medlemskapet avslutas.

Föreningen Spårvagnsstäderna är liten lobbyförening för att få fler städer och kommuner i Sverige att satsa på spårvagnar. Man har 12 kommuner, 2 regioner och ett 40-tal företag (som vill sälja utrustning och konsulttjänster) som medlemmar.⁴⁰ Spårvagnar visar sig i de flesta fall kosta mer än det nyttovärde som de kan tillföra kollektivtrafiken. Bland annat utifrån den insikten tog Stockholms läns landsting genom ett beslut i Trafiknämnden den 12 mars 2015 steget ut ur denna organisation.⁴¹ Därmed finns det heller ingen anledning för Stockholms stad att kvarstå som medlem.

---

³⁸ <https://stockholmsregionen.coompanion.se/#om-oss>

³⁹ <http://www.eurocities.eu/eurocities/members&country=swede>

⁴⁰ <http://www.sparvagnsstaderna.se/medlemmar>

⁴¹

Slopa utdelandet av Stadens Pris till Katarina Taikons minne

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 100 000 kr för att dela ut Stadens Pris till Katarina Taikons minne. Med föreliggande budgetförslag sparas dessa 100 000 kr av skattebetalarnas pengar in genom att denna prisutdelning upphör.

Socialkonservativa kan inte se att hittillsvarande pristagare av Stockholms stads Pris till Katarina Taikons minne har gjort något som övertaget skulle motivera en tilldelning av 100 000 kr av Stockholms stads skattebetalares pengar. Det finns all anledning att tro att eventuellt kommande pristagare blir lika lite förtjänta som hittillsvarande. Därför ska detta utdelande av skattepengar upphöra.

Slopa utdelandet av Stockholm Impact Award

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 1 400 000 kr för att dela ut Stockholm Impact Award. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in dessa 1 400 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att prisutdelningen upphör.

Stockholm Impact Award är ett filmpris som instiftades av Stockholms stad och Stockholms Filmfestival år 2015.⁴² Priset utdelas till filmare som lyft fram aktuella samhällsfrågor. Prissumman är en miljon svenska kronor samt en statyett utformad av Ai Weiwei. Priset är ett mycket kostsamt och patetiskt försök att sätta Stockholm på den internationella filmkartan med Hollywood och Cannes.

Halverat bidrag till Vetenskapsstaden

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 2 600 000 kr för att dela ut till Stiftelsen Vetenskapsstaden. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in 1 300 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi halverar Stockholms stads bidrag till denna stiftelse.

Stiftelsen Vetenskapsstaden, eller Stockholm Science City Foundation som den heter på engelska, bedriver en slags samordnande verksamhet i det framväxande vetenskapsklustret kring Hagastaden-KTH-Stockholms universitet.⁴³ Sannolikt kommer man inom stiftelsens verksamhetsområden klara sig lika bra även efter det att Staden har halverat sitt årliga bidrag.

Indraget bidrag till Stockholms Akademiska Forum, StAF

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 2 600 000 kr för att dela ut till Stockholms Akademiska Forum StAF. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in dessa 2 600 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi drar in Stockholms stads bidrag till denna verksamhet.

Stockholms Akademiska Forum StAF är en sammanslutning av knappa tjoget lärosäten i Stockholmsområdet samt Stockholms stad som betalar det mesta av

⁴² https://sv.wikipedia.org/wiki/Stockholm_Impact_Award

⁴³ <http://ssci.se/sv/content/s%C3%A5-h%C3%A4r-jobbar-vi>

de aktiviteter som forumet företar. Redan en snabb titt på forumets årsberättelser, se till exempel den senaste om 15 glest skrivna sidor med många bilder för år 2016,⁴⁴ ger vid handen att Stockholms stad inte får en nytta av dessa aktiviteter som motsvarar bidragsbeloppet.

Halverat bidrag till OpenLab

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 2 800 000 kr för att dela ut till OpenLab. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in 1 400 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi halverar Stockholms stads bidrag till denna verksamhet.

OpenLab bedriver en verksamhet som kan beskrivas som en brygga mellan studietiden och arbetslivet, gärna som entreprenör, i Campus KTH. Sannolikt kommer man inom OpenLab⁴⁵ verksamhetsområden klara sig lika bra även efter det att Staden har halverat sitt årliga bidrag.

Indraget bidrag till Stiftelsen Electrum

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 1 500 000 kr för att dela ut till Stiftelsen Electrum. Med vårt budgetförslag sparar vi in dessa 1 500 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi drar in Stockholms stads bidrag.

Stiftelsen Electrum engagerar sig inom ICT-miljöerna i Kista Science City.⁴⁶ De medel som majoriteten i Stockholms stadshus vill använda i Sveriges Silicon Valley där företagen omsätter mångmiljardbelopp kan göra bättre nytta inom de kärnverksamheter som Staden har till uppgift att driva. Inom Kista-miljöerna lär man knappt märka att en och en halv miljon kr har försvunnit.

Indraget bidrag till STING

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 3 000 000 kr för att dela ut till STING. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in dessa 3 000 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi avvecklar Stockholms stads bidrag.

STING stöder start-up av företag finansiellt.⁴⁷ Stockholms stad har ingen anledning att engagera sig i denna typ av verksamhet. Den får skötas av andra aktörer. Stockholms stad ska ägna sig åt sin kärnverksamhet.

Indraget bidrag till SIWI

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 1 100 000 kr för att dela ut till SIWI – Stockholm International Water Institute. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in 985 000 kr av dessa skattebetalarnas pengar genom att vi

---

⁴⁴ https://www.staforum.se/wp-content/uploads/VB_STAF_mars2017_DIGITAL_UPPSLAG.pdf

⁴⁵ <http://openlabsthlm.se/sv/om-openlab/>

⁴⁶ <http://www.kista.com/electrum-foundation/>

⁴⁷ <https://sting.co/>

avvecklar Stockholms stads bidrag till denna verksamhet. Vi anslår 115 000 kr för att avvecklingen under år 2018 ska kunna ske under ordnade former.

SIWI:s huvudsakliga arbetsuppgift består i att utveckla vattenhållningen i framför allt olika utvecklingsländer.⁴⁸ Stockholms stad har ingen anledning att engagera sig i denna typ av verksamhet. Den får skötas av andra aktörer – till exempel SIDA. Stockholms stad ska ägna sig åt sina kärnverksamheter.

Indraget bidrag till ECCAR

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 15 000 kr för att dela ut till ECCAR. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in alla dessa 15 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi resolut drar in Stockholms stads bidrag till denna verksamhet.

ECCAR⁴⁹ – European Coalition of Cities Against Racism – är en destruktiv och självförnekande sammanslutning av aktivister runt om i ett antal av Europas städer som Feministiskt Initiativ har tvingat Stockholms stad i.⁵⁰ Stockholms stad skämmer ut sig genom sitt engagemang i ECCAR. Socialkonservativa återupprättar Stockholm genom att lämna ECCAR.

Indraget bidrag till Urban ICT Arena

Kommunstyrelsen föreslås av majoriteten få disponera 1 400 000 kr för att dela ut till Urban ICT Arena. Med föreliggande budgetförslag sparar vi in alla dessa 1 400 000 kr av skattebetalarnas pengar genom att vi drar in Stockholms stads bidrag till denna verksamhet.

Urban ICT Arena engagerar sig inom ICT-miljöerna i Kista Science City där fokus ligger på att stärka Triple Helix (eller Triple Bottom Line som det också kallades förr i tiden).⁵¹ Den bärande tanken i Triple Helix är samverkan mellan det offentliga, den akademiska forskningen och företagen ute i näringslivet. De medel som majoriteten i Stockholms stadshus vill använda i Sveriges Silicon Valley där företagen omsätter mångmiljardbelopp kan göra bättre nytta inom de kärnverksamheter som Staden har till uppgift att driva. Inom Kista-miljöerna lär man knappt märka att en och en halv miljon kr har försvunnit.

Särskilda prioriteringar under år 2012

- Ge kommunstyrelsen i uppdrag att utforma ett relevant åtgärds paket eller liknande för att minimera förekomsten och skador av mörkläggning inom och desinformation om den verksamhet som Stockholm stad ansvarar för.

⁴⁸ <http://www.siwi.org/>

⁴⁹ <http://www.eccar.info/en>

⁵⁰ <http://www.mynewsdesk.com/se/feministiskt-initiativ-storstockholm/pressreleases/stockholm-bli-rasism-1131988>

⁵¹ <http://www.urbanictarena.se/about-us/>

- Stockholms stad ska sätta ihop en arbetsgrupp för att förbereda högtidlighållandet av 500-årsdagen av Gustav Vasas intåg i Stockholm och 100-årsminnet av invigningen av Stockholms Stadshus.
- Arrangemanget kring Gustav Vasas 500-årsjubileum kombineras med att skapa ett landmärke av internationell klass för Stockholm.
- Stockholms stad ska överväga att verka för att det skapas en park med ett antal kungastatyer i likhet med vad som idag finns i Bangkok.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Indragna hederspriser	0,700 mnkr
Indraget bidrag till Coompanion	0,800 mnkr
Minskat bidrag till Europaföreningen	1,500 mnkr
Indraget bidrag till Eurocities	2,000 mnkr
Avvecklat medlemskap i Spårvagnsstäderna	0,100 mnkr
Indraget Pris till Katarina Taikons minne	0,100 mnkr
Halverat bidrag till Vetenskapsstaden	1,300 mnkr
Indraget stöd till StAF	2,600 mnkr
Halverat bidrag till OpenLab	1,400 mnkr
Indraget Stockholm Impact Award	1,400 mnkr
Indraget bidrag till Stiftelsen Electrum	1,500 mnkr
Indraget bidrag till STING	3,000 mnkr
Indraget bidrag till SIWI	0,985 mnkr
Indraget bidrag till ECCAR	0,015 mnkr
Indraget bidrag till Urban ICT Arena	1,400 mnkr

Ökade kostnader för (-):

Åtgärds paket mot desinformation	-0,400 mnkr
100-årsminnet av invigningen av Stockholms Stadshus	-0,200 mnkr
Planering för landmärke för Stockholm	-0,100 mnkr
Planering av park med kungastatyer	-0,100 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

2. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Kommunstyrelsen mm** godkänns.

Revisorskollegiet

Stadsrevisionens uppgifter

Stadsrevisionen har till uppgift och ska granska all den kommunala verksamhet bedrivs av Staden inklusive bolag och stiftelser med mera i den omfattning som följer av god kommunal revisionsred. Stadsrevisionens ansvar följer vidare av kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, aktiebolagslagen samt revisionsreglementet för stadsrevisionen i Stockholms stad och andra av kommunfullmäktige utfärdade föreskrifter såsom denna budgets mål och indikatorer.

I stadsrevisionens revisionsplan beskrivs stadsrevisionens mål, uppdrag och arbetssätt samt nämnde- och bolagsgranskningen. I revisionsplanen beskrivs även de större revisionsprojekt som planeras under revisionsåret.

Budgeten för år 2018 föreslås i enlighet med Kommunstyrelsens förslag vara oförändrad jämfört med år 2017.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

3. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Revisorskollegiet** godkänns.

Valnämnden

Valnämndens uppgifter

Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av val till Riksdagen samt val till Landstingsfullmäktige och Kommunfullmäktige. Nämnden ansvarar också för val till Europaparlamentet. Nämnden ska dessutom genomföra eventuella extraval och folkomröstningar.

Omfattningen av nämndens uppgifter är reglerad i lag, både ansvarsområdet som sådant och i viss utsträckning den organisation som ska användas för att lösa uppgifterna.

Under förra året 2017 påbörjades planeringen inför allmänna val år 2018. Utgångspunkten för nämndens arbete ska vara att varje och alla röstberättigade ges goda möjligheter till att använda sig av sin demokratiska rättighet att rösta i allmänna val. Nämnden skall därför planera för att val kan organiseras och genomföras på ett sådant sätt att alla röstberättigade ges de allra bästa förutsättningar för att rösta.

Budgeten för år 2018 ökar i enlighet med Kommunstyrelsens förslag med 51,1 mnkr jämfört med år 2017. Ökningen beror på genomförande av allmänna val.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

4. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Valnämnden** godkänns.

STADSDELSNÄMNDER

Stadsdelsnämnder

Inom föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program nära det som Moderaterna och Liberalerna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och skrivningar i frågan som kan återfinnas i till exempel Moderaternas och Liberalernas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Moderaternas och Liberalernas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Moderaternas och Liberalernas mer känslolokala och tekniska närmandet till frågeställningarna medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som saknas i Moderaternas och Liberalernas skrivningar.

Stadsdelsnämndernas uppgifter

Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri samt barn, kultur och fritid. Stadsdelsnämnderna ansvarar också för viss tillsynsverksamhet, ekonomiskt bistånd samt för att erbjuda ungdomar feriearbeten.

Stadsdelsnämnderna ska vara en stark och väl fungerande lokal länk samt ansvara för dialog mellan invånare, Stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stockholms stads Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att säkerställa likställigheten över Staden i den service som erbjuds stockholmarna inom förskola, äldreomsorg, sociala verksamheter samt kultur- och fritidsverksamheter.

Socialkonservativas vision

Framtiden kräver att stadsdelsnämnderna prioriterar kärnverksamheterna i välfärden. Kostsamma byråkratiska och administrativa mellannivåer och projekt behöver minskas och en effektiv fortlöpande kostnadsuppföljning är väsentlig. Det är också mycket viktigt att stadsdelsnämnderna arbetar övergripande kring trygghetsfrågorna och lär av varandras goda exempel. Utgångspunkten för sådant erfarenhetsutbyte ska i huvudsak vara erfarenheter från ytterstadsarbetet där stadsdelsnämndernas trygghetssamordning arbetar nära andra aktörer såsom polis, brandförsvaret, fastighetsägare, anhöriga, föräldrar och föreningar.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda personliga möten vid budget- och skuldrådgivning. Det första budget- och skuldrådgivningssamtalet ska erbjudas barnfamiljer inom en vecka.

Mer stöd till socialsekreterarna

Bristen på socialsekreterare har utvecklats till något som skulle kunna beskrivas som en kris nationellt.⁵² Stockholms stad är ingalunda undantaget. Även om

⁵² <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/jakten-pa-socialsekreterare-liknar-en-bondauktion>

vissa tecken möjligen kan tyda på en aning lättare situation under de allra senaste månaderna gäller det sammantaget fortsatt att personalsituationen inom socialsekreterarna är ansträngd. Personalomsättningen bland socialsekreterare är hög i många stadsdelsnämnder. För att behålla socialsekreterarna krävs att stadsdelsnämnderna arbetar aktivt och ambitiöst med ledarskap, handledning och karriärmöjligheter. Alternativet riskerar annars bli att alltfler yrkesverkamma väljer att ta anställning inom hyr- och bemanningsföretag.⁵³ Därefter får Staden i brist på annan personal hyra in socialsekreterare av dessa bolag.⁵⁴ Vi vet att en sådan rundgång leder till högre kostnader för arbetsgivaren – i detta fall Stockholms stad och i förlängningen invånarna.

Denna utveckling är inte ny, men har accelererat påtagligt under de allra senaste åren – det vill säga efter det att ansvariga myndigheter under hösten 2015 bestämde sig för att ta hit över 100 000 män från främmande kulturer på ett bräde. Majoritetsstyret i Stockholms stad tog på eget initiativ över ansvaret för en del av dessa från andra kommuner i landet. Oavsett bakgrund är det viktigt att vi nu agerar proaktivt för att vi inte i framtiden ska få en situation bland kommunens socialsekreterare som vi idag ser inom branschen för hyrläkare. Där har situationen sedan länge sparat ut med påtagliga överkostnader för landstingen.^{55,56}

För att minska personalomsättningen behöver socialsekreterarnas löner inom Stockholms stad höjas. I ett första steg bör lönen höjas för de socialsekreterare som arbetar med barn- och ungdomsärenden.

En förbättrad arbetssituation för socialsekreterarna är framför allt en viktig reform för alla de stockholmare vars livschanser är beroende av en väl fungerade socialtjänst. Att förbättra arbetssituationen och löneläget för en påtagligt kvinnodominerad akademikergrupp som socialsekreterarna utgör är också en viktig jämställdhetsreform.

Situationen för socialsekreterarna gör att det är av största vikt att de satsningar som görs för att få fler socialsekreterare och förbättra deras arbets- och lönevillkor får fullt genomslag.

Hot och våld mot socialsekreterare är inget nytt, men allt fler socialsekreterare utsätts idag. Detta kan inte accepteras, och måste tas på största allvar. Stadsdelsnämnderna ska, om de inte redan finns, utarbeta handlingsplaner för att stödja personal som utsätts.

Bekämpa våldsbejakande extremism

Alla stadsdelar i Stockholms stad har ett ansvar att bekämpa våldsbejakande extremism och tidigt ingripa när invånare syns vara i riskzonen för radikali-

---

⁵³ <http://www.dedicare.se/socionom/jobba-for-oss/>

⁵⁴ <http://www.dedicare.se/socionom/hyr-personal/>

⁵⁵ <http://lakartidningen.se/Aktuellt/Nyheter/2016/12/Kostnaderna-for-hyrlakare-okar-stadigt/>

⁵⁶ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/trots-nya-planen-notan-for-hyrbpersonal-fortsatter-oka>

sering. Det är viktigt att strategin mot våldsbejakande extremism hålls levande och implementeras i alla berörda nämnder.

Arbetet mot våldsbejakande extremism ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet och med tydlighet när det gäller värderingar och ansvar. Detta arbete måste bedrivas i nära samverkan med andra nämnder och utomstående aktörer. Varje stadsdelsnämnde ska ha en konkret handlingsplan som specificerar hur detta arbete ska gå till. Ett påtagligt problem härvidlag är att ansvariga alltför sällan har egen insikt i hur människor inom våldsbejakande miljöer tänker och är funtade. Detta ligger så att säga i sakens natur. Till exempel är ovanligt att Stockholms stads finansborgarråd har en bakgrund som omfattar att ha deltagit i Rote Arméfraktions tillslag under 1970-talet, engagerat sig i Greenpeaces aktioner i civil olydnad under 1980-talet, demonstrerat tillsammans med skinheads och andra högerextremister under 1990-talet för att slutligen ha slagits för IS i Syrien under 2000-talet – eller ens att ha rört sig i dessa miljöer.

Ansvariga beslutsfattare inom Staden är därför i praktiken så gott som helt utlämnade till den information de får utomstående källor, och därmed blir dessa beslutsfattare påverkbara och sårbara vad avser att fullgöra uppgiften. Detta är inget lätt dilemma att lösa med mindre än Stockholms stad och stadsdelsnämnderna aktivt söker efter och lyssnar till individer inom verksamheterna som besitter en djupare förståelse för hur man tänker och resonerar inom våldsbejakande miljöer.

Sex stadsdelsnämnder

Stockholms stad kan med fördel renodla de geografiskt uppdelade verksamheterna och därmed koncentrera ett antal av de uppgifter som idag åvilar stadsdelsnämnderna till ett antal stadsövergripande nämnder samt därutöver minska ned antalet geografiskt baserade nämnder i syfte att koncentrera nödvändiga resurser för att klara uppdragen.

Det är högts angeläget att Stockholms stads geografiskt baserade nämnder har likvärdiga och goda förutsättningar vad gäller befolkningssammansättning, boende, arbete, service och kommunikationer. Något som är en fråga om likvärdighet mellan dess medborgare, men också en förutsättning för att hålla samman Staden. Färre och större områden ökar möjligheterna att jämna ut skillnaderna i förutsättningar mellan nämnderna. En naturlig nedskalning av antalet stadsdelsnämnder torde vara sex, och dessa ska då geografiskt sammanfalla med Stadens sex valkretsar. Detta beräknar vi ska ge samordningsvinster om 182,0 mnkr under år 2018.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Mer stöd till socialsekreterarna
- Bekämpa våldsbejakande extremism
- Inled arbetet med att antalet stadsdelsnämnder till sex som sammanfaller med Stockholms stads valkretsar

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Samordningsvinster vid sammanslagning av SDN

182,0 mnkr

Ökade kostnader för (-):

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamhetens uppgifter

Stadsdelsnämndernas ansvar för förskoleverksamheten omfattar bland annat kommunala förskolor, pedagogisk omsorg, flerfamiljssystem och allmän förskola, att alla barn som bor i stadsdelsnämndsområdet har tillgång till förskoleverksamhet samt att Stadens platsgaranti uppfylls.

Utbildningsnämnden är nämnd för Stadens fristående förskoleverksamhet samt ansvarar för att samordna Stadens förskoleverksamhet. Lika villkor ska råda mellan kommunal och fristående förskola.

Socialkonservativas vision

Många barn börjar förskolan vid ett års ålder. Förskolan får därigenom ett monumentalt ansvar för alla delar av våra små människors vardag. Förskolan formar framtidens svenskar.

Just därför att inflytandet från förskolan är så stort ställer sig socialkonservativa avvisande till det som kallas könsneutral genuspedagogik. I grunden tror vi på att det finns skillnader mellan män och kvinnor liksom skillnader mellan pojkar och flickor. Dessutom skiljer sig varje människa från sin nästa oavsett kön. Undervisning och pedagogik ska ta hänsyn till varje enskild individs behov. Sverigedemokraterna motsätter sig alla försök att sudda ut skillnader som är medfödda. Varje barn förtjänar den allra bästa omvårdnad som samhället kan ge det. Likaså ska varje barn ses som individ och inte främst som tillhörande ett kön.

Socialkonservativa har stort förtroende för de pedagoger som undervisar barnen utifrån de skillnader och likheter som finns mellan könen på ett naturligt sätt utan att behöva följa styrdokument som pekar med hela handen på att de ska suddas ut eller kompensera för barns könstillhörighet.

Socialkonservativa tror att alla barn mår bra av att få vistas ute i friska luften varje dag. Vi tycker att detta borde vara en rättighet, och då särskilt för våra allra minsta. Dessutom är det bra med miljöombyte för barn som kanske tidvis vistas i en bullrig och stökig miljö inomhus. Många förskolor inom tullarna i Stockholm har ingen egen gård för barnen att leka i, eller är den så liten att barngrupperna måste turas om att vistas ute, vilket inte sällan leder till att en del barn hämtas från förskolan innan de fått leka utomhus alls under hela sin dag.

Många kan vittna om att ljudmiljön tidvis är bullrig och för hög för både barn och personal på förskolorna. Socialkonservativa menar att ett sätt att tackla detta problem är att minska på barngruppernas storlek. Färre barn per personal har också många andra fördelar. Varje barn får mer uppmärksamhet, och forskning visar att små barn mår bättre i små grupper än i stora. Idag visar siffror på att snittstorleken för grupper för barn ett till tre år gamla är 17 barn.

Socialkonservativa vill att kommunen styr så att det maximala antalet barn per grupp på sikt sätts till 12 barn. Antalet barn per personal ligger idag på fem barn för varje vuxen. Socialkonservativ tycker att riktmärket tre barn per vuxen vore bättre. Vi gör en rejäl satsning på barnomsorgen om 250,0 mnkr extra.

Jämställdhetsarbete i Stockholms stads förskoleverksamhet

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämförbara i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

Jämställdheten börjar i barnsben. Socialkonservativa vill se en jämställd barnomsorg där alla barn ges lika uppmärksamhet. Vi vill inte cementera traditionella könsroller, men vi anser heller inte att det hör till en kommuns uppgifter att försöka styra utvecklingen av barns könsidentiteter. Där flickor väljer att leka med dockor och pojkar väljer att leka med bilar ska inte kommunen att försöka ändra på barnens egna val. Genusneutrala dag- och fritidshem och liknande ansatser ska inte ges någon plats inom Stockholms stads verksamhetsområden.

Kvinnor tar ofta ett större ansvar för omsorgen om barnen än vad män gör. Det innebär att åtgärder för en förbättrad omsorg inom dag- och fritidshemsverksamheterna är åtgärder för ökad jämställdhet. Särskilt vill socialkonservativa uppmärksamma behoven av barnomsorg som ensamstående har. Ofta är dessa kvinnor, och inte sällan behövs omsorgen under tider utanför den ordinarie. Vi vill öppna för nya grepp och mer flexibla lösningar.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Genuspedagogik ska inte genomsyra Stockholms förskolor och skolor. Verksamheten ska skötas av utbildade pedagoger utan särskild styrning från kommunen.
- Alla barn inom Stockholms förskolor bör få möjlighet att leka utomhus varje dag om det är föräldrarnas önskemål.
- Minska barngrupperna stegvis inom förskolorna till maximalt 12 barn, och alla förskolor har minst en vuxen per tre barn i småbarnsgrupperna 1-3 år. För ändamålet anslår vi 250 mnkr under år 2018.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Barn ska vara fria att utveckla sin egen könsidentitet och sitt eget beteendemönster.
- De ensamståendes behov av barnomsorg ska ges ökad uppmärksamhet.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Minskade barngrupper -250,0 mnkr

Barn, kultur och fritid

Inom föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program nära det som Moderaterna och Liberalerna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och skrivningar i frågan som kan återfinnas i till exempel Moderaternas och Liberalernas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Moderaternas och Liberalernas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Moderaternas och Liberalernas mer känslolokala och tekniska närmandet till frågeställningarna medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som saknas i Moderaternas och Liberalernas skrivningar.

Barn-, kultur- och fritidsverksamhetens uppgifter

Stadsdelnämnderna ansvar för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid omfattar bland annat att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och ungdomar såsom fritidsgårdar, öppen förskola – vilken förvisso kan komma att obligatorisk från och med höstterminen 2018⁵⁷ och om så sker tappar benämningen ”öppen” det allra mesta av sin betydelse i sammanhanget – och parklekar, upplåtelse av allmänna samlingslokaler, lokal kulturverksamhet, bidragsgivning till föreningar, samt sommarkoloniverksamhet för barn i grundskola under sommaren.

Socialkonservativas vision

Antalet unga i Stockholms stad ökar mer än parallellt med den allmänna befolkningssökningen. Detta innebär naturligtvis ytterligare krav och utmaningar för verksamheter riktade till den aktuella målgruppen. De demografiska förutsättningarna är dock inte jämna över Stockholm stad och en omorganisation som får till effekt att jämna ut de demografiska skillnaderna i jämförelse med dagens stadsdelsnämndsområden ger ökade möjligheter till prioriteringar inom nämndsområdena och effekter av resursfördelningssystem som uppfattas om mer rättvisa.

Fritidsgårdar

För Stockholms stads alla barn och ungdomar finns ett stort utbud av fritidsgårdar med olika inriktningar. Grunden för verksamheten är en miljö utan krav på prestation där ungdomar själva har möjlighet att tillsammans med personalen planera och genomföra olika aktiviteter i en stimulerande och trygg miljö. Pojkar och flickor och andra ska ges samma möjligheter till aktiviteter. Det finns även särskilda fritidsgårdar som är riktade mot barn med olika former av funktionsnedsättning. Om behov av utökade öppettider finns ska nämnder säkerställa att det finns fritidsgårdar öppna även på kvällar och helger.

⁵⁷ <https://www.svt.se/nyheter/forskolan-bli-obligatorisk-fran-2018>

Försök med genuspedagogik och HBTQ-certifiering

Socialkonservativa ställer sig generellt skeptiska för att inte säga direkt avvisande till den genuspedagogik som har vuxit sig starkare i samband med maktskiftet i Stadshuset efter valet i september 2014. Vi föreslår i föreliggande budgetförslag att all sådan verksamhet avbryts. Dock föreslår vi att stadsdelsnämnderna tar krafttag under år 2018 och bedriver försök med genuspedagogik i så kallade särskilt utsatta områden.

Orsaken till förslaget är att vi bedömer att dagens genusinspirerade pedagogik har större utsikt att vinna i så kallade särskilt utsatta eftersom dessa typisk bebos av människor har ett särskilt demokratiskt och jämställt synsätt och rent generellt visar öppenhet gentemot nya tankar och idéer. Därmed finns större möjligheter till framgång.

En titt på RFSL:s listning av HBTQ-certifierade verksamheter visar på en del vita fläckar i geografien.⁵⁸ Socialkonservativa vill fylla ut dessa luckor.

Efter att den koncentrerade satsningen genomförts under år 2018 görs en utvärdering under år 2019. Utifrån de lärdomar och erfarenheter som kan dra från försöket går Staden sedan vidare.

För ändamålet anslår vi 10,0 mnkr i en riktad satsning.

Sommarkoloniverksamhet

Sommarkoloniverksamhet i olika former är en av många viktiga verksamheter barn och unga i Stockholms stad och ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni ska proriteras. Det är mycket viktigt att denna sommarkoloniverksamhet förblir en mötesplats för barn och unga med olika etnisk och social bakgrund. Särskilt angeläget är det att fler flickor från så kallade särskilt utsatta området ges möjlighet till att åka på sommarkoloniverksamhet. Stadsdelsnämnderna ska ges i uppdrag att bedriva informations- och uppsökarverksamhet riktad mot flickor i så kallade särskilt utsatta områden.

För ändamålet anslår vi 5,0 mnkr i en riktad satsning.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Stadsdelsnämnderna genomför försöksverksamhet med genuspedagogik i så kallade särskilt utsatta områden.
- HBTQ-certifiering av förskole- och fritidsgårdsverksamhet i vita fläckar
- Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att genomföra vissa riktade informations- och uppsökarverksamhet för öka antalet flickor från så kallade särskilt utsatta områden som beger sig ut på sommarkoloniverksamhet.

---

⁵⁸ <https://www.rfsl.se/certifiering-och-utbildning/certifierade-verksamheter/>

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Genuspedagogik i särskilt utsatta områden,	
HBTQ-certifiering av verksamheter i vita fläckar	-10,0 mnkr
Fler flickor i sommarkolloverksamhet	- 5,0 mnkr

Äldreomsorg

Inom föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program ganska nära det som Kristdemokraterna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och de skrivningar i frågeställningen som kan återfinnas till exempel i Kristdemokraternas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Kristdemokraternas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Kristdemokraternas mer känslökalla och tekniska närmandet till frågan medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som tycks saknas hos Kristdemokraternas skrivningar.

Äldreomsorgens uppgifter

Stadsdelsnämndernas ansvar inom äldreomsorgen omfattar bland annat ledning av äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården för personer över 65 års ålder, biståndsbedömning samt särskilt boende för äldre inklusive hemtjänst och dagverksamhet.

Socialkonservativas vision

Äldre människor har olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att, då den äldres behov av omsorg blir aktuellt, Staden kan erbjuda en palett av utförare med olika inriktningar och metoder. Socialkonservativa ser med stor oro på att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att av enkom ideologiska skäl återkommunalisera väl fungerande äldreboenden.

Valfrihet i äldreomsorgen

Det som utmärker en god äldreomsorg är inte driftsformen, det vill säga om verksamheten bedrivs i kommunal eller privat regi. Det som är väsentligt i en god äldreomsorg är istället en jämn och hög kvalitet, ett mycket gott och inspirerande ledarskap, ett lyhört och respektfullt bemötande, att bli lyssnad till, och en optimal personalsammansättning. Att medborgare kan välja bort verksamheter och tjänster om man inte alls är nöjd med bör bedömas som positivt. Det alternativ som majoriteten förespråkar är att makten över den egna vardagen centreras till kommunpolitiker och att dessa avgör vad som är bäst för den enskilde.

Skatteväxla hemsjukvården

Det är önskvärt att snarast påbörja ett pilotprojekt med inriktningen att Stockholms läns kommuner ska ta över och skatteväxla hemsjukvården. Det övergripande målet är att uppnå en god, trygg och säker vård samt en effektiv användning av samhällets resurser. En viktig förutsättning för överförande av hemsjukvård till kommunerna är att samtliga kommuner inom länet är överens med varandra och med Stockholms läns landsting om gränsdragning och ekonomisk skatteväxling.

Kvalitetsobservationer

Alliansen genomförde under de två mandatperioderna, 2006-2010 och 2010-2014, som man satt i majoritet och därmed vid makten särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Man införde öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och gjorde försök att förstärka upphandlingskompetensen. I Stockholms stad införde Alliansen föredömligt en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp äldreomsorgen. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå oavsett majoritetsstyre.

Kvalitetsobservationer, det vill säga observationer på plats i äldreomsorgen, är ovärderliga för att komma åt brister i sådant som ofta inte kan åläggas verksamheter, nämligen ett värdigt, respektfullt och varmt samspel mellan den äldre och personalen. I förekommande fall som kvalitetsobservationerna visar på brister är det angeläget att en uppföljning sker av om och hur verksamheten vättat till dessa. En noggrann uppföljning av observationerna ger en viktig indikation om huruvida det efterlängtade paradigmskiftet från uppgiftscentrerad till personcentrerad vård går från ord till handling eller inte – både inom hemtjänst och vårdomsorgsboende.

Näringsrikare och godare mat

Måltidsupplevelsen inom Stadens boenden är viktig. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom Staden vad gäller betydelsen av en näringsriktig och god mat inom äldreomsorgen. Vi satsar 7,0 mnkr extra för detta ändamål.

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Arbeta för att skatteväxla hemsjukvården.
- Utveckla kvalitetsobservationerna inom äldreomsorgen.
- Öka ansträngningarna för att åstadkomma en näringsrikare och godare mat inom äldreomsorgen

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Näringsrikare och godare mat

-7,0 mnkr

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Inom föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program nära det som Moderaterna och Liberalerna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och skrivningar i frågan som kan återfinnas i till exempel Moderaternas och Liberalernas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Moderaternas och Liberalernas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Moderaternas och Liberalernas mer känslolokala och tekniska närmandet till frågeställningarna medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som saknas i Moderaternas och Liberalernas skrivningar.

Stöd- och serviceverksamhetens uppgifter

Inom verksamhetsområdet ansvarar stadsdelsnämnderna för att bland annat tillhålla individuellt behovsprövade stödinsatser till personer med funktionsnedsättning. Insatser som beslutas enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice, korttidsvistelse utanför det egna hemmet, korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år, boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar, bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna samt daglig verksamhet.

Insatser som beslutas med stöd av socialtjänstlagen (SoL) är bland annat hemtjänst, bostad med särskild service, boendestöd, kontaktperson, avlösning och ledsagning.

Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Socialkonservativas vision

Stockholm ska sträva efter att vara världens mest tillgängliga huvudstad. Stockholms stad ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpta hinder och öka såväl den fysiska tillgängligheten som tillgängligheten och delaktigheten i samhället i stort.

I det socialkonservativa Stockholm tillförsäkras alla individer integritet, självbestämmande och delaktighet. Detta gäller alldeles oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte. Medmänniskor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som alla andra här i Stockholms stad att leva ett självständigt liv – något som socialkonservativa strävar efter att det ska kunna bli så långt möjligt. En grundsten här är att ha ett arbete att kunna gå till.

LSS

LSS-området är ett av de mest debatterade sedan länge och ännu hösten 2017.^{59,60,61,62,63} Regeringens nedskärningar på LSS-området riskerar att leda ett, för att inte säga flera, steg tillbaka för den, trots allt på det stora taget positiva utvecklingen, som vi har sett på området under de senaste decennierna. Den låga uppräkningsen av assistansersättningen slår mot såväl brukare som de anställda.

Socialkonservativa värnar den personliga assistansen. För att upprätthålla kvaliteten i egen regi-verksamheten ute i stadsdelarna skjuts 20,0 mnkr extra till.

Bekämpande av missbruk av bland annat LSS

Tyvänn är assistansverksamheten utsatt för omfattande bedrägerier.^{64, 65} Dessutom är detta inget nytt fenomen. Tvärtom har denna typ av brottslighet en mångårig historia tillbaka i tiden, se till exempel *Bedrägeri och bidragsbrott med assistansersättning* som publicerats av Åklagarmyndigheten år 2015.⁶⁶ Generellt är det påfallande hur ofta det ”plötsligt” dyker upp någon individ i vuxen ålder som påstår sig ha det ena eller det andra funktionshindret, och att det senare visar sig att påståendet var falskt. Spontant tänker man att funktionshindret borde varit känt för det svenska samhället redan från individens unga år – men det kanske finns någon, säg pikant, förklaring till detta förhållande.

Vidare faller brottslighet av det här slaget i huvudsak på staten genom bland andra polis och Försäkringskassan. Likväl menar socialkonservativa att alla verksamma inom Stockholms stad ska vara uppmärksamma och rapportera varje om misstanke om bedrägeri och försök till bidragsbrott inom assistansersättningen.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Arbeta för att kvaliteten på LSS-området bibehålls på, eller ökar från, nuvarande nivå.
- Motverka missbruket av assistansersättning.

---

⁵⁹ <https://www.metro.se/artikel/debatt-regeringen-fabulerar-om-lss>

⁶⁰ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/a/OVxkk/forsakringskassan-kan-ha-betalat-ut-miljoner-felaktigt>

⁶¹ <http://www.expressen.se/nyheter/andreas-12-behover-hjalp-dygnet-runt-forsakringskassan-sager-nej/>

⁶² <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/regeringen-kan-andra-lag-om-assistansersattning>

⁶³ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/familjer-med-assistanshjalp-upprorda-over-fusket?>

⁶⁴ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/a/LbR2g/misstanks-ha-fejkat-utvecklingsstornig--och-tjanat-miljoner>

⁶⁵ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=101&artikel=6448304>

⁶⁶ <https://www.aklagare.se/globalassets/dokument/rattspromemorior/rattspm-2015-5-bedrageri-och-bidragsbrott.pdf>

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Bibehållen eller ökad kvalitet inom

Egen regi-verksamheten på LSS-området

-20,0 mnkr

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

I föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program nära det som Moderaterna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och de skrivningar kring frågeställningen som kan återfinnas i Moderaternas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Moderaternas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Moderaternas mer känslökalla och tekniska närmandet till frågan medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som saknas hos Moderaternas skrivningar.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatrins uppgifter

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat insatser för vuxna med missbruksproblematik, insatser för barn och unga, insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning, insatser för personer i hemlöshet, insatser för personer utsatta för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt insatser för personer som är på väg att radikaliseras till eller är en del av våldsbejakande miljöer samt personer som drabbats av extremism.

Socialkonservativas vision

Individ- och familjeomsorgen utgör kärnan i stadsdelsnämndernas uppdrag som geografiska socialnämnder. En rad utmaningar kan identifieras inom området för de kommande åren. I takt med Stockholms stads befolkningsutveckling inte minst som en följd av den pågående kravlösa mansinvandringen kommer antalet individer i behov av stöd och insatser kopplade till området att öka. Antalet barn och unga ökar och så gör även antalet anmälningar och utredningar om barn som far illa.

Åtgärder mot hedersförtryck

Särskilt flickor och unga kvinnor far illa under det ökande hedersförtrycket i Sverige.⁶⁷ Så länge som dessa befinner sig i sina ursprungsländer vet den kvinnliga delen av befolkningen oftast inte om något annat samhällssystem än det som omger dem. I Sverige får de erfara att det finns en annan värld – en värld som de i allmänhet vill ta del av och bli en del av. När detta hindras av männen i deras omedelbara närhet – pappa, bröder, morbror och farbror med manliga släktingar – uppstår närmast med nödvändighet mer eller mindre uttalad ambivalentkänslor. Å ena sidan uppstår en stark önskan och drift att få leva det liv flickan och kvinnan själv vill välja med alla de möjligheter som det svenska samhället trots allt har att erbjuda. Samtidigt slits offret för hederskulturen med rädslan för repressalierna från de manliga släktingarnas sida – och då även med en välbefogad rädsla för vad dessa manliga släktingar kan tänkas ta sig för med

⁶⁷ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/a/p374E/jamstalldhetsministern-uppmanar-man-att-ta-ansvar-for-hedersvald>

inte bara henne utan även med sådana i hennes närhet som kanske uttalat stöd för hennes frigörelse.⁶⁸ Till detta kommer kvalet för att hennes frigörelse i förlängningen kan betyda att hon tvingas bryta med familjen helt och hållet.

Vi skjuter till 20,0 mnkr extra till stadsdelsnämnderna för att dessa ska kunna satsa mot alla former av hedersförtryck under år 2018. Denna satsning ska inte löpa längs den traditionella svenska linjen, det vill säga att fokusera på att skydda offren, utan i stället gå till botten och angripa roten till eländet. Till sin hjälp har stadsdelsnämnderna åtgärdsprogrammet mot hedersförtryck som presenterats för Stockholms stad i motion (2015:91). De 20,0 miljonerna kronorna extra ska användas i linje med vad som stakas ut i motionen.

Man föds inte till hedersförtryckare. Man blir det genom att ta till sig vedervärdiga tankar och värderingar under sin levnad.⁶⁹

Socialpsykiatri

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att sysselsättningen bland personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning förbättras. Alternativen behöver i högre grad än vad som görs för närvarande anpassas efter individen. Därför bör kontakter i ökad utsträckning odlas med företagare i närmiljön för att åstadkomma ett mer varierat arbetsutbud. På detta sätt sprids kunskap till företagen om vad denna målgrupp kan bidra med.

Socialnämnden har i samverkan med stadsdelsnämnderna och intresse- respektive brukar-organisationerna tagit fram en handlingsplan för utveckling av socialpsykiatri i Staden. Vi föreslår att stadsdelsnämnderna i samverkan med socialnämnderna planerar för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning. Planering och genomförande ska utgå från handlingsplanen för utveckling av socialpsykiatri. Socialnämnden föreslås att tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda hur barnens rätt till självbestämmande och integritet ska kunna stärkas inom psykiatri.

Vi skjuter till 10,0 mnkr extra till stadsdelsnämnderna för att stärka socialpsykiatri.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Stadsdelsnämnderna ska göra extra satsningar mot alla former av hedersbrottslighet, hedersförtryck och hederstänkande.
- Socialpsykiatri stärks.

---

⁶⁸ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/a/jo9kw/valde-dottrarna-over-slakten--mordades-vid-sjon>

⁶⁹ <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1893872>

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Stärkt arbete mot hedersförtryck- och våld -20,0 mnkr

Stärkning av socialpsykiatri -10,0 mnkr

Stadsmiljöverksamhet

I föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program till vissa delar lite grand nära det som Centerpartiet ger uttryck för. Bland annat därför kan vissa likheter hittas mellan texten nedan och de skrivningar i frågan som återfinns i Centerpartiets budgetförslag i Stockholms stad för år 2017.

Stadsmiljöverksamhetens uppgifter

Stadsdelnämnderna hanterar investeringar samt drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden, i den mån det avser investeringar som utgör en del av en exploatering.

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat barmarksrenhållning, vinterväghållning, naturområden, naturreservat, strandbad samt drift och underhåll av parker, parkvägar och grönområden.

Socialkonservativas vision

Stockholm kommer i allmänhet högt upp på olika internationella rankinglistor över världens vackraste städer.^{70,71,72} Mycket beror på vattnet, men till största delen är detta ett resultat av våra föräldrars, förföräldrars och ännu tidigare anfäders ansträngningar och omdöme. Ett arv som vi i dagens generationer har att förvalta – och ännu hellre vidareutveckla.

Stoppa nybyggnationer i våra parker och grönområden

Stockholms parker, torg och andra grönområden är en betydande tillgång för utvecklingen av Stockholms stad. Dessa ger oss mötesplatser som ska vara till för alla och som har såväl estetiska, sociala, kulturella och ekologiska värden. Alla dessa värden bidrar aktivt till vår och våra medmänniskors hälsa och välbefinnande.

Socialkonservativa vill höja statusen på Stockholms parker. Vi menar att Staden ska värna parkerna genom att låta parkerna vara just parker. Socialkonservativa motsätter sig rådande ordning i Stockholm där parker och andra grönområdet ständigt minskas genom nybyggen av framför allt bostäder som behövs för att ge husrum till alla dessa tusentals män som man hämtat hit från alla tänkbara delar världen.

I en stad finns det behov av många olika funktioner och intressekonflikter uppstår därför per automatik mer eller mindre. Dessa ska dock i större utsträckning än idag lösas genom bättre samhällsplanering. Till exempel kan de nyanlända

⁷⁰ <http://www.leeabbamonte.com/30-best/the-30-most-beautiful-cities-in-the-world.html>

(Stockholm rankas som 3:a).

⁷¹ https://www.buzzfeed.com/mayathebee/the-20-most-beautiful-cities-in-the-world-r9ot?utm_term=.qg7mxNood#.cyBwZo005 (Stockholm rankas som 12:a).

⁷² <http://www.travelpulse.com/opinions/blog/is-stockholm-europes-most-beautiful-city.html> (Stockholm rankas som 1:a – dock bara i Europa).

männen få bosätta sig i ytterområdena istället för citynära. Den socialkonservativa rörelsen är den kraft som tydligast står upp för bevarandet av Stadens parker och andra grönområden.

Fler parkbänkar och papperskorgar

Socialkonservativa vill skapa en trevligare och mer uppmuntrande stadsmiljö bland annat genom att utrusta parkerna med fler bänkar och papperskorgar. Dessutom vill vi söka höja kvaliteten på Stadens parker genom att anställa trädgårdsmästare i så många stadsdelar som möjligt. Till detta kommer att vi föreslår fler pocketparker – vilket åstadkoms genom att göra små outnyttjade ytor till parker som därmed blir mindre gröna fickor i Staden.

Vi skjuter till 5,0 mnkr för fler parkbänkar och papperskorgar, och ytterligare 15,0 mnkr för att anställa fler trädgårdsmästare ute i stadsdelarna.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Stadsdelsnämnderna ska göra vad de kan för att undvika att parker och andra grönområden byggs igen.
- Ökat antal parkbänkar och papperskorgar i grönområden.
- Nyanställningar av visst antal trädgårdsmästare ute i stadsdelarna.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Ökat antal parkbänkar och papperskorgar i grönområden	- 5,0 mnkr
Nyanställningar av visst antal trädgårdsmästare ute i stadsdelarna	-15,0 mnkr

Ekonomiskt bistånd

Inom föreliggande område ligger vårt socialkonservativa politiska program nära det som Moderaterna och Liberalerna ger uttryck för. Bland annat därför kan likheter till betydande delar hittas mellan texten nedan och de skrivningar i frågeställningen som kan återfinnas i Moderaternas och Liberalernas budgetförslag i Stockholms stad för år 2017. Den stora skillnaden ligger i att Moderaternas och Liberalernas syn domineras av ett Vi och De-perspektiv vilket inte förekommer hos socialkonservativa. En noggrann jämförelse av de två texterna visar vidare på Moderaternas och Liberalernas mer känsllokalla och tekniska närmandet till frågan medan det tydligt lyser rakt igenom hela texten nedan att socialkonservativa känner ett genuint medmänskligt engagemang som saknas hos Moderaternas och Liberalernas skrivningar.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Stadsdelsnämnderna ansvarar för myndighetsutövning gentemot enskilda medborgare som ansöker om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Därtill ansvarar stadsdelsnämnderna för insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande.

Socialkonservativas vision

I socialkonservativas Stockholm har människor ett jobb att gå till. Att kunna försörja sig själv ger trygghet och frihet att växa. Det ekonomiska biståndet ska vara en utväg för att hjälpa den som under någon viss tid i livet inte har några andra medel till sin försörjning. Politikens inriktning är att människor ska gå från bidrag till självförsörjning.

Barnperspektivet

Stockholms stads arbete med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Ett viktigt syfte med det utvecklingsarbete som bedrivits inom det ekonomiska biståndet är att samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Socialnämnden ska främja en fortsatt utveckling av detta arbete. Staden ska aktivt arbeta med att motverka, identifiera och utreda felaktiga utbetalningar.

En grundläggande förutsättning för att barnperspektivet ska ha någon praktisk relevans i Stadens arbete med ekonomiskt bistånd är att de som uppger sig vara barn också är det. Redan idag finns det hundratals och tusentals män i Stockholms stad som låtsas att de är barn. Det finns alla skäl att tro att detta är ett problem som kommer att växa under åren framöver. Alla medarbetare inom Stockholms stad har ett ansvar för att inte betala ut ekonomiskt bistånd till vuxna individer under rubriken att dessa vore barn.

Inget bistånd till individer som uppehåller sig illegalt i Stockholms stad

Stockholms stads riktlinjer för ekonomiskt bistånd är på väg att ändras av den rödgrönrosa majoritet som tog över efter valet 2014 genom dokumentet *Riktlinjer Handläggning av ekonomiskt bistånd*, Dnr 3.1.1-596/2015.⁷³ Riktlinjerna antogs av den rödgrönrosa majoriteten under fullmäktiges sammanträde måndagen den 16 oktober 2017. Där ändrar man skrivningarna för att möjliggöra ekonomiskt bistånd från Stadens sida till individer som uppehåller sig illegalt i Stockholms stad. Högsta förvaltningsdomstolen har tidigare i år fastslagit i en dom att kommuner inte har en skyldighet att ge ekonomiskt bistånd till individer från utlandet som uppehåller sig inom kommunens gränser utan tillstånd.⁷⁴ Dock är kommuner oförhindrade att betala ut sådant bistånd om majoriteten skulle välja den vägen. Socialkonservativa anser att Stockholms stad inte ska välja den vägen. Istället ska vi återgå till de skrivningar om ekonomiskt bistånd till personer utan uppehållstillstånd som finns i riktlinjerna från 2014.⁷⁵

”Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. I princip är kommunen skyldig att avhjälpa en akut nödsituation. Yttersta ansvaret skulle i det enskilda fallet kunna ge den enskilde matpengar samt en biljett hem. Om en person som har vistats i landet mer än tre månader och saknar uppehållstillstånd och inte heller ansöker om uppehållstillstånd kan det möjligen bli aktuellt med akut bistånd i avvaktan på avvisning eller utvisning”.

Det är osäkert vad det nyligen antagna beslutet om att utsträcka Stadens ekonomiska bistånd till individer som befinner sig illegalt i Stockholm får för ekonomiska konsekvenser för stadsdelarna. Erfarenheten säger emellertid att utbetalningarna kommer bli rundhända. Vi minskar därför anslaget med 62,6 mnkr.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Barnperspektivet ska genomsyra arbetet med ekonomiskt bistånd.
- Bistånd ska ej ges till vuxna män som låtsas vara barn.
- Bistånd ska ej ges till individer som uppehåller sig i Staden utan tillstånd.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Indraget ekonomiskt bistånd till personer som uppehåller sig illegalt i Stockholms stad

62,6 mnkr

Ökade kostnader för (-):

⁷³ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1867993>

⁷⁴ <http://www.dagensjuridik.se/2017/06/papperslosa-som-haller-sig-undan-utvisning-har-inte-ratt-till-bidrag-dom-fran-hfd>

⁷⁵ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1756045>, sidan 66.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbete är nationens välstånd, och detsamma gäller för Stockholms stad. Därför är arbete själva grundbulten i hela samhällsbygget. Socialkonservativa ser även med stor förväntan på att stadsdelsnämnderna gör vad man kan för att få fler av invånarna i arbete.

Arbetsmarknadsverksamhetens uppgifter

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat arbetsförberedande insatser i form av arbetsträning för arbetslösa som inte omfattas av arbetsmarknadsnämndens verksamhet inom Jobbtorg och stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete) samt rekrytering och anställning av feriearbetande ungdomar och Stockholmsjobb.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa har en vision om ett Stockholms stad där sysselsättningen bland utrikes födda är lika hög som den är för inrikes födda. Det vore en trevlig utveckling om nyanlända till Sverige också kan anlända till Stockholms stads arbetsmarknad inom ett kortare tidsspann än det som gäller nu.

Sommarjobb för unga

Ungdomar har en nackdel i konkurrensen på arbetsmarknaden i det att de oftast har kortare arbetslivserfarenhet än äldre personer. För att minska denna skillnad är en av de viktigaste åtgärderna att ge gymnasieungdomar ökade möjligheter att arbeta under sommarlovet. Vi anslår 20,0 mnkr för att stadsdelsnämnderna ska kunna erbjuda fler sommarjobb år 2018.

Stockholms stad bör kunna erbjuda så många meningsfulla sommarjobb som möjligt inom till exempel parkförvaltning och vaktmästeri, men kanske framför allt inom äldrevården. Rent generellt ser socialkonservativa ett stort värde i att ungdomar jobbar i äldrevården. Broar byggs över generationer, ungdomar får prova på riktigt arbete. De äldre får därmed chansen att komma ut och aktivera sig oftare.

Vi föreslår också en viss försöksverksamhet av sommarföretag där ungdomar med hjälp och stöd får pröva på att driva ett eget företag under sommarlovet, och behålla eventuell vinst, och anslår 2,6 mnkr för denna försöksverksamhet.

Rådande situationen inom Stockholms stad påkallar att vi som socialkonservativa ger uttryck för vår bestämda åsikt att sommarjobb åt unga inte ska utnyttjas till att tvinga in dessa stackare i politiska aktiviteter – och särskilt inte extremfeministiska sådana.⁷⁶

⁷⁶ <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/kd-rasar-mot-feminism>

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Erbjud så många ungdomar som möjligt ett meningsfullt sommarjobb i kommunen.
- Lägg särskild vikt vid sommarjobb inom äldreården.
- Inför försöksverksamhet sommarföretag.
- Sommarjobb för ungdomar ska inte utnyttjas för att föra fram politiska åsiktsyttringar.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Ökat antal sommarjobb för unga	-20,0 mnkr
Försöksverksamhet med sommarföretag	- 2,6 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

5. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Stadsdelsnämnderna** godkänns.

FACKNÄMNDER

Arbetsmarknadsnämnden

Stockholmsregionen utgör Sveriges största arbetsmarknad där antalet sysselsatta uppgår till över en miljon. Stockholm tillför Sverige 40 procent av den ekonomiska tillväxten och står för en tredjedel av landets totala BNP. Att Stockholms stad har en välfungerande arbetsmarknad är därför viktigt inte bara för Stockholm. Det är viktigt för hela Sverige.

Nämndens uppgifter

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunövergripande arbetsmarknadsfrågor och för Stockholms stads samlande arbetsmarknadsinsatser. Nämndens ansvar omfattar bland annat verksamheten vid Stockholms stads jobbtorg, vuxenutbildning inklusive Svenska För Invandrare SFI, kommunövergripande flyktingfrågor, samordning av Stockholms stads integrationsarbete, samhällsorientering för nyanlända, samordning och utveckling av Stockholms stads arbete med att ordna fram sommarjobb för ungdomar, det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar, samordningsansvaret för Stadens samverkan med Arbetsförmedlingen.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa menar att det är strukturella orsaker som ligger bakom den ineffektiva arbetsmarknaden. En alltför hög invandring i kombination med en misslyckad matchning på arbetsmarknaden har skapat ett överutbud liksom underutbud inom lika sektorer. Till detta kommer en brist på bostäder vilken nu växt sig så allvarlig att människor väljer att bosätta sig på andra håll trots att de har möjlighet till arbete här. Krånglig byråkrati och ineffektiv aktiv arbetsmarknadspolitik bidrar till att arbetslösheten ökar, och pressar fram ett onödigt högt skattetryck. En viktig nyckel till att få vår arbetsmarknad att fungera bättre är att skapa ett så gynnsamt klimat för företagande som möjligt. Detta kan åstadkommas genom bland annat att reformera sjuklöneansvaret och löneavgiften för småföretag.

Socialkonservativa menar att det ska löna sig att arbeta. Den marginella effekten av att gå från bidragsberoende till egen försörjning bör bli större för att öka incitamenten till att arbeta. Därför eftersträvar vi att sänka kommunalskatten när förutsättningarna tillåter det.

Vi hävdar att problemet inte är att Stockholms stads ekonomi är för svag utan att resurserna används på ett mindre ändmålsenligt sätt. Skattesänkningar är fullt möjliga att finansiera till exempel genom att minska byråkratin, föra en mer restriktiv invandringspolitik, avskaffa verkninglösa integrationssatsningar och minska stöden till kultursatsningar som alltför få tar del av.

Arbetsmarknadsnämnden har ett ansvar för att föra vidare sina observationer uppåt inom Stockholms stad för att man från den högsta ledningen ska kunna agera gentemot regering och riksdag.

Aktiv arbetsmarknadspolitik

Den aktiva arbetsmarknadspolitikerna bygger på vanföreställningen att politiker kan skapa mängder av arbetstillfällen ur tomma intet. De försök som gjorts har i stället lett till att medel från skattebetalarna har slösats på verkningslösa åtgärder. Idag står det klart att detta är en misslyckad politik. Socialkonservativa vill lägga om arbetsmarknadspolitikerna, och reformera om från tillfälliga lösningar till att bygga en långsiktig struktur. Politiken ska fokusera på att skapa goda förutsättningar för att skapa ett så gynnsamt arbets- och företagarklimat som möjligt. Det innebär att ibland gå in och göra aktiva satsningar, men det kan likväl innebära att ta bort hinder som tidigare politiker skapat. Arbetsmarknadsnämnden ska medverka till att riktiga jobb skapas i Stockholms stad.

Satsningarna inom dagens aktiva arbetsmarknadspolitik riktar sig påfallande ofta direkt till nyanlända invandrare och invandratäta områden. Resultatet av till exempel instegsjobb och etableringslotsar blir då också att arbetslösa i den inhemska befolkningen får ännu svårare att etablera sig på arbetsmarknaden – eftersom nyanlända får en rad förmåner. Ett exempel är Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildning gav tidigare jobb åt cirka 14% av de som deltog. Sedan regeringen år 2008 beslöt att ändra inriktning till nyanlända invandrare har det stått helt still. Satsningar för miljarder har resulterat i noll icke-subsventionerade jobb. För att detta inte ska se ut som den diskriminering det faktiskt är väljer man att kalla det för integrationspolitik. Arbetsförmedlingen lägger idag ner stora resurser åt att få invandrare i jobb vilket leder till att satsningarna på program för övriga arbetssökande blir lidande.

Socialkonservativa kräver bestämt att alla ska ha lika förutsättningar på arbetsmarknaden. Vi vänder oss mot alla typer av diskriminerande åtgärder. Socialkonservativa uppmärksammar som enda rörelse i Sverige att även svenskar diskrimineras på arbetsmarknaden.

Småföretagande

De svenska småföretagen har stått för en stor del av sysselsättningstillväxten under tidigare konjunkturuppgångar, och är också en viktig förutsättning för Sveriges väg ut ur aktuella och kommande kriser. Att underlätta för dessa är långt mer verkningsfullt för att skapa jobb än att bedriva felriktade satsningar. De viktigaste förändringarna på detta område kan bara göras på riksnivå, nämligen att lindra sjuklöneansvaret för företag med upp till 10 anställda och slopa löneavgiften, reformera lagen om anställningsskydd samt att återgå till tidigare regelverk när det gäller de så kallade 3:12-reglerna. Arbetsmarknadsnämnden har även här ett ansvar för att föra vidare sina observationer uppåt inom Stockholms stad för att man från den högsta ledningen ska kunna agera gentemot regering och riksdag.

Ovanstående är åtgärder som typiskt riktar sig främst till småföretag med ett litet antal anställda. Socialkonservativa i Stockholms stad kommer att driva på för att få dessa förändringar till stånd som kommer innebära stora förbättringar för småföretagare i staden.

Förenklat regelverk och minskad byråkrati för företag

En viktig del i att underlätta för småföretag är att förenkla regelverk och minska byråkrati. Det ska vara enkelt att driva ett eget företag och reglerna ska vara logiska och lättförståeliga. Det kostar både tid och pengar när företagare ska sätta sig in i onödigt krångliga regelverk. Entreprenörer ska arbeta utan att missriktad administration stör deras verksamhet.

Arbetskraftsinvandring

Den fria arbetskraftsinvandringen som infördes år 2008 har inneburit stora påfrestningar på arbetsmarknaden. Det har lett till betydande undanträngningseffekter av svensk arbetskraft och innebär samtidigt att det är fritt fram för lönedumping eller lönesammanpressning. Det som skedde var att man överlät allt ansvar till arbetsgivarna för all arbetskraftsinvandring av människor utanför EU/EES. De nya reglerna har slagit hårt mot den inhemska arbetskraften genom undanträngningseffekter, och framför allt mot den del av arbetskraften som arbetar inom personalintensiva sektorer präglade av ett relativt låg löneläge. Socialkonservativa vill stoppa låglöneinvandringen och fokusera på hög kompetens där behov finns.

Stockholms stad måste få bättre kontroll på vilka entreprenörer som faktiskt utför de tjänster som de är kontrakterade att utföra. Inte sällan kan det synas att en entreprenör får ett kontrakt som sedan i sin tur anlitar en underentreprenör som i sin tur lägger ut tjänsten på en tredje. Kontrollen brister där, och svart och/eller kraftigt underbetald arbetskraft utför jobbet. Detta förfarande leder dels till att svenska hederliga företag inte har en chans att konkurrera med laglig svensk arbetskraft på lika villkor och dels att annan arbetskraft som kommer att utföra tjänsten arbetar för en spottstyver. Den så kallade vita jobb-modellen kan dock ses som en steg framåt. Implementeringen är avgörande för det faktiska utfallet.

Socialkonservativa motsätter sig också den pågående arbetslöshetsinvandring till staden, vilken leder till att allt fler ska konkurrera på en begränsad marknad då det allt som oftast rör sig om lågkvalificerade yrken.

Trygghet på arbetsmarknaden

Socialkonservativa motsätter sig uppluckringar av anställningstryggheten. Förslagen som kommit från framför allt ett par av Alliansens partier om sänkta ingångslöner och annat andas desperation. Dessa förslag hade helt enkelt inte kommit om man inte med den förda politiken försatt sig i nuvarande läge. Den oansvariga invandringspolitiken har lett till att stora grupper inte är anställningsbara, vilket är den faktiska bakgrunden till dessa förslag.

För trygghet på en flexibel arbetsmarknad krävs en fungerande omställningsförsäkring för dem som förlorar sin anställning. Däremot är det inte önskvärt att människor fastnar i alltför långa bidragsberoenden. Personer som har levt på försörjningsstöd en längre tid och som har de fysiska förutsättningarna bör anvisas till praktik på hel eller halvtid. Detta kan handla om praktik inom någon

förvaltning eller kommunalt bolag. Arbetet ska vara till gagn för hela samhället såsom exempelvis snöröjning om vintrarna.

Nej till all kvotering på arbetsmarknaden

Kvotering innebär alltid att någon annan diskrimineras. Socialkonservativa motsätter sig bland annat därför med bestämdhet alla former av kvotering vare sig den baseras på kön, etnicitet eller någon annan bakgrundsegenskap. Vår linje är att kompetens och lämplighet ska vara överordnad personliga attribut vid tillsättningen av olika tjänster. Arbetsmarknadsnämnden ska inte på något sätt bidra till att kvotering på Stockholms stad arbetsmarknad förekommer.

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads arbetsmarknadsverksamhet

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämsställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

Lika lön för lika arbete oavsett kön

Socialkonservativas politik utgår från att kvinnor och män ska ha lika lön för lika arbete inom verksamheter där Stockholms stad är arbets- eller uppdragsgivare. Eventuell förekomst av omotiverade löneskillnader ska upptäckas i ökad utsträckning genom ett intensifierat arbete med lönekartläggning.

Funktionsnedsättningar och arbete

På samma sätt som äldre kan möta problem utifrån fysiska omständigheter finns det många människor som har liknande problem utan att för den skull vara till åren. Personer med olika funktionsnedsättningar ska inom Stockholms stad och med en socialkonservativ politik ges alla möjligheter till ett fullgott liv. Samhället har ett ansvar att kompensera människor så långt det är möjligt och hjälpa alla att leva och arbeta efter förmåga.

Man med att omkring var femte person i Sverige har någon form av funktionsnedsättning. En funktionsnedsättning kan vara både fysisk, psykisk och intellektuell. Begränsningar som leder till svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, i sociala relationer, i fritids- och kulturaktiviteter, i utbildning och i demokratiska processer. Det handlar framförallt om bristande tillgänglighet i omgivningen.

Var fjärde person av alla som idag är inskrivna hos Arbetsförmedlingen har någon form av funktionsnedsättning. Av dessa har sex av tio varit arbetslösa eller haft aktivitetsstöd i mer än två år. Socialkonservativa vill göra något åt detta.

Vi vill öka möjligheterna för kommunen att ge ett 100% lönebidrag under en viss tid så att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna komma i arbete. Att använda lönebidrag har visat sig vara effektivt för andra grupper som behövt komma in på arbetsmarknaden. För ändamålet skjuter vi till 5,0 mnkr extra.

Samhall har en väl fungerande modell och bedriver verksamhet i omkring 250 kommuner runt om i Sverige. Arbetslösa människor med funktionsnedsättningar rekryteras direkt från Arbetsförmedlingen till Samhall. Trots detta förblir alltför många personer arbetslösa. En väg för att lösa detta på är att kommunen anlitar Samhall till fler uppdrag. För ändamålet skjuter vi till 10,0 mnkr extra.

Statistisk diskriminering bakom den höga arbetslösheten bland utrikes födda

Det kontinuerligt fallande arbetskraftsdeltagandet bland immigranter utsätter, och kommer att allt tyngre utsätta, Sveriges, länets och därmed också Stockholms stads ekonomi för påfrestningar.

Idag anses det vara väl belagt att en viktig orsak till detta lägre arbetskraftsdeltagande bland arbetssökande med icke-svenskklingande namn är att en jobban sökan från Abdullah oftare än en jobban sökan från Erik direkt hamnar i papperskorgen på personalavdelningen hos arbetsgivare i Sverige. Frågan om varför det förhåller sig på detta sätt är mer omstridd.

Förekomst av diskriminering har förts fram som en bidragande väsentlig förklaringsfaktor till varför immigranter har svårare att lyckas komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Vi som socialkonservativa vänder oss ofta till ekonomisk teori för att söka svar eller åtminstone få hjälp på vägen under analysen av komplexa frågeställningar. Här har vi ett exempel på en frågeställning som med fördel kan analyseras med utgångspunkt i ekonomisk teori. Den ekonomiska vetenskapen lyfter också fram diskriminering som en tänkbar delförkla-

ring, men kanske inte riktigt på det sätt som problemet oftast presenteras i etablissemangets debatt. Ekonomisk teori utgår från en mer nyanserad och mångfasetterad bild av verkligheten. Följande två teorier spelar en viktig roll när ekonomer diskuterar diskriminering:⁷⁷

- *Preferensbaserad diskriminering* Människor antas diskriminera utifrån sina egna preferenser. Det kan till exempel finnas arbetsgivare som undviker att anställa långhåriga män även om tjänsterna i fråga inte omfattar kundkontakter eller någon annan utåtriktad exponering. Skälet till den föreliggande diskrimineringen kan istället vara att arbetsgivaren i fråga inte tycker om och inte tycker att män ska ha långt hår.
- *Statistisk diskriminering* En individs egenskaper är inte alltid observerbara, men viss information kan härledas utifrån individens grupptillhörighet. Om olika grupper i genomsnitt väsentligt skiljer sig åt kan detta förklara diskriminerande särbehandling. Exempelvis kan en arbetsgivare helst anställa personer som tillhör en grupp som i genomsnitt har relativt mycket mer av vissa eftertraktade egenskaper.

I den svenska debatten har alltså fokus hittills legat på den första av dessa två teorier, Preferensbaserad diskriminering, men frågan bör ställas om inte också den andra teorin, Statistisk diskriminering, kan förekomma på svensk arbetsmarknad. Då bör vi också se på frågeställningen från början.

Säg att Abdullah kommer till Sverige som asylsökande. Han hamnar först i det svenska systemet för mottagning av asylsökande – asylboende, frivilligorganisationer, SFI-kurser, fritidsaktiviteter och så vidare. Som en röd tråd genom hela det systemet löper mantrat om att det är en mänsklig rättighet att Abdullah ska ha rätt att behålla sin särart, sin kultur, sitt beteende och så vidare. Här i Sverige ska han förvisso få lära sig det nya språket och hur det svenska samhället fungerar. Däremot ska Abdullah inte behöva omforma sig. Sverige ska inte bruka våld på Abdullahs personlighet. Vill han inte skaka hand med kvinnor på till exempel skolan eller arbetsplatsen ska han heller inte behöva göra det. Skulle en sådan vägran ge upphov till problem för Abdullah ordnar Diskrimineringsombudsmannen med ekonomiskt skadestånd till Abdullah. Uppträder Abdullah eldigt på arbetsplatsen ska ledning, övriga arbetskamrater och omgivningen i stort förstå att det bara är en del av Abdullahs kultur att bete sig på det sättet – och så vidare i all oändlighet. Så småningom lämnar Abdullah det offentliga mottagningssystemet med föreställningen att han kan bete sig precis som han gjorde i sitt hemland en gång tiden, och beger sig ut på den svenska arbetsmarknaden – ut i det riktiga livet här i landet så att säga.

Svenska arbetsgivare är väl medvetna om dessa sakernas tillstånd, men man är också väl medveten om att det är långt ifrån alla immigranter som tar till sig dumheterna som det missriktat välvilliga mottagningssystemet försöker slå i dem. Dessvärre visar statistik och all erfarenhet att tillräckligt många immigran-

---

⁷⁷ Se till exempel Häckner m fl (2009), *Tillämpad mikroekonomi*, 2:a uppl, Studentlitteratur, Lund, sid 169ff.

ter faktiskt tar till sig idéerna om att allt sitt beteende alltid går an i Sverige för att det ska utgöra en icke-försumbar risk för konflikter på arbetsplatsen, med DO-anmälan och så vidare. Genom att systematiskt kalla Erik till anställningsintervju istället för Abdullah gör arbetsgivaren inget mer dramatiskt än att man risk-minimerar eftersom, allt annat lika, Erik är mindre sannolik att vägra skaka hand med kvinnor och så vidare.

Som socialkonservativa står vi för en politik som innebär att om vi nu välkomnar Abdullah till Sverige så berättar vi strikt för honom vad som gäller i det här landet. Det är bara att rätta sig efter hur vi i majoritetsbefolkning tycker, tänker och beter oss. Hårda bud kanske, men i den andra vågskålen ligger att det blir påtagligt mycket lättare för Abdullah att få jobb på den svenska arbetsmarknaden efter det att ett besvärande anställningshinder har tagits bort. Socialkonservativa anser att det väger tyngre i vågskålen.

Parallellen till barnuppfostran är uppenbar. I dagens Sverige finns det alltför många föräldrar som tror att de är snälla mot sina barn om de låter barnen äta godis varje dag. Glada barn för stunden kanske, men i förr eller senare får de förstörda tänder och allmänhälsa. Andra föräldrar tror att de är snälla om de låter barnen få göra som de vill och i stort sett aldrig ger barnen en tillsägelse. Glada barn för stunden kanske, men förr eller senare kommer dessa barn att få svårt att fungera normalt i samhället. Ingenting har gett upphov till så mycket skada i detta land som all förment, men totalt missriktad välvilja, från alla dessa människor som helt tappat kontakt med vardagslivets realiteter.

Enkla jobb? USA förskräcker!

För inte så länge sedan bedrevs en politik i Sverige som gick ut på att människor skulle möta upp till arbetsmarknadens krav genom att utbilda sig och vidareutbilda sig. Numera hörs istället allt oftare krav på att näringslivet och offentlig verksamhet ska anpassas till de människor som finns på arbetsmarknaden genom att skapa fler enkla jobb, till exempel Lindström i SvD,⁷⁸ Lemne och Östling i Dagens Industri⁷⁹ eller Stefan Löfven i Aftonbladet.⁸⁰ De flesta inser nog vad denna omsvängning kommer att innebära för den svenska ekonomins utvecklingskraft i en alltmer globaliserad värld där Sveriges motto förr varit att vi inte ska konkurrera med låga löner utan med ledande kunnande och produkter.

Den som närmare vill veta hur Sverige är tänkt att se ut framöver kan ta en titt på USA där man i decennier haft en utveckling som nu på allvar gör entré här i landet. Många människor i USA som arbetar inom låglönesektorer som jordbruket och service, och då bland annat inom snabbmatskedjor och detaljhandeln, har numera en så nedpressad lön att de inte klarar att försörja sig trots att de jobbar heltid och ofta mer än det. Hur har det kunnat bli så? Det handlar om ekonomiska "lagar" för utbud och efterfrågan på arbetskraft i en värld där arbetskraft rör sig över nationsgränser – typiskt från fattigare länder till rikare.

⁷⁸ <http://www.svd.se/lat-oss-justera-lonerna-for-enklare-uppgifter/om/naringsliv:debatt>

⁷⁹ <http://www.di.se/artiklar/2016/6/30/debatt-sa-skapas-fler-enkla-jobb/>

⁸⁰ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/article22737968.ab>

I USA arbetar idag många miljoner migranter från Latinamerika (en migrantström vida större än de välutbildade, läkare som kommer från Östasien och IT-tekniker från Indien). Många av de här latinamerikanska migranterna har betydligt lägre krav på löne- och levnadsstandard än en inhemsk låginkomsttagare i USA. Latinamerikanen behöver inte nödvändigtvis ha en egen bil. Det är OK att ta sig till jobbet med kompisarna på ett lastbilsflak – precis som han kan dela bostad med dem. Han behöver inte heller kunna ge den allra senaste elektroniken eller märkeskläderna till sina barn för att de ska kunna hänga med gänget i skolan. Han klarar att arbeta för en låg lön med amerikanska mått mätt, och ändå kunna skicka pengar till sin familj i hemlandet. Så gör han för att ta ansvar för sina nära och kära.

Problemet är de hårda marknadskrafterna. När det genom immigration finns ett stort utbud av arbetskraft på marknaden som är villig att jobba för en låg lön saknas skäl för arbetsgivare att anställa inhemsk för högre. Resultatet blir att alla arbetstagare inom sektorn tvingas se sin lön pressas ned. Någon kan säga att fackföreningarna är starkare här än i USA med mera. I längden kan dock inte olika slag av ”lönereglering” stå emot marknadskrafterna. Om inte på annat sätt så genom att den svarta arbetsmarknaden som redan är ett faktum i Sverige, till exempel papperlösa som städar svart, växer.

Då kan det uppstå en situation där många arbetande genererar ett produktionsresultat som är vida större än vad man får ut i lön. Överskottet tar arbetsgivaren kontroll över. En del kan användas till att öka vinster i företagen och bonusar till bolagsdirektörer, och en annan del kan användas till att höja lönerna för den välutbildade arbetskraften som inte finns i samma överflöd på marknaden som den lågutbildade. Lönespridningen ökar kan någon vilja beskriva situationen. Klassklyftorna ökar kan någon annan vilja säga. Oavsett vilken beskrivning man ansluter sig till är detta en utveckling som pågår för fullt i USA, och som nu håller på att ta sin början i Sverige.

”Det är härligt att få vara med när Sverige förändras” jublade arbetsmarknadsministern på Münchenbrygget hösten 2015. Själva ser vi betydligt mindre entusiastiskt på det som komma skall, och vi kommer göra vad vi kan för att denna utveckling inte ska sprida sig in i Stockholms stad. Ovanstående argumentation bygger på en debattartikel i SvD från sommaren 2016 av Rickard Wall.⁸¹

Arbetslöshetsinvandringen

Under senare år har invandringen till Sverige varit hög. I samma takt har utrikes födda ökat sin andel av de till gott och väl över 20% av de arbetslösa - även här i Stockholms stad.⁸² Detta är resultatet av en vettlös politik som i huvudsak förs på riksnivå. Arbetsmarknadsnämnden har även här ett ansvar för att föra vidare sina observationer uppåt inom Stockholms stad för att man från den högsta ledningen ska kunna agera gentemot regering och riksdag.

---

⁸¹ <https://www.svd.se/fler-enkla-jobb-usa-forskracker>

⁸² <https://www.dn.se/nyheter/sverige/att-fa-nyanlanda-i-arbete-svart-for-fler-kommuner/>

Som ett exempel på galenskaperna kan nämnas – som har aktualiserats i dagarna i samband med Kristdemokraternas Riksting i Uppsala i oktober 2017 – att det faktiskt betraktas som diskriminering om en arbetsgivare begär att få se ansiktet på en sökande vid en anställningsintervju.⁸³ Att sedan arbetsgivare i praktiken ofta lyckas slingra sig ur att anställa en sådan individ med det ena eller andra argumentet är en annan. Det hårresande faktumet är att en arbetsgivare inte har rätt att från första stund säga ifrån – på den här arbetsplatsen visar vi ansiktet för varandra. En undantagsregel som arbetsgivare kan använda är att man har enhetliga uniformer för sin personal.⁸⁴ Något som förstås inte är till hjälp för företaget som inte har personaluniformer.

Det tragiska har alltså inträffat att vi här i Sverige som i snart två hundra år har kämpat för att förändra vårt samhälle i en mer modern och civiliserad riktning – vi har bland annat kämpat mot husagan som avskaffades i olika steg under framför allt andra halvan av 1800-talet,⁸⁵ vi har kämpat för allmän rösträtt för både män och kvinnor, vi har kämpat för att homosexualitet inte ska vara straffbelagt och så vidare och så vidare – har lagt oss platt på marken under de senaste decennierna och utan ifrågasättande accepterar allehanda medeltida påfund som burka, barnnäkenskap, månggiften, hedersförtryck som män från främmande kulturer har släpat med sig in i vårt land.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Verka gentemot statsmakterna för att reformera den aktiva arbetsmarknadspolitiken.
- Motverka alla former av diskriminering på Stadens arbetsmarknad.
- Driv på från kommunens sida för att ett bättre klimat för småföretag.
- Minska byråkratin och förenkla regelverk.
- Motverka onödig arbetskraftsinvandring till Stockholm.
- Öka kontrollen på entreprenörer som anlitas av staden.
- Sysselsätt långvariga mottagare av försörjningsstöd.
- Motverka alla former av kvotering på arbetsmarknaden.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Kvinnor och män ska ha lika lön för lika arbete inom kommunens verksamheter.
- Se över kommunens möjlighet att under en bestämd tid ge företag 100% lönebidrag för att anställa personer med funktionsnedsättningar.
- Utöka kommunens uppdrag till Samhall.

⁸³ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6803768>

⁸⁴ <http://omni.se/inte-diskriminering-av-sas-att-forbjuda-sloja/a/GW5VB>

⁸⁵ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Husaga>

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Ge företag 100% lönebidrag för vissa personer	- 5,0 mnkr
Utöka kommunens uppdrag till Samhall	-10,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

6. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Arbetsmarknadsnämnden** godkänns.

Avfallsnämnden

Den 3 april 2017 antog kommunfullmäktige en avfallsplan för åren 2017-2020.⁸⁶ Händelserna under förra året 2016 och innevarande år 2017 visar icke desto mindre på att det finns utrymme för ytterligare förbättringar för hur arbetet med avfallshantering sköts inom Stockholms stad.

Nämndens uppgifter

Avfallsnämnden har verksamhetsansvaret i Stockholms stad för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar vilar på Staden i fråga om avfallsantering. Avfallsnämnden ansvarar bland annat för upprättande av förslag till renhållningsordning, upprättande av förslag till avfallsplan, upprätthållande av förslag till taxor för hämtningar, transport och behandling av hushållsavfall.

Omfattningen av nämndens uppgifter är därmed reglerad i lag och författning. Utförandet av den faktiska avfallsverksamheten åligger Stockholms Stadshus AB:s dotterbolag Stockholm Vatten och Avfall AB. Verksamheten upprättas därför inom Stockholm AB.

Nämndens ledamöter utgör genom personunion även styrelse för Stockholm Avfall AB. Budget för nämndens verksamhet upprättas därför inom Stockholm Avfall AB.

Socialkonservativas vision

Ett par veckor in på det nya året 2016 rapporterade massmedia om sopkaos i hela Stockholm.⁸⁷ Orsaken var att Staden anlitat en annan entreprenör för sophämtningen som saknade rätt fordon och utrustning för att tömma vissa typer sopbehållare. Detta skulle man kunna ursäkta med en miss i verksamheten som trots allt bör betraktas som mänsklig. Efter några besvärliga veckor för dem som blev utan sophämtning löste bolaget så småningom de tekniska problemen.

Under sommaren 2017 var det emellertid dags för sopkaos igen. Denna gång på grund av att det brutit ut strejk bland renhållningspersonalen.⁸⁸ Konflikten mellan arbetsgivare och de anställda blev både långvarig och infekterad. En drabbad part blev förstörd återigen alla dem som inte fick sina sopor hämtade.

En gång kan ses som ingen gång. Två gånger har blivit en vana. Det inträffade under åren 2016 och 2017 tyder på att Stockholms stad genom Avfallsnämnden behöver ta ett omtag för hur man når avtal med utförarna. Tydligt behöver man fördjupa sina insikter på förhand om hur företaget, i alla fall till vissa delar, rent praktiskt tänker sig leverera avtalade tjänster. Det känns naturligt att nämnden till exempel i förväg förvissas om att företaget har den utrustning och fordon som krävs för arbetsuppgifterna. Arbetskonflikten under sommaren 2017 förefaller för en utomstående betraktare ha kunnat undvikas genom att inte att tecknat avtal med ett bolag som befann sig i ansträngt ekonomiskt läge vilket i sin tur ledde till att man tvingades införa försämringar i arbetsvillkoren för personalen med strejkaktioner till följd.

⁸⁶ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1883727>

⁸⁷ <https://mitti.se/nyheter/sopkaos-i-hela-staden/>

⁸⁸ <http://www.expressen.se/nyheter/streiken-vaxer-kommer-bli-sopkaos-i-stockholm/>

Ansvariga för upphandling inom Avfallsnämndens kompetensområde uppmanas att ge möjligheter till fördjupad utbildning i upphandlingsteknik för relevanta aktörer inom verksamheten.

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Åtgärder för öka upphandlingskompetensen inom Avfallsnämndens ansvarsområde.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

7. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Avfallsnämnden** godkänns.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden ska bland annat fungera som ett filter för att motverka olycklig och missriktad markanvändning inom Stockholms stad. Nämndens ledamöter ska ha integritet nog att stå emot externa krafter som önskar se varje kvadratmeter av Stockholms stads yta bebyggd eller hårdgjord.

Nämndens uppgifter

Exploateringsnämnden ansvarar bland annat för markförvaltning och markexploatering inom Stockholms stads gräns, mark som Staden äger utanför Stadens gräns som ska exploateras eller avyttras, frågor om förvärv, överlåtelser eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter, genomförande av detaljplaner för gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser på Stockholms stads mark och på annan mark som nämnden förvaltar samt myndighetsutövning i hamnfrågor.

Socialkonservativas vision

För närvarande drivs en politik inom markfrågor som har brett stöd över parti-gränserna i kommunfullmäktige. Denna politik går ut att Stockholms stad ska växa befolkningsmässigt så mycket som bara är möjligt. Man föreställer sig att ekonomisk tillväxt och internationell konkurrenskraft ökar med en växande befolkning.

En konsekvens av en sådan ohämmad och ogenomtänkt expansionspolitik är att vår mark behöver bebyggas med bostäder, arbetsplatser och byggnader för kringverksamhet samt att ytor i närområdet behöver hårdgöras. I sin förlängning kommer den politik leda till att nära nog varje liten park eller grönområde försvinner från Stockholms stads karta.

Socialkonservativa i Stadshuset motsätter sig denna politik. Vi ser inte befolkningsökning som ett ändamål i sig. Stockholm kommer ändå aldrig att kunna mäta sig med de stora städerna i varken Europa eller ännu mindre med dem ute i världen. Istället för att förgäves försöka tävla med andra städer i världen ska vi här i Stockholm fokusera på att vårda den stadsmiljö och det Stockholms stad vi trots allt fortfarande har. Exploateringsnämnden har en viktig uppgift att fylla härvidlag.

Exploateringsnämnden som ett filter

Exploateringsnämnden är en viktig aktör för hur marken inom Stockholms stad används. Nämndens strategi ska gå ut på att i största möjliga omfattning behålla Stadens befintliga markinnehav och när de rätta förutsättningarna föreligger även nyinförskaffa ytterligare markområden. Detta i syfte att politiken i Stadshuset kunna kontrollera mer vidsträckta ytor inom Stockholms stads gränser än i dag. Samtidigt läggs politiken om från att bebygga och hårdgöra Stadens mark till att skapa en trivsamt stadsmiljö för människorna bor, arbetar och vistas här.

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Exploateringsnämnden ska motverka överflödigt byggande på Stadens mark.
- Exploateringsnämnden ska försöka öka Stadens markinnehav inom Stockholms stads gräns.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

8. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Exploateringsnämnden** godkänns.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden har ett särskilt ansvar att vårda vårt byggnadsmässiga kulturarv. Detta ansvar ska omfatta sådana åttaganden som att inte avyttra fastigheter som Oscar I:s Minne i kvarteret Stiftelsen på Södermalm.

Nämndens uppgifter

Fastighetsnämnden ansvarar som Stockholms stads fastighetsförvaltande resurs för lokaler som inte naturligt passar in i Stadens fastighetsförvaltande bolag samt naturvårdsområden och reservat utanför Stockholms stads gräns. Uppdraget omfattar förvaltningsbyggnader, kulturfastigheter, vissa naturvårdsområden och reservat utanför Stockholms stads gräns, slakthusområdet, saluhaller, idrottsanläggningar, vissa kommersiella fastigheter samt inhyrningar och bostadsrätter.

Nämndens ansvar omfattar att tillhandahålla och förvalta lokaler primärt för Stadens egna verksamheter med i vissa fall även externa hyresgäster, planering för en effektiv användning av Stockholms stads lokaler med utgångspunkt från invånarnas intressen och behov utifrån ett långsiktigt perspektiv, att ta ett samlat huvudansvar för torgplatsupplåtelse, hantering av ärenden om tvångsförvaltning vilket samordnas av AB Svenska Bostäder, att svara för Stockholms stads hyresförhandlingar för andrahandsuthyrning av bostäder där det idag saknas förhandlingsordning, att agera stöd för Stadens verksamheter.

Socialkonservativs vision

I socialkonservativs Stockholms stad vårdas våra kulturbyggnader. Vi njuter av att ha deras skönhet mitt i vår stadsmiljö. Det skänker oss stolthet att visa upp vad våra föräldrar och förföräldrar har byggt och åstadkommit i vår stad. Av respekt för dessas insatser bevarar vi de byggnader som rests i svunna tider. Socialkonservativa tycker att de byggnader som restes omkring det förrförra sekelskiftet år 1900 i allmänhet är vackra.

Den destruktiva kulturella självförnekelsen

Detta är ett synsätt som står i motsats till det socialistiska. För dessa människor symboliserar byggnader som Högsta Domstolen i Gamla Stan, ämbetsbyggnaderna på Riddarholmen och raderna av bostadshus utmed Strandvägen och Karlavägen makten. Den makt som en gång förvägrade människor allmän och lika rösträtt samt andra medborgerliga och demokratiska rättigheter. Därför såg socialistiska makthavare i mitten av 1900-talet, vilka själva hade vuxit upp i det ännu odemokratiska Sverige kring sekelskiftet, att riva så mycket som möjligt av de gamla maktsymbolerna i form av pampiga byggnader i och omkring city och ersätta dem med anskrämliga byggnader av allehanda slag.

Historiskt är detta inte ett nytt agerande. När kristendomen etablerade sig i Sverige – och på andra håll – jämnade man de tidigare asa-tillbedjesplatserna med marken och byggde istället en kyrka på platsen. Man stampade ut det gamla och ersatte det med det nya.

Idag styrs vänsterns aversion mot äldre byggnader av att dessa inte är byggda av invandrade män. Sådana fanns ju i Stockholm i helt liten utsträckning för 100 år sedan. Numera består en betydande andel av byggarbetskraften i Sverige och i Stockholm av män från utlandet – inte minst från Östeuropa. Sådana byggnader anser man inom vänstern det vara något att vara stolt. Det långsiktiga målet för vänstern är att riva samtliga byggnader i Stockholm och Sverige som är byggda före år 2000-talet utom sådana där det kan verifieras att en majoritet av byggarbetskraften varit utländsk. I den för det utländska undfallande vänsterns ögon är en kulturbyggnad en byggnad som byggts av utländsk arbetskraft.

Orsaken till att man rev Råsunda fotbollsstadium är att där hade sådana fotbollsstjärnor som Nacka Skoglund och Gunnar Gren lirat och briljerat en gång i tiden. Sådana minnen är inget att bevara ur det svenska etablissemangets vänsterperspektiv. Istället byggde man Friends Arena. Där har nu Zlatan Ibrahimovic gjort mål. Det är ett minne som ska bevaras för all framtid – anser man från det självförnekande politiskt korrekta svenska samhällets sida!!

Socialkonservativa motsätter sig den utlandsförhållande politiken och självförnekelsen inför det egna arvet.

Behåll Oscar I:s Minne i Stadens ägo!

Oscar I:s Minne i kvarteret *Stiftelsen* på Södermalm kan tjäna som illustrations-exempel på den kulturbevarande politik som socialkonservativa driver. Fastigheten ska behållas i Stadens ägo. Den ska inte avyttras till ett osäkert öde. Istället ska både den och området omkring rustas upp. För ändamålet avsätts 33,0 mnkr extra. I övrigt får upprustningen finansieras med omprioriteringar.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Politiken läggs om till att behålla och vårda Stadens kulturfastigheter.
- *Oscar I:s Minne* ska behållas i Stadens ägo.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Upprustning av *Oscar I:s Minne* med kringområde -33,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

9. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Fastighetsnämnden** godkänns.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden har ett särskilt ansvar för att uppmuntra flickor och kvinnor i så kallade utsatta områden att utmana de rådande patriarkala strukturerna genom att delta i idrott och sportevenemang och att ge utlopp för sina rörelsemässiga behov utan att hämmas av olika klädkoder.

Nämndens uppgifter

Nämndens ansvar omfattar bland annat att främja stockholmarnas folkhälsa genom att erbjuda goda möjligheter till och friluftsliv, att ansvara för bidragsgivning och stöd till idrottsföreningar och andra sammanslutningar, att vara den primära samtalspartnern med alla idrottsföreningar och regionala idrottsförbund i såväl bredd- som elitidrottsfrågor, att ansvara för ärenden som rör taxor och subventioner för upplåtelse av anläggningar för idrottsverksamhet, att anordna fullgod fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt att ansvara för fiskevård inom Stadens vatten samt för båtplatser och friluftsverksamhet.

Socialkonservativas vision

I egenskap av socialkonservativa är det naturligt att vi vill att mer pengar avsätts till idrotter som i hög utsträckning utövas av flickor. Mycket tyder på att stadens stöd idag missgynnar flickor. Skattepengarna används först och främst till att främja de stora lagidrotterna, och det är just inom lagidrotten som pojkar är mest aktiva.

Barn och ungdomar ska ha lika möjlighet till idrott oavsett familjens ekonomi. Därför vill vi se över möjligheterna att subventionera vissa kostnader för unga fritidsutövare i staden. Vi vill även ge idrottsföreningar bidrag till att köpa in viss utrustning som kan lånas ut till barn och ungdomar som inte har råd att köpa denna utrustning själva.

Ett grönt Stockholm som uppmuntrar till idrott och rekreation

Socialkonservativa ser positivt på den utveckling som sker där utomhusgym placeras runt om i Stockholm stad. Vi vill därför utöka antalet utomhusgym, och där det finns förutsättningar utöka antalet redskap för de gym som flest människor använder. Stockholms stad saknar idag inomhushallar för sommaridrotter och därför vill vi bygga fler inomhushallar för stora idrotter som exempelvis fotboll. Vi vill ge idrottare, gamla som unga, möjlighet att aktivera sig under hela året, och alla ska ges möjlighet att träna även när vädret inte tillåter aktivitet utomhus.

Vi vill skydda de parker och grönområden som finns i staden så att de kan användas av de invånare som vill ha tillgång till behagliga naturmiljöer. Därför motsätter oss, och den breda massan av socialkonservativa med oss, fortsatt förtätning av staden.

Sexuella ofredande på bland annat stadens simhallar

Under förra året 2016 stod det klart att olika former av sexuella trakasserier som till exempel tafsande i stadens simhallar ökat dramatiskt. En badanläggning som stack ut, nära nog blev symbolen, i det massmediala fokuset var Eriksdalsbadet.⁸⁹ Ledningen för badet tyckte sig se en lösning i att könsseparera bubbelpoolerna.⁹⁰ Från badhusledningen hävdade man att kvinnor skulle ha gett uttryck för sådana önskemål. Badhusledningen har emellertid inte klargjort huruvida detta var ett förstahandsval för dessa kvinnor eller om de såg det som en nödlösning när andra relevanta alternativ inte bejakades – som till exempel att de som ofredar ska visas ut från badanläggningen. Som socialkonservativa känner vi rent spontant att detta är en självklar förstahandsåtgärd.

Socialkonservativa ser till att underbygga sin politik med ett så gediget faktaunderlag som möjligt. Därför kan vi läsa i Polismyndigheten, Nationella Operativa Avdelningens, rapport *Lägesbild över sexuella ofredanden samt förslag till åtgärder* från den 16 maj i år på sidan 15 under rubriken *Badanläggningar*:⁹¹

”I 80 procent av anmälningarna från badhus var gärningsmännen av uppgiven eller fastställd utländsk härkomst. De flesta saknade svenskt personnummer och i anmälningarna framgick det att de tillhörde grupper av asylsökande pojkar”.

Trots alla lögnar, mörkningar, pudlar inför etablissemangets och elitens tryck gör händelser under senare tid att det finns all anledning att anta från att det förhåller sig så här allttjämt.

Gärningsmäns gruppkaraktäristika spelar roll. Till exempel anser socialkonservativa att vid ålder under 15 år är det en god ordning att polis, måhända civilklädd, följer med till hemmet efter ”gripandet”. Mellan 15 och 18 år tas gärningsmannen med till polisstationen för att ”hämtas ut” av föräldrar. Detta för att i förebyggande syfte markera allvaret i situationen, och för att säkerställa att föräldrar underrättas med snabba och raka rör om vad inträffat. I fall med så kallade ensamkommande flyktingpojkar ska ju per definition inte deras föräldrar finnas att tillgå i landet, och det bör då få konsekvenser för samhällets förhållnings- och tillvägagångssätt under ”tillrättavisningsprocessen”.

Emellanåt hörs i debatten att problemet skulle kunna lösas genom att nyanlända på ett så tidigt stadium ges en breddad och fördjupad samhällsintroduktion i vad som gäller i Sverige. En viktig utgångspunkt i frågan för en socialkonservativ är att dessa ungdomar vet precis hur män ska uppföra sig mot flickor och kvinnor. Orsaken till att alltför många av dem ändå inte gör det är att det svenska samhället inte markerar mot tafsarna. Istället mörkar det officiella Sverige förövarnas grupptillhörighet. Hela samhället anpassar sig efter tafsarnas beteende, till

---

⁸⁹ <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/nytt-larm-i-helgen-tiotal-unga-man-tafsade-pa-flickor-i-eriksdalsbadet/aRKpakldGHOIs4rbpsHBBSCvUsgmg/>

⁹⁰ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/man-och-kvinnor-far-separata-bubbelpooler>

⁹¹

<https://polisen.se/Global/www%20och%20Intrapolis/%C3%96vriga%20rapporter/Lagesbild%20over%20sexuella%20ofredanden.pdf>

exempel genom att införa könsuppdelade bubbelpooler i Eriksdalsbadet. Detta är signaler som tafsarna snabbt uppfattar. Precis som alla andra barn och ungdomar tänjer tafsarna gränser, och märker de att inga gränser finns fortsätter de att tafsa.

I bland annat Gothia Cup har man i alla fall till sommaren 2016 förstått hur man ska hantera situationer med sexuella ofredanden. Fotbollslaget varifrån tafsarna kom skickades hem. Tränaren polisanmälades, och dömdes till fängelse och skadestånd till de utsatta flickorna. Detta är signaler som bland andra ensamkommande förstår – ett språk som är väl bekant från hemländerna. Så enkelt är det alltså: Porta tafsarna från simhallarna. Lagför dem. Bötfall dem. Låt dem betala med indraget bidrag för kanske den senaste modellen Smartphone. Meddela föräldrar och/eller andra vårdnadshavare/anhöriga i hemlandet om vad som skett. Om det inte kommer några pengar från deras pojkar i Sverige denna månad kanske de själva drar slutsatsen att det beror på att pojkarna har varit tvungna att betala böter för att de tafsat på flickor i svenska simhallar. Om inte annat så når djungeltelegrafan med lätthet andra sidan jorden i dessa dagar. Detta är ju trots allt inte särskilt repressiva åtgärder, men vi kan försäkra att de tar skruv.

Det som istället sker för närvarande, och har pågått i decennier, är att det svenska så kallade manssamhället lockar hit män från främmande kulturer i hundratusental från när och fjärran, betalar för deras uppehälle, passar upp på och pysslar om dem. När sedan dessa män, till exempel, sexuellt ofredar våra döttrar och systrar på simhallar tar patetiska svenska ”män” själva på sig skulden. Det har vi kunnat läsa om i massmedia, inte minst nu under sommaren. ”Jag har varit en tafsare!”⁹² Ett beteende som är unikt i världshistorien. Det normala är att män försvarar kvinnor mot främmande män.

Hur har detta samhälle kunnat komma att bli så komplett vansinnigt? Det handlar inte bara om sexuella ofredanden i simhallar utan mer generellt och bredare, till exempel att man i detta vanvettiga land låter karlar från andra sidan jorden i både 30- och 40-årsåldern klassas som tonåringar – så slipper de bland annat fullvärdigt straff om de skulle bli påkomna med sexuella trakasserier i simhallar.

Majoriteten av Stockholms stads befolkning ser att detta är vansinne – men av rädsla för att bli kallade rasister håller de tyst. Somliga tror att de måste ställa sig bakom vansinnigheterna för att framstå som rättstänkande svenskar. Nå, vi hör ofta att det skriks högljutt: ”Rasist!”. Inte för att det är rasistiskt att till exempel porta tafsare från simhallar – och det förstår ju de som skriker själva också – utan därför att man har upptäckt att det ger det resultat som man önskar uppnå – nämligen att kritik tystnar. Varför vill man att saklig, rationell och berättigad kritik mot vansinnet ska tystna? Jo, därför att man vill ha saker och ting på det här sättet. Man ser inga problem med att somliga hitresta män från främmande kulturer tafsar runt på simhallar och badhus i Stockholms stad. Man gör en prioritering därför att man har motivation, drivkrafter och preferenser för vansinnet.

⁹² <http://www.aftonbladet.se/debatt/article22095680.ab>

Det finns en liten grupp vårt i samhället som vill att mängder med män från främmande kulturer ska få komma hit och ges alla fördelar, att de inte ska få ifrågasättas och så vidare. En liten grupp som har lyckats med att driva hela Sverige framför sig in i det kompletta vansinnet. Då behöver vi fråga oss: Varför vill man det? Vilka vill det?

Vad handlar vansinnet om egentligen? I engelskspråkiga länder finns ett uttryck: ”Follow the Money!”. Det betyder att om man observerar någon intensivt förespråka för någonting finns ofta anledning att undersöka om denne person får till exempel pengar eller andra förmåner från intresseorganisationer inom området. Många gånger visar det sig vara på det sättet.

På motsvarande sätt kan vi här i Sverige och i Stockholms stad använda oss av uttrycket: ”Follow the Women!”. Det visar sig nämligen att de som skriker ”Racist!” högst av alla för att försvara det ena vansinnigare än det andra, och som dessutom gör allt de kan för att behaga och bejaka alla dessa männens önsningar, behov och begär typiskt är svenska kvinnor som har preferenser för just män från främmande kulturer.

Det kan handla om allting från att man har en man från främmande kultur som partner, som är far till ens barn, att man hatar män som ser ut som män har gjort i Sverige i hundratals och tusentals år, därför man någon gång blivit illa behandlad av någon sådan man, eller att man bara generellt gengäldar män från främmande kulturer för hederstunderna man fått under sina Medelhavssemestrar.

Vi socialkonservativa står upp för varje enskild individs rätt att välja sitt eget sällskap här i livet – en inställning som för övrigt skiljer sig från vad många av svenska kvinnors män från främmande kulturer anser. Problem uppstår emellertid när saker och ting slår över i huvudet på de här kvinnorna. När de får fnatt helt enkelt. Under minst sommaren 2016 och framåt har vi återkommande kunnat läsa och höra om svenska kvinnor som gjort det ena omdömeslösare och knasigare än det andra – till exempel i samband med sin jakt på bland andra afghanska tonårspojkar, med tanke på förhållandena kring dessa individers åldersbestämning är kanske de svenska kvinnorna och ”ungdomarna” i själva verket jämnåriga.^{93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104}

---

⁹³ <https://www.ekuriren.se/nyheter/har-har-chefen-for-boendet-sex-med-flyktingpojkar-hotade-att-fa-oss-utvisade/>

⁹⁴ <https://www.smt.se/article/anstalld-hade-sex-med-ensamkommande/>

⁹⁵ <http://www.hoglandsnytt.se/hade-sex-med-ensamkommande-flyktingbarn-pa-hoglandet-far-inte-jobba-kvar/>

⁹⁶ <http://www.lt.se/stockholm/sodertalje/anstalld-vid-hvb-hem-hade-sex-med-intagen-slipper-straff>

⁹⁷ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=6550365>

⁹⁸ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article23013852.ab>

⁹⁹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/sormlandskvinna-misstanks-ha-sexutnyttjat-pojkar-pa-sitt-hvb-hem?>

¹⁰⁰ <http://www.vf.se/uncategorized/anstalld-hade-sex-med-ung-flykting/>

¹⁰¹ <http://www.bblat.se/vastmanland/arboga/sexanklagelser-mot-hvb-chef-1>

¹⁰² <http://nwt.se/inkommande/2014/12/18/vikarie-hade-sex-med-ung-flykting>

¹⁰³ <http://www.vk.se/plus/1851196/anstalld-pa-hvb-hem-inledde-forhallande-med-ungdom>

Än värre blir det när vi låter dessa kvinnor hållas, när de hamnar på befattningar i yrkeslivet, när de når positioner i politiken. När de kan påverka. Ja, då hamnar vi i nuvarande situation där det svenska samhället och politiken indirekt via denna grupp svenska kvinnor styrs av dessa mäns trollspön.

Hela det svenska samhället, hela vår fina stad befinner sig just nu i en fullständigt vanvettig omvandlingsprocess där könsapartheid i våra simhallar bara är ett uttryck – och Stockholm och Sverige viker bara ner sig! Trots att vi är i majoritet i det här landet, vi som inte vill vrida klockan tillbaka till medeltiden, vi som inte vill leva under överhöghet av män från främmande kulturer. Tvärtom kräver vi krafttag mot sexuella ofredanden inom Stockholms stads sim- och idrottsanläggningar med portning som en första åtgärd.

Frågan om sexuella trakasserier i allmänhet har fått ökad aktualitet i samband med den internationella kampanjen #MeToo. I Sverige har denna resulterat i att ett flertal manliga kändisar blivit bland annat tagna ur tjänst.^{105,106,107} Ännu fler har blivit anklagade och uthängda på sociala medier och i massmedia. Här är det frågan om män som ser ut som Rickard Wall, och finns inget som heter proportionalitet. Det inträffade – både ofredandena som sådana och nuvarande hetskampanj – är tragiskt för alla inblandande parter.

Samtidigt har socialkonservativa svårt att bortse från att de drabbade männen i många fall hör till dem som byggt upp dagens svenska system – nämligen att när män eller pojkar från främmande kulturer förgriper på kvinnor sexuellt gör det svenska etablissemang vad man kan för att mörka och skydda gärningsmännen,¹⁰⁸ men ser man ut som till exempel Rickard Wall är man närmast rättslös. Nu får de utpekade männen smaka på samma sorts drev som de själva har utsatt socialkonservativa för under alla år. Skadeglädje är inte rätt ordval här, men det är någonting ditåt.

Socialkonservativas princip om allas likabehandling är tydligen en god princip.

Hedra ATM "Greta" Johansson 125 år

Lördagen den 13 juli 1912 tog Kungsholmsbon Anna Teresa Margareta "Greta" Johansson OS-guld i damernas simhopp. Detta i den första olympiska tävlingen i simhopp för damer, och Greta blev alltså den första guldmedaljösen. Med bragden blev hon också första svenska kvinnan att ta ett OS-guld överhuvudtaget. Även därefter kom hon att betyda mycket för simhoppets utveckling i världen.

¹⁰⁴ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/anstalld-pa-flyktingboende-hade-forhallande-med-tonarspojke?>

¹⁰⁵ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/flera-kvinnor-anklagar-aftonbladetjournalist-for-sexuella-overgrepp>

¹⁰⁶ <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/alla-program-med-den-anklagade-tv4-profilen-stalls-in>

¹⁰⁷ <https://www.metro.se/artikel/svt-chefen-lyfte-fram-metoo-s%C3%A4ger-upp-sig-efter-trakasserianklagelser>

¹⁰⁸ <http://folkbladet.se/nyheter/norrkoping/misstankt-och-offer-fick-stod-om4850091.aspx>

Greta Johanssons familj flyttade in i den fastighet som stod på den plats där vårt Stadshus nu står när hon var nio år gammal. Här bodde Greta fram till dess att hon emigrerade till USA år 1914. Mot den bakgrunden är det förstås inte förvånande att två fullmäktigeledamöter från Liberalerna, Rasmus Jonlund och Björn Ljung, i början på år 2016 föreslog att Greta ska få ge namn åt Norr Mälarstrands kaj nedanför Kungsholms Torg.¹⁰⁹

Idén är klart god. Socialkonservativa menar emellertid att det kan finnas anledning att tänka lite bredare om hur vi bör hedra Greta. Är det mest passande att låta henne ge namn till en stump av Norr Mälarstrand? Kanske alternativen och/eller staty eller bättre minnestavla kan tas under övervägande? Placeringen är i så fall inte självklar. Utanför Stadshuset? Strax bakom Djurgårdsbron, dvs vid platsen där tävlingen ägde rum? På kajen där det gamla Strömbadet låg, vilket var badanläggningen där Greta lärde sig och tränade simhopp?

Oavsett vad vi kommer fram till känns tidpunkten för avtäckning eller vilket motsvarande arrangemang som blir aktuellt ganska naturlig, nämligen den 9 jan 2020. Detta är 125-årsdagen för hennes födelse den 9 jan 1895. Då får vi dessutom några år på oss att ordna hedersutmärkelsen och arrangemangen kring, kanske bjuda in Greta Johanssons släktingar till ceremonin?, till det allra bästa.

För den som vill veta mer om Greta Johansson kan vi varmt rekommendera Jens Linds vackra film om henne.¹¹⁰

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads idrottsverksamheter

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämsställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

---

¹⁰⁹ <https://mitti.se/greta-kan-ge-kajen-guldglans-2/>

¹¹⁰ <http://www.svtplay.se/video/7663034/guld-greta-en-hisnande-karlekshistoria/guld-greta-en-hisnande-karlekshistoria-guld-greta-en-hisnande-karlekshistoria>

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

Socialkonservativa vill arbeta för att Stockholms stads anslag till idrott fördelas till flickor och pojkar, kvinnor och män, utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Detta innebär i praktiken att satsningar görs i förhållande till omfattningen av deltagare och utövare oavsett kön. Vi vill att anslag till idrott fördelas så att de sammantaget ger ett lika stort belopp till varje kvinnlig och manlig individ. Inget kön ska komma i åtnjutande av fördelar i förhållande till det andra inom Stockholm stads idrottsverksamheter.

Idrottsnämnden har ett särskilt ansvar för att uppmuntra flickor och kvinnor i så kallade utsatta områden att utmana de rådande patriarkala strukturerna genom att delta i idrott och sportevenemang och att ge utlopp för sina rörelsemässiga behov utan att hämmas av klädkoder. För ändamålet anslås 10,0 mnkr extra.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Ekonomiskt stöd ska fördelas mer rättvist mellan idrotter.
- Fler ska ges möjlighet att ägna sig åt den idrott man brinner för.
- Uppför fler och större utomhusgym i Stockholms stad.
- Bygg fler inomhushallar för sommaridrotter.
- Staden ska aktivt arbeta för att bevara Stockholms parker och friluftsområden.
- Krafttag ska omgående tas mot sexuella ofredanden inom Stockholms stads sim- och idrottsanläggningar med portning som en första åtgärd.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att organisera arbetet med att ta fram ett förslag till hur Stockholms stad på lämpligast sätt hedrar Greta Johansson.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Anlägg ett breddat och fördjupat jämställdhetsperspektiv när aktiviteter inom idrottssektorerna planeras och medel anslås.
- Idrottsnämnden ska aktivt verka för att uppmuntra flickor och kvinnor i så kallade utsatta områden att utmana de rådande patriarkala strukturerna genom att delta i idrott och sportevenemang och att ge utlopp för sina rörelsemässiga behov utan att hämmas av olika klädkoder.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Uppmuntran av flickor och kvinnor i så kallade
utsatta områden att utöva hälsosam sport och idrott -10,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

10. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Idrottsnämnden** godkänns.

Kulturnämnden: Kulturförvaltningen

Kulturområdet är ett av de verksamhetsfält inom Stockholms stads kompetensområden där behovet av en radikal omläggning av politiken är som mest påkallat. Politiken behöver läggas om från nuvarande attityd som bygger på det svenska samhällets underkastelse inför det utländska – och då framför allt som härrör ur män från främmande kulturer – till förmån för en politik som bygger på svensk självrespekt.

Nämndens uppgifter

Nämndens ansvar omfattar att ansvara för huvudelen av Stadens kulturverksamhet vilket inbegriper Stadsmuséet med Medeltidsmuséet samt Stockholmsforskningen, Stockholms stadsbibliotek, Liljevalchs konsthall/Stockholms konst, Kulturskolan Stockholm och vissa evenemang, att skapa goda förutsättningar för både Stadens institutioner och det fria kulturlivet så att kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd erbjuds, att följa och främja utvecklingen av kulturlivet i Stockholm och inom sitt verksamhetsområde sköta Stadens bidragivning till kulturell verksamhet samt stödet till de allmänna samlingslokalerna och hemgårdarna, att bevara, levandegöra och pedagogiskt förmedla stadens kulturhistoriska värden till dagens och framtidens stockholmare och besökare, att utgöra Stadens kompetens i arkeologiska och bygghistoriska frågor.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa vill se ett kulturliv som riktar sig till den breda allmänheten och vi vill premiera satsningar som lyfter fram det svenska kulturarvet. Den så kallade samtidskonsten, vilken i alldeles för liten utsträckning tilltalar Stockholms invånare, ska i högre utsträckning göras självförsörjande.

Vi vill uppmuntra och stödja kulturella uttryck som hjälper till att bevara och utveckla svensk kultur. Kulturarvet är en viktig del av vår identitet, och är en påminnelse om vilka vi har varit och vad som har skapat grunden för vilka vi är idag. Socialkonservativa tror att människor trivs i traditionellt präglade miljöer i betydligt högre utsträckning än vad de gör i miljöer som uppförts med funktion och effektivitet som ledmotiv. Att föra vidare kulturarvet handlar emellertid inte bara om personlig trivsel. Det handlar också om att respektera och minnas de tidigare generationer som lagt grunden till det som vi har idag. Kulturarvet är den länk som binder samman generationerna och skapar känsla av samhörighet.

Kultur som förtjänar stöd från Stockholms stad

Socialkonservativa betraktar det som ett problem att samtidskonsten i så liten utsträckning attraherar människor i allmänhet. Detta därför att det är dessa som finansierar denna konst, och också därmed har rätt att förvänta sig någonting i gengäld. Vi anser inte att det är en rättighet att få sina konstnärliga projekt finansierade med skattemedel. Konstprojekt som genom experimentellt utförande, ideologiska undertoner eller liknande ambitioner gör att den tilltalar bara en liten del av befolkningen ska i högre utsträckning göras självförsörjande.

Socialkonservativa ser det som mer angeläget att kulturstöd ges till konstnärer som vill odla sin kreativitet och talang, och som kan framställa kulturella uttryck som vinner de breda folklagens uppskattning. Vi har sett runt om i landet hur osmakliga objekt utan estetiska kvalitéer uppförs med uttalat syfte att provocera. Som ett exempel kan nämnas den staty i Örebro som föreställer en urinerande man.¹¹¹ Detta är ett exempel på en slags anti-kultur som uppenbarligen inte tilltalar människor i allmänhet utan som enbart finner stöd hos en liten krets av ideologiskt drivna tyckare.

Socialkonservativa önskar se ett ökat medborgarinflytande redan i planeringen av stadens större kulturprojekt. Vi anser att det vid stora projekt som exempelvis Slussens ombyggnad och planeran på det nya Nobelhuset, och även sådant som berör offentliga byggnader eller konstverk, ska krävas att medborgarna tillfrågas innan beslut fattas. Vi ser gärna att beslut i frågor som dessa i ökad utsträckning föregås av folkomröstningar. Den här typen av projekt berör i allra högsta grad oss stockholmares liv genom den påverkan de har på vår hemmiljö och våra möjligheter att trivas i vår stad. Det är en självklarhet för oss socialkonservativa att invånarna ska tillfrågas innan sådana här beslut fattas.

Socialkonservativa vill också underlätta för kultursatsningar som syftar till att stärka och bevara det svenska språket att få finansiellt stöd. Vi vill underlätta för pensionärsföreningar att få tillgång till finansiellt stöd. Det är en viktig principfråga. Det är den äldre generationen som skapat förutsättningarna för de privilegier som efterföljande generationer åtnjuter. Det är inte rimligt att de ska försummas under sin ålderdom.

Kulturväxlingen

Kulturväxling går ut på att omfördela kulturstöd från invandrarföreningar till föreningar där tyngdpunkten ligger på svensk kultur. Stöd till invandrarföreningar förfelar sitt syfte genom att öka distansen till det svenska samhället och därmed slå bort incitament för anpassning till det svenska samhället. Detta bidrar istället till ytterligare segregation och utanförskap.

Socialkonservativa vill avskaffa allt stöd till organisationer som är bildade med etnicitet som grund. Den typen av organisationer är diskriminerande, och bidrar enbart till att förstärka ett redan bekymmersamt utanförskap i förhållande till det svenska samhället. Kulturella uttryck som finansieras av allmänheten ska också komma hela allmänheten till gagn. Vi anser inte att där är acceptabelt att projekt som finansieras via skattemedel ska vara till exklusivt för en viss etnisk grupp. Sådana projekt ska inte tillåtas finansiering via det offentliga kulturstödet.

Vi är inte principiellt emot att invandrargrupper vill bejaka sin hemlandskultur. Det ska dock inte ske genom offentliga medel. Skattemedel ska inte användas till att genomföra projekt som ytterligare ökar distansen till majoritetskulturen. Det är mer angeläget att stödja projekt som kan underlätta för invandrargrupper att ta del av svensk kultur. Svensk kultur ska göras mer tillgänglig för alla män-

---

¹¹¹ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=159&artikel=5560108>

niskor som har kommit och som kommer till Sverige. Kunskap och deltagande i aktiviteter där tyngdpunkten ska lämpligen ligga på svensk historia, kultur och levnadsmönster kan göra det enklare och mer naturligt för invandrargrupper att både bättre förstå det svenska samhället och känna en ökad samhörighet med det. En förutsättning för detta är att det finns en genuin vilja hos den enskilda individen av att gå i den här riktningen. Finns denna genuina vilja hos individen ska Sverige och Stockholms stad också se till att skapa förutsättningarna som kan göra verklighet av ambitionerna.

Vi vill se en omfördelning från den sida av samtidskonsten som fokuserar på experimentella och ideologiskt motiverade provokationer till den sida som faktiskt tilltalar invånarna i vår stad. Kulturstöd ska premiera uttryck som syftar till att utveckla utövarens kreativitet och talang. Ideologiskt motiverade provokationer ska göras självförsörjande.

Ett svenskt nationaldagsfirande

Socialkonservativa vill införa ett svenskt nationaldagsfirande i Stockholms stad. Ett folkligt firande där tyngdpunkten ska ligga på svenskt kulturarv, musik och konst. Vi ser idag en trend där icke-svenska kulturyttringar lyfts fram på bekostnad av de inhemska. Sympatiska som de kan vara har de likväl mycket lite att göra med det svenska nationaldagsfirandet. Nationaldagen är en festdag där Sverige och svenskarna står i centrum. Ambitioner som vill få denna dag att handla om någonting annat är direkt respektlösa mot det svenska folket.

Granska kulturdrönarna

Många inom kultursektorn är beroende av bidrag för sin försörjning. Detta bidragsberoende distanserar människor från arbetsmarknaden. Man vänjer sig vid att skattebetalare betalar för att man själv ska få syssla med sin hobby. Socialkonservativa menar att de som bedöms ha en stor talang inom sitt specifika kulturområde kunna få ekonomiskt stöd. Bidrag ska delas ut till dem som bedöms ha en stor talang, och inte till personer som endast har ett brinnande intresse – särskilt inte i en tid när det fattas pengar inom både vård, äldreomsorg och skola. Stockholmare ska ha sin arbetstid, och ägna sig åt sin hobby på fritiden.

Vi vill se över kriterierna för vad som avgör vilka föreningar det är som får kulturbidrag idag. Stockholms stad ger stöd till organisationer inom kulturområdet som verkar för bland annat demokrati, jämlikhet och jämställdhet mellan könen. Sedan ett antal år tillbaka råder dock osäkerhet om huruvida alla de organisationer som erhåller stöd lever upp till de till ställda förutsättningarna eller inte. Det finns vissa tecken på att Stockholms stad ger stöd till mörka, djupt konservativa och bakåtsträvande krafter. Stadens anslagsbeviljande kan i någon mening sägas bara följa de allmänna strömningarna som råder, eller åtminstone har rätt, i samhället. Ty vi har under senare tid sett en låt vara krokig men ändå påtaglig omsvängning i den politiska inriktningen från statsmakternas håll.

Ett exempel är Kultur- och demokratiministerns artikel på DN Debatt den 1 juni 2016¹¹² där hon ger besked om att regeringen inlett ett arbete för att säkerställa att det sker en förstärkt och förtydligad kontroll av organisationers grundläggande värderingar innan skattepengar betalas ut. Kraven på demokratiska värderingar skärps. Skattepengar ska framgent inte gå till hatretorik och polarisering.

Ett annat exempel som kanske kan ses som ett tecken på att politiken håller på att svänga om är de beslut som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) tagit om att dra in bidragen för år 2017 för ett par ungdomsorganisationer eftersom dessas politik respektive verksamhet, efter en striktare eller mer ansvarsfull bedömning, inte längre anses vara förenliga med respekten för demokratins idéer.¹¹³ Detta är ett beslut som inte tycks fullt ut ha fått den uppmärksamhet som det förtjänar. En närmare granskning av ärendet visar nämligen på ett nytt sätt bedöma verksamheter – vilken betyder att anslagsbeviljande myndigheter vågar sig på att ta sig en titt bakom formuleringarna i medelsansökan. Man frågar därigenom det traditionella tillvägagångssättet där man utgår att vissa grupper av organisationer närmast per definition är jättesmå och jättedemokratiska och så vidare. Istället går man in med öppna ögon och tar reda på vad organisationen verkligen står för. Bilden som då har stigit fram i dessa fall har visat att det inte funnits några skäl till att bevilja fortsatt stöd. Efter granskningar har MUCF:s reträtt inom bidragsbeviljande fortsatt.^{114,115}

En fråga som hela fullmäktige behöver ställa sig är om i vilken utsträckning som till exempel religiösa organisationer kan ses som representativa från för vardagsmänniskorna – eller om det istället är så att de som samlas i sådana organisationer är mer aktivistiska än andra. Om man engagerar sig i den ena eller den andra organisationen bör det ses som ett tecken på att man har just ett engagemang, man brinner för frågorna – och blir därmed närmast per definition inte representativ för den breda massan människor. Slutsatsen blir då att de som är organiserade har drivkrafter för att just driva frågor till sin ytterlighet.

Sent omsider tycks det officiella Sverige fått upp ögonen för att detta är en tendens inte bara gäller för organisationer på den yttersta högerkanten utan gäller mer allmänt för mänskligt beteende. Den senaste tidens turbulens kring enskilda företrädare för Miljöpartiet har gett upphov till en omfattande debatt. Nu kanske det har blivit dags att stanna upp ett tag och sammanfatta de slutsatser som kan dras utifrån vad som förevarit och sagts. Vi vill dessutom gå ett steg längre och löpa linan ut i analysen.

När en person vägrar att skaka hand med någon av motsatt kön och står på sig oaktat vilka konsekvenser det får, till exempel att man inte blir invald i en parti-styrelse, ska vi förstå att det då handlar om en individ med stark övertygelse och motvilja till att anpassa sig till sitt omgivande samhälle. Då ska man ställa frågan om personens beteende är begränsat till just bara handhälsning eller om perso-

---

¹¹² <http://www.dn.se/debatt/skattepengar-ska-inte-ga-till-hatretorik-och-polarisering/>

¹¹³ <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/flera-ungdomsorganisationer-mister-bidrag>

¹¹⁴ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/bl19/lar-ut-att-12-aringar-hamnar-i-helvetet--far-bidrag-av-staten>

¹¹⁵ <https://www.mucf.se/mucf-kraver-tillbaka-bidrag-av-sveriges-forenade-muslimar>

nens övertygelse kommer till genomslag även i andra av hens ställningstaganden. Anta att kvinnan råkar snubbla omkull och skadar sig och behöver hjälp med att bland annat resa sig. Den man som vägrar skaka hand med en kvinna, kommer han vägra att ge henne hjälp på platsen med att till exempel komma på benen? Om denne anser att hans religion förbjuder honom att ge denna hjälp anser vi att denne man inte ska en krona i kulturbidrag – ja, vi anser att det överhuvudtaget inte går att ens befinna sig i samma rum honom.

En intervjusituation till exempel kan löpa som följer: ”Okej, din religionstolkning förbjuder dig att skaka hand med kvinnor. I de islamska urkunderna Koranen och Haditherna står att kvinnor ska ärva hälften så mycket som män. Vilken är din personliga uppfattning? Ska vi ha lagstadgad lika arvsrätt mellan män och kvinnor i Sverige eller inte? I urkunderna fastslås vidare att brotts- och tvistemål ska avgöras utifrån vad fyra vittnen uppger. Anser du att modern DNA-analys kan ersätta de fyra vittnena i bevisföringen? Tycker du att det är okej att en muslimsk kvinna gifter sig med en kristen eller en judisk man om det är hennes eget val? Ställer du upp bakom samkönade pars rätt att ingå äktenskap? Är det okej att en muslimsk kvinna vill besöka en simhall i bikini under tider då det också finns badande män i simhallen? Finns det överhuvudtaget skäl för andra att engagera sig i den frågan? Vilket straff tycker du är lämpligt för en person som skymfar Profeten Muhammed eller bränner Koranen?”.

Så här kan man fortsätta att lista frågor, och det ska det svenska samhället och Stockholms stad göra. Har vi att göra med en individ som vägrar att under några förhållanden skaka hand med personer av motsatt kön kan detta sända signaler om hur hen tänker i andra frågor. Först när individen har gett svar på följdfrågor av ovanstående slag kan man avgöra om aktuell person har en värdegrund som gör hen lämpad att erhålla kulturstöd.

I många andra länder, till exempel USA, är det helt naturligt att det anordnas utfrågningar av bland andra ministrar, centralbankschefer och domare innan deras nomineringar godkänns – och då ofta efter ingående och tuffa frågor. Formerna för hur omgivningen ska få lära känna individen bättre kan diskuteras. Klart är ändå att vi i Sverige har hamnat i en situation där vi inte kan fortsätta som förut. Under den senaste tiden har nämligen många ställt sig frågan hur det har kunnat gå så långt som det faktiskt gjort. För socialkonservativa är förklaringen självklar. Hela situationen har fullständigt sparat ur därför att man inte på ett tidigt stadium ställt de nödvändiga följdfrågorna när alla tecken har gjort detta uppenbart påkallat. Dessa följdfrågor ställer samhället inte trots att man nog innerst inne kan ana sig till vilka svaren skulle bli – eller är det just därför som man avstår från att fråga?

Vi anser att det är av yttersta vikt att även om Sverige har hamnat på efterkälken i dessa frågor i förhållande till många andra länder ska inte Stockholms stad hamna på efterkälken i den omsvängning av politiken och synsättet som Sverige nu trots allt måste sägas genomgå. Tvärtom ska Stockholms stad gå tätt efter statsmakterna som i någon mening kan uppfattas som vägledande när det gäller utformningen av den policy för vilka typer av organisationer som ska anses berättigade till ekonomiskt stöd.

Att utröna om huruvida anslag går till en legitim mottagare eller inte är en delikat uppgift. Ett sätt att göra detta kan bestå i att ta del av organisationens material på dess hemsida, ta del av annat skriftligt material som cirkulerar inom organisationen eller att helt enkelt genom samtal med företrädare för organisationen. Då är det viktigt att man inte väjer för de potentiellt besvärliga frågorna utan att man verkligen går in på djupet med organisationens inställning i kanske framför allt värdegrundsfrågor. Värdegrund är ett brett område. Nedanstående lista utgör ett minimum som varje organisation som ges bidrag av Stockholms stad ska granskas utifrån, och bedömas att leva upp till på ett tillfredsställande sätt:

Liten Checklista inför anslagsbedömning

- 1) Lika arvsrätt mellan män och kvinnor
- 2) Lika vittnestyngd i rättsprocesser mellan män och kvinnor
- 3) Lika hälsningsprocedur mellan män och kvinnor
- 4) Flickors lägsta ålder vid ingående av äktenskap
- 5) Samkönade pars rätt att ingå äktenskap
- 6) Kvinnans rätt att själv utnyttja den fria aborträtten
- 7) Dödsstraff

Listan torde vara självförklarande – och rätt enkel för moderna och civiliserade människor att ställa sig bakom.

Kulturstöd ska vara villkorligt. Mottagare ska redovisa hur medlen har använts. Upptäcks felaktigheter ska man bli återbetalningsskyldig. Uppföljningen från staden ska bli mer omfattande och djupgående jämfört med vad som sker idag. Stadens invånare ska kunna känna sig trygga med att deras pengar går till rätt ändamål, och inte till oseriös verksamhet.

Svensk kultur och historia ska göras mer tillgänglig för våra skolelever

Socialkonservativa önskar att våra barn redan i unga år kommer i kontakt med den svenska kulturen i form av vårt arv och vår historia. Vi vill att kommunen arrangerar så att barnen ges gratis inträde, eller får inträdesavgiften subventionerad, till Skansen, och inte enbart för skoltid utan även under fritid. Skansen är en unik kulturmiljö som lär ut om allt från djur och natur till vår historia. Skansen är en kunskapsresurs som fler skulle må bra av att komma i kontakt med. Vi vill inte att olika ekonomiska begränsningar resurser ska hindra barnfamiljer från att besöka Skansen, och få ta del av allt som denna kunskapskälla har att erbjuda.

Socialkonservativa önskar att låg- och mellanstadieskolor breddar samarbetet med sin Orts hembygdsföreningar. Kunskap om lokalhistoria stärker elevernas medvetenhet om varifrån de kommer och hur tidigare generationer har levt sina liv. Dessa aktiviteter bidrar väl till att skapa kontinuitet mellan generationerna. Det stärker också känslan av samhörighet med sitt närområde. Vi tror att man bryr sig mer om det som man känner samhörighet med. Här tror vi att bland andra aktörer hembygdsföreningar skulle kunna göra en insats genom att förmedla den kunskapen till eleverna.

Bibliotekskrisen

Under senare år har vi fått bevittna ett allt mer utbrett och allvarligare stök på Stockholms stads bibliotek^{116,117,118,119,120} – företeelser som vi delar med stora delar av övriga landet, en utveckling som går under beteckningen *Det Nya Spännande Sverige*. Som socialkonservativa tycker vi inte alls att denna utveckling är spännande. Tvärtom ska Stockholms stad med kraft vidta de åtgärder som krävs för att ordningen återställs på biblioteken.

Biblioteken används inte i den utsträckning som de skulle kunna användas. Exempelvis skulle ungdomar på biblioteken i ökad utsträckning kunna erbjudas hjälp med läxor och annat som rör skolan eller det vardagliga livet. Biblioteken fyller viktiga funktioner eftersom de också förmedlar litteratur som i vissa fall är svåra att komma över på annat sätt. Tillgång till god litteratur ska inte vara en ekonomisk fråga utan en rättighet. Biblioteken ska åläggas att lyfta fram klassiker ur det svenska och västerländska kulturarvet så att de kan komma nya generationer till godo. Vi skjuter till ytterligare 3,0 mnkr jämfört med majoritetsförslaget för att biblioteken ska kunna fungera som en mötesplats för ungdomar.

Ett problem som kommit smygande in i den svenska samhällskroppen är utgallring – för att använda ett förhållandevis milt uttryck, socialkonservativa anser att censur och utresning är mer rättvisande formuleringar – av böcker på olika institutioner som till exempel bibliotek.^{121,122}

Problemet är desto mer oroande då Stadens bibliotek samtidigt köper in böcker – även för barn – om medeltida sedvanor som till exempel polygami. Barnboken *Farfar har tre fruar* av Oscar Trimbel gavs ut i början av augusti 2017, och redan månaden därpå fanns den på plats för utlåning i Stockholms stads bibliotek i Tensta.¹²³ Vi ser att Stockholms stad aktivt medverkar till normalisering av företeelser som kommit till Sverige genom invandring, och detta är företeelser som strider mot mänskliga rättigheter. Polygamiäktenskap slutar sällan gott för alla inblandade parter. Hur går det för frun som inte lyckas föda söner?

Bättre ljussättning på kulturellt viktiga byggnader

Sverigedemokraterna ser det som angeläget att staden ger estetiskt tilltalande byggnader en lämplig ljussättning. Bättre ljussättning på kulturellt viktiga byggnader gör staden trevligare att vistas i och skapar mer tilltalande närmiljöer. En ytterligare effekt av utbyggd ljussättning är att det gör staden säkrare att vistas i eftersom att det lyser upp annars dunkla områden.

¹¹⁶ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/bredangsbibliotek-trakasseras-av-stokiga-ungdomar?>

¹¹⁷ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=6592602>

¹¹⁸ <http://www.expressen.se/nyheter/nya-regler-efter-brak-och-hot-pa-biblioteken/>

¹¹⁹ <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/brak-och-sjukdom-stanger-bredangsbibliotek/aRKpbC!bIPvfo36UZcuNkA3qjZkzw/>

¹²⁰ <http://www.gd.se/kultur/fortfarande-okej-for-bibliotekarier-att-hyssja>

¹²¹ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article15497718.ab>

¹²² <https://www.svd.se/bibliotek-ska-inte-censurera>

¹²³ <https://biblioteket.stockholm.se/titel/1079711>

Sexuella ofredanden under kulturevenemang

Precis som för simhallarna har vi fått erfara en kraftig ökning av anmälningar om sexuella ofredande under olika kulturevenemang som Stockholms stad har varit med att arrangera – ungdomsfestivalen *We are Stockholm* utmärker sig särskilt här. Det svenska lögnaktiga etablissemanget vill förklara ökningen med en ökad benägenhet att anmäla.

Socialkonservativa aktiva ser till att underbygga politiken på ett så gediget faktaunderlag som möjligt. Därför läser vi återigen ur Polismyndighetens rapport *Lägesbild över sexuella ofredanden samt förslag till åtgärder*, på sidan 11 skrivs under rubriken Evenemangsområde: ”Ett fåtal misstänkta gärningsmän har identifierats. De som har identifierats är medborgare i Afghanistan, Eritrea och Somalia”. Denna bild styrks av en annan polisrapport från år 2016, *Utredning av polisens agerande i samband med ungdomsfestivalen We are Stockholm sommaren 2015*.¹²⁴ Man skriver på sidan 7: ”En stor problemgrupp under kvällen har varit ett ungdomsgäng om ca 50 personer. Dessa är s.k. enskamkommande flyktingungdomar, företrädesvis från Afghanistan. Flera ur gänget greps för ofredande”. Polisen skriver vidare på sid 10: ”I nyss nämnda 19 ärenden har åtta gärningsmän gripits ... Tre av dessa är svenska medborgare av utländsk härkomst. En gripen person anges ha tolkningsbehov på persiska ... Övriga gripna är afghanska medborgare eller så har de tolkbehov på dari ...”. Därmed vet vi i stora drag vilka tafsarna är på festivaler också. Vi ska inte upprepa det vi redan skrivit om simhallar ovan.

Vi återgår till Polismyndighetens rapport *Lägesbild över sexuella ofredanden samt förslag till åtgärder*. Där skrivs på sidan 11 under rubriken Evenemangsområde, med underrubriken *Sexuella ofredande av grupp*: ”I minst tio fall har en ensam flicka omringats av ett flertal män (från 5-6 stycken till ett stort antal) som ibland uppskattats vara 14-16 år och ibland 25-30 år. Vid dessa tillfällen har några hållit fast medan andra tagit på bröst och kropp och i ett fall fotograferade några i gruppen övergreppet. I några fall har gärningsmännen knäppt upp byxorna på flickan och försökt, och i vissa fall lyckats, dra ned dem innan undsättning kommit. Likaså har det förekommit att flera flickor i ett kamratgäng har utsatts samtidigt av ett stort gäng. Ett fåtal misstänkta gärningsmän har identifierats. De som har identifierats är medborgare Afghanistan, Eritrea och Somalia”.

Fakta är att sexuella ofredande ökat i Sverige under senare år – även om etablissemanget och eliten förnekar att det är så. I deras förljugna, förvrängda värld handlar det enbart om att benägenheten att anmäla har ökat. Fakta är förstås att mängden män från främmande kulturer som kommit till Sverige ökat. För inte så länge sedan var de ändå inte fler här i landet än att mängden villiga svenska kvinnor räckte till. Då fanns det betydligt mindre anledning för dessa män att begå sexuella övergrepp. De fick ju sitt i alla fall. Nu däremot har de kommit i så stor mängd att villiga svenska kvinnor inte längre är tillräckligt många för kunna, hinna med att ge de männen från främmande kulturer vad de vill ha – och då tar de det istället.

---

¹²⁴ <http://tino.us/wp-content/uploads/2016/08/avskrivning-WAS-2015-final.pdf>

Vidare ur polisrapporten, *Utredning av polisens agerande i samband med ungdomsfestivalen We are Stockholm sommaren 2015* står följande att läsa under rubriken Brottsutredningar på sidan 13: ”Sammanfattningsvis ... Likväl kan ett par brister i utredningsarbetet skönjas. ... För det andra förefaller ingen misstänkt gärningsman ha kroppsbesiktigats med stöd av ... vari anges att salivprov får tas på den som är skäligen misstänkt ... Sådana beslut är tänkta att fattas rutinmässigt, om förutsättningar i övrigt är uppfyllda, och ingenting hindrar att salivprov tas på unga personer så länge dessa är straffmyndiga”.

Där har vi det! De här pojkarna, männen från främmande kulturer, ja, de kan se ut som vem som helst vuxen man till exempel här i Rådssalen, och ändå säga till polisen: ”Jag är bara 14 år, och inte straffmyndig”. Då backar polisen. Som en polis själv formulerade det: ”Jag har haft personer framför mig som ser ut som 35 men säger att de är under 15. Och jag kan inte motbevisa det. Då måste vi släppa ut personen”.¹²⁵ För om polisen inte skulle göra det skulle vänsterfolket skrika sig blåa i ansiktet: ”Rasister!”. Och då blir polisen så rädd, och alla blir så rädda och alla invånare i hela Sverige och i hela Stockholms stad blir så rädda så att ni alla springer och gömmer er i närmsta hörn så fort ni kan. När det förhåller sig på det sätt är det ju ingenting att göra åt saken. Elefanter lär kunna bli rädda för möss. Tydligt kan svenska ”män” också bli rädda omotiverat ... i tusental, och i hundratusental ... kanske i miljontal?

Annars har vi ju fått ett exempel på vad som kan göras för att stävja sexuella ofredanden på festivaler. Polisen ska först och främst inte nöja sig med att bara föra bort och sedan släppa iväg misstänkta gärningsmän. Polisen ska i förekommande fall åtminstone registrera och topsa misstänkta gärningsmän. När det gäller ungdomar och män från de här länderna är det helt meningslöst att bara släppa en misstänkt gärningsman mot att han lovar att inte göra så igen. Ett sådant agerande från polisens sida skrattas det bara åt.

En ändamålsenlig åtgärd från politikens sida är bilda en front som är så stark och respekt- och förtroendegivande att polisen faktiskt vågar ta till bland till topsning. Det vill till att vi reser oss som en man, en riktig man, och säger: ”Nu låter vi oss inte längre skrämmas. Nu låter vi oss inte längre hunsas. Nu ska vi ha det så i det här landet att även när pojkar och män från främmande kulturer utsätter flickor och kvinnor för sexuella ofredande ska det beivras. Vi låter oss inte längre mästras av de här männens trollspön”.

Socialkonservativa har alltså lösningen på tafsande och andra former av sexuella ofredanden på våra simhallar, på festivaler och så vidare. Att få stopp på detta består av en process i tre steg som vi folkvalda, ja, vi alla här i Sverige som är vid våra sinnens fulla bruk torde ha lätt att skriva under på:

Ta ställning!
Våga!
Gör!

¹²⁵ <http://www.expressen.se/gt/droger-och-valdsbrott--ny-vardag-i-nordstan/>

Vi har i dessa ofredandeavsnitt gett flera exempel på vad som kan göras: Porta, Topsa, Lagför, Meddela föräldrar i hemlandet. Vrid helt enkelt åt tumskruvarna på olika sätt. Stockholms stad ska undersöka möjligheterna att skicka tillbaka tafsare till Migrationsverket. Upphör med gullgullet. Individer som gullar tafsare skall skiljas från sina uppgifter. Det råder allmän konsensus om att pedofiler inte ska jobba på daghem. Gulligullare ska på motsvarande sätt inte tillåtas arbeta med så kallade ensamkommande flyktingpojkar. De klarar inte av det. Deras hjärtan brister om inte så kallade ensamkommande flyktingpojkar får tafs i alla fall lite grand på svenska flickor och kvinnor. Lite grand på motsvarande sätt som gulligullarnas hjärtan brister om hedersförtryckare från främmande kulturer ges utlopp för att få hedersförtrycka åtminstone lite grand. Socialkonservativa säger: "Nej! Nej! Nej!".

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads kulturverksamheter

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämsställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet.

Socialkonservativa vill arbeta för att Stockholms stads anslag till kultur fördelas till flickor och pojkar, kvinnor och män, utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Detta innebär i praktiken att satsningar görs i förhållande till omfattningen av deltagare och utövare oavsett kön. Vi vill att anslag till idrott fördelas så att de sammantaget ger ett lika stort belopp till varje kvinnlig och manlig individ. Inget kön ska komma i åtnjutande av fördelar i förhållande till det andra inom Stockholms stads kulturverksamheter.

Kulturnämnden: Kulturförvaltningen kommer att befinna sig i en omställningsprocess under år 2018. Vi skjuter till 15,0 mnkr extra – detta trots att det finns ett betydande utrymme för omfördelningar inom och mellan verksamheterna.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Kultur som bejakar det svenska kulturarvet ska premieras.
- Inför högre krav för vem eller vilka som ska få kulturstöd.
- Slå vakt om Stockholms unika stadsbild.
- Ge ökat stöd till projekt som vårdar och utvecklar det svenska språket.
- Underlätta för pensionärer att få kulturstöd.
- Omfördela kulturstöd från utlandskultur till svensk kultur.
- Ökat fokus ska läggas på projekt som bejakar svensk kultur.
- Dra in stöd till föreningar där etnicitet är grund för medlemskap.
- Rikta resurser så att invandrare får ta del av den svenska kulturen.
- Prioritera stöd till utvecklandet av personlig talang istället för ideologiska provokationer.
- Nationaldagsfirandet ska ges en mer tydlig svensk prägel.
- Kulturutövare som ägnar sig åt verksamhet som saknar invånarnas intresse ska inte försörjas med skattepengar.
- Se över kriterierna för vilka som får kulturstöd.
- Stockholms stad inte ska bevilja kulturstöd till organisationer som inte fullt ut delar vår gemensamma värdegrund om ett demokratiskt, jämlikt och jämställt samhälle.
- En Checklista ska användas i samband med Stockholms stads granskning av huruvida en ansökande organisation kan anses dela det demokratiska, jämlika och jämställda samhällets värdegrund eller inte.
- Fördjupad uppföljning och större krav på redovisning på hur kulturstödet använts.
- Inträdet till Skansen för barn upp till 13 år ska subventioneras.
- Skolornas samarbeten med ortens hembygdsförening ska breddas och fördjupas.
- Gör våra bibliotek till naturliga mötesplatser för skolungdomar.
- Stockholms stad ska med kraft vidta de åtgärder som krävs för att ordningen återställs på biblioteken.
- Biblioteken ska i högre utsträckning lyfta fram svenska och västerländska klassiker.
- Staden ska ge kulturellt viktiga byggnader bättre ljussättning.
- Stockholms stad ska verka för att sexuella ofredande ska bemötas med kraftfulla åtgärder enligt: Porta, Topsa, Lagför!
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Anlägg ett breddat och fördjupat jämställdhetsperspektiv när aktiviteter inom kultursektorerna planeras och medel anslås.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Generella omställningsmedel	-15,0 mnkr
Särskild satsning på bibliotekens ungdomsverksamhet	- 3,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

11. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Kulturnämnden: Kulturförvaltningen** godkänns.

Kulturnämnden: Stadsarkivet

Stadsarkivets lokaler och utrustning är i behov av upprustning, dock är detta inte nödvändigt i närtid varför inga extramedel tilldelas för detta ändamål i denna föreliggande budget. Det finns emellertid all anledning att börja tänka i banor, och planera verksamheten, utifrån ett antagande om att en relativt omfattande upprustning är i antågande.

Nämndens uppgifter

Nämndens ansvar omfattar bland annat att fylla rollen som arkivmyndighet med ett ansvar för Stockholms stadsarkiv och systemägarskap för Stadens gemensamma e-arkiv samt ärendehanteringssystemet Diabas.

Socialkonservativas vision

Stockholms stadsarkiv har en mycket viktig uppgift att fylla genom att bevara handlingar för både samtiden och eftervärlden. Bland annat kan Stadsarkivet på detta sätt hjälpa till med arbetet att påvisa så kallade *Fake News* inom svensk massmedia. Det är väl känt att svensk mainstream media eller gammamedia sedan decennier tillbaka driver en aktiv agenda för att hjärntvätta Sveriges, och därmed också Stockholms stads, befolkning så att människorna får i sig in i ryggraden att man måste underkasta sig män från främmande kulturer för att kunna ses som anständig och rättstänkande. I det syftet skildras verkligheten i media filtrerad, vinklad och rent lögnaktig. Många gånger refererar media till publicerade studier som man skriver om på ett icke-korrekt sätt. Ett sådant exempel har återgetts i kapitlet Kommunstyrelsen mm ovan – där det i och för sig var inom politiken som verklighetsförvanskningen ägde rum.

Stadsarkivet fyller sin roll som faktabank genom att tillhandahålla förstahandskällor som kan stämmas av mot det som skrivs i massmedia och yttras i politiken. Ett annat exempel på hur vinklad svensk press avslöjats är Rickard Walls jämförelser av innehållet i Stockholms stads rapport *Ungdomsprostitutionen i Stockholm* av Eva Agaeus och Arne Järtelius från år 1980. Där kunde man bland annat läsa att de unga gatflickorna var svenskor och i undantagsfall finskor och att ”Hallickarna är till 95% utlänningar och den absoluta majoriteten är greker” plus en hel del annan information. Denna intervjuundersökning, som det var, rapporterades av Aftonbladet och även i andra tidningar. Aftonbladets rapportering innehöll det mesta av studiens resultat – men inte ett endast ord skrevs om att hallickarna till sin huvuddel bestod av utländska män. Detta utelämnades helt och hållet av Aftonbladet. Rickard Walls avslöjande ligger ute som ett videoklipp på Youtube.¹²⁶

För att säkerställa att Stadsarkivets funktion som faktabank ska kunna bibehållas anslår vi extra 1,0 mnkr i syfte att stärka Stadsarkivets framförhållning inför den kommande större renoveringen. Detta mindre anslag bedöms kunna få ingå i driftsbudgeten.

¹²⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=ywOrZq9x6jY>

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Förberedelser inför kommande renovering av utrustning och lokaler.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Förberedelser inför kommande renovering av utrustning och lokaler. -1,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

12. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Kulturnämnden: Stadsarkivet** godkänns.

Kyrkogårdsnämnden

I Stockholm ska begravningsplatserna fortsätta att vara välskötta och rofyllda miljöer med utrymme för stunder av eftertanke och åminnen. Såväl begravningsplatserna i sig som därtill kulturhistoriskt värdefulla byggnader för begravningsändamål ska fortsätta att vårdas och väl underhållas.

Nämndens uppgifter

Kyrkogårdsnämnden ansvarar för förvaltning av begravningsplatser. Verksamheten är finansierad vid begravningsavgiften. Nämndens ansvar omfattar bland annat Stadens egna begravningsplatser, åt Stockholms stad upplåtna begravningsplatser och frågor som rör begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Socialkonservativas vision

Begravningsplatsen kan utgöra en länk mellan idag levande stockholmare och relativt nyligen avlidna – till exempel barn, även upp i pensionsåldrarna, som vill fortsätta att hedra insatser som man anser att föräldrarna kanske gjorde för och under barnets uppväxtsår.

Bland annat av den orsaken vill socialkonservativa att möjligheter till familjegravar ska främjas – det kan ske genom att Staden aktivt i mer intensiv form än idag håller kontakten med anhöriga till avlidna med gravplatser levande genom uppsökande verksamhet.

Medarbetarenkäten 2017

I Stockholms stads *Medarbetarenkät 2017* ger medarbetarna, omkring 100 till antalet, inom Kyrkogårdsförvaltningen – med endast något enstaka undantag – sin arbetsplats lägre poäng än vad medarbetarna gör i Stockholms stad som helhet.¹²⁷ Socialkonservativa ser detta som ett problem som såväl Kyrkogårdsnämnden som Kyrkogårdsförvaltningen ska ta tag i så snart som möjligt och senast under år 2018.

Vi skjuter till 1,0 mnkr extra för ändamålet.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Verka för att familjegrav blir det naturliga valet för viloplats.
- Vidta åtgärder för att medarbetarna inom Kyrkogårdsförvaltning upplever sin arbetsplats lika positivt som medarbetare i Stockholms stad i övrigt.

¹²⁷ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1889567>

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Åtgärder för att höja medarbetarnas arbetsplatstillfredsställelse. -1,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

13. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Kyrkogårdsnämnden** godkänns.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Socialkonservativa ser behovet av att hushålla med de resurser naturen ger oss. Stockholm är en vacker stad full av grönområden och vatten. Människan har stor påverkan på naturen. Vi behöver bland annat av det skälet ständigt förbättra oss inom naturresurshushållning, miljövård och klimatarbete. Idag hör Stockholm till föregångsstäderna i världen när det gäller att omsätta dessa insikter i praktisk handling. Vår stad besöks av utländska delegationer som tar del av våra erfarenheter.

Socialkonservativa bejaktar överlag de ansträngningar som görs, och vill verka för att denna utveckling drivs på. Vi vill bevara stadens estetiska profil samtidigt som vi vill verka för att förstärka och fördjupa det miljöarbete som gjort vår stad känd långt utanför landets gränser.

Nämndens uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för det övergripande miljö- och hälsoskyddet i Staden. Nämnden ansvarar bland annat för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedels-, smittskydds- och tobakslagstiftningen samt lagen om sprängämnesprekursorer, prövning av tillstånd för vissa av de verksamheter som omfattas av nämnda lagstiftningar, miljö- och luftövervakning, bullerbekämpning, planering och samordning av Stadens åtgärder inom miljöskydds- och naturvårdsområdet, stöd till Stadens bolag och nämnder i deras miljöarbete samt information om miljö- och hälsofrågor till Stadens invånare och företag.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa menar att kommunens vitt förgrenade verksamheter bör genomsyras av ett tydligt naturresurshushållande synsätt. Detta synsätt ska omfatta hela kedjan från att redan i upphandlingar uppmärksamma produkter som har en hög återvinningspotential till själva utformningen och inriktningen av projekten där man från början ställer sig frågan om projektet kan designas på ett annat, mindre naturresurskrävande, sätt eller om rent av hela projektet kan ifrågasättas.

Socialkonservativa inser att miljön är den plats där vi lever våra liv. Vi tror att en ren miljö är förutsättning för ett en hög grad av välbefinnande och god livskvalitet. För oss omfattar ren miljö allt från att hålla gatubilden fri från nedskräpning till att hålla luften fri från förorening. Dock är socialkonservativa mycket väl medvetna om att en ren miljö kostar pengar. Vi vill därför löpande göra noggranna avvägningar mellan renare miljö och ökade kostnader.

Klimatfrågan handlar till sin huvudsak om utsläpp av växthusgaser – i första hand koldioxid. Åtgärder som minskar sådana utsläpp kostar också pengar. Socialkonservativa har förstått att en viss reducering av koldioxidutsläpp kostar mer att genomföra inom Stockholms stads transportsystem jämfört med vad det kostar i länder som Kina och Indien. Avgörande för den globala utvecklingen på det här området är vad som händer med växthusgasutsläppen i länder som just

dessa. Detta är en viktig utgångspunkt som socialkonservativa tar med i sin bedömning om huruvida man ska stödja eller förespråka en viss koldioxidminskande åtgärd inom Stockholms stads verksamhetsområden eller inte.

Naturresurshushållning

Socialkonservativa betraktar energisparprogram som en av de allra viktigaste åtgärderna för att hushålla med våra naturresurser. Den största enskilda konsumentkategorin av energi i vårt samhälle utgörs av byggnadssektorn. Bostadsfastigheter som byggs idag förbrukar dock endast omkring hälften av den energi som går åt i till exempel miljonprogrammets bostäder. Dessa fastigheter står nu inför omfattande renoveringar. Vi menar att energisparåtgärder i samband med de kommande upprustningarna ska ges högsta prioritet.

Socialkonservativa menar att naturresurshushållning går hand i hand med återvinning. Vi ser potentialer för påtagliga förbättringar inom detta område. Så kan till exempel återvinning av hushållsavfall öka i omfattning enligt vår bedömning. Här är det kritiskt för framgång att väl avvägda ekonomiska incitament utvecklas och kommer till en bred användning. Det finns exempel ute i landet där egen kompostering av hushållens avfall ger viss hyresrabatt. Vi vill att Stockholm ska ligga i framkant när det gäller kreativiteten här. En ökad och förfinad källsortering lättar också på trycket inom förbränningsindustrin.

De boende i Stockholm kastar bort tusentals ton med matavfall varje år. För närvarande experimenterar man sig fram med avfallskvarnar, gröna påsar och så vidare. Här är det fråga om betydande investeringar i utrustning och transportlinjer så vi förstår att beslut om inriktning behöver föregås av stor eftertänksamhet för att man ska komma rätt från början bland annat betraktat ur ett tekniskt och ekonomiskt perspektiv.

Socialkonservativa vill prioritera upp fråga om hushållens matavfall. Inte minst därför att detta avfall kan omvandlas till biogas som i sin tur kan användas som drivmedel för fordon inom vägtrafik. Redan idag är denna verksamhet igång, men socialkonservativa vill alltså driva på utvecklingen. En icke oväsentlig andel av de bussar inom kollektivtrafiken som rullar på Stockholms gator drivs av biogas framställd av matavfall. Socialkonservativa tror likväl att denna andel kan ökas, och spridas till andra fordonstyper. Vi vill ta ansvar för hela kedjan från källsortering i hushållen till att påskynda byggande av anläggningar som omvandlar matavfall till drivmedel.

Stockholms stad förfogar över en fordonsflotta för vägtrafik som omfattar tusentals fordon. Det är då av stor betydelse hur dessa fordon drivs fram. I den utsträckning som kalkyler över samhällsekonomi visar på lönsamhet vill socialkonservativa att stadens anställda använder fordon som ger upphov till så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Att till exempel köra bilar som drivs fram av el som produceras i svenska kärnkraftverk bidrar till både en minskad naturresursförbrukning som en minskad miljöpåverkan.

Länge tillät tekniken att bara bilar drevs med elektricitet, men under senare år har flera försöksverksamheter inletts runt om i vårt land med till exempel bussar som drivs på el. Vi vill inte att Stockholms stad ska ligga efter i utvecklingen på det här området. Tvärtom håller vi det som högst sannolikt att om staden till exempel medverkar till utbyggnaden av infrastrukturen för laddning av elfordon så kan det leda till att kostnader och trösklar för företag och privata bilägare sänks, vilket då i sin tur kan leda en allmänt renare fordonsflotta i hela Stockholms stad.

Miljövård

Socialkonservativa menar att arbetet för en renare miljö börjar på plats med var och en oss stockholmare. I innerstaden och i tätortsbebyggelsen i förorterna innebär detta bland annat att människor inte ska slänga skräp på gator och torg. Detta vill socialkonservativa uppnå med en treeggad strategi. Först och främst ska staden påminna invånarna om kostnaderna för att ta hand om allt slängt skräp och den miljöfördärvande effekt detta skräp har. För det andra vill vi se ökade möjligheter för människor att snabbt och bekvämt kunna hitta en praktisk anordning för att slänga sitt skräp. En utökning av antalet papperskorgar och en ökad tömningsfrekvens gör det lättare och motiverar därmed människor att slänga sitt skräp på avsett ställe. En över bredden full papperskorg uppmuntrar inte den enskilde individen att ta ansvar för närmiljön. För det tredje vill vi se en ökad användning av ekonomiska incitament i renhållningen. Det finns lagar som förenar nedskräpning med bötespåföljder. Vi vill att de lagrum som finns till hands ska utnyttjas bättre.

Motsvarande gäller för de vidsträckta grönområden som finns ute i stadens förorter samt i de parker som finns innerstaden. Människor ska känna att nedskräpning inte är okej, och att detta ska gälla i ännu högre grad när man befinner sig i en park, ett grönområde eller ute i naturen. Miljövård omfattar mer än vad det gör på gator och torg. I naturen är det viktigt att vi alla hjälper till att bevara den biologiska mångfalden. På stadens marker finns ett rätt stort antal natur- och fritidsanläggningar som inte bara ger vuxna rekreativsmöjligheter utan som också bjuder oss möjligheter att visa och lära våra barn om värdet av att bevara det rika djur- och växtliv som finns bara runt knuten. Detta görs idag. Vi vill emellertid utöka denna verksamhet. Istället kan vi med fördel minska på aktiviteter som bygger på könsneutral genuspedagogik och liknande inom förskolan och vidare uppåt i åldersklasserna.

Redan idag övervakar staden den biologiska mångfalden för att upptäcka tillstånd och trender. Arter och naturtyper i Stockholm som är hotade ges särskild uppmärksamhet. Inte helt sällan sprider sig emellertid främmande växter i vår natur vilket riskerar slå ut den inhemska floran. Vi föreslår därför att kommunen har en handlingsplan för invasiva arter.

En god livsmiljö är full av naturligt ljus från solens strålar. Ju tätare bebyggelsen och högre byggnaderna är desto mindre ljus når boende, flanerande på gatan och överhuvudtaget alla som lever och vistas i staden. Socialkonservativa motsätter sig rent allmänt den pågående förtätningen av Stockholms innerstad. Vi ser

detta motstånd som en viktig del av vårt aktiva miljöarbete. Vi är vidare ytterst tveksamma till de mer eller mindre skarpa förslag som lagts om att resa byggnader högre än kyrktorn i vår stad. Inte minst därför att sådana kommer att göra Stockholm till en mörkare stad, men också för att dessa kommer att förstöra vår stads karaktäristiska och vackra siluett.

Klimatarbete

År 2010 var Stockholm Europas första miljöhuvudstad. Vi stockholmare är stolta över detta. En bidragande orsak till att vi hedrades med den utmärkelsen var vårt framgångsrika arbete med att minska utsläppen av koldioxid under de senaste decennierna. Detta har uppnåtts bland annat som resultat av en ökad användning av fjärrvärme. Grunden till omläggningen av energiförsörjningen till våra bostäder och andra fastigheter har dock inte i första hand varit att minska koldioxidutsläppen. Därför är det rimligt att tro att fortsatt minskning av utsläppen av koldioxid från Stockholm kommer vara förenade med mer explicita kostnader.

Socialkonservativa vill sätta Stockholms klimatarbete i ett större sammanhang. Kostnader för till exempel minskningar av växthusgaser ska ställas mot nyttan i ett globalt perspektiv.

Vi minskar på nämndens anslag för klimatarbete med 5,0 mnkr. Denna minskning ska ske genom att fördyringar med hänsyn till klimatet ska avbrytas.

Luft

Socialkonservativa ser god luftkvalitet i ett samhälle som ett av de allra viktigaste målen för allt miljöarbete. Luftkvaliteten är långt ifrån god i Stockholms stad. Detta gäller i särskilt hög grad för innerstaden, men även i vissa områden i våra förorter. Nyckeln här är vägtrafiken. Bor man i innerstaden eller nära större trafikleder i förorten gäller allmänt att luftkvaliteten inte håller godtagbar standard. Emissionerna från vägtrafiken kommer dock inte enbart från bilens avgasrör. Fordonens hjul sliter upp en mängd partiklar från vägbanan som yrs upp i luften. Hjul med dubbdäck sliter upp mer partiklar. Staden har påbörjat ett arbete för att minska användningen av dubbdäck. Man inledde detta arbete med förbud mot dubbdäck på Hornsgatan och därefter har flera gator följt efter.

Socialkonservativa är allmänt positivt inställda till ekonomiska styrmedel, och tveksamma till förbud och andra regleringar, inom inte minst transportpolitiken. Administrativa regleringar visar sig ofta vara trubbiga verktyg medan man med ekonomiska styrmedel ofta kan uppnå samma resultat, men smidigare för alla inblandade parter. Vi vill driva på utvecklingen med ekonomiska styrmedel inom trafikpolitiken. En sådan åtgärd för att förbättra luftkvaliteten i staden kan vara att utöka antalet gator och områden där fordon med dubbdäck får föras fram – men endast mot en viss avgift inte förbud. Regeringen bör fortsatt uppvaktas i frågan.

Träd, buskage och annan växlighet skapar inte bara en trivsamt miljö i en gatubild som annars av många uppfattas som lite steril. Grönskan har även förmåga att absorbera allehanda ämnen, bland annat koldioxid, som försämrar luftkvaliteten. Parker, träd och buskar på gator och torg är goda exempel på åtgärder som socialkonservativa vill satsa på vårt arbete med att förbättra luftkvaliteten för stockholmarna.

Vatten

Tillgång till vatten är den grundläggande förutsättningen för liv. Socialkonservativa menar att tillgång till rent och högkvalitativt vatten är en grundläggande förutsättning för ett gott liv. Därför vill vi säkra stockholmarnas fortsatta tillgång till gott vatten. Både det som kommer ur kranen hemma, och det som vi till exempel badar i när vi är ute. En god vattenförsörjning bör präglas av ett kretsloppstänkande. Därmed anser vi att en god start är oss själva. Idag släpper vi stockholmare ut alltför mycket ohälsosamma substanser i vårt avloppsvatten som förr eller senare till viss del hamnar både här och där i vår miljö.

Socialkonservativa vill i ökad grad medvetandegöra stockholmarna om den potentiella vådan av att spola ner bland annat mediciner i toaletten. Socialkonservativa vill säkra och utveckla tekniken och resurserna till våra vattenreningsanläggningar. Vattenledningssystemet ska hålla en hög standard. Vi vill att rättssystemet ska se allvarligt på miljöbrott i allmänhet och särskilt allvarligt om detta äventyrar vår tillgång till rent och hälsosamt vatten.

Buller

Buller är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem. Vi kan störas av ljud som vi uppfattar som alltför högt. Problemet är större än så. Människor som utsätts för buller utöver vissa, lägre, nivåer drabbas av bland annat ett högre blodtryck vilket i sin tur leder till olika hälsoproblem. Socialkonservativa sätter därför upp åtgärder mot buller högt på vår lista över miljöarbete. Stockholms stad har en lång och stolt tradition på området. Tyvärr finns tecken på att andra prioriteringar har fått dominera under senare år. Detta vill vi ändra på.

Det finns föreskrifter som sätter upp hinder för att anlägga bland annat bostäder på platser och i områden där man bedömer att ljudnivån kommer att överskrida vad som kan betraktas som acceptabelt. Nu förd politik inom bostadsbyggnad går ut på att förtäta staden. För att kunna göra det ser vi flera exempel där man vill bygga bostäder alltför nära större trafikleder och liknade. Man vill möjliggöra sådana nybyggnationer genom att göra avkall på gränserna för de högsta tillåtna decibelnivåerna. Resultatet blir att alltför många människor kommer att bo i bullerstörda miljöer. Socialkonservativa motsätter sig denna politik. Mitt alternativ till detta är att istället bygga i lugnare områden i våra närförorter.

Arbetet med att minska bullernivåerna runt om i Stockholms stad tar sig många olika former. Ett sådant exempel är försöken med bullerdämpande asfalt som för ett par år sedan gjordes på Södermalm. Utfallet blev emellertid inte det förväntade. Socialkonservativa låter sig inte nedslås utan vill ta nya tag. Teknikut-

vecklingen går ständigt framåt, och vi utesluter inte att nästa försök kan lyckas bättre. Vi är, precis som den socialkonservativa rörelsen i stort, öppen för nya tankar och idéer, kreativa uppslag och projekt utan att för den skull låta mig ryckas med i aktiviteter som kan leda till att skattebetalarnas pengar riskeras.

Djurskydd

Socialkonservativa är för en god djurhållning. Detta kommer till uttryck bland annat genom att vi vill att kommunen vid upphandling ska ställa krav på att produkterna, utöver att vara näringsriktiga och hälsosamma, också ska ha framställts på ett djurvänligt sätt. Vi vill till exempel inte att djur ska transporteras längre än nödvändigt. Allt kött som serveras genom vår kommuns försorg ska komma från djur som bedövats före avblodning.

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads miljöskyddsverksamhet

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig icke-jämställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett kön, funktionshinder, sexuell, etnisk- och eller religiös tillhörighet.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

På grund av sin genomsnittligt mindre kroppsstorlek är kvinnor fysiskt mer sårbara för olika olägenheter i stadens utomhusmiljö. Detta innebär bland annat att kvinnor generellt är mer mottagliga för luftföroreningar än vad män är. Socialkonservativa är en miljövänlig rörelse som också ser miljöförbättrande åtgärder som en del i sitt jämställdhetsarbete.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Höjd prioritering av energisparåtgärder i samband med renovering av bostäderna inom framför allt miljonprogrammet.
- Ökad återvinning med hjälp av ekonomiska incitament.
- Ökade ansträngningar för att höja andelen matavfall som omvandlas till biogas.
- Stärkt satsning på kommunägda fordon med alternativa drivmedel så långt som den samhällsekonomiska bedömningen visar på lönsamhet.
- Förstärkt arbetet mot nedskräpning.
- Bredda och fördjupa våra barns fostran i god natur- och miljövard.
- Utveckla ett program för att hantera invasiva arter.
- Stopp för förtätningen av Stockholms innerstad.
- Nej till byggnader som förstör Stockholms siluett.
- Öka kostnadsmedvetenheten i samband med klimatförbättrande åtgärder.
- Ökad användning av ekonomiska styrmedel inom trafikpolitiken bland annat för att minska användningen av dubbdäck.
- Förstärkta grönområden och fler träd och annan växlighet i gatumiljön.
- Åtgärder för säkrad och höjd vattenkvalitet ska ges ökad uppmärksamhet.
- Stopp för förtätningen och bostadsbyggande i bullerutsatta miljöer.
- Ökad öppenhet för förslag på åtgärder som kan leda till ett lugnare Stockholm.
- Stockholms stad ska upphandla endast sådana djurprodukter som har tagits fram på ett sätt som är förenligt med god och omtänksam djurhållning.
- Inom Stockholms stads verksamheter ska allt kött som serveras komma från djur som bedövats före avblodning.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Ökad medvetenhet inom Stockholms stads verksamheter om olika miljöföroreningars skadeverkningar hos män respektive kvinnor. Denna medvetenhet ska sätta avtryck i miljöarbetet.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Verksamheters fördyring med hänsyn till klimat avbryts 5,0 mnkr

Ökade kostnader för (-):

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till
Kommunfullmäktige:**

14. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Miljö- och hälsoskydds-
nämnden** godkänns.

Servicenämnden

Servicenämnden ska fungera som en professionell aktör på området administrativa tjänster. Övrig kringverksamhet ska besparas både Servicenämnden och Serviceförvaltningen.

Nämndens uppgifter

Servicenämndens kärnverksamhet är att bistå med administrativa tjänster. På uppdrag av Kommunstyrelsen och andra nämnder ska Servicenämnden svara för genomförandet av gemensamma processer. Nämndens ansvar omfattar bland annat ekonomiadministration, löneadministration, upphandlingsstöd och genomförande av centraliserade upphandlingar, e-handelsstöd, rekryteringsstöd, Kontaktcenter Stockholm, lokalplanering, Stockholms stads gemensamma växel, beställningscentral för persontransporter samt hyresförhandlingsfunktion.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholms stad består Servicenämnden och Serviceförvaltningen av en grupp medarbetare som agerar med att professionellt bistå övriga verksamheter inom Staden med administrativa. Denna grupp medarbetare åstadkommer ett arbetsresultat i världsklass genom att man ges möjlighet att koncentrera sig på sina kärnverksamheter. Allt som är uppenbart ovidkommande ska rensas bort från listan över dessas åligganden. Även inom Servicenämnden och Serviceförvaltningen är det angeläget att man ägnar viss tid åt omvärldsbevakning.

Minska på Servicenämndens kringuppdrag

En snabb titt på dagordningen för Servicenämndens sammanträden visar emellertid att man belastas med alltför många uppdrag som inte ligger inom nämndens verksamhetsområde. Följaktligen blir också nämndens bidrag begränsat i förhållande till det antal arbetstimmar som måste ägnas åt frågeställningar som Översiktsplan för Stockholms stad, Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2002 samt en synnerligen onödigt remiss från Kommunstyrelsen där Servicenämnden ombeds alternativt erbjuds att yttra sig om *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm – lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete*.

Listan över uppdrag som Servicenämnden borde slippa att få på sitt bord kan göras mycket längre.

Vi besparar genom våra förslag Servicenämnden en stor mängd ovidkommande kringarbete. Ändå låter vi anslaget vara oförändrat i förhållande till majoritetens budgetförslag. Det kan ju tänkas att det kommer vara förenat med vissa kostnader att lägga om inriktningen på arbetet i enlighet med liggande förslag.

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Servicenämnden och Serviceförvaltningen ska fokusera mot sina kärnområden, det vill säga att leverera administrativa tjänster i världsklass till övriga delar av Stadens verksamheter.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

15. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Servicenämnden** godkänns.

Socialnämnden

Ingenstans framträder det svenska etablissemangets fullständiga misslyckande så tydligt och Stockholms stads politikers totala handfallenhet inför och oförmåga att hantera de problem som vi ställs inför i en globaliserad värld som i Socialnämnden. Det samhällsparadigm som byggts upp i Sverige och i Stockholms stad under tidigare decennier har utgått från att alla män i landet beter sig som man har gjort här i Sverige i alla tider. Nu konfronteras myndigheter och invånare i Stockholms stad med människor som har helt annorlunda förutsättningar och beter sig helt annorlunda jämfört med vad vi är vana vid. Då fungerar ofta inte etablissemangets paradig och då behöver man förstås tänka om. Något som socialkonservativa gör, men inte resten av det politiska Stockholm. Resultatet blir en lång lista med misslyckande som illustrerar dagens oförmåga bland Stockholms stads politiker.

- *Gängkriminalitet, gatuskjutningar, bilbränder och stenkastning*
- *Trygghetsfrågor i allmänhet*
- *Arbetet mot våldsbejakande extremism*
- *Vardagstrygghet för judar i Stockholms stad*
- *Skillnadernas Stockholm*
- *Tiggande EU-migranter*
- *Nordafrikanska gatupojkar*
- *Så kallade ensamkommande flyktingpojkar*
- *Polisanmälan av uppgiven felaktig ålder*
- *Hedersförtryck*
- *Roma Kulturklass*

Den gemensamma nämnaren eller roten till problemen är att Sverige och Stockholm tillåter att det kommer hit män från främmande kulturer i väldiga massor som sedan tillåts att bete sig precis som de vill utan att samhället i Stockholms stad sätter ned foten. Resultatet blir att dessa män från främmande kulturer fortsätter att bete sig hur som helst och som det passar dem själva utan att ta just någon hänsyn alls till andra människor i omgivningen.

Nämndens uppgifter

Socialnämnden har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten inom Staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i Staden. Nämnden utarbetar riktlinjer för socialtjänsten i Staden och ska även följa upp Stadens samlade socialtjänstverksamhet. Socialnämnden ska årligen utarbeta en Stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet som inkluderar en analys av utvecklingen.

Nämndens ansvar omfattar bland annat kommunövergripande frågor rörande stöd och service till personer med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar, socialtjänstens barn- och ungdomsfrågor, missbruksproblematik, ekonomiskt bistånd, hemlöshet, samarbete med frivilligorganisationer inom det sociala om-

rådet, drog- och brottsförebyggande arbete, tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol, dödsboudredningar, forsknings- och utvecklingsverksamhet inom socialtjänstens område, tillsyn av tobaksförsäljning på försäljningsställen som har serveringstillstånd, samordna stadsdelsnämndernas tillsyn av folköls- och tobaksförsäljning samt att därtill ansvara för familjerådgivning, jourverksamhet, skyddade boenden, uppsökande verksamhet, insatser för nyanlända individer och boende för så kallade ensamkommande flyktingbarn.

Socialkonservativas vision

Det socialkonservativas Stockholm är en harmonisk stad där barn växer upp utan att höras talas eller lära sig om hedersförtryck, tvångsäktenskap, barnäktenskap, månggiften, kvinnlig omskärelse, parallella skuggsamhällen, klaner, stenkastning mot blåljuspersonal, tiggeri, våld mot sjukvårds- och annan personal med mera med mera. Allt detta som etablissemänget med största entusiasm har dragit hit till vår en gång så fina stad Stockholm.

Nu är hur som helst situationen om den är, och då står socialkonservativa i Stockholms stad ungefär på motsvarande sätt som de nya styrande i Tyskland vid krigsslutet år 1945 bara att försöka göra det bästa av det rådande läget där regimen före hade totalförstört landet inför uppgiften att på kort sikt hjälpligt skapa ordning i den soppan som tidigare styren har vållat. På lite längre sikt är förstås målet att skapa den harmoniska stad som man vid mitten av förra seklet faktiskt var ganska god väg att bygga.

Gängkriminalitet, gatuskjutningar, bilbränder och stenkastning

Etablissemänget vill gärna låta påskina att gängkriminalitet, skjutningar ute på öppen gata, bilbränder samt stenkastning mot kollektivtrafik och blåljuspersonal och dessas fordon inte är något nytt fenomen varken i Sverige eller i Stockholms stad. Det finns dessutom de som vill peka på att statistiken visar att det dödliga våldet sammantaget minskar i både Sverige och Stockholms stad. Verkligheten är att det faktiskt inte var Vilda Västern i Stockholms stad under, säg, 1950-talet. Vidare är en viktig orsak till att det dödliga våldet i samhället inte har ökat på det sätt man spontant skulle kunna vänta sig är att sjukvården klarar av rädda livet på betydligt fler skadade individer jämfört med bara för ett par decennier sedan. Ty alla dör inte direkt på plats. Förr i tiden dog istället många på sjukhuset under försöken att rädda livet på individen. Idag lyckas man, och det drar ner dödstalen. Politiken bär ansvaret för att Stockholms stad tvingas att utstå alltmer våldsamheter. Sjukvården bär förtjänsten av att det trots allt inte avlider så många som det annars skulle göra.

Någon kan hävda att gängkriminalitet, gatuskjutningar, bilbränder och stenkastning främst är en polisär uppgift, och därmed ligger utanför Stockholms stads kompetensområde. Socialkonservativa menar däremot att Stockholms stad, och då inte minst Socialnämnden, har ett grundläggande ansvar för att gängkriminaliteten, gatuskjutningarna, bilbränderna och stenkastningen inte kommer till stånd överhuvudtaget.

Trygghetsfrågor i allmänhet

I september presenterades resultaten från Stockholms stads Trygghetsmätning 2017.¹²⁸ Även om en överväldigande majoritet av invånarna anser sig vara trygga enligt mätningen är det påtagligt att andelen som inte känner sig fullt trygga ökar. Till detta kommer variationer i geografien och mellan könen för att nämna några resultat som sticker ut, och som är om inte oacceptabla i alla dess delar så i alla fall högst otillfredsställande.

Socialkonservativa arbetar rent allmänt för rättvisare straff som står i proportion till brottet, bättre uppföljning av brottsoffers utsatthet, hårda tag mot utländska ligor samt en robust poliskår. Mycket inom detta politikområde ligger på riksdagens bord där kriminalpolitiken ses som en av socialkonservativas profilfrågor. Huvuddelen av trygghetspolitiken avgörs alltså på riksplanet. På lokal nivå kompletterar vi genom att arbeta med de brottsförebyggande och situationsbaserade frågorna.

En kommuns viktigaste åtgärd inom brottsbekämpning är att arbeta förebyggande. Genom att vara en plats som erbjuder god utbildning och arbetstillfällen skapas också möjligheterna för ett tryggt samhälle. Det i kombination med en väl avvägd lagstiftning och en fungerande rättsapparat avgör huruvida tryggheten ökar eller minskar.

I Stockholms stad kan vi skönja en tråkig tendens med en ökning av antalet våldsdåd, detta oavsett om det är rött eller blått som styr. Generellt sett så är brottsutsattheten högre än i stora delar av övriga landet. Förtroendet för polisen har sjunkit betydande under de senare mandatperioderna. Överlag känner sig stockholmarna mer otrygga än på de allra flesta ställen i Sverige. Studeras utsattheten för brott mot enskild person en utifrån regional indelning kan man se att skillnaderna mellan länen och regionerna är rätt små, men att Stockholm, Västra Götaland och Skåne generellt ligger högre än övriga. En drivande faktor i gängbrottslighet är den etniska och ekonomiska segregation i våra invandrartäta förorter. Frustrationen tar sig också uttryck i återkommande upplopp där polis och ambulans attackerar då de ses som symboler för den ”förtryckande” staten. Grunden för det är en ansvarslös politik på riksnivå som följs av en lika ansvarslös politik på lokal nivå. Öppna gränser mot Östeuropa ger fritt fram för resande ligor att vidta omfattande stöldturnéer. Med en socialkonservativ politik skulle vi se rättvisare straff, bättre polisverksamhet, mindre segregation vilket i sin tur skulle leda till bland annat bostadsområden med mer framtidshopp. För Stockholms stad handlar relevanta åtgärder om att punktmarkera i otrygga områden genom ökad patrullering och kameraövervakning, utökat stöd till civila initiativ såsom nattvandring, samt ökat stöd till brottsoffer. Så gör vi och socialkonservativa Stockholm till en bättre och tryggare stad att leva i.

Förebygga brott

I första hand ska kommunen inrikta sig på brottsförebyggande arbete genom samverkan med polisen, det lokala näringslivet, ideella föreningar och skolan.

¹²⁸ <http://www.stockholm.se/Fristaende-webbplatser/Fackforvaltningssajter/Socialtjanstforvaltningen/Trygghetsmatningen/Resultat/>

Detta arbete sker oftast organiskt men kan behöva uppmuntras genom stärkt samordning. Särskilt otrygga områden kan bevakas genom nattvandrare, väktare och övervakningskameror.

All personal som arbetar med barn och äldre inom kommunen ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret som visar att man inte tidigare gjort sig skyldig till övergrepp mot barn eller är dömd för grövre brott. För att kunna erhålla ekonomiskt stöd ska arrangörer av frivilligverksamhet för barn och unga vara skyldiga att försäkra sig om att ingen vuxen inom verksamheten begått brott riktade mot barn.

Utökad bevakning gör att risken för den brottslige att bli upptäckt ökar. Polisen bör därför arbeta mer platsbaserat. Undersökningar visar att platsbaserad utövning hos polisen medför resultat i ökad trygghet samt att brottsligheten minskar. Främst tycks detta ha effekt på den nuvarande nivån på gatumisshandeln eftersom att anmälningarna som rör gatumisshandel är särskilt koncentrerade i städer, vilket är ett brott som stadigt har ökat genom åren.

Ökad kameraövervakning är ett sätt att freda en plats från angrepp av olika slag. Syftet är att skapa en slags trygghetszoner där allmänheten kan befinna sig med upplevd ökad trygghet och möjlighet till snabb reaktion om något skulle inträffa. Kameraövervakning underlättar handläggningen av anmälda brott då det ger förutsättningar till snabbare brottsutredningar samt ökar rättssäkerheten. Inte minst underlättas bevakningen av viktiga samhällsbyggnader i Stockholms centrala delar.

Aktiva åtgärder

En av de allra mest otrygga platserna i Stockholm är tunnelbanan nattetid, och då helger i synnerhet. Tunnelbanepolisen fullgör ett viktigt uppdrag men syns tyvärr alldeles för sällan och har i stor utsträckning ersatts av ordningsvakter. Socialkonservativa vill utöka polisens uppdrag och få fler att patrullera istället för att sitta bakom ett skrivbord. I samma anda vill vi se fler mobila poliskontor som visat sig vara framgångsrika på många oroligare platser i Stockholms stad.

Dagens utveckling går mot att människor ser att polisen inte kan lösa de uppgifter som de är ålagda att utföra. Uppklaringsprocenten för inbrott är särskilt låg. Idag växer en rörelse fram som vill ta ansvar för sitt grannskap genom så kallad grannskapssamverkan. Det är en rörelse som bör uppmuntras genom ekonomiskt stöd som i första hand bör finansieras av Stockholms stad, och i andra hand av privata företag som vill göra en samhällsinsats.

Stockholms stad har problem hitresta rånarligor som ofta kommer från Östeuropa. Dessa verkar året om med hänsynslöshet mot äldre och andra försvarslösa. Stockholm tycks vara centralen för denna brottslighet. Staden bör satsa på att motverka denna brottslighet.

Ett utmärkande årligen återkommande tema är upplopp i våra invandrartäta förorter där polis, brandkår och ambulanser attackeras. Det har gått så långt att polisen vid tillfällena ofta retirerar och därmed misslyckas med sitt uppdrag att

upprätthålla lag och ordning. För att kunna upprätthålla förtroendet för rättsväsendet, och visa att politiker tar detta på allvar vill socialkonservativa att man genast inför en storskalig profilering av tänkbara riskobjekt. Detta bör ske i samarbete med skola och socialtjänst.

Barn och ungdomar som håller på eller har kommit in på en brottslig bana måste hanteras effektivare när de kommer till rättsvårdande myndigheter. Detta är särskilt angeläget när det kommer till barn som ägnar sig åt brottslig verksamhet. Vi kan se hur icke straffmyndiga utnyttjas som knarkkurirer, men det kan också röra sig om annan brottslighet såsom stöld, hot, misshandel och droganvändning. Det måste ske en skyndsammare handläggning av dessa ungdomars ärenden, och där måste polis, skola, socialtjänst, och framförallt familjen samarbeta fullt ut. Samarbetet för att stävja ungdomskriminalitet kan främjas genom att vidareutveckla projektet Sociala insatsgrupper som lanserades i staden för ett par år sedan. Dessa metoder bör utökas i de områden där de behövs mest.

Stöd till brottsoffer

När någon person utsätts för brott har samhället ett ansvar att ge stöd och hjälp. Dessvärre tenderar samhället idag att sätta de kriminellas intressen före brottsoffrens. Kommunen ska ge största möjliga stöd till brottsofferjourer och andra brottsofferstödande verksamheter.

De kriminellas rehabilitering är flitigt diskuterad, och finansieras med statliga medel även om utfallen av dessa aktiviteter många gånger på goda grunder är ifrågasatt. Samtidigt är det ofta tyst när det kommer till brottsoffers rehabilitering. Vi vill undersöka möjligheterna att genomföra ett testprogram för rehabilitering av brottsoffer.

Socialkonservativa ser äldre brottsoffer som en särskilt prioriterad grupp. En äldre människa kan få sitt liv förstört av att bli utsatt även för mindre grova brott. Kommunen ska ta på sig ett direkt ansvar för att denna grupp får allt stöd.

Inte minst våra äldre kvinnor drabbas av brott som tillgrepp i bostaden, bedrägeri och rån på öppen gata i större utsträckning än andra. Socialkonservativa kräver att kommunen i ökad omfattning och utan skygglappar ska agera förebyggande mot den brottslighet som framför allt våra äldre kvinnor utsätts för av grupper och ligor som specialiserat sig mot just dessa kvinnor.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Trots att alla tecken pekat på behovet har Stockholms stad under många år förhållits sig passivt i frågan om att motarbeta våldsbejakande extremism. När man väl fick ihop något som var tänkt att likna ett strategidokument visade det sig att man inte hade så mycket mer förslag att komma med än att hemvändande jihadister skulle ges förtur till bidrag, bostad, utbildning och jobb.¹²⁹ Efter massiv kritik både inom politiken och i media valde majoriteten att ta ett omtag kring frågan och programmet.

¹²⁹ <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1799371>

I december 2015 gav den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism ut 12 lokala rekommendationer till kommuner,¹³⁰ och i mars 2016 kom sju av partierna, alla utom KD och SD, i Stockholms stads fullmäktige överens om vilka riktlinjer som ska gälla.¹³¹ Dessa klubbades av fullmäktige under sammanträdet den 16 maj 2016. Stockholms riktlinjer följer i stort den nationella samordnarens rekommendationer.

Det socialkonservativa ser som det största bekymret med Stockholms lokala riktlinjer är emellertid att man där har en alltför stark tendens att vilja klumpa de tre ”huvudgrenarna”:

- 1) autonoma vänsterrörelser
- 2) högerextrema vit-maktrörelser
- 3) islamistisk våldsextremism

Ett viktigt skäl att göra åtskillnad mellan de förstnämnda två och den sistnämnda tredje är att vänster- och högerextremism är i grunden politiska rörelser medan islamistisk extremism bygger på religiös övertygelse. En annan skillnad är att individerna i vit-maktrörelsen nästan uteslutade är födda i Sverige och ofta också har båda föräldrar födda i Sverige. Det omvända förhållandet gäller för dem som engagerar sig i islamistisk våldsbejakande rörelser.

För att kunna hantera dessa grupper måste man först och främst förstå hur individerna tänker, och samhället måste anpassa sig agerande efter detta. Det är för socialkonservativa uppenbart att de tre grupperna är så pass väsensskilda till sin natur och bevekelsegrunder att det inte är ändamålsenligt för samhället att agera på annat sätt att grupp-specifikt.

Till detta kommer vikten av att förstå graden av intolerans, fanatism och brutalitet när det handlar om våldsbejakande islamism. Det har vi nu sett mer än väl av i till exempel Syrien, och de terrordåd som drabbat Europa och också Sverige under de senaste åren. Mot dessa av individer krävs bestämdhet och hårda tag.

Vardagstrygghet för judar i Stockholms stad

Frågan om vardagstryggheten för judar inom Stockholms stad är inte ny, men har fått ökad aktualitet under den senaste tiden. Ett uttryck för denna oro är debatten på DN Åsikt under sommaren 2016.¹³² Någon kan emellertid säga att detta är mycket väsen för ingenting. När senast nåddes vi av nyheter om att judar drabbats av oprovocerat våld i Stockholm just för att de var judar? Som framgår av ovan refererade debatt finns det en anledning till att så inte sker – nämligen att judar i förebyggande syfte begränsar sitt vardagsliv. Den svenska

---

¹³⁰

http://media.samordnarenmotextremism.se/2015/12/tolv_rekomendationer_lokal_handling_splan_151214.pdf

¹³¹

[file:///C:/Users/Rickard%20Wall/Downloads/Riktlinjer%20till%20stadens%20arbete%20mot%20v%C3%A5ldsbejakande%20extremism%20160406%20\(2\)%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Rickard%20Wall/Downloads/Riktlinjer%20till%20stadens%20arbete%20mot%20v%C3%A5ldsbejakande%20extremism%20160406%20(2)%20(1).pdf)

¹³² <http://asikt.dn.se/asikt/debatt/judar-kan-inte-langre-leva-som-vanliga-medborgare/>

lösningen: Låt mobboffret byta skola, låt ofredade flickor på badhus och festivaler få egna ”inhägnader”, om inte judarna går ut överhuvudtaget är ju problemet löst. Gärningsmännen undviker ”samhället” att konfrontera.

Gärningsmännen kommer enligt det förljugna etablissemanget från högerextrema grupperingar. Detta trots att det från insynsgoda kanaler sedan årtal tillbaka finns uppgifter om att hoten oftare kommer från vänsterextremistiska palestinauvmare och islamistisk extremism.¹³³ Under sommaren 2017 har detta kommit återigen bekräftas på ett synnerligen obehagligt sätt.^{134,135,136} När man inte förmår att skapa sig en korrekt verklighetsbild blir man också oförmögen att åtgärda de problem som ligger på bordet. Just denna händelse tycks ha blivit polisanmäld, men dessvärre hör detta till undantagen i det politiskt korrekta Sverige. Socialkonservativa ser verkligheten som den är utan några ideologiska skygglappar. Därför är det också bara vi som kan åstadkomma förbättringar.

Nu kan någon säga att trygghetsfrågor är något som involverar hela befolkningen, och att man inte kan ta upp frågan för någon specifik grupp – eller för den skull, inte heller för den delen någon specifik grupp av potentiella gärningsmän. Inom trafiksäkerhetsfrågor är det väl bekant för alla att tillgängliga resurser inte räcker till för att till exempel ha polisövervakning eller fartkameror på varenda litet av alla de 1000-tals vägavsnitt som finns i landet. I den situation behöver man identifiera och begränsa sig till vägsträckor, och kanske tidpunkter, som är mer olycksdrabbade än andra. Motsvarande avgränsningstänk gäller bilister. Det är bland annat därför man genomför kontroller av rattnykterhet – nämligen därför att just rattnyktra utgör en specifik riskgrupp.

På liknande sätt räcker det inte med att tala om att judar inte kan gå säkert i vissa stadsdelar. Vi behöver veta om det till exempel är just äldre damer på Östermalm som strålkastarljuset, det vill säga samhällets resurser, bör riktas mot. Är det gentemot dessa som skattemedel ska användas för bland annat informationskampanjer? Utan avgränsningar kommer vi att famla i blindo i arbetet. Annars anser vi att vi ska vara beredda att göra allt vad som står i vår makt för att judar och alla andra människor ska kunna röra sig och leva överallt i Stockholm och Sverige utan att behöva känna oro för sin säkerhet och trygghet.

Skillnadernas Stockholm

År 2015 publicerades *Skillnadernas Stockholm* av Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. I rapporten pekats bland annat på den betydande skillnad i livslängd som föreligger mellan olika stadsdelar inom Stockholms stad.¹³⁷ Frå-

¹³³ <http://www.expressen.se/kultur/toppnyheter-/nalin-pek-gul-hatet-mot-judar-gror-i-tensta/>

¹³⁴ <http://helsingborg.lokaltidningen.se/judar-kallades-svinens-avkommor-/20170803/artikler/170809977/1084>

¹³⁵ <https://www.hd.se/2017-08-03/judehat--annu-en-gang>

¹³⁶ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/helsingborg/slagord-vid-israelprotester-utreds-av-polis>

¹³⁷

[file:///C:/Users/Rickard%20Wall/Downloads/Rapport%201%20Skillnadernas%20Stockholm,%20juni%202015%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Rickard%20Wall/Downloads/Rapport%201%20Skillnadernas%20Stockholm,%20juni%202015%20(2).pdf)

gan har uppmärksammat inte bara på kommunal nivå utan också på såväl regional¹³⁸ som nationell nivå.¹³⁹ Bland annat har man pekat på 18-åriga skillnaden i genomsnittlig livslängd mellan en lågutbildad person i Vårby och en högutbildad individ i Danderyd. Geografiskt betingade skillnader i ålder föreligger även inom Stockholms stad.

Åldersskillnaden är den som statistiken visar, men inte i en statlig offentlig utredning (SOU) har man lyckats fastställa sambanden. Klart är emellertid att följande förhållanden ligger bakom en betydande del av orsakerna till geografiska olikheter i livslängd.

I Sverige levde man för hundra år sedan i genomsnitt lite drygt 60 år. Varför lever vi nu i 80–85 år? Några förklaringar handlar om minskad barnadödlighet och att vi inte dör i tuberkulos och spanska sjukan längre, men det räcker inte som förklaringar. Den viktigaste förklaringen är att vi lever ett mer hälsosamt liv. De människor som bor i välfärdskommunen Danderyd är sådana som har fötts, vuxit upp och levt sina liv här i landet.

I det utsatta området Vårby är nära hälften av befolkningen utrikes född, och som därmed har kommit hit med sämre grundförutsättningar. Den som har illa vårdad diabetes från barnåren får större slitage på kroppen. Om man har dålig tandhälsa så sliter det också på kroppen. Om man är undernärld så sliter det också på kroppen. Om man har varit med om stressituationer, till exempel krig, flykt, diktaturer och terror, så sliter det också på kroppen. Det får effekt så småningom och man lever inte lika länge. Det är inte hälsosamt att sitta som tolvåring i en mörk mattfabrik tio timmar om dagen sex dagar i veckan. Det är inte hälsosamt för ett barns utveckling. Ett barn ska motionera under tonåren och bygga upp sitt hjärta, sina lungor och andra kroppsfunktioner. Då bygger man en god grund för ett långt liv.

Situationen i de så kallade utanförskapsområdena är att människor, tillräckligt många, kommer hit och saknar hälsogrunder för ett långt liv. De kan komma hit i 20–30 årsåldern, eller äldre. Då har de många förlorade år jämfört med svenska jämnåriga. Utgångsläget för människorna i Vårby och Danderyd är inte detsamma. Därför blir det inte rättvisande att säga: titta vad Allianspolitiken är dålig, man kan inte sköta sjukvården! Förutsättningarna är inte desamma för de olika grupperna av människor. Ålderskillnaderna är stora, de är för stora, men de 18 år som anförs ger ingen rättvisande bild av faktiska förhållanden.

Vi satsar 100,0 mnkr extra för ett batteri av åtgärder som syftar till att utjämna skillnader i livslängd mellan socioekonomiskt geografiskt olika områden i Stockholms stad.

---

¹³⁸ http://dok.slsso.sll.se/CES/FHG/Jamlik_halsa/Rapporter/livsvillkor-levnadsvanor-halsa.2014_3.2014.pdf

¹³⁹

http://www.regeringen.se/49ba4e/contentassets/3917644bbd69413bbc0c017647e53528/na-sta-steg-pa-vagen-mot-en-mer-jamlik-halsa-slutbetankande-av-kommissionen-for-jamlik-halsa_sou2017_47.pdf

Tiggande EU-migranter

Etablissemanget vill låta påskina att tiggeri på svenska gator och torg inte är något nytt alls. Så har det alltid varit. För riktigt länge sedan var tiggarna typiskt fattiga människor av olika anledningar. Lite mer i närtid vill etablissemanget göra gällande att det främst ska ha handlat om människor med olika slags problematik, ofta missbruksrelaterat som i sin tur lett till hemlöshet. Socialkonservativa köper inte den verklighetsbeskrivningen. Vi menar att tiggeri av dagens omfattning i Stockholms stad är ett helt nytt fenomen som ingen nu levande stockholmare har varken upplevt eller ens sett med egna ögon.

Som en följd av EU:s utvidgning under 2000-talet har vi sett en explosion av tillresta tiggare från framför allt öststatsländer i Europa. Dessa finns över hela Sverige, är organiserade och bygger upp kåkstäder i städernas utkanter. Med dessa tiggare följer även kriminalitet och en övergripande otrygghet och förslumning av staden. Som exempel kan nämnas att i slutet av september 2016 rapporterade SVT:s finskspråkiga nyhetssändning om sanitära problem på den finska skolan som orsakas av hemlösa individer. I inslaget pekades särskilt så kallade EU-migranter ut.¹⁴⁰ I början på oktober 2016 har SvD en ledare med rubriken: ”Lekplatsen stank av tiggarnas avföring”.¹⁴¹ I ledaren skrevs vidare: ”**Det är städat nu. ... han** berättar att Svevia har en anställd som enbart jobbar med att sanera kända tillhåll för tiggare, att ”ta hand om exkrementerna” som han säger”. Ett år senare, i september 2017, gick rektorn för skolan ut i media med beskedet att problemen består fortfarande.¹⁴²

Bilden växer fram av ett Stadshusstyre som möter problemen med en ackommoderande politik – en politik som går ut på att bara städa undan symptomen med skattepengar. Man köper sig fri helt enkelt. Ett närmast klassiskt svenskt tillvägagångssätt för att slippa ta itu med problemställningar som man uppfattar som obekväma. Som socialkonservativ är vi inte imponerad av hur Stockholms majoritetssamhälle städar upp efter människor som inte tycks ha den allra minsta betänklighet mot att svina ner och fördärva.

Problemet är att det numera går att resa till Sverige visumfritt och upprätthålla sig här i tre månader enligt EU-regler. Socialkonservativa arbetar för att upphäva dessa regler, men till att det blir verklighet måste vi i Stockholms stad ta vårt ansvar. Vi föreslår därför som en första åtgärd att penninginsamling på offentlig plats inom Stockholms stad ska kräva tillstånd. För att denna regel ska efterlevas krävs kraftiga åtgärder från både polis, men även av väktare.

Nordafrikanska gatupojkar

Stockholms stad har sedan en tid tillbaka hemsökts av så kallade nordafrikanska gatupojkar som i huvudsak försörjer sig på brott av allehanda slag.¹⁴³ Tidigare

¹⁴⁰ <http://www.svt.se/nyheter/uitiset/svenska/hemlosa-har-tagit-over-skolgarden>

¹⁴¹ <http://www.svd.se/lekplatsen-stank-av-tiggarnas-avforing/om/gatutiggeriet>

¹⁴² <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/vaktare-tas-in-for-att-fa-bort-hemlosa-fran-skolgarden/repqifl0jHaMz8OIKrB7QSLFhqv1A/>

¹⁴³ <http://www.expressen.se/nyheter/polisens-larm-om-de-marockanska-gatubarnen-pa-sodermalm/>

var dessa i hög grad koncentrerade till Göteborg, men många av dessa tycks nu under innevarande år 2017 ha förflyttat sig till Stockholm.¹⁴⁴ Det svenska etablissemanget vill låta påskina att de så kallade nordafrikanska gatupojkarna är just minderåriga pojkar.¹⁴⁵ Bland annat därför är politiken i Stockholm inriktad på ackommoderande åtgärder – det vill säga att det ska vara varmt och skönt för brottsbenägna nordafrikaner utan rätt att uppehålla sig i Sverige överhuvudtaget att komma till Stockholm.¹⁴⁶

Socialkonservativs politik går ut på att dessa individer inte ska släppas in över varken Sveriges eller Stockholms stads gränser – och frågan är löst!

Så kallade ensamkommande flyktingpojkar

Med stor entusiasm tog Stockholms stad hösten 2015 emot 100 så kallade ensamkommande flyktingpojkar från Malmö – det vill säga att Stockholms stad tog ett initiativ som man inte var tvungen att göra.¹⁴⁷ Nu har det visat sig att många av dessa inte är minderåriga gossar utan i själva verket vuxna karlar, vilket har gett upphov till bekymmer i olika avseenden. Ett annat bekymmer som kanske uppmärksammats i mindre omfattning är att dessa så kallade ensamkommande nära nog uteslutande är män.

I mars 2015 fanns det för första gången sedan statistik började föras fler män än kvinnor i Sverige.¹⁴⁸ Orsaken till detta omvända förhållande är att fler män än kvinnor invandrar till vårt land och län. Dessa proportioner gäller för immigrationen i allmänhet och för så kallade ensamkommande barn i synnerhet.

Under de senaste åren har Stockholms stad anvisats och därutöver på helt frivillig basis tagit emot oräkneliga så kallade ensamkommande flyktingpojkar. Pojkar, därför att gott och väl över 90% av så kallade ensamkommande är pojkar – eller i verkligheten män. Många gånger är det ändamålsenligt att bilda sig en väl grundad uppfattning om vilka konsekvenser som de politiska åtgärder man vidtar leder till. Somliga, som till exempel min gamla farmor, kom snabbt för att inte säga närmast instinktivt fram till den slutsatsen att samhällen med ett onaturligt stort överskott på män utvecklas otillfredsställande på flera sätt. Andra personer förmår inte se mansöverskott i befolkningen som ett problem, till exempel socialborgarrådet Åsa Lindhagen som i frågestunden under fullmäktiges sammanträde den 30 november 2015 menade på att om män i större utsträckning än kvinnor är homosexuella så uppstår inget problem.¹⁴⁹ Oavsett lösningsförslag har finansborgarrådet Karin Wanngård svarat på en motsvarande fråga i en interpellationsdebatt: ”För att svara på motionärens frågor anser jag att det är fullt

---

¹⁴⁴ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/nordafrikanska-gatubarnen-tycks-ha-lamnat-goteborg-for-stockholm>

¹⁴⁵ <http://www.gp.se/nyheter/g%C3%B6teborg/reportage-vi-kallar-dem-gatubarn-1.17114>

¹⁴⁶ <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/sa-ska-staden-hantera-gatubarnen/repqha!qRAY7v2j8vGMrh6fW0sxuA/>

¹⁴⁷ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1824086>, sidorna 17-18.

¹⁴⁸ <http://www.scb.se/sv/Om-SCB/Nyheter-och-pressmeddelanden/Behallare-for-Nyheter-och-Pressmeddelanden/Nu-ar-mannen-fler-an-kvinnorna/>

¹⁴⁹ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1824086>, sidan 19.

rimligt och möjligt att skapa ett gott, harmoniskt och socialt hållbart samhälle med ett eventuellt mansöverskott”.¹⁵⁰

Man kan dock invända att kommunen inte har mycket till val när statsmakterna anvisar nyanlända med kraft av ny lagstiftning.¹⁵¹ I förlängningen kommer likväl Stockholms stad att få bära konsekvenser av ett samhälle med ett växande mansöverskott.

Man har länge forskat om samhällen med mansöverskott, men frågan har fått förnyad aktualitet ute i världen på grund av de framväxande och ökande stora mansöverskotten i Kina och Indien. Ett standardresultat från sådan forskning är att kriminalitet, inte minst vad avser sexualbrott, och sociala problem av olika slag växer i omfattning i takt med att mansöverskottet växer. I en sådan situation finns all anledning att öka kunskapen om fallet Stockholms stad – och inte någon avlägsen stad eller landsända på andra sidan jordklotet. Detta skulle då kunna beskrivas som genusforskning implementerad på verkliga och näraliggande frågeställningar.

Fullständiga, relevanta och aktuella demografiska data för Stockholms stad finns idag inte tillgängliga – bland annat därför att alla individer som kom till Sverige under framför allt hösten 2015 ännu inte har färdigbehandlats av Migrationsverket, och därför inte heller har hunnit mantalsskrivas på någon mer permanent adress. På nationell nivå räknar man grovt med att det i årskullarna kring övre tonåren och i årskullarna kring 20 och några år i Sverige idag 2017 finns åtminstone 1,20 pojkar för varje flicka. Detta är onaturligt mer än de mer naturliga 1,05. Vad får en sådan könsobalans för konsekvenser?

En hypotes som vore relevant att studera är att resultatet av mansöverskott i ett samhälle blir att de flesta pojkar och män får njuta av kvinnligt sällskap i mindre omfattning än de annars skulle ha fått göra, och vissa kommer att bli helt utan jämfört med fallet med en balanserad könsfördelning. I Kina och Indien är mansöverskottet internt självförvällat. För *Sveriges* del kommer utifrån. Då kan man också räkna ut statistiska ungar-koefficienter, det vill säga hur många inhemskt födda pojkar som kommer att bli utan kvinnligt sällskap för varje ensamkommande pojke som kommer till Sverige eller Stockholms stad. Den kortsiktiga koefficienten kan antas vara hög, kanske nära 1, därför att ynglingen som blir utan kvinnligt sällskap inte har så mycket annat val än att vara just utan. Den långsiktiga koefficienten är lägre därför att den vuxne mannen har större möjligheter att bege sig ut i världen, erbjuda ett hem i Sverige och etablera en relation till en kvinna från utlandet. Då har denne vuxne man dock många gånger ett liv i relativ ensamhet bakom sig som kan beskrivas som känslomässig köttkvarn. Sedan finns de som förvånas och förfasar sig över att alldeles för många av de så kallade importfruarna far illa i sin relation i Sverige.

Detta är exempel på problem som kan befaras komma att växa i omfattning i framtiden. Då är det förvisso inte minst inom hälso- och sjukvården i Stock-

¹⁵⁰ <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1869400>

¹⁵¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-201638-om-mottagande-av-vissa-nyanlanda_sfs-2016-38

holms läns landsting som man kommer att märka av allt detta i form av ökad arbetsbelastning. I förlängningen kommer detta också att påverka Stockholms stad – både människorna i Staden och dess verksamhet och ekonomi.

Polisanmälan av uppgiven felaktig ålder

Sverige har haft det mest generösa mottagande av asylsökande så kallade ensamkommande flyktingbarn, det vill säga i praktiken pojkar eller män, och har till helt nyligen varit det minst noggranna landet med att till exempel med hjälp av medicinska bedömningar försöka att ta fram en trolig ålder som möjligt i nära nog hela världen. Enligt statistik på Migrationsverkets egen hemsida utgjorde de sk ensamkommande flyktingbarnen ca 8% av alla asylsökande i Sverige år 2014, men nästan 25% under år 2015 med en stark koncentration till årskullarna 16 och 17 år.¹⁵² En förklaring till dessa siffror skulle kunna vara att världsläget har utvecklats osedvanligt negativt för just 16- och 17-åringar under de allra senaste åren. En annan, klart mer plausibel, förklaring är att man ute i världen har lärt sig värdet av att uppge för låg ålder i kombination med obefintliga påföljder om man blir påkommen med sitt tilltag. Mot bland annat den bakgrunden har det runt om vårt land under en längre tid rests frågetecken kring den faktiska åldern på så kallade ensamkommande flyktingpojkar.

Gången kan sammanfattas: Den så kallade ensamkommande flyktingpojken uppger ålder vid sin första kontakt med Migrationsverket som typiskt accepterar denna. När den så kallade ensamkommande flyktingpojken så småningom placeras ut i en kommun är det ingenting som hindrar kommunen från att göra en egen åldersbedömning av individen ifråga, och sedan agera utifrån resultatet. Av en rad olika skäl har kommunerna hittills helt sällan låtit ta fram sådana bedömningar. En starkt bidragande orsak till detta är sannolikt att enskilda läkare och även somliga läkarorganisationer motsätter sig att utföra undersökningarna under åberopande av osäkerhetsmarginalerna. I debatterna förekommer argument som att: ” ... det går faktiskt inte att avgöra om en individ är 17,9 eller 18,1 år!”¹⁵³ Sant, och därför lär man aldrig fullständigt kunna lösa problemet. Däremot kan vi komma en god bit på vägen.

Stockholms stad kan genom beslut i fullmäktige se till att vi på eget initiativ åldersbedömer samtliga så kallade ensamkommande flyktingpojkar. Utifrån principen att hellre fria än fälla låter man alla som inte bedöms vara 20 år eller äldre omfattas av de villkor som gäller för minderåriga, det vill säga att de får fortsatt boende med 24-timmarstillsyn och så vidare. Även med befintliga och använda metoder för åldersbedömning ger detta en mer än fullgod säkerhetsmarginal nedåt samtidigt som min övertygelse är att man med en sådan reform kommer att omklassificera betydligt fler individer än vad som behövs för att Stockholms stad budget ska gå med plus. Därtill kommer alla övriga fördelar med att separera ett betydande antal vuxna från barn.

---

¹⁵² <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Oversikter-och-statistik-fran-tidigare-ar.html>

¹⁵³ <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/barnens-alder-gar-inte-att-avgoera-genom-roentgen-17262>

Signaler tyder på att det är ungefär så här som man nu är på väg att börja arbeta ute i ett flertal kommuner runt om i landet. Det finns ingen anledning för Stockholms stad att ligga efter på det här området. Det finns heller ingen anledning att invänta ytterligare resultat av de nygamla metoder som har tagits i bruk som en följd av Socialstyrelsens granskning av vetenskapliga studier om medicinsk åldersbedömning som offentliggjordes och sattes operativa den 20 april 2016.¹⁵⁴

Sedan ett antal år tillbaka har asylsökande i Sverige i ökande omfattning uppgett att de är yngre än de i själva verket är. En ålder under 18 år ger rätt till en mängd olika förmåner från det svenska mottagningssystemets sida i förhållande till den bidragsmassa som erbjuds dem som har uppnått myndig ålder. Den sökande som uppger en för låg inkomst vid ansökan om bostadsbidrag blir återbetalningsskyldig, och i mer systematiska fall kan också polisanmälan från samhällets sida bli aktuellt. Av någon anledning har det politiskt korrekta Sverige hittills valt att se mellan fingrar när det gäller bedrägerier om sin egen ålder. Möjligen håller detta på att ändras. Mariestads kommun meddelade under sommaren 2017 att man nu börjar polisanmäla asylsökande som uppger en lägre ålder än den verkliga.¹⁵⁵

Socialkonservativa har hela tiden menat att det är den naturliga responsen när det uppdagas att en asylsökande uppgett en för låg ålder. Den asylsökande ska bli återbetalningsskyldig för de extra förmåner och bidrag som han orättmätigt har tillskansat sig. Därefter ska frågan om påföljd komma. Vi anser att Stockholms stad ska gå i tätgruppen när det gäller bedrägerier i allmänhet, och bidragsbedrägeri genom att ljuga om sin ålder ska inte utgöra undantag i något avseende här.

Geografisk fördelning av nyanlända och asylsökande inom Stockholms stad

Socialkonservativa menar att väljarnas viljeyttringar i allmänna val ska avspeglas i den förda politiken. Ett sätt att åstadkomma en sådan ordning är att fördela ett relativt större antal av de anvisade nyanlända till områden där man i högre utsträckning röstat på Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ i valet 2014, och i kommande val. Där man röstar på MP, V respektive F! ska man också ta emot många nyanlända. Detta blir då rimligtvis en så kallad win-win-situation. Väljare som röstat för att stora antal människor ska komma till Stockholm från andra länder får sådana inom kontaktavstånd. Därmed kommer sannolikt de nya stockholmarnas integration i samhället att underlättas. Vintertullen har ombildats till att bli boende för anvisade nyanlända. Socialkonservativa ser gärna fler etableringar av detta slag på bland annat Södermalm. Medelsfördelningen till bland andra stadsdelsnämnderna justeras motsvarande.

Den förda politiken idag bygger på att nyanlända, inte minst, de som folkbokförts som 16- och 17-åringar ska forceras in på ordinarie gymnasium, till exempel genom SPRINT-initiativet. Det finns anledning att i större omfattning lägga

¹⁵⁴ <http://www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/underlag-dialogmote-medicinsk-aldersbedomning.pdf>, <http://www.socialstyrelsen.se/SiteCollectionDocuments/underlag-aldersbedomning-icke-radiologiska-metoder-sbu.pdf>

¹⁵⁵ <http://mariestadstidningen.se/mariestad/2017/06/22/asylsokande-ska-polisanmalas>

om ambitionerna till att dessa individer ges förberedande utbildning och därefter hänvisas till den kommunala vuxenutbildningen. Inte minst när det gäller så kallade ensamkommande flyktingbarn finns det bland annat skäl att tro många av dessa på detta sätt kommer att hamna mer rätt i sin omgivnings åldersstruktur.

Hedersförtryck

Så kallat hedersförtryck och så kallade hedersmord har en fasansfullt stor utbredning i både Sverige och i Stockholms stad. I augusti i år 2017 rapporterades om en undersökning som bedömde att omkring vart tionde mord och vart tredje kvinnomord i Sverige under år 2016 var hedersrelaterat.¹⁵⁶

Graden av brutalitet hos somliga av de människor som kom till Sverige och Stockholms stad under, säg, 1960- och 70-talen från bland annat länderna kring östra Medelhavet låg typiskt någonstans emellan den brutalitet som 1600-talets svensk och 1900-talets svensk uppvisade. Inte därför att de genetiskt eller så skulle vara sämre än de svenskar som bodde i Sverige för, säg, 40 år sedan – utan därför att de hade en annorlunda bakgrund, vilken hade präglat dem. Den viktigaste olikheten förelåg mellan män från de här områdena och svenska män. Förr i tiden hade det även i Sverige funnits vissa, påtagliga skulle någon vilja säga, tendenser till att man värdesatte sig själv och den egna gruppens män utifrån hur väl man lyckades hindra män från andra grupper att umgås med kvinnor ur den egna gruppen – det vill säga att kontrollera de egna kvinnornas sexualitet. Däremot ansågs en man vara framgångsrik om han lyckades umgås med kvinnor från andra grupper än hans egen. Tankar som dessa går i Sverige allmänt under rubriken hederskultur – det vill säga att mannens heder hängde på hans förmåga att se till att män från andra grupper inte kom åt hans kvinnor. Ordet kultur kommer sig av att man ser att fenomenet är så utbrett och genomsyrar hela tankestrukturen i de miljöer det är fråga om att man har valt denna rubrik. För oss har ordet kultur en positiv laddning. Konsekvensen blir att vi inte vill använda ett ord som kultur i sammanhang som detta. Istället väljer vi att fokusera på vad det faktiska utfallet blir när ett sådant tankegods omsätts i praktiken. Det blir förtryck – av andra människor och då i första rummet kvinnor. Även ordet heder har för mig en positiv laddning, och vi vill därför inte heller använda ett sådant begrepp i sammanhang som detta. Heder anses genereras när man lyckas, och skam är något man agerar för att inte drabbas av. Bättre är att använda ordet skam istället. Sammansättningen blir då: Skamförtryck!

Fenomenets existens förnekades systematiskt av hela det svenska etablissemanget, men ett närmast medeltida skamförtryck in i Sverige med de här männen – med början på allvar mot slutet av 1960-talet och på mer bred front under 1970-talet. Under slutet av 1960-talet var det i stor utsträckning män som kom till Sverige, och det var följaktligen därför män som svenskarna kunde se på till exempel stadens gator och i det offentliga rummet. Med 1970-talet började också kvinnor från de här regionerna komma till Sverige i större omfattning, men det var fortfarande i huvudsak män som svenskar såg på gator – och i synnerhet – i det offentliga rummet. Kvinnorna tilläts många gånger inte gå ut

---

¹⁵⁶ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sodertalje/var-tionde-mord-hedersrelaterat>

överhuvudtaget – och framför allt inte själva. Att de skulle få träffa en svensk pojke eller man var i allmänhet uteslutet. Idag vet nog de allra flesta innerst inne vad skamförtryck är trots alla försök från etablissemanget att blanda bort korten i debatten. Heder/skamförtryck och tankegodset bakom detta har en flertusenårig historia, och dess grundbult är:

Mannens kontroll över kvinnan

Då handlar det inte bara om att kontrollera kvinnans sexualitet – vilket i sin tur innebär att hon måste kontrolleras som barn och ung fram till dess att hon gifter sig, det vill säga att familjen och släkten i övrigt måste vaka över henne för att kunna garantera hennes oskuld när hon till slut gifter sig och kontrollfunktionen flyttas över till maken och dennes familj och släkt. Nej, det här beteendet och dess förklaring ligger djupare än så. Den som till exempel har läst Bibeln – eller skaffat sig motsvarande kunskap på annat sätt – vet att den här delen av världen i många årtusenden varit en riktig häxkittel med rivalitet mellan en mängd olika folk-, språk- och religiösa grupper. Här har arméer dragit fram och tillbaka och skövlat som på kanske ingen annanstans på jorden. Miljön är karg, och levnadsbetingelserna magra. För människorna i denna del av världen har det gällt att överleva – som individ och som grupp. Detta nära nog förutsatte att gruppen:

- *höll ihop hårt*
- *säkrade sin fortplantning*

Eftersom kvinnan i någon mening kan ses som nyckelpersonen i fortplantningsprocessen blev det viktigt att se till att det faktiskt fanns kvinnor i gruppen. En förlust av en kvinna försvagade gruppens förmåga till fortplantning. Förlust av en man är som bekant lättare att ersätta av en annan man. Den knappa livsmiljön rent materiellt ledde, genom mekanismer som beskrivits ovan, till en brutal mentalitet. Utsattheten ledde till att man på gruppnivå kontrollerade kvinnorna i gruppen. Under årtusendena utvecklades mot denna bakgrund samhällssystem i dessa områden som kom att yttra sig genom bland annat skamförtryck. Tankestrukturerna ligger rotade så långt bak i tiden, och genomsyrar hela samhället så att knappast någon av dess samhällsmedlemmar kan undgå att påverkas av dem. I själva verket var och är det så att den här föreställningsvärlden är något som barnen – både pojkar och flickor – fick, och tyvärr fortfarande får, med sig redan med modersmjölken.

Betraktat på individnivå – vad är det för tankegodset som till exempel Fadimes pappa fick med sig med modersmjölken? Människorna från de här miljöerna älskar inte sina barn mindre än vad människor i andra miljöer gör. Glädjen över det nyfödda barnet är lika stor där som här. En skillnad består dock i faderns – och övriga manliga familjemedlemmars och släktingars – upplevda ansvar för de kvinnliga, framför allt flickorna, medlemmarnas liv. I de otillgängliga och karga bergen ligger det på mannen att ta materiellt och säkerhetsmässigt ansvar för de sina. Kvinnans roll är mer begränsad. Dessutom finns det mycket som hon typiskt inte får göra. Under de senaste åren har det uppmärksammas i massmedia att kvinnor i Saudiarabien är ute på vägarna och kör bil. Många kvinnor får inte cykla eller ens gå utanför hemmet utan manlig eskort och så vidare.

Det finns alltså rätt mycket kvinnan i dessa miljöer inte får göra, och ganska lite som hon får göra. Vad kan då livet erbjuda den lilla flickan – som motiverar henne att kämpa på för sitt eget liv och bidra till gruppens blomstring? Den här motivationsproblematiken har varit känd i dessa miljöer under årtusenden. Man har förstått att något av livets goda måste de unga flickorna erbjudas. Lösningen som har utmejslat under seklernas lopp är att måla upp en så ljus bild av äktenskapet som möjligt: ”När du en dag gifter dig kommer du att få en så fin och snäll man, och ni kommer att få så vackra barn. Åh, vilket härligt liv du kommer att få!”.

Under århundrandena har denna ansats, bedrägeriförsök eller vad man bör kalla det kommit att bli närmast ett mantra för människorna i de här miljöerna. I sin tur har ansvaret på pappa ökat att verkligen finna en fin och snäll man åt sin dotter.

Utöver ordinarie uppfostran så att säga känner många föräldrar i Sverige ett särskilt ansvar för att se till att barnen till exempel lär sig simma, åka skridskor, ta körkort och dessutom lite grand som en avslutning – att arrangera studentkavallet. Därefter dröjer det typiskt inte så länge förrän individen flyttar ifrån föräldrahemmet och denna typ uppfostringsaktiviteter upphör. I skamförtrycksmiljöer är pappans uppgift utöver försörjningen att se till att flickan får en fin och snäll man.

Så börjar det vid födelsen av flickan. Pappan strålar av glädje och stolthet. Som en utvikning kan vi berätta att Rickard Wall våren 1987 var med då en pappa från dessa miljöer fick sitt förstfödda barn som råkade bli en flicka. Denne pappa var så glad, och lättad över att förlossningen hade gått bra, att när sällskapet kom ut utanför sjukhuset började han tjoa och skrika av glädje, han drog en glädjedans och kastade sin väska flera gånger högt upp i luften. De här människornas känslor när det kommer barn till världen är inte annorlunda.

Nu lämnar vi den här enskilde personen, och betraktar istället den typiske pappan. Självfallet tycker varje far att just hans dotter växer upp till den vackraste av alla flickor. När det nu är på det sättet måste hon ju också få den bäste av alla män till sin make. Ja, så börjar han att drömma, och bygger upp sitt luftslott. Flickan börjar bli kvinna. Pappan är så stolt att han håller på att spricka – vilket i och för sig inte hindrar honom från att inskränka hennes liv i alla möjliga avseenden. Såklart får hon inte knappt samtala med jämnåriga pojkar – för att inte tala om att träffa dem. Allt ser så ljust ut – men katastrofen ligger runt hörnet. En dag får pappa höra ett rykte som säger att hans fantastiska dotter låter en viss pojke komma alldeles för nära henne. Vad som är rykte och vad som är sant vet förstås bara de två – men enbart ett rykte räcker. Pappas alla drömmar faller i kras på en minut – men nu gäller det att rädda situationen. Planerna på att dottern ska gifta sig med den eller den jättebra mannen kastas på historiens skräphög. Dottern och pojken i fråga får ett ultimatum av pappa (med släkten i övrigt i bakgrunden): ”Gift er!”. Om de gör det räddas faktiskt situationen något så när hjälpligt. Man vet ju att 10 år kommer att gå, ganska snabbt, och då är paret etablerat så att säga och de har typiskt ett par eller kanske fler barn. Kanske kommer en och annan viska att: ”De kysste varandra före bröllopet, de gjorde

det före bröllopet!”. Så visst kan det där sitta länge i väggarna. Då kan man alltid svara att det gjorde de inte alls! Inget går att bevisa, och oavsett hur det förhöll med saken så tycker trots allt de allra flesta att det egentligen spelade ganska liten roll vad som hände eller inte hända för många år sedan nu när de två är propert gifta och hade barn tillsammans. Så om flickan och pojken gifter sig med varandra – giftermål i unga år är typiskt inga problem i de här miljöerna bland annat därför att man vet vilka drifter, hormoner och krafter som är i rörelse i unga individer – är frågan löst. Även om man kanske har fått pruta ordentligt på förväntningarna på flickans blivande make.

Problem blir det emellertid om ett giftermål inte kommer till stånd. Detta kan hindras av till exempel därför att pojken – eller pojkens familj – inte ger sitt samtycke till giftermål. Då tar händelseutvecklingen en väg som vi inte ska följa här. Istället ska vi fokusera på vad som händer om det tvärtom är flickans familj inte kan acceptera pojken. Vi såg ovan att flickans pappa är beredd att sänka sina krav på den blivande äkta mannen högst betydligt bara för att rädda situationen. Det finns emellertid vissa gränser som han inte kan passera. Pojken kan tillhöra en familj som man i generationer legat i fejd med. Då är ett äktenskap otänkbart. För många är det också otänkbart att gifta bort sin dotter med en man som det går rykten om att han skulle ha fallenhet för narkotikamissbruk – eller brottslighet i största allmänhet. I många fall kan det räcka med att det finns rykten om att narkotikamissbruk florerar i pojkens familj eller släkt. Ja, så stark är aversionen mot narkotika inom vissa av de här kretsarna. En annan orsak till att pappa säger nej till giftermål kan vara att pojken tillhör en annan religion jämfört med flickan och hennes familj – och så vidare och så vidare kan man lista orsaker till att pappa säger nej.

En grundläggande orsak till att flickans familj ”måste” säga nej till giftemålet med pojken är om han tillhör en annan etniskt grupp. Därmed är det fastslaget att heders/skamförtryck är främlingsfientligt och rasistiskt. Detta är en dimension som inte har gett den plats i debatten som den förtjänar. Inte ens de organisationer som driver frågan om heders/skamförtryck, och har kunskapen, har visat sig vara särskilt villiga att lyfta fram dess främlingsfientliga och rasistiska grundelement. Man har istället valt att ganska ensidigt fokusera på att det hela handlar om att kontrollera kvinnans kropp och sexualitet.

Nu är det dödläge. Skammen kryper på. Pappa har inte kunnat ställa fram en oförvitlig dotter på äktenskapsmarknaden så att säga. Även om pappa tänker: ”Äsch, det är strunt samma om det går rykten om min dotter. Jag tycker i alla fall att hon är den mest underbara flicka som finns hela i världen!” så kan han inte omsätta sådana tankar i praktiken, ty på samma sätt som narkotikamissbruk spiller över på övriga släkten spiller det också över på övriga släkten att man har en ”otuktig” flicka i sitt stamträd. Detta kan i sin tur leda till andra familjer inom släkten får problem med att gifta bort sina egna barn i framtiden. Många föräldrar drar sig för att ge tillåtelse till sin son att gifta sig med till exempel en kusin till flicka som har ett så tveksamt rykte. Pappa vet detta, och han vet också att övriga släktmedlemmar är minst sagt irriterade över det inträffade. Situationen utvecklas ut till bli ohållbar. Pappan är den som måste ta sitt ansvar som familjeöverhuvud, och lösa frågan. Ja, kom själva med förslag på vad som

kan göras för att ordna upp situationen i denna miljö. Man behöver gå till roten med problem, och roten är flickan. Genom att döda henne har man avlägsnat roten och löst problemet – och det är just det som man typiskt gör när alla andra utvägar är uttömda.

Det inträffade är en tragedi för alla inblandade. Den mördade flickan i första hand. Typiskt är pappa närmast. Han som var så lycklig och stolt vid sin dotters födelse. Man säger allmänt att förälderns värsta mardröm är att få uppleva sitt barn död. Vad ska vi då säga om pappan som själv dödar sitt barn? Kom aldrig och säg något annat än att också pappan är ett offer för detta sjuka och vidriga system!

Miljön är uppenbart brutal, men ändå var den funktionell – förr i tiden och kanske även idag i ett och annat område i världen. Det handlade om att överleva där och då. Uppenbarligen fungerade det också. Människorna i fråga är ju – de flesta i alla fall – livs levande. Vad som är funktionellt och kanske även nödvändigt i vissa fall i ett samhälle under en viss tid behöver inte vara varken nödvändigt eller funktionellt i ett annat samhälle i en annan tid.

Nu, det vill säga med början under 1960-talet och tidigt 1970-tal, skulle alltså dessa män från en medeltidsvärld komma mer eller mindre direkt till Sverige i tusentals och i tiotusentals. Om nu dessa män och människor absolut måste komma hit var det viktigt att man tog emot dem på ett funktionellt sätt. Det gjorde det svenska samhället – eller med början av våra föräldrar snarare – inte! Här börjar nu också den i Sverige förda invandringspolitiken spåra ur på allvar och på bred front!

Man borde från svensk sida så fort som dessa människor satte sin fot i landet gjort klart för dem att Sverige är en annan värld jämfört med den som man kom ifrån. Här behöver man inte oroa sig för sin eller sin grupps överlevnad. Därmed faller mycket av den struktur som ligger bakom skamförtryck platt till marken. Sverige borde ha gjort klart att man i landet inte hade någon som helst förståelse för yttringar som i slutänden leder till att föräldrar dödar sina barn. Här har vi inte den minsta respekt överhuvudtaget för denna – som vissa tycker om att kalla den – kultur. Tvärtom ska det svenska samhället se till att ta ifrån er alla dessa vanföreställningar fullständigt, vi ska tvätta bort varenda sådan tanke ur era huvuden, vi stampa bort heders/skamförtrycket till dess att det inte finns en enda fläck av det. I Sverige råder det nolltolerans mot alla yttringar mot skamförtryck. Lite grand möter och bekämpar vi detta som man bekämpar sjukdomar. Först utrotar vi smitthärden, och sedan vaccinerar vi människorna mot farsoten så att den aldrig någonsin får fäste här i landet.

Självklart stod ett helt batteri med åtgärder till det svenska samhällets förfogande. Det hade inte varit alldeles enkelt, men utan lista alla tänkbare motåtgärder här kan läsaren känna sig trygg och viss om att vi hade kunnat trycka tillbaka heders/skamförtrycket många kilometer. Ett kraftfullt medel är utvisning med ett effektivt livstidsförbud att återvända till Sverige. På ett liknande sätt som en förälder kan styra sitt barns beteende i betydande omfattning kan ett samhälle om det så önskar styra beteendet inom vissa av dess befolkningsgrup-

per. Så agerar fortfarande inte det officiella samhället. Tvärtom strök man i det längsta heders/skamförtrycket medhårs bland annat genom att förneka dess existens. Det ledde till att många vardagsmänniskor såg sig tvungna att agera.

Rickard Wall minns någon gång under slutet av 1960-talet när han satt med under en släktmiddag. En av festdeltagarna var huvudägare i ett dansställe på Sturegatan vid Humlegården – F klubben hette den. Han berättade för oss andra att hans dansställe var en klubb. För att få komma in i danslokalen var man tvungen att visa upp sitt medlemskort. Ett sådant kort – det vill säga att få bli medlem – kunde man bara få till F-klubben om man blev rekommenderad av minst två andra som redan var medlemmar. Han berättade vidare: ”Det är bara när det är någon vi inte vill släppa in som vi frågar efter medlemskort”, och någon i sällskapet undrade vad det kunde vara för typ av personer. Ett sådant exempel var italienare. ”Varför just italienare?”, frågade man ganska omgående, och svaret från klubbägaren blev:

”Om man släpper in en italienare en kväll så kommer tio nästa kväll, och det tycker inte de övriga gästerna om”.

Därefter var det ingen som frågade något mer. Alla närvarande församlade förstod att det inte hade varit några problem om tio italienare och samtidigt också *tio italienskor* hade kommit och dansat och letat efter sällskap hos de manliga svenska gästerna. Så var det inte som invandringen och invandrare såg ut i Sverige under 1960-talet. Det var män, män och åter män – överallt i samhället. Kvinnorna från de här regionerna syntes inte till ute. Genusperspektivet har fallit bort nästan helt och hållet i den offentliga analysen och debatten i Sverige – trots att det är här som man behöver börja. Redan här under 1960-talet grundläggs en djup spricka i det svenska samhället – helt enkelt därför att det kom hit män från främmande kulturer som inte betedde sig på ett sätt som var förenligt med det sätt som saker och ting fungerade i vårt land. Ingen förmådde stå emot etablissemangen med de svenska kvinnoaktivisterna främst i ledet. Det rätta hade annars varit att vägra dessa män inresa till Sverige helt och hållet, och så hade det inte varit något mer med den saken utan bara en axelryckning.

Det historiskt gjorda kan idag inte göras o gjort. Därför står Idag Stockholms stad där man står. Politiken kan emellertid läggas om. Vissa tafatta försök i den riktningen har faktiskt under den allra senaste tiden gjorts. Till exempel har man inrättat ett slags centrum för att hantera heders/skamproblematik.¹⁵⁷ I slutet av februari innevarande år 2017 har Staden lanserat ett stort uppslaget program mot våld i nära relationer och hedersförtryck.¹⁵⁸ Detta program har dessvärre ringa utsikter till att åstadkomma förbättringar på området. Ett skäl till att man kommer misslyckas är att programåtgärderna i huvudsak syftar till att stödja och hjälpa kvinnorna i fråga. Det som framför allt behövs är krafttag mot gärningsmännen. För att nå framgång krävs att det svenska samhället konfronterar dessa.

¹⁵⁷ <http://www.origostockholm.se/>

¹⁵⁸ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/nytt-program-mot-hedersfortryck-lanserades>

Stockholms stad har alltså sedan ett antal år tillbaka förvisso engagerat sig i arbetet mot hedersförtryck och hedersvåld. Rapporter visar emellertid återkommande på att problemen knappast minskar utan snarare tvärtom ökar i omfattning. Detta antyder att Staden behöver nya och kraftfullare verktyg att arbeta med. Man behöver också få till en attitydförändring till problematiken. Därför ges nedan några övergripande riktlinjer för omläggningen av hela arbetet och politikens inriktning mot heders/skamförtryck.

- *Nolltolerans mot alla former av hedersförtryck*

Stockholms stad ska snarast anta en konsekvensneutral nolltoleranslinje mot alla former av hedersförtryck.

- *Hedersbrott är sexistiska och främlingsfientliga hatbrott*

Hederstänkandet utgår från en sexistiskt, främlingsfientlig och rasistisk förställningsvärld. Stockholms stad ska därför verka gentemot rikspolitiken för att hedersbrott klassas som hatbrott i lagstiftningen.

- *Insatserna ska mer riktas mot förövarna*

Idag lägger Staden alltför stort fokus på att stödja offren, tex genom Origo, och alltför lite uppmärksamhet riktas mot förövarna. Arbetets uppsökande verksamheter ska därför utvidgas till att omfatta också kyrkor och moskéer, kulturföreningar, klubbar och kaféer, ja, alla platser där vuxna kan tänkas befinna sig. Viss lagstiftning finns trots allt. En viktig uppgift för Staden blir då att i så hög grad som möjligt vara polisen med flera instanser behjälpliga, och att kommunicera ut till relevant vuxenvärld att det är så man arbetar i Staden numera.

För detta ändamål bör åtminstone en parallellorganisation till Origo startas upp, men med verksamhetsinriktning mot förövarna. Namnet för denna organisation skulle kunna vara Limes som en påminnelse till förövarna om att Staden har för avsikt att identifiera och leta upp hederförtryckare, försöka få dem på bättre tankar, men om nödvändigt också bestraffa dem till den yttersta gränsen, Limes.

- *Skapa ett samlat informations- och åtgärdscentrum mot hederförtryck*

Stadens arbete ska alltså ha två huvudsakliga grenar: Origo som stöder offren och Limes som arbetar bestämt mot förövarna. Moroten och piskan, socionomen och polisen, stöd och fasthet.

Dessa två organisationer kan med fördel samlas under ett och samma tak, under en paraplyorganisation som gärna kan heta Fadimecentrum. Det ska vara ett informations- och åtgärdscentrum som ska ges ordentliga lokaler. Där ska kunskap om hedersförtryck byggas upp och samlas. Där ska utställningar, föreläsningar, kurser och annan utbildning ges. Det ska vara obligatoriskt för alla Stockholms unga att åtminstone en gång under sin skoltid besöka detta centrum. Om någon uteblir från klassens besök ska detta betraktas som en varningssignal, och hanteras med största beslutsamhet.

- *Normalisera naturliga förhållanden mellan pojkar utanför hedersförtryckande miljöer och flickor som lever i hedersförtryckande miljöer*

En ytterligare mycket viktig uppgift för centrum ska vara att arbeta för att normalisera förhållanden mellan pojkar utanför hedersförtryckande miljöer och flickor som lever i hedersförtryckande miljöer. Detta kan ske genom olika informationskampanjer, affischer på stan, bioreklam osv. Genom att exponera avantgardespar i stor omfattning på rätt platser växer så en känsla fram inom hedersförtryckande miljöer att man inte är den enda familjen där man har en dotter som vill välja sin egen partner. Det är en grundbult för framgång att enskilda familjer inte ska känna att de är ensamma om de väljer att ge sina döttrar ökad frihet att forma sin egen livsbana. De enskilda familjerna ska känna att de är en del av en större rörelse där alla gör just så här.

- *Offer ska ha rätt att tacka nej till en viss kontaktperson/stödjare*

På Origos hemsida kan man under fliken "Stöd och hjälp" se bild på en man och en äldre pojke som kan anas ha sina rötter i miljöer där hedersförtryck förekommer. I Stockholms stad ska tvärtom offer för hedersförtryck ha rätt att undanbe sig stöd och hjälp från alla individer utom från dem som står över alla misstänkar om att hysa ens den allra minsta sympati för hedersförtryckande tankar. Därav följer att offer ska ha rätt att undanbe sig stöd och hjälp av kvinnor som har eller har haft någon relation en man/män med rötter i miljöer där hedersförtryck är alltför vanligt förekommande.

- *Första prioritet är att göra upp med hederstänkande och inte "återförenera" familjer*

Ett resultat av att individer som står hedersförtryckande miljöer olämpligt nära har getts alltför stort inflytande över såväl politikens inriktning som det dagliga arbetet har blivit att alltför stor omsorg om och hänsyn till har tagits till de hedersförtryckande familjernas önskemål. Man är bland annat alltför ivrig att försöka "återförenera" offer med sin familj, det vill säga att flickan ska återvända hem - typiskt med uppmaningar om att: "nu när vi har samtalat om saken så kommer allting bli så bra så". Det blir sällan så bra så. När det gäller offer för kvinnomisshandel är en ofta ändamålsenlig grundregel:

"Gå vid det första slaget".

Motsvarande inställning ska gälla när det gäller offer för hedersförtryck: "Gå vid de första hedersförtryckande yttringarna". Stockholms stad ska bedriva ett långsiktigt arbete med att motverka sexistiska och främlingsfientliga attityder inom hedersförtryckande miljöer mm enligt ovan. Den enskilda utsatta flickan hinner emellertid inte vänta på att detta arbete ska bära frukt.

Vi satsar 20,0 mnkr extra för ett ändamålsenligt arbete mot hedersförtryck.

Upprättelse för barnbrudarna

Ett annat exempel på konkret åtgärd som Stockholms stad skulle kunna vidta för att markera mot hedersförtryck – både för igår och för idag – är att ge de så kallade barnbrudarna den upprättelse de förtjänar.

Förr i tiden betedde sig människor till väsentliga delar annorlunda jämfört med idag. Man tänkte också typiskt annorlunda. Detta mönster gäller ganska generellt för olika människor över jordklotet. Som ett uttryck för denna förändringsprocess, förhoppningsvis till det bättre, bör Australiens ursäkt till urinvånarna som dess parlament gav för knappa 10 år sedan räknas.¹⁵⁹

Även i Sverige ser vi tecken på förändringsprocesser liknande den i Australien, till exempel beslutet om att ge tidigare fosterhemsbarn en ursäkt från samhällets sida för de fall då dessa barn inte gavs en uppväxt som vi idag anser det vara självklart att de skulle ha haft rätt till. Det är till och med så att den stora ceremonin för fosterbarnens upprättelse ägde rum just i detta Stadshus.¹⁶⁰

Med detta har inte Sverige gjort upp med sitt förflutna. Fler grupper i samhället står i kö med krav på upprättelse för påstådda tidigare tiders missförhållanden. En grupp, som förvisso vars tidigare historia inte ges särskilt mycket uppmärksamhet i Sverige, är de så kallade barnbrudarna. Dessa flickors situation aktualiseras vanligen extra mycket inför och under varje sommarlov. Många enskilda och organisationer larmar om att många svenska flickor med invandrarbakgrund riskerar att föras till sina, eller sina föräldrars, hem- och eller ursprungsländer för att giftas bort i alltför unga år, mot sin egen vilja eller både och.^{161,162,163}

Ovanstående speglar olika initiativ som tas i dagens Sverige, när vi har en lagstiftning mot tvångsäktenskap och där sexuellt umgänge med barn under 15 år närmast per definition betraktas som våldtäkt mm, men hur gick det till förr i tiden? Under de sista decennierna av 1900-talet beviljades åldersdispenser för äktenskap till framför minderåriga flickor med invandrarbakgrund på löpande band. Verksamheten bedrevs på vad som närmast kan liknas vid industriell rutinbasis. På länsstyrelser, på skolsköterskemottagningar, på socialkontoren med flera skyndade sig hela den svenska samhällsapparaten för att dra sitt strå till stacken för att önskemålen skulle kunna verkställas, det vill säga att se till att gifta bort småflickor. Denna förr i tiden är ändå inte särskilt avlägsen. Under tecknad har själv på förhållandevis nära håll bevittnat hur en vuxen karl med egna barn fick det svenska samhällets välsignelse att gifta med sig ett flickebarn på 15 år – och detta skedde så sent som för bara ett dussintal år sedan. Det är alltså så nära i tiden att man nästan kan ta på det. Ett hantverk som tills helt nyligen av det officiella Sverige ansågs vara höjden av tolerans och bejakande av kulturell mångfald. Vi utgår från att vi inte är ensamma om att veta och förstå hur illa många, kanske de allra flesta?, av dessa flickebarn för.

Det kommer att bli en lång och omfattande process att ge barnbrudarna upprättelse. Bara en sådan sak som att ge dåvarande barnbrudar, idag typiskt vuxna kvinnor, mod och styrka att träda fram kommer att bli ett arbete i sig. Vidare kan någon säga att frågan främst är en angelägenhet för i huvudsak staten som

---

¹⁵⁹ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=1890153>

¹⁶⁰ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=95&artikel=4777773>

¹⁶¹ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=160&artikel=6428360>

¹⁶² <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/kampanjen-satt-upp-larmnummer-pa-toaletten>

¹⁶³ <http://www.aftonbladet.se/debatt/article22848740.ab>

genom länsstyrelserna faktiskt beviljade dispenser. Kommunens personal på bland annat socialkontoren och ute i skolorna har emellertid i icke obetydlig utsträckning i olika former varit staten behjälplig. Det ansvaret ska inte Stockholms stad försöka undandra sig. Genom att ta initiativet kan Stockholms stad sätta igång med en så småningom kanske självgående process i hela landet?

En naturlig början är att Stockholms stad tillsätter en särskild person som får i uppgift att ta itu med denna mörka sida av vår, förhoppningsvis huvudsakligen, historia. Denna utsedda person ges i uppdrag att bland annat ta fram riktlinjer för arbetet, att sätta upp mål, att informera berörda, att uppvakta andra relevanta aktörer, till exempel staten, att formulera hur upprättelsen ska gestaltas – kanske ge formella ursäkter?, monetär ersättning?, ceremonier?, resa minnesmärke/monument? För att denna insats ska kunna ske kostnadsneutralt föreslås att motsvarande minskningar ska göras i Stadens genuspedagogiska projekt.

Sluta ge dem pengar!

Vi har alltså under de senaste decennierna sett hur män från alla delar av jorden har sökt sig till Sverige, och entusiastiskt tagits emot av det svenska etablissemanget. Socialkonservativa ser hur dessa män har dragit med sig beteenden och medeltida sedvanor som inte har i vårt Stockholms stad att göra. Frågan är då vad man i en globaliserad värld ska göra när dessa män med näbbar och klor tvingar sig in i landet? Själv känner vi till exempel fler än en man som har tagit sig in i Sverige genom att ha smugglats in i Sverige över Öresundsbron i en bils bagagelucka. Somliga menar att det skulle krävas brutala batongmetoder för att stoppa det massiva inflödet av utländska män till Sverige.

Ja, problemet består ju av män. Det är i huvudsak män som rånar, mördar, skjuter, kastar sten och angriper blåljuspersonal och chaufförer, fordon och trafikanter i kollektivtrafiken, bränner bilar, hedersförtrycker, ägnar sig åt månggiften, tvångsgiften, barnåktenskap och allt vad motbudande kan listas. Lösningen behöver inte vara brutal. Man behöver inte ropa på polis, batonger och utvisning. Den ändamålsenliga lösningen är väldigt mjuk:

SLUTA BARA ATT GE DEM PENGAR!!

Då beger de sig någon annanstans där man fortsätter att ge dem pengar. Detta gäller politiken – som gärna kan börja i Stockholms stad – och invånare i övrigt. Resultatet blir att de kommer att söka sig till andra kommuner i landet. Svaret ska då bli att man även i övriga kommuner där också slutar upp med att ge dem pengar. Då de söka sig till andra länder. Där ska man också sluta ge dem pengar. Ställda inför en ny politik finns anledning att tro att svaret från dessa mäns sida blir att de antingen stannar hemma – eller om man ändå ger sig iväg kommer man uppföra sig som folk i det land man kommer till.

Med en mer restriktiv politik för utdelande av pengar till människor till höger och vänster bedömer vi att Socialnämnden kan spara in 60,0 mnkr. Därför minskar vi anslaget med det beloppet för detta ändamål.

Sammanfattande avlutningsslutord i ämnet

Under de senaste, säg, sex decennierna har Sverige fört en immigrationspolitik som gått ut på att alla män från främmande kulturer i hela världen har rätt att komma hit. Väl här har de vidare rätt att bete sig precis som de vill. Det svenska samhället ska acceptera – och självt anpassa sig till – alla dessa mäns sattyg som hederstänkande och hedersförtryck, tvångsäktenskap och barnäktenskap, månggiften och omskärelse, klankulturer och parallellsamhället, HBTQ-förtryck och kvinnans underkastelse, slöjor och burkor, sexualbrott och gruppvåldtäkter, gängskjutningar och bilbränder, attacker och stenkastning mot blåljuspersonal och dem inom bland annat vård och omsorg, arbetslöshet och bidragsberoende, särbehandling av religiösa och allehanda andra skäl. Listan kan göras längre, mycket längre.

Socialkonservativa säger nej till det svenska samhällets anpassning och underkastelse inför mannen från främmande kulturers nycker och ideal, och vi får en bättre Stockholms stad.

Man skulle kunna tycka att ovanstående vore självklarheter för de allra flesta. Dock kan vi konstatera att så inte fallet. Då uppstår frågan om varför vissa människor utvecklas på det sätt de som gör och andra inte. Varför utvecklas vissa till sansade socialkonservativa individer medan andra även som vuxna individer springer omkring med huvudet under armen. Varje socialkonservativ har sin väg till sans och måtta. Nedan ges en kortfattad beskrivning om hur Rickard Wall kom till sin. För att man ska kunna känna sig bekväm med den redogörelsen behöver man nog, åtminstone i stora drag, hålla med om att:

1) före skolåldern, det vill säga under åldrarna upp till och med 6 år, tar barn stort intryck av vad deras föräldrar (eller annan "vårdnadshavare") **gör**. Enligt min mening är det uppenbart att barn i dessa åldrar har en tendens att ta efter förebildernas beteenden. Detta bär människan med sig från djurstadiet där det är ett överlevnadsvillkor att de nya individerna så tidigt och så snabbt som möjligt tar till äldre individers beteenden – som har visat sig vara ändamålsenligt.

2) under låg- och mellanstadium, det vill säga typiskt under åldrarna från och med 7 till och med 12 år, tar barn stort intryck av vad deras föräldrar (eller annan "vårdnadshavare") **säger**. Barnet utvecklar mer avancerade tankestrukturer. Dess förmåga att ta till sig argument ökar.

3) under de fortsatta uppväxtåren, det vill säga från och med högstadiet som man typiskt börjar vid 13 års ålder och framåt, tar barn och sedermera ungdomar all mindre intryck av föräldrar (eller annan "vårdnadshavare") mer intryck av vad som sägs bland kompisarna och vad som snappas upp av det omgivande samhället. Förmågan utvecklas att inte bara ta till sig argument utan att också formulera och ge argument själv.

För att kunna ta till sig den följande argumentationen behöver man också dela uppfattningen om att ett land eller ett samhälle är stätt i ständig förvandling. Man behöver också hålla med om att samhällsutvecklingen under vissa tidsskeenden går snabbare än under andra perioder. Sverige år 2010 var ett annorlunda

samhälle jämfört med hur det var år 2004. Emellertid var kanske inte skillnaden så väldigt dramatisk eller omvälvande. Åtminstone inte om man jämför med den förändring av Sverige som skedde mellan år 1964 och år 1970.

I början av 1960-talet var fortfarande de flesta pojkar kortklippta. Narkotikamissbruk förekom knappt i Sverige. Man var – kanske lite överdrivet – artiga mot varandra, och då särskilt mot bland andra lärare i skolorna och på universitetet. Man hade respekt för högre utbildning – bland annat därför att det var något som man typiskt inte själv besatt. Den dominerande delen av de arbetande i Sverige vid den här tiden hade inte gått i skolan längre än till 14 år fyllda. Ändå fick de breda lagren av befolkningen under de så kallade *Rekordåren 1960-64* i allt ökande takt uppleva hur man kunde flytta in i bostäder som hade rinnande vatten och egna badrum med toaletter. Familjer behövde inte längre tränga ihop sig i små tvårumslägenheter. Barnen kunde få egna rum. Allt fler skaffade sig bil. Hemmen fylldes med alla tänkbara apparater och annan utrustning. Lagstadgad semester hade man haft sedan tidigare, men nu började man på allvar att få råd att resa utomlands under semestern också. Kort sagt – vi såg hur välfärdssamhället började växa fram på bred front i Sverige. Typiskt var människorna rätt glada och tacksamma över att ha fått förmånen att leva i ett land som förmådde ordna den dagliga tillvaron på en nivå som aldrig tidigare upplevts i världshistorien.

Under andra halvan av 1960-talet kom de förändrade samhällsattityderna att märkas – i första hand bland aktivisterna, men de allra flesta påverkades av den nya tidsandan. Inte minst var detta ett resultat av den så kallade utbildningsexplosionen. Ökad utbildningsnivå – om än i olika grad – och förbättrade karriärmöjligheter i yrkeslivet vilket bidrog till höjd materiell levnadsstandard för så gott som alla ledde till ökat självförtroende hos så gott som alla i Sverige. Man började upptäcka vad man hade uppnått under sin levnad och vad man hade lyckats samla omkring sig. Allt fler hade anledning att vara alltmer nöjd med vad man hade åstadkommit. Varför skulle man inte tycka att man faktiskt var ganska duktig? Människor mådde bättre, och blev mer tillfreds med sig själva. Detta är en av de största framgångar som vår samhällsutveckling under århundradena har uppnått. Emellertid började människor också ta alltmer för givet – demokrati, sjukvård, materiellt välstånd och gud vet allt vad man ansåg sig ha rätt till. Plikt och skyldigheter blev något för stridisar och töntar. I en situation där magen förblir full oavsett vad man tar sig för blir det för många lätt att ta till sig vilka åsikter som helst och att ta sig för vad som helst. Detta var en samhällsutveckling som välldes fram under dessa år. Vidare lämnades få oberörda när uppskåkande bilder från Vietnamkrig och studentdemonstrationer över hela världen strömmade in i de svenska vardagsrummen genom TV-apparaterna. Snart dök det också upp ovärdade figurer i rutan som gavs utrymme att säga i princip vad som helst.

Rickard Wall började skolans första klass år 1964, och började högstadiet år 1970, det vill säga att han befann sig exakt i ålderskategorin 2 (6-12 år) enligt ovan under dessa samhällsomvälvande år. Under det stadiet i livet när man i hög grad påverkas av vad föräldrar säger. Hans föräldrar skilde sig i början av 1960-talet – när han inte var mycket äldre än fem år. Bland annat på grund av all den

uppmärksamhet och energi som hans svårt astmasjuka lillebror krävde – han avled till slut år 1967 – saknade föräldrarna förmåga att enskilt ta hand också om honom. Därför kom han att bo och växa upp hos först sina morföräldrar, 1964-1966, och sedan hos sina farföräldrar. Hans morfar var född år 1902, och på den tiden slutade barnen typiskt skolan vid 12 års ålder för att bli springpojke eller liknande vid något företag. Morfar var fattig, och hörde till denna grupp. Han var ändå en mycket vetgirig pojke. På fritiden läste han mycket, och kom därför tidigt att kallas för *Professorn* av sina kamrater. Som utveckling kan nämnas att morfar var skolkamrat och vän med Hjalmar Mehr där ute i Aspudden där han bodde under uppväxten. Morfar sörjde hela livet att han inte hade fått chansen att gå en ordentlig skolutbildning. Vad brydde sig morfar om betyg i skolan? Vare sig nu eller då fanns det bara en slutsats för honom: ”Ja, på med betyg bara jag får gå i skolan”. För min farmor var läxor i skolan en självklarhet: ”Hur ska barnen annars förmås lära sig någonting?”. Det var en sådan miljö som Rickard Wall växte upp i under skolåren. För egen del betraktade han dessa äldre människor som han var omgiven av under sin uppväxt som helt vanliga och normala människor utrustade med en portion sunt bondförnuft och stod stadigt med fötterna på jorden.

Nå, betrakta en typisk situation – en bland hundratals andra – under slutet av 1960-talet: Walls klasskamrater satt i vardagsrummet tillsammans med sina föräldrar och tittade på TV. I rutan dök det så upp någon skäggig typ som sa något i stil med att betyg och läxor i skolan bara var repressiva maktinstrument i den härskade klassens hand för att undertrycka den stora massan av befolkningen. Sådana saker skulle inte finnas. Ner med betygen! Ner med läxorna! Dessa barn vände sig till sina föräldrar, och frågade: ”Mamma och pappa, stämmer verkligen det där?”. Redan i den här åldern har vi människor utvecklat en imponerande god känsla för vad som är rätt och fel, vad som fungerar och vad som inte fungerar i samhället. Den naturliga och spontana reaktionen inför denna – och liknande – utsvävningar som barnet möter blir därför en viss skepsis. Barnet i fråga var alltså runt tioårsåldern, mamman typisk drygt 30 år och pappan ofta under 40 år. Detta var människor som fortfarande var formbara, öppna för att ta till sig nya värderingar och kanske ännu lite osäkra på var de själva faktiskt stod. Till detta kommer att de flesta föräldrar är väl måna om att inte tuta in sina barn idéer, beteenden och värderingar som kan tänkas ge dem problem ute i livet. När man står mitt uppe i yrkeslivet har man också behov av att se om sitt eget hus. Resultatet blir inte sällan att man anpassar sig till de tidsströmningar som man känner av ”där ute”. Mamman och pappan svarade typiskt mot bakgrunden ovan detta sitt barn lite – ja, varför inte kalla det – diplomatiskt på vad de hörde från den skäggige figuren i TV: ”Det är svårt att säga, men kanske ger lärarna er barn lite för mycket läxor och kanske ges det alltför många betyg alltför tidigt i skolan”. Barnets föräldrar signalerar, för att inte säga sanktionerar, med andra ord en viss positionsförskjutning från gällande förhållande till förmån för motstånd mot läxor och betyg i skolan – det vill säga till förmån för vartåt de för stunden rådande politiska vindarna blåser. Dagen därpå träffar barnet klasskamraterna varav flera också sett på samma TV-program, och vars föräldrar svarat på ungefär på sätt. Saken diskuteras på skolgården, och den allmänna uppfattningen – som för många skolbarn är bekväm att ta till sig – är att det ska vara mindre läxor och betyg i skolan. Motstånd mot läxor och betyg ges på detta sätt

ökad legitimitet hos det enskilda barnet såväl som i hela skolbarnskollektivet. Barnen bär med sig denna uppfattning under sitt fortsatta liv. När det blir dags för den såsmåningom fullvuxne individen att föra över sina värderingar till nästa generation sker det alltså från en förflyttad position. Under fortsatt tryck – och nu inte bara från ovårdade och skäggiga figurer i TV utan från etablerade politiker, en del av dessa barn blev ju med tiden politiker och andra så kallade opinionsbildare – kan ytterligare positionsförflyttningar åstadkommas. Så kan det gå till när en liten grupp militanta aktivister lyckas med att vrida om hela samhällsklimatet – hur tokiga idéer som än förs fram. På den här vägen har det fortsatt i Sverige under decennierna sedan dess. Mindre, men målmedvetna och militanta, grupper har lyckats med att få onormala saker som normala – åtminstone i det offentliga Sverige och i samhällsdebatten. För några år sedan fanns en Djurskyddsmyndighet som bland annat engagerade sig i frågan om en viss guldfisks livskvalitet på någon restaurang.

Rickard Wall anser inte att skattepengar ska användas för ändamål av denna typ. Sedan en tid tillbaka har vi bevittnat klotteriverksamhet i bland annat tunnelbana där aktivister protesterar mot att människan tar mjölk från kor under parollen:

Inte din mjölk!

Den närmast till hands liggande gissningen blir att detta är fråga om människor som har det för bra, som kan ta sin egen försörjning för given oavsett hur de agerar – och kanske är det just det som de inte behöver göra, nämligen agera. Här är det kanske fråga om människor som överhuvudtaget inte behöver arbeta i egentlig mening för sitt uppehälle. En gissning är alltså att de har för mycket pengar och för lite vettigt att göra. Oavsett vilket är det uppenbart att vi i de ovanstående exemplen talar om människor som tappat proportioner, allt kontakt med det verkliga livet här på jorden. Det finns viktigare saker att ägna sig åt.

Med detta är också sagt att Rickard Wall redan från barnsben och ända fram till denna dag inte har följt med den tidens strömningar, och så här gick det till. Han satt också i TV-soffan under det där TV-programmet under slutet av 1960-talet – precis som många av sina skolkamrater. I hans vardagsrum fanns alltså inga föräldrar utan mor- och farföräldrar, och deras uppfattning om läxor och betyg har framgått av ovan. Precis som sina klasskamrater frågade han om det verkligen skulle bli bra om man tog bort läxor och betyg i skolan. Mor- och farföräldrar bara stängde av TV:n och svarade: ”Bry dig inte om det här, du. Det är bara unga människor som inte förstår vad de pratar om”. Så kom hans inställning att formos. Tramsigheter rycker man på axlarna åt. Man låter sig absolut inte påverkas. Rickard Walls mor- och farföräldrar agerade utifrån vad de tyckte. Dessa uppfattningar förde de över till honom.

Vidare var mina mor- och farföräldrar pensionerade vid den här tiden, och som sådana hade de inget att frukta vad det gällde ytterligare karriärmöjligheter. De sa som det var utan några omsvep eller speciella eftertankar. Detta var människor som inte var rädda. Deras roll för att föra över tidsanpassade värderingar till honom var inte särskilt väl utvecklad. Så fortsatte Rickard Wall att utvecklas på sitt sätt, och det svenska samhället fortsatte att utvecklas på sitt sätt

En riktning som det svenska samhället har tagit under de senaste decennierna är att lägga sig platt för män från främmande kulturer och alla deras medeltida påfund. För att inte säga den vurm för dessa män som vi kan se högröstade aktivitetsgrupper ge uttryck för. Aktuellt i dessa dagar är engagemanget för så kallade ensamkommande flyktingpojkar som drivs av framför allt svenska kvinnor - som då inte sällan är nära eller har kommit upp i medelåldern.^{164,165} Detta förhållande är så påfallande att det förtjänar ett försök till analys. Vad driver dessa kvinnor?

Man bör undvika att uttala sig om enskilda fall. Vår samlade bild är i alla fall klar. De mest rabiata extremfeministerna som står för de mest hätska utfallen mot den svenske eller västerländske mannen bär i högre omfattning än en genomsnittlig svensk kvinna med sig olika traumatiska och tragiska upplevelser – från barnsben, som flicka eller som vuxen kvinnan.

Incest, utövat av till exempel pappa, och pedofili, utövat av till exempel farfar, är inget som Sverige är förskonat från. Sådant förekommer i vårt land. Det betyder också att det i Sverige finns, företrädesvis, flickor som utsätts. Svenska småflickor som utsätts för sådana övergrepp utsätts, av naturliga skäl, typiskt av svenska män. Kan vi föreställa oss hur en sådan flicka mår när hon träder in i tonåren? Hur känner hon? Äckel och ångest? Hur ser hon på världen? Vilken är hennes attityd till sex och samlevnad när hennes första upplevelser har varit så motbjudande?

Anta nu att hon är renodlat heterosexuell, och alltså har en naturlig och kanske stark drift att söka sig till pojkar och män. Ett sätt att lösa problemet för sig kan bli att bygga upp en föreställningsvärld där männen i den grupp som utsatte henne för övergrepp under uppväxten – det vill säga svenska män – ja, det är motbjudande män på alla sätt och vis. Sedan kan hon rationalisera sin verklighetsbild vidare genom att ta till sig tankesättet att andra män – det vill säga män från andra delar av världen och från främmande kulturer – ja, det är män som är alltid är snälla mot kvinnor. Detta kan vara en rationell försvarsmekanism i en krissituation som möjliggör för henne att gå vidare i livet.

Hennes tankar och bild av omvärlden kan sedan fara iväg hur långt som helst. Hon kan suggerera sig tillsammans med likasinnade och till exempel komma fram till att våldtäkter inte förekommer ute i världen före den vite, europeiske mannens ankomst. Männen ute i världen var helt obekanta med begreppet våldtäkt tills för bara några hundra år sedan – helt enkelt därför att dessa snälla och goda män överhuvudtaget inte kunde forma så onda tankar. Detta ändrades först i samband med européernas kolonialisering av världen. Då fick människorna ute i världen lära sig vad våldtäkt var för något – handgripligen genom att den vita europeiske mannen våldtog kvinnor i de länder som han kom till. När sedan uppfinningen var gjord har den bara fortsatt. Utifrån en sådan tankemässig plattform blir sedan möjligt för henne att gå vidare i livet – till det yttre kan det förefalla normalt kanske?

---

¹⁶⁴ https://www.youtube.com/edit?o=U&video_id=LQfK1zDL8o

¹⁶⁵ https://www.youtube.com/edit?o=U&video_id=zZ-SIHRF6dg

När dessa kvinnor sedan parar sig med män från främmande kulturer – somliga har förvånats över varför det är så vanligt att feministaktiva kvinnor så ofta gör det med just män från främmande kulturer, spontant kan man tycka att de borde undvika denna grupp av män, men här är alltså en viktig förklaring – så visar det sig oftast att mannen i fråga inte är varken pedofil eller våldtäktsman ty det är ju trots allt ganska få män som är det. Att sedan utfallet skulle ha blivit detsamma om hon gift sig med en svensk – även bland svenska män hittar vi få pedofiler och våldtäkts män – tar hon inte in. Tvärtom tar hon sina egna upplevelser till intäkt för att hennes rationalisering av världen är korrekt. Som ung blev hon utnyttjad av en svensk man, men nu som vuxen kvinna har hon funnit en välartad sydländsk man. För hennes del är saken avgjord.

Resultatet blir hur som helst att dessa kvinnor på olika sätt under resten av livet ger utlopp åt sin aggression mot svenska män genom att till exempel engagera sig extremfeminismen samtidigt som dessa kvinnor i alla sammanhang målar upp en idealbild av den utländske mannen. Det politiskt korrekta etablissemanget viker undan eller hakar på, och så hamnar vi i den situation som är idag.

Problemet är emellertid större än att bara västerländska och svenska män blir oförtjänt förolämpade. Hur påverkas de uppväxande generationerna av en miljö där den officiella bilden är att pojkar och män från utlandet – och då framför allt från sydlandet – är jättebra, och västerländska – och då framför allt svenska – män är jättedåliga? Detta är vad som sägs och skrivs i medierna – det vill säga i den miljö och verklighet som svenska pojkar och flickor befinner sig i under sin uppväxt. Knappast någonstans finner de någon som vågar säga emot. Vad sätter det för avtryck i uppväxande svenska pojkar? Vilken världsbild skapar detta hos uppväxande flickor? För oss är det helt obegripligt att föräldrar till svenska barn låter sjuka människor sätta agendan i det offentliga rummet. Dessa kvinnor är inget man ska lyssna till annat än som stödperson och vårdgivare.

Anhörigstöd och assistansersättning

Mer än 20 % av alla vuxna svenskar ger regelbundet vård eller omsorg till en äldre, sjuk eller funktionsnedsatt anhörig. De som agerar anhörigstöd är i stor utsträckning kvinnor och de är obesjungna vardagshjältar som socialkonservativa vill hjälpa och stötta.

Anhörigstöd är viktigt såväl ur den anhöriges som ur samhällets synvinkel. För de anhöriga handlar det om att få stöd och känna uppskattning för alla de insatser som man gör för en närstående. Det handlar också om den anhöriges behov av vila, att få tid över för personliga angelägenheter för att kunna bemästra situationen på bästa sätt. Anhörigstöd är stöd och hjälp, utbildningsmaterial och annan information, som utgår från kommunerna för att stödja de som är assistenter till sina anhöriga. Vi vill utöka informationen till anhörigvårdgivarna och fortsätta att uppmuntra alla de som varje dag utför denna närmast samhällsbärande insats genom att ta ett personligt ansvar för sina nära och kära.

Dessvärre förekommer det ofta att individer och grupper som profiterar på de sjuka, äldre och funktionsnedsatta i samhället, de som missbrukar assistanser-

sättningssystemet. Som tydligt har framkommit under senare år har problemet har skenat iväg, och sväller i stadens budget. Socialkonservativa vill göra något åt detta. Bättre kontroller behöver göras av de som ansöker om assistans då det tyvärr är en sektor som skenat iväg i utgifter men som inte visat sig ge den förbättring i livskvalité som en sådan ökning i utgift borde resultera i. Det utbredda fusk som påvisat de senaste åren drabbar dessutom i allt högre grad de äldre och de skötsamma vårdbolagen och anhörigstödarna. Det kanske värsta problemet inom denna sektor är att föräldrar själva upprättar bolag i sitt eller sina barns namn när de ger vård till barnet. Sedan plockar föräldrar ut vinst ur bolaget, och gör helt enkelt vinst på sitt barn. Socialkonservativa vill att staden ska få påtagligt mer insyn i hur allt detta sköts, och att missbruk beivras.

Vi vill att fler personer ska samlas och bo i gruppboende istället för individuell assistans. Detta är fördelaktigt inte minst för brukaren som där får anpassad vård av samma vårdgivare samt sällskap och stimulans dygnet om. Socialkonservativa förespråkar vidare gruppboende och utökad dagverksamhet för fler människor med olika funktionsnedsättningar framför individuell assistans.

Bostadsanpassning

En person som är i behov av personlig assistans kan behöva anpassa sin bostad för detta. Idag får brukaren själv bestämma om bostaden skall anpassas eller inte. Där en brukare valt att inte anpassa sin bostad kan det behövas upp till tre personer för vissa manövrar om anpassningen inte är gjord. Kostnaden kan uppgå till 280 kr i timmen per person och tillfälle. Kommunen behöver se över detta och bestämma att alla anpassningar som behövs i en bostad ska göras, för att spara pengar och mänsklig förslitning. Det är inget för brukaren att bestämma över.

Vi satsar 10,0 mnkr extra för ändamålet.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Öka bilburen bevakningspatrullering och patrullerande väktare i särskilt otrygga områden.
- Personal som arbetar med barn och äldre ska uppvisa utdrag ur belastningsregistret.
- Kommunen bör uppmuntra till bildandet och stödja nattvandringsgrupper.
- Utöka polisens närvaro under helger och nattetid.
- Inför kameraövervakning på brottsutsatta och känsliga platser.
- Utöka i samarbete landstinget tunnelbanans bevakning på kvällar och helger.
- Permanent satsningen med mobila poliskontor.
- Stöd grannsamverkan ekonomiskt.
- Motverka tillresta rånarligors framfart.
- Profilerar riskgrupper för ungdomsupplopp.

- Effektivisera handläggningen av ärenden rörande icke straffmyndiga.
- Utöka satsningen av sociala insatsgrupper.
- Kommunen ska stödja lokala brottsofferjourer och följa upp verksamheten.
- Inför ett testprogram för rehabilitering av brottsoffer.
- Inrätta en uppsökande verksamhet med äldre brottsoffer som målgrupp.
- Kommunen ska stödja lokala brottsofferjourer och följa upp verksamheten.
- Inför ett testprogram för rehabilitering av brottsoffer.
- Inrätta en uppsökande verksamhet med äldre brottsoffer som målgrupp.
- Kommunen ska stödja lokala brottsofferjourer och följa upp verksamheten.
- Inför ett testprogram för rehabilitering av brottsoffer.
- Inrätta en uppsökande verksamhet med äldre brottsoffer som målgrupp.
- Vidta relevanta trygghetskapande åtgärder för judar inom Stockholms stad utan ideologiska skygglappar.
- Kräv tillstånd för penninginsamling.
- Stockholms stad skall med alla till buds stående medel motverka varje antydan till ökat mansöverskott i befolkningen.
- En studie om konsekvenser av mansinvandring ska genomföras.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utse en särskild person för att leda arbetet.
Kommunstyrelsen ska ges i uppdrag att ombesörja att det minst en gång per år avrapporteras till kommunfullmäktige hur arbetet fortskrider.
- Kostnadsneutralitet för uppdraget säkerställs genom att motsvarande medelsminskningar görs i Stadens olika genuspedagogiska projekt.
- Stockholms stad ska snarast börja göra åldersbedömning av samtliga så kallade ensamkommande flyktingbarn som man tar emot.
- Individer som bedöms vara 20 år eller äldre inte ska omfattas av det system av förmåner vad avser boende med mera som minderåriga kommer i åtnjutande av.
- Implementering av eventuella kommande metoder för åldersbedömning som kan minska osäkerhetsmarginalerna företas i förekommande fall skyndsamt.
- Minskade osäkerhetsmarginaler till följd av nya bedömningsmetoder ges genomslag i form av sänkning av golvet om 20 år ovan.
- Polisanmäl bidragsbedragare som ljuger om sin ålder vid asylansökan.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda på vilket sätt anvisade nyanlända i högre utsträckning kan fördelas över Staden utifrån någon modell som bygger på väljarnas röstningsmönster i valet 2014, och i kommande val.
- Stockholms stad ska anta en konsekvensneutral linje om nolltolerans mot alla former av hedersförtryck.
Stockholms stad ska verka gentemot rikspolitiken för att hedersbrott klassas som hatbrott i lagstiftningen.
Stockholms stad skapar en parallellorganisation till Origo med namnet Limes som ska inrikta sitt arbete mot hedersförtryck mindre mot offren och mer mot förövarna.

- Origo och Limes samlas under samma tak inom ett informations- och åtgärdscentrum som i sin tur ska ges ordentliga lokaler där utställningar och föredrag mm ska hållas.
- De informations- och åtgärdscentrum som inrättas ska ha som en av sina viktigaste uppgifter att verka för att normaliser naturliga förhållanden mellan pojkar utanför hedersförtryckande miljöer och flickor som lever inom hedersförtryckande miljöer.
Offer för hedersförtryck ska ha rätt att undanbe sig hjälp och stöd från alla sådana personer som inte står över alla tänkbara misstankar om att hysa sympatier för hederstänkande.
- Grundregeln inom arbetet mot heders/skamförtryck ska vara:

”Gå vid de första hedersförtryckande yttringarna”

- Ett arbete för att ge tidigare års barnbrudar i Stockholms stad upprätelse påbörjas.
- Ge kommunstyrelsen i uppdrag att utse en särskild person för att arbeta med frågan.
- Ge kommunstyrelsen i uppdrag att ombesörja att det två gånger per år avrapporteras till kommunfullmäktige hur arbetet fortskrider.
- Kostnadsneutralitet säkerställs genom att motsvarande minskningar görs i Stadens olika genuspedagogiska projekt.
- Utöka informationen om, och stödet till, anhörigstöden.
- Ta krafttag mot bidragsfusket med assistansersättningarna.
- Inför fler gruppboenden.
- Utveckla all dagverksamhet för personer med funktionsnedsättningar.
- Kommunen ska omgående besluta om anpassning av bostäder där en person i behov av assistans behöver det för att motverka utslitning och dyra kostnader.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Minskat onödigt utdelande av pengar	60,0 mnkr
-------------------------------------	-----------

Ökade kostnader för (-):

Utjämnning av socio-ekonomiska skillnader	-100,0 mnkr
Arbete mot hedersvåld- och förtryck	- 20,0 mnkr
Åtgärder för bostadsanpassning	- 10,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

16. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Socialnämnden** godkänns.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden kan vara den nämnd inom Stockholms stad som bär det tyngsta ansvaret av alla ty den byggnation som förverkligas idag ska i många fall stå i hundra och ännu flera år. Därmed fastställer dagens beslut i Stadsbyggnadsnämnden livsmiljön för generationer av stockholmare framöver.

Nämndens uppgifter

Nämndens ansvar omfattar bland annat övergripande fysisk planering för bostadsförsörjning arbetsplatser, miljö, infrastruktur och skola, myndighetsansvar för planprocess, bygglov, bygganmälan och namngivning, Stadens fristående mättnings- och kartläggningsverksamhet, inrättande och upphävande av natur- resp kulturresevat och djur- och växtskyddsområden enligt den svenska miljöbalken, beslut om bidrag till bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning samt handläggning av ärenden om anmälan från allmänheten om otillgänglig miljö – så kallat enkelt avhjälpna hinder.

Socialkonservativas vision

Stockholms stad står inför stora utmaningar när det gäller bostadsförsörjningen på grund av att befolkningen växer snabbt – både genom födelseöverskott och inflyttning där människor från andra länder står för den helt dominerande delen. Stockholm behöver nu en period då vi bygger ikapp stadens bostadsbrist utan att samtidigt göra våld på stadens unika värden. Socialkonservativa vill att utvecklingen sker i samklang med stadens själ och historia. För att lyckas med det krävs en målmedveten omläggning av politiken både lokalt och på riksplanet.

Vårt långsiktiga mål för Stockholms stad är att uppnå balans på vår bostadsmarknad. Något som vi tror kan åstadkommas bland annat genom att underlätta för fler aktörer att bygga bostäder.

Minskad befolkningstillväxttakt

Hela Stockholm, såväl stad som län, befinner sig i en kraftig befolkningstillväxt. Staden tjänar dock inte på en snabb befolkningsökning om man inte också hinner skapa nya jobb, bostäder och transportmöjligheter till de nya invånarna. Redan i dagsläget är situationen mycket svår på bostadsmarknaden i Stockholms stad. Detta åskådliggörs av de höga bostadspriserna och långa bostadsköerna. I den nu gällande översiktsplanen för Stockholms stad från år 2010 har tillväxtsiffrorna justerats upp. Befolkningen antas växa med omkring 175 000 personer fram till år 2030.

En betydande del av befolkningsökningen, omkring 40%, i Stockholms stad beror på dagens kravlösa mansinvandring. Med en socialkonservativ invandringspolitik på nationell nivå, vars grundsten bygger på naturlig invandring i en globaliserad värld, kommer Stockholms stads befolkningsökningstakt nära nog halveras. Detta innebär inte att Stockholm slutar växa utan bara att vi växer med en naturlig tillväxttakt. Till skillnad från partierna som för närvarande är repre-

senterade i Stadshuset har socialkonservativa på nationell nivå en politik som på sikt gör det möjligt att skapa en långsiktigt hållbar situation på bostadsmarknaden i Stockholm.

Vi anser att pågående utveckling är ohållbar redan idag för att inte tala om på lång sikt, och till skillnad från det samlade politiska etablissemanget att en kraftig befolkningstillväxt inte har något egenvärde. Stockholm kommer aldrig att kunna konkurrera i storlek med andra internationella storstäder. Den enda långsiktiga lösningen är en måttligare befolkningsökning som gör det möjligt att bygga ikapp Stockholms stad.

Bygg ikapp Stockholms stad

Rådande bostadsbrist och behovet av bostäder till en växande befolkning i Stockholms stad kräver en omfattande nybyggnation. En sådan har också tagit fart under de allra senaste åren. Ändå visar prognoser att om vi fortsätter bygga nya bostäder i dagens takt samtidigt som befolkningsökningen inte avtar kommer bostadsbristen bli värre med stigande bostadspriser och växande bostadsköer. Det kommer särskilt att drabba ungdomar, lågavlönade, nyinflyttade, studenter och andra svaga grupper på bostadsmarknaden. En förvärrad situation på Stockholms bostadsmarknad kommer slå mot regionens ekonomiska tillväxt.

Efterfrågan på bostäder i innerstaden är hög, men om innerstadens siluett och grönområden ska bevaras så är förtätningsmöjligheterna begränsade. Socialkonservativa menar därför att huvudinriktningen ska vara en utvidgning av innerstaden med nya stadsdelar i innerstadens utkanter. Dessa ska byggas i enlighet med klassisk stadsbyggnad i form av innerstadsliknande kvartersbebyggelse. För att kunna utnyttja den utvidgade innerstadens fulla potential är det av yttersta vikt att bostadsbyggandet samordnas med utvecklingen av infrastrukturen. Det finns planer, och byggen har redan startat, för ett stort antal nya stadsdelar nära innerstaden som socialkonservativa ställer sig försiktigt positiva till. Exempel är Norra Djurgårdsstaden, Norra stationsområdet, Västra Kungsholmen, Alvik, Ulvsunda, Liljeholmen, Telefonplan, Järvafältet, Hammarby sjöstad, Slakthusområdet och Årstafältet. Särskilt ute på Järvafältet ser vi det som högtintressant att få igång nybyggnation av lägenheter.

Det räcker dock inte med en utvidgning av innerstaden för att täcka nybyggnadsbehoven av bostäder. Ett antal områden i vår ytterstad behöver utvecklas till attraktiva stadsliknande centrum som kan utgöra nya alternativ till innerstaden. Exempel på ytterstadscentra som bör kunna utvecklas mer än tänkt är Vällingby, Kista, Brommaplan, Skärholmen och Farsta. Nybyggande av bostäder bör främst ske i anslutning till gamla och nya kommunikationsleder samt på redan exploaterad mark.

För att underlätta för ungdomar och studenter att komma in på Stockholms bostadsmarknad vill socialkonservativa göra en särskild satsning på små billiga hyresbostäder. I dagsläget byggs alltför få ettor. Kommunen bör ställa som krav att en viss andel små hyreslägenheter ingår vid nya byggprojekt. Kommunen bör även ge allmännyttan i uppdrag att bygga en viss andel små hyreslägenheter.

Förenklat regelverk och minskad byråkrati

Idag tar det ofta lång tid att genomföra nybyggen från idé till färdig fastighet på grund av långa överklagandeprocesser med många instanser. Alla dessa är både tidskrävande och kostsamma. Andra regelverk som försvårar för nybyggande i Stockholm är regler kring strandskydd och bullernivåer. Eftersom Stockholm till stora delar ligger vid vatten påverkas kommunen delvis av strandskyddsregelverket. Betydligt allvarigare är dock bullerreglerna som hindrar nybyggen i stora områden utanför innerstaden. Hade dessa regler funnits under hela 1900-talet så hade mycket av befintlig bebyggelse inte kunnat byggas. Regelverket måste förändras så att det blir enklare att bygga lägenheter. Detta är dock inte detsamma som att socialkonservativa vill se generellt höjda decibelnivåer. Bullerutsättning består av en mängd olika parametrar som till exempel maximal ljudnivå, genomsnittlig ljudnivå under dag, under natt, ute och inne.

Bättre balans på Stockholms stads bostadsmarknad

Inom Stockholms stad finns ett betydande antal lägenheter som idag har kontoriserats. Kommunen bör aktivt verka för en avkontorisering av dessa, och då särskilt i de delar av staden där bostadsutbudet är dåligt. Det finns en del kontorsbyggnader som kan omvandlas till bostäder. Ett bra exempel på att detta har genomförts är Vattenfalls kontor i Råcksta som omvandlades till bostäder. Arbetsplatser har lägre bullergränser än bostäder. Därför bör i möjligaste mån arbetsfastigheter flyttas till platser som är för bullriga för bostäder samtidigt som arbetsplatser omvandlas till bostäder i lugnare lägen. Kommunen bör föregå med gott exempel när det gäller sådan flytt av arbetsplatser.

En levande och socialt sammanhållen stad

Socialkonservativa vill att Stockholms stad ska ha en blandad bebyggelse med hyresrätter, bostadsrätter, villor och radhus. I dagsläget består huvuddelen av lägenheter ungefär av lika många hyresrätter som bostadsrätter. För nybyggande anser socialkonservativa att det bör vara en rätt jämn fördelning mellan hyres- och bostadsrätter. Omvandling till bostadsrätter av lägenheter i de kommunala bostadsbolagen bör fortsätta i de områden i ytterstaden där hyresrätterna dominerar. Vi anser att det är av vikt att de allmännyttiga bostadsbolagen behålls, och att dessa aktivt utnyttjas via kommunens bostadspolitik. Områden som är för ensidigt fokuserade på endera bostäder, arbetsplatser, handel eller nöjesliv ska byggas om så att de blir mer blandade och allsidiga.

Bevara Stockholms unika stadsmiljö

Stockholms karaktäristiska siluett med relativt låg bebyggelse där främst kyrkorn reser sig mot himlen som utropstecken är unik. Detta blir än tydligare när man kombinerar siluetten med det särpräglade landskapet som egentligen är en sorts skärgårdslandskap med ett stort antal öar och vikar samt stora vattenspeglar mellan stadens stadsdelar. Vi har även Gamla stan, kungliga slottet och ett otal sakrala och profana märkesbyggnader. Socialkonservativas vision är att framtida nybyggnationer i staden passar in och präglas just av denna omgivning.

Nya stadsdelar ska i betydande utsträckning byggas som tät traditionell kvarterbebyggelse med en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel och nöjesliv.

Andra särpräglade egenskaper för staden Stockholm är det förhållandevis rena badvattnet i centrumnära lägen och nationalstadsparken med Djurgården. Det finns emellertid även skönhetsfläckar i form av bebyggelse och transportleder. Socialkonservativa vill bevara det vackra och unika i Stockholm. Vi vill skydda Stockholms natur- och kulturvärden från en upprepning av 1950- och 60-talens historielösa förstöring av ovärderliga Stockholmsmiljöer. Våra gröna lungor och stadens vattenytor som är nästintill unika måste bevaras.

En stad präglad av trivsamt och tradition

Stockholms unika siluett och kulturmiljöer ska värnas. Höga hus hör hemma i de delar av ytterstaden där andra byggnader också är nybyggda. Nya byggnader ska ha en form, storlek och utseende som gör att de passar in i den omgivande stadsmiljön. Stockholm Waterfront är ett exempel på en nybyggnation som blivit alltför stor för sin placering och överskuggar Klara kyrka och dess omgivning.

Historiskt förankrade byggnadsmiljöer skapar en lugn hemkänsla och en trygghet för många invånare, och har en positiv inverkan på turistnäringen. Nya byggnader ska inspireras av det mest attraktiva i traditionell stadsbyggnad. Byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker ifrån svensk byggnadstradition ska inte få uppföras.

Socialkonservativa vill införa vad som kallas för kulturell planering. Det är en metod som i samhällsbyggnadsfrågor sätter fokus på medborgardialog, platsens förutsättningar och historia, det lokala kulturarvet och den omgivande bebyggelsestrukturen samt att skapa en social känsla och samhörighet i området. Anslagen till kulturminnesvård, både vad gäller stadsmiljöer och naturmiljöer, bör vara en prioriterad utgift för Stockholms stad. På samma sätt vill vi att kulturminnesvård och värnandet av den svenska byggnadstraditionen vara en prioriterad uppgift i allt stadsplaneringsarbete inom Stockholms stad.

Stadsutveckling med årsringar framför förtätning

Ett samhälle kan byggas tätt och kompakt med fördelen att transportbehoven minskar samt att omfattningen och därmed också kostnaderna för övrig infrastruktur som till exempel vattenlednings- och avloppssystem minskar. Den stora nackdelen blir emellertid att parker, grönområden och andra lufthål för invånarna också minskas. Motsatt kan man bygga ut en stad med låga och glesa byggnader och bostäder – så kallad Urban Sprawl på engelska. En sådan stadsbyggnadsutveckling ger alltså invånarna rum, luft och ljus i tillvaron, men också längre transportavstånd.

Socialkonservativa motsätter sig typiskt så kallad förtätning, det vill säga att man framför allt i stadskärnor, som i Sverige och Stockholms stad ofta dominerar av byggelse från tiden kring förra sekelskiftet, bygger nytt på snart nog varje

öppen yta man kan finna – grönområden lika väl som på hårdgjord yta. Man bygger också upp äldre fastigheter på höjden med nya våningsplan. Denna nybyggnation skär sig i allmänhet mot den befintliga byggelsen. Vi ser ett betydande egenvärde i att våra städer får behålla sin siluett och arkitektoniska karaktär. Socialkonservativa anser att städer ska växa med så kallade årsringar.

Den rådande iveren att bygga nytt nära nog överallt kommer ur ett framtvingat av behov att ordna fram bostäder åt alla dessa hundratusentals människor som kommer, och fortsätter att komma, till Sverige från andra länder runt om i världen. Socialkonservativa avvisar idén om att landets städer inklusive Stockholms stad ska förfulas av den orsaken. Den rådande iveren att bygga tätt och förtäta kommer av ett behov att bygga billigare för att Sverige därmed ska skapa budgetutrymme för att man ska kunna finansiera mottagning, uppehälle och boende av alla dessa människor som kommer hit från utlandet. Socialkonservativa avvisar idén om att Stockholms stads befintliga invånare ska tränga ihop sig i små och mörka bostäder av bara den orsaken. Detta är så mycket värre som att de byggnader som reses idag ska stå i kanske hundratals år. En felvärd politik under några decennier leder till konsekvenser som invånarna i Stockholms stad tvingas leva med i generationer framöver.

Vi står för en ekonomisk politik som frigör resurser till en nybyggnation av bostäder – och också för kontorsfastigheter – som ger rymd, ljus och luftighet för invånarna i Stockholms stad. Det vill säga en stadsmiljö att trivas i.

Sedan ganska lång tid tillbaka har alltså i princip hela det officiella Sverige sprungit åt samma håll när det gäller förtätning inom stadsbyggnation – nämligen att ökad förtätning ska vara framtidsmelodin. Man har bara sett fördelar. Det blir resurssnålare, transportbesparande, klimatvänligare och så vidare. I sin iver och entusiasm tycktes man emellertid glömma bort människorna som ska bo i de här miljöerna.

Under senare år har avigsidorna med att driva förtätningen alltför långt kommit att lyftas fram. Inte minst har man uppmärksammat barnens uppväxtmiljö i en tät bebyggelse. Ett exempel är Boverkets Rapport 2015:8 *Gör plats för barn och unga!*¹⁶⁶ Ett annat exempel är SvD:s reportageserie *De hopträngda barnen* från början av år 2016.¹⁶⁷ Enligt uppgifter i DN den 4 januari 2016 ska stadsbyggnads- och kulturborgarrådet Roger Mogert ha involverats i frågan i samband med att man uppmärksammat de otillfredsställande små utemiljöerna för förskolebarn i den framväxande Hagastaden. Lite senare, den 22 februari 2016, konfronteras Roger Mogert åter med samma frågeställning men nu i SvD. Hans attityd andas inte mycket till omprövning – vilket kontrasterar mot de uttalanden som skolborgarrådet Olle Burell ska ha gjort. Det är alltså inte helt enkelt att bilda sig en klar uppfattning om vilken position den styrande majoriteten i Stadshuset intar till frågan om förtätning staden. Under tiden rullar förtätningen på icke desto mindre.

¹⁶⁶ <http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2015/gor-plats-for-barn-och-unga.pdf>

¹⁶⁷ <https://www.svd.se/om/hoptrangda-barn>

Förtättningsproblematiken sträcker sig dock vidare än till bara förskolegårdar. Det gäller för människor rent allmänt att vistelsemiljön blir trängre, grönfattigare, solfattigare, mörkare och fuktigare när byggnaderna står mer tätt och allt högre. Ett sådant aktuellt exempel är det planerade höghuskomplexet vid Mari-eviks udde som, och det förverkligas, kommer att skugga Tantobadet kring kl 17-19.¹⁶⁸ Bostäder med små rum och lågt i tak förstärker bilden av att det finns krafter som driver på för att vi i Sverige och Stockholms stad ska bygga japanskt. Eller – är det så att man inom Stadshusmajoriteten nu är på väg att tänka om när de negativa sidorna av förtättningsstrategin blir allt tydligare?

När nu de negativa sidorna av förtätningen blir allt tydligare, finns det all anledning för oss som socialkonservativa att driva på för att göra en mer generell omvärdering av Stockholms stads byggstrategier.

Socialkonservativa vill fungera som smörjmedlet inom stadsbyggnadspolitiken. Vi anser att i någon mening är det stadsbyggnationen som kommer först här, och transportsystemet och annan infrastruktur har sedan att anpassa sig efter den framväxande samhällskroppen. Rent praktiskt sker stadsplanering i samverkan med transportförsörjande aktörer. Vi medverkar till att sådant samarbete startar på ett så tidigt stadium som möjligt, inbegriper så många aktörer som möjligt och går på djupet så långt som möjligt.

Arkitektur i harmoni med sin omgivning

Stadsplaneringen ska ha som ledmotiv att ny- och ombyggande ska skapa trivsamma miljöer för Stockholms invånare. Större hänsyn ska tas till estetiska principer. Sverigedemokraterna ser det som viktigt att stadens invånare tidigt får vara med och påverka vilka projekt som ska genomföras och vilka som ska avfärdas. Stora projekt som exempelvis Slussen, som i allra högsta grad berör oss stockholmare i vår vardag, ska föregås av folkomröstningar i större utsträckning. Det är betydligt viktigare att vi alla Stockholms invånare får leva i trivsamma miljöer som vi kan identifiera sig med än att diverse arkitekter, konstnärer och politiker får ge utlopp för sina behov och ambitioner.

Det är viktigt att stadsplaneringen vid nybyggnationer tar hänsyn till hur närområdet redan ser ut. Arkitektoniska stilar som inte passar ihop med varandra ska inte blandas i samma område. Vi ser nyttan med nybyggen i stadens ytterområden och närförorter. Stadsbilden i innerstaden ska dock ha ett fokus som ligger på att bevara tilltalande arkitektoniska stilar som den redan präglas av. Ekonomiska resurser ska avsättas för att bevara, restaurera och förfina staden i betydligt högre utsträckning än vad som görs i dagsläget.

Astoriahuset och Stureplan

Under oktober 2015 uppmärksammades i DN av bland andra Viktor Barth-Kron och Anders Sundström att Stockholms stadsbyggnadsnämnd beslutat riva

---

¹⁶⁸ <https://mitti.se/nyheter/lansstyrelsen-domer-ut-tornen-i-marievik/>

flygeln till Astoriahuset från 1870-talet på Nybrogatan.^{169,170} Under sammanträdet den 14 december 2015 tog Stockholms kommunfullmäktige det definitiva beslutet om rivning. Debatten som föregick beslutet kan sammanfattas så här. Försvvararna av rivningen med Stadsbyggnads- och kulturborgarrådet Roger Mogert (S) i spetsen kunde uppfattas som lite gråa i sin attityd medan de som slogs för bevarande med Björn Lundh (L) i spetsen brann i sitt engagemang. Man hävdade att det rent tekniskt skulle vara möjligt att stoppa de sättningarna i Astoriahuset som gör att det sjunker. Det som behövdes var aktivitet från kommunens sida, press på fastighetsägarna med mera. En nykter och mer strukturerad analys av problemställningen fylld med måttlighet i känslor saknades emellertid länge. Mot slutet av debatten beskrevs dessbättre hur det rent tekniskt går till att stoppa att en fastighet sjunker.

Då en fastighet sjunker börjar man typiskt med att förstärka bottenplattan, som i Stockholms innerstad ofta innebär källargolvet. I denna bottenplatta borrar man sedan hål – bra många hål, ett hundra eller fler. En decimeter eller mer i diameter. I vart och ett av dessa hål trycker man sedan ner helgjutna stålrör i meterslånga delar som skruvas ihop med varandra ända tills man når ända ner till berggrunden som finns där nere någonstans- och det kan kanske 20 meter ner eller djupare. Ungefär som när man borrar efter olja. Därefter fäster man fast stålstagen i bottenplattan, och när antalet stag ner till berggrunden är tillräckligt stort blir stödet tillräckligt starkt för att förhindra att fastigheten fortsätter att sjunka. Lätt som en plätt, men mycket kostsam. Här handlar det om miljontals kronor för att rädda en fastighet.

Kostnaden för att rädda ett sjunkande hus är inget som en enskild fastighetsägare kan bära på kommersiella grunder. Här måste samhället i så fall gå in. Då uppstår frågan om vilken betalningsvilja det finns bland befolkningen eller väljarna för en kostsam räddningsaktion. Nationalekonomerna har utvecklat olika enkätmetoder för att åtminstone grovt ringa in denna betalningsvilja – som alltså kan fungera som ett riktmärke för politiska beslut. Betalningsviljan, eller nyttan, ska vägas mot kostnaden.

Dessa våra socialkonservativa kommentarer hoppas vi har kunnat bidra lite till att de framtida diskussionerna tar sin utgångspunkt i en kostnadsnyttoanalys, det vill säga att man först väger nyttor mot kostnader och att sedan sansat gå vidare med diskussion och beslut när den avvägningen är gjord. Först och främst handlar det om att göra vad som kan för att utreda förutsättningarna för att rädda Astoriahuset rivningshotade flygel.

Ett annat exempel på hur en icke-genomtänkt fastighetsplan kan ta sig ut finner vi i förslaget på hur man har tänkt sig att bygga om Sturekvarteret. Här finns det dock tecken på att man både i Stadsbyggnadsnämnden och kanske på andra håll också sakta kommer till insikt om att det ursprungliga förslaget lämnar mycket att önska.¹⁷¹ Ytterligare exempel på förhastade och icke-genomtänkta

¹⁶⁹ <http://www.dn.se/sthlm/viktor-barth-kron-ar-det-urbant-och-miljosmart-att-riva-ett-hus-fran-1870/>

¹⁷⁰ <http://www.dn.se/sthlm/astoriahusets-flygel-ska-rivas/>

¹⁷¹ <https://alltomstockholm.se/stadsliv/article4145809/>

omdaningsförslag av Stockholms stad kan återfinnas i överflöd idag och även i morgon om inte stadsbyggnadspolitiken ges en ny inriktning. Det vill vi socialkonservativa göra.

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads stadsbyggnadsverksamhet

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämsställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

Undersökningar och egen erfarenhet säger oss att kvinnor undviker i högre utsträckning än män att vistas utomhus under sena tider. Parker och svagt upplysta stråk och andra områden undviks också av kvinnor. Socialkonservativa vill se en stad där alla kan vistas överallt under alla tider på dygnet. Som exempel på åtgärder för att uppnå detta vill socialkonservativa se åtgärder som att öka utomhusbelysningen i parker och gator. Byggnader som till exempel parkeringshus som är belägna ovan jord ska ges mer öppen och ljusgenomsläpplig design. Detta är jämställdhetspolitik omsatt i praktiken.

Vi vill lägga om stadsbyggnadspolitiken för Stockholms stad tämligen ingående och omfattande. Omställningar kan kosta pengar i olika sammanhang. Egentligen borde stadsmiljömarodörerna som skulle betala för detta att återställa en vetlig ordning ur sina egna fickor. Nu fungerar saker och ting inte på det sättet, och därför satsar vi 25,0 mnkr extra för ändamålet.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Vidta åtgärder för att minska befolkningsökningen till Stockholms stad.
- Gör det enklare för byggföretag att bygga bostäder på kommunens mark.
- Anlägg nya innerstadsliknande stadsdelar i utkanten av innerstaden.
- Utveckla flera attraktiva innerstadsliknande stadskärnor även utanför innerstaden.
- Stockholms stad ska verka för att bygga fler små och billiga hyresrätter.
- Regelverket ska vara tydligare och handläggningstiden kortare.
- Flytta ut statliga myndigheter till förorten och gör om kontoren till bostäder.
- Bygga ungefär lika många hyresrätter som bostadsrätter.
- Omvandling till bostadsrätter i kommunala bostadsbolag där hyresrätter dominerar.
- Bevara och utveckla de allmännyttiga bostadsbolagen.
- Undvik byggnationer som inte passar in i Stockholms stadsmiljö.
- Eftersträva en traditionell, men samtidigt allsidig stadsbyggnad.
- Exploatera inte våra unika grönområden och vattendrag.
- Satsa på historiskt förankrad stadsbyggnad.
- Värna Stockholms unika siluett och kulturmiljöer.
- Byggnader med starkt symbolvärde av religiös eller annan karaktär som kraftigt avviker ifrån svensk byggnadstradition ska inte få uppföras.
- Kulturminnesvård ska bli en prioriterad kommunal uppgift och budgetpost. Stockholms stad ska växa med årsringar.
- Resursfördelningen ska läggas om så vi får råd att bygga rymliga och ljusa bostäder.
- Nybyggnationer i Stockholm ska vara tilltalande för majoriteten av invånarna.
- Arkitektoniska stilar ska vara synkroniserade med sin omgivning. Riv upp beslutet om att riva Astoriahusets flygel. Gör en samhällsekonomisk analys av Stockholms betalningsvilja för att bevara flygeln. Ta därefter ett nytt beslut i ljuset av de nya fakta som kommit på bordet.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Bygg ut belysningen i park- och gatumiljön.
- Parkeringshus ovan jord ska ges en mer transparent och tryggare design.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Generella omställningsmedel

-25,0 mnkr

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till
Kommunfullmäktige:**

17. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Stadsbyggnadsnämnden** godkänns.

Trafiknämnden

Inget annat område inom Stockholms stad har varit föremål för en sådan tvär omläggning av politiken under den innevarande mandatperioden jämfört med de föregående som den som Trafiknämnden ansvarar för. Det är ingen överdrift att påstå att trafikpolitiken inom Staden har genomgått en mindre revolution under de senaste åren.

Socialkonservativa ser som en av sina allra viktigaste uppgifter för sin verksamhet inom Stockholms stad för innevarande år 2017, för nästa år 2018 samt för nästa och kommande mandatperioder att ändra på detta, och åstadkomma en ännu kraftigare revolution – men med en annan inriktning.

Nämndens uppgifter

Nämnden är huvudman för allmänna platser och väghållare enligt väglagen. Nämndens ansvar omfattar bland annat skötsel av stads- och gatumiljön och vissa parker – nämligen Kungsträdgården, Berzeeli park, Norra Bantorget, Strömparterren, Årstafältet och Järva friområde, investeringar i gator och vägar och vissa parker enligt ovan, samordning och utveckling av stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet, skötseln av Stadens samtliga träd på gatumark, markupplåtelse, utveckling av Stadens torg, med undantag för saluhallstorg (vilka ligger inom Fastighetsnämndens ansvarsområde), strategisk trafikplanering i Staden, utveckling av trafiksäkerheten samt trafik- och parkeringsövervakning.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa inom Stockholms stad har som närmaste politiska målsättning att ta fram, utveckla och presentera breda politiska program inom alla relevanta område utformade så att väljarna ger socialkonservativa partirepresentanter förtroende att i ökat antal ta plats i Stadshuset i Stockholms Stad efter 2018 års val. Som ett inledande steg i denna process har förliggande budgetförslag tagits fram.

Socialkonservativa inom Stockholms Stad har kommit längst i politikutveckling på området som handlar om trafik och transportinfrastruktur. I detta jämförelsevis omfattande och ingående kapitel presenteras därför i någon detalj socialkonservativas grundläggande ståndpunkter inom Trafik och Transportinfrastruktur samt också konkreta politiska förslag för Stockholms stad inför mandatperioden 2018-2022, och även, förvisso mindre konkret men mer principiella och visionära tankar, för de närmaste följande åren samt decennierna därefter.

Vi säger nej till ohämmad befolkningstillväxt i Stockholms stad

Socialkonservativas grundläggande hållning är att det inte finns något som helst egenvärde i den tillväxtpolitik för Stockholms invånarantal som nuvarande styre i Stadshuset förespråkar och arbetar för. Vi ser inget egenvärde i att pressa in så många människor som möjligt på den trots allt begränsade yta vilken utgör

Stockholms stad. Socialkonservativa ställer sig inte principiellt avvisande till att driftiga och duktiga människor söker sig till vårt lands huvudstad, men den massinflyttning till Stockholms stad – och län – som för närvarande pågår behöver politiken förhålla sig till utifrån ett förutsättningslöst perspektiv.

Följande är översiktliga befolkningsfakta för år 2016 avrundade till närmast jämt 1 000-tal:

	Befolkning		Ökning därav			
	År 2016		Födelse- överskott		Inflyttning från	
	1 jan	31 dec			Sverige	Utlandet
Stockholms Stad	924	936	+ 12	+ 7	- 3	+ 9
Stockholms Län	2 231	2 269	+ 38	+ 14	+ 3	+ 21

Befolkningsutvecklingen i Stockholms stad, och även för länet, för år 2016 är lite atypisk på så sätt att inflyttningen från övriga Sverige är betydligt mindre än vad den varit under senare år – för Stockholms stad har den till och med varit negativ, det vill säga en nettoutflyttning. Totalt sett gäller för både Stockholms stad och Stockholms län att befolkningsökningen är huvudsakligen ett resultat av inflyttning framför allt från utlandet. Detta är en utveckling som i stor utsträckning är bestämd på riksnivå, men nuvarande partier i Stadshus och övrigt etablissemang väljer att inte protestera utan snarare att applådera. Man försöker istället föra en ackommoderande politik – något som man inte lyckas med. Man hinner helt enkelt inte med att bygga ut transportinfrastrukturen och bostadsbeståndet. På vilket sätt leder den nu pågående utvecklingen till minskad trängseln i väg- och spårtrafik när vi ständigt får fler bilister och fler trafikanter i Stockholms transportsystem? På vilket sätt underlättas det för unga vuxna som redan idag har svårt att hitta sin första egna bostad i Stockholms stad att spä på efterfrågan än mer? Med vissa undantag har arbetsmarknaden i Stockholms stad har klarat sig lite bättre än den i riket i stort, men det är ändå motiverat att fråga sig vad det betyder för arbetssökande stockholmare att arbetskraft flyttar till Stockholm? Det faller på socialkonservativa att ställa dessa och andra kritiska frågor.

Vi menar att det nu är dags bromsa upp den nuvarande inflyttningsspolitiken. och stället tänka på hur denna slår mot befintlig transportinfrastruktur, och bostadsmarknad. Socialkonservativa i Stockholm i allmänhet och vi själva i synnerhetsatsa på att bygga ikapp staden för att den bättre ska motsvara dess folkmängd.

Bejaka ökad rörlighet

Människor har i alla tider förflyttat sig. Skillnaden mellan idag och igår är huvudsakligen att vi nu rör oss över större avstånd jämfört med förr medan tiden vi lägger på att transportera oss legat i princip konstant över århundradens lopp. Denna ökande rörlighetspotential för såväl person- som godstransporter har visat sig vara av avgörande betydelse både för människors ökade välbefinnande och för samhällets ekonomiska tillväxt. Detta är en ständigt pågående utveckling som socialkonservativa bejakar. Politiken ska verka för att underlätta människors och gods rörlighet.

Förr förflyttade vi människor oss oftast kortare sträckor, och vi var också färre till antalet. De transportmedel vi använde oss av var i större utsträckning individuella. Socialkonservativa lägger inte något egenvärde i att en viss transport företas med något visst färdmedel. Dock är vi idag fler till antalet, och i en stad av Stockholms storlek är det i princip omöjligt att vi alla skulle kunna transportera oss med individuella färdmedel.

Utgångspunkten för transportsystemet i en modern storstad behöver vara ett gemensamt utformat system där vi i så hög utsträckning som överhuvudtaget är möjligt förflyttar oss gemensamt. I transportpolitiken står politiken alltså huvudsakligen inför en avvägning där privatbilism står på den ena sidan och kollektivtrafiken på den andra. Politiken förfogar över kraftfulla medel för att styra bland annat trafikströmmarna i önskad riktning.

Ekonomiska incitament hellre än regleringar

Politiken förfogar över ett stort antal styrmedel som kan delas in i två huvudgrupper: nämligen ekonomiska incitament respektive administrativa regleringar.

En styrka med regleringar är den i allmänhet höga grad av måluppfyllelse som normalt följer en reglering givet att den kombineras med tillräcklig övervakning och preventiv påföljd vid överträdelse. En nackdel med regleringar är dessas trubbighet. Många gånger är inte det mest ändamålsenliga att helt stoppa en viss verksamhet, vilket blir resultatet om regleringen ges karaktären av förbud, utan istället att reducera den till en viss nivå. Detta kan ofta uppnås med hjälp av ekonomiska incitament. Svårigheten kan bestå i att finna rätt nivå på till exempel avgiften eller skatten. Ibland kan man bli tvungen att pröva sig fram lite.

Socialkonservativa menar rent allmänt att ekonomiska incitament ska vara förstahandsvalet när transportpolitiska styrmedel utformas. Endast i situationer där regleringar visar sig vara överlägsna ska sådana väljas.

Samhällsekonomi som ledstjärna

Varje stockholmare betalar i genomsnitt uppemot 1 500 kr per år för trafik och infrastruktur via kommunalskatten, och omkring det dubbla beloppet via landstingsskatten. För en familj med två inkomstagare handlar det alltså om 10 000 kr eller mer per år som dras in över skattsedeln.

Socialkonservativa anser att man inom politiken har ett tungt ansvar för att de ekonomiska resurser som man förfogar över bland annat genom beskattning används på sådant sätt att de kommer invånarna tillgodo på allra bästa sätt. Inte minst inom transportpolitiken kan den samhällsekonomiska kalkylen utgöra en viktig del av beslutsunderlaget. Inom en sådan kalkyl sammanställs de kostnader och nyttor som man förmår att sätta siffror på. Utifrån kalkylen och annat beslutsunderlag gör man sedan inom politiken den samlade samhällsekonomiska bedömningen. Socialkonservativa menar att transportpolitiken i Stockholms stad ska ha sin grund i samhällsekonomiska överväganden.

Samverkan

Socialkonservativa är övertygade om att den bästa samhällsutvecklingen åstadkoms genom att så många människor som möjligt samarbetar tillsammans för att uppnå gemensamma mål. Detta i motsats till kommunistiska och socialistiska ideologier där en bärande tanke är att konflikt, kamp och hat mellan ekonomiskt olika grupper i samhället är den kraft som driver utvecklingen framåt. Också i motsats till fascistiska läror som mycket går ut på att den starke ska trycka ned den svage. Socialkonservativa ställer sig generellt helt avvisande till konflikttänkande oavsett vilka grupper – etniska, religiösa, könsrelaterade med flera – som är menade att konfrontera varandra.

Socialkonservativas synsätt kommer i sammanhang som detta till uttryck på så sätt att vi vill öka, utveckla och fördjupa samarbetet mellan alla de aktörer som är involverade i frågor som rör, bland annat, trafik och transportinfrastruktur i Stockholms stad. Detta gäller aktörer på alla nivåer – från Trafikverket över Länsstyrelsen ner till enskilda stadsdelsförvaltningar. Socialkonservativa lyssnar mer än gärna till aktörer också utanför förvaltningssfären såsom till exempel företrädare miljörelser och motororganisationer.

Socialkonservativa i Stockholm ser också ett behov av vidga samarbetet över administrativa gränser. Detta är inte minst angeläget inom Mälardalsregionen där bland annat den ökande arbetspendlingen över länsgränserna är omfattade. Inte bara för att vi är övertygade om att besluten genom ett sådant fördjupat samarbete blir mer genomtänkta och bättre.

Planerings- och beredningsprocessen inför beslut underlättas och förenklas om alla aktörer och utgångspunkter är väl definierade från början. Så upptäcktes redan för många år sedan att den planeringen av väginvesteringar som man företog inom dåvarande Vägverkets sju regioner (som Vägverket var indelat i) fungerade märkbart bättre där regionen geografiskt sammanföll med ett och samma län. Detta gällde för Stockholms län (Vägverkets Region Stockholm), Västra Götaland (Vägverkets Region Väst) och Skånes län (Vägverkets Region Skåne). I Vägverkets övriga fyra regioner hade man flera län – och därmed länsstyrelser – som samarbetspartner. Där fungerade planering med mera mindre tillfredsställande. Till en del tycks detta ha berott på otillräcklig samordning. Vi agerar så att samordning mellan kommuner, län och andra aktörer underlättas.

Förtätning respektive så kallad Urban Sprawl

Ett samhälle kan byggas tätt och kompakt med fördelen att transportbehovet minimeras. Den stora nackdelen blir att parker, grönområden och andra lufthål för invånarna också minimeras. Motsatt kan man bygga ut en stad med låga och glesa byggnader och bostäder, så kallad Urban Sprawl. Detta ger invånarna luft och ljus, men också större transportavstånd. I någon mening är det stadsbyggnaden som går före här, och transportsystemet har sedan att anpassa sig efter den rådande samhällsstrukturen. Rent praktiskt sker stadsplanering i samverkan med transportförsörjande aktörer. Socialkonservativa vill medverka till att allt sådant samarbete startar på ett så tidigt stadium som möjligt, inbegriper så många aktörer som möjligt och går på djupet så långt som möjligt.

Många städer byggs upp med så kallade årsringar, det vill säga att nybyggnation sker vid den befintliga stadens gränser. Så byggdes också huvudsakligen Stockholm upp fram till 1950-talet. I samband med att tunnelbanan introduceras övergick man mer till att satsa på att bygga satellitområden en ganska god bit utanför stenstaden, men som likväl ansågs ligga inom tunnelbanans räckvidd för dagspendling. Uppifrån ser därför Stockholm med omnejd ut som en skärgård utan vatten där de olika satellitförstäderna motsvarar skärgårdens öar.

Stenstaden är alltså tät medan geografin utanför till stora delar består av obebyggda ytor. Socialkonservativa allmänna inställning är att man ska vara restriktiv med nybyggnation inom stenstadens gränser, och istället när nybyggnation är nödvändig utnyttja de betydande och tillgängliga ytorna utanför i större utsträckning jämfört med vad som sker idag. Detta är en stadsbyggnad som leder till ökade transportavstånd jämfört med vad som blir fallet med en tät stadsbyggnad. Vi är emellertid övertygad om att det är ett pris som stockholmarna är villiga att betala för att få en behaglig stadsmiljö med livskvalitet.

Geografisk balans i transportsystemet

Politiken har att avgöra den geografiska resursmässiga fördelningen av drift och satsningar inom transportsystemet. Denna fördelning kan göras utifrån olika kriterier – det kan mycket väl tänkas att olika, men lika samhällsekonomiskt motiverade, lösningar uppnås utifrån olika kriterier. Man kan tänka sig att man låter de politiska besluten styras av skattekraft, det vill säga att medel återförs i proportion till invånarna i de områden där medlen har uppburits. En annan fördelningsnyckel är att låta behoven styra politiken, det vill säga att medel styrs mot områden där till exempel trafikträngseln är som störst. Ytterligare ett kriterium kan vara att rikta resurser mot områden som av andra skäl kan anses behöva extra satsning. Ett sådant exempel kan vara områden där arbetslösheten är jämförelsevis hög. Märkbart förbättrade kommunikationsmöjligheter kan bland annat förväntas underlätta näringslivetableringar i området i fråga. Ytterligare faktorer som kan vara styrande för omfattning och karaktär på trafik- och transportinfrastruktursatsningar inom olika områden i Stockholms stad kan vara befolkningsprognoser och ålderssammansättning. Man kan också överväga att göra avsteg från enhetstaxan för kollektivtrafiken så att vissa områden gynnas.

Vår politik är inriktad på att finna en väl avvägd balans i geografin i transportsystemet där så få invånare som möjligt känner sig så lite förfördelade som möjligt. Fler hänsynstaganden behöver göras vid utformande av transportpolitiken.

Förbättrad trafiksäkerhet

Socialkonservativa önskar ett transportsystem där ingen förolyckas eller skadas allvarligt. Samtidigt förstår vi att det inte är realistiskt att förvänta sig att detta mål ska kunna uppnå inom de närmsta decennierna. Dessutom kommer arbetet för förbättrad trafiksäkerhet många gånger i konflikt med andra trafikpolitiska mål, och då inte minst med målet om ökad framkomlighet – det vill säga att resenären ska kunna färdas från start- till destinationspunkt med så lite tidsåtgång och restidsosäkerhet som möjligt.

Mycket av trafiksäkerhetsarbetet i Sverige under senare har fokuserat mot att åstadkomma sänkta hastigheter. Man har visat på att lägre hastigheter i trafiken leder till färre och mindre allvarliga olyckor. Detta är inte att förvåna. Gör man tankeexperimentet att högsta tillåtna hastighet med bil, buss och lastbil sätts till 10 km/h utom på motorvägar där 20 km/h tillåts förstår man att ytterst få, om ens någon, då skulle förolyckas i trafiken. Man förstår också att orsaken till att inte hastigheterna inte är satta till dessa gränser är att Sveriges ekonomi mer eller skulle stanna. Samma princip gäller även när hastigheten för trafikflödet på en väg med olika åtgärder sänks med, säg, några km/h. Sveriges ekonomi stannar definitivt inte, men lika definitivt är det att ekonomin bromsas upp i proportion till storlek på hastighetssänkningen.

Beräkningar på nationell nivå har visat att allmänna hastighetssänkningar inte är lönsamma enligt den samhällsekonomiska kalkylen. Däremot kan det vara motiverat att arbeta för en sänkt hastighet på vissa vägavsnitt. På samma sätt kan det vara samhällsekonomiskt lönsamt att höja hastigheten på andra. Nationellt har vi sett vissa tendenser åt det hållet även om den samlade bilden är sänkta hastigheter.

Socialkonservativa menar att man av olika skäl under de senaste åren har fokuserat alltför mycket och ensidigt på nyttosidan i bland annat Stadens arbete med sänka hastigheterna i vägtransportsystemet, och i alltför liten grad beaktat kostnadssidan. Socialkonservativa vill verka för en samhällsekonomiskt motiverade åtgärder för att förbättra och öka säkerheten inom Stockholms stads transportsystem. Vi själva har förmånen av att som enskilda ledamöter i fullmäktige att förutsättningslöst kunna göra samhällsekonomiska kalkyler och bedömningar och andra avvägningar inom trafiksäkerheten utan att vi är uppbounden av varken prestige, dogmatism eller av omotiverat hänsynstagande till olika aktörer inom området.

Ökad tillgänglighet för funktionsnedsatta

Socialkonservativa vill öka tillgängligheten till transportsystemet för funktionsnedsatta så långt som detta är samhällsekonomiskt motiverat. Vi vet att det är resurskrävande att till exempel utrusta tunnelbanestationer med hissar som är anpassade för funktionsnedsatta. Det är emellertid min övertygelse att sådana satsningar har betydande poster på nyttosidan. Bland annat leder en ökad egen tillgänglighet till transportsystemet för funktionsnedsatta till ett minskat tryck på färdtjänsten, vilken är ett rätt personal- och därmed kostnadskrävande transportmedel. Detta är exempel på nyttoposter som vi tar med i den samhällsekonomiska kalkylen. Fler finns – så kommer ett resultat bli ett förbättrat psykosocialt välbefinnande bland funktionsnedsatta samt bland dessa vänner och anhöriga. Samarbetet med landstinget inom kollektivtrafikfrågor är idag gott. Med min politik blir den ännu bättre.

Socialkonservativa gör ständigt breda internationella utblickar för att lära sig mer inom detta område. Bland annat vill vi peka på att det offentliga stadsbussystemet i många av USA:s delstater, till exempel New York och Hawaii, är väl utformat för att rullstolar ska kunna köras ombord på bussarna. När väl bussfö-

rare och framför allt den rullstolsbundne har förvärvat lite vana fås en rullstol ombord på en buss med en smidighet och en hastighet så snabb att någon som inte sett det med egna ögon rimligtvis inte ens tillnärmelsevis kan föreställa sig det. Vi är övertygade om att med ökad öppenhet här finns stora samhällsekonomiska vinster att göra. Med en väl avvägd politik kan dessa komma såväl funktionsnedsatta som övriga invånare till del.

För ett jämlikt och jämställt transportsystem

Jämlikhet och likabehandling är en grundbult i socialkonservativt tänkande. Traditionellt har strävan efter ett jämställt transportsystem i huvudsak handlat om att transportsystemet ska utformas så att det främjar jämställdhet mellan könen. Man vet att män i större utsträckning färdas med privat bil, och att kvinnor i större utsträckning använder sig av kollektivtrafik. Konkret har därför arbete för ett jämställt transportsystem typiskt inneburit att satsningar på kollektivtrafik prioriterats upp samtidigt som satsningar till förmån för privatbilism på väg prioriterats ner.

Socialkonservativa anlägger ett bredare, för att inte säga ett mer modernt, perspektiv på begreppet *Ett jämlikt transportsystem*. Vi anser att jämställdhet ska löpa tillsammans med jämlikhet och att det ska råda mellan samtliga invånare. Socialkonservativa vill arbeta för ett transportsystem så utformat och fungerande på ett sådant sätt att ingen känner att någon annan är mer gynnad än en själv – och detta helt oaktat om det handlar kön, ålder, sexuell läggning, etnisk eller religiös tillhörighet, fysisk funktionalitet, position på arbetsmarknaden, position i samhället eller andra individuella- eller gruppstillhörighetsegenskaper.

Naturresurshushållning, miljö och klimat

Socialkonservativa ser behovet av att hushålla med de resurser jorden och naturen ger oss. Redan idag hör Sverige till de främsta föregångsländerna när det gäller att omsätta denna insikt i praktisk handling. Vi bejakar själva de ansträngningar som görs, och arbetar för att vara med och driva denna utveckling vidare. Hela verksamheten bör genomsyras av ett naturresurshållande synsätt. Detta omfattar allt från att redan i upphandlingar särskilt uppmärksamma produkter som har en hög återvinningsgrad till själva utformningen och inriktningen av hela projekt där man från början ställer sig frågan om projektet kan designas på ett annat mindre resurskrävande sätt eller om rent av hela projektet kan ifrågasättas.

Socialkonservativa inser att miljön är den plats där vi lever våra liv. En god och så ren miljö som möjligt har därför en avgörande betydelse för vårt välbefinnande och vår livskvalitet. Vi vill därför att transportsystemet ska utformas och drivas på ett så miljövänligt sätt som möjligt. Socialkonservativa förstår att detta kommer att kosta pengar, och vi är beredda att låta det kosta pengar.

Klimatfrågan handlar till sin huvudsak om att minska på utsläpp av växthusgaser – i första hand koldioxid. Åtgärder som minskar sådana utsläpp kostar pengar. En viss reducering av koldioxidutsläpp kostar dessutom mer att genomföra

inom Stockholms transportsystem jämfört med vad det kostar i till exempel Kina och Indien. Avgörande för utvecklingen på det här området är vidare vad som händer med växthusgasutsläppen i länder som just dessa. Detta är utgångspunkter som vi tar med i våra bedömningar om man ska stödja eller förespråka någon viss koldioxidminskande åtgärd inom Stockholms stads transportsystem.

Främja nya IT-lösningar

Socialkonservativa är övertygade om att samhällets framsteg i stor utsträckning möjliggörs genom tekniska landvinningar. Detta gäller inte minst inom transportsektorn. I själva verket är Intelligent Transport Systems ITS ett internationellt väl etablerat begrepp inom vars ram framför allt nya IT-applikationer ryms. År 2009 hölls ITS:s Världskongress i Stockholm. Vi inser att tekniken behöver utvecklas på ett sätt som är förenligt med respekt för enskilda individers integritet. Givet detta är vi övertygade om att vi i princip bara har att vinna på en ökad öppenhet gentemot den tekniska utvecklingen.

Som exempel på nya IT-lösningar inom Stockholms kollektivtrafik kan nämnas försöken med automatiskt framförda tåg på tunnelbanans gröna linje. Inom ett par år är det meningen att röda linjen ska utrustas med ett nytt signalsystem och nya fordon. Dessa ska föras fram utan förare. Detta innebär inte med nödvändighet att tågen ska vara obemannade, men tekniken har nu kommit så långt att man kan konstruera tåg med automatisk drift som bland annat förs fram mindre ryckigt jämfört med tåg som körs av förare.

I samband med byggandet av nya stationer för Citybanan – den underjordiska tunnel för pendeltåg för pendeltåg som ska gå under Stockholms innerstad – har man kombinerat elektroniska skyltar med ökat utrop i högtalare. Detta som en service framför allt för dem som har nedsatt syn. Vidare tycks handikapporganisationer ha varit med i arbetet med utformningen av stationer i en omfattning som vi inte har sett hittills inom Stockholms kollektivtrafik.

Vi ser positivt på denna utveckling, det vill säga samhällets framsteg med hjälp av teknisk utveckling och genom samverkan med olika aktörer. Därför arbetar vi för att vi ska få se mer av sådant i utveckling av Stockholms transportsystem.

Huvudmannaskap, finansiering och stärkt medarbetarskap

Huvudmannaskapet för kollektivtrafiken ligger på landstinget. Samtidigt är kollektivtrafiken en integrerad del av transportsystemet i Stockholms stad. Det går därför inte gå förbi en djuplodande diskussion av kollektivtrafikens alla beståndsdelar i en ett dokument som handlar om trafiken i Staden. Dessutom är numera samarbetet mellan Stockholms stad och landstinget så pass gott och omfattande att en sådan diskussion ter sig naturlig här.

Sveriges socialkonservativa partier ser till den långsiktiga samhällsekonomiska lönsamheten i olika verksamheter och projekt hellre än till kortsiktiga ekonomiska vinster. Detta är också vår utgångspunkt – inom trafikpolitiken som även rent allmänt.

Socialkonservativa anser att det huvudsakliga ansvaret för trafikförsörjning och transport-infrastruktur ska åligga det offentliga. Denna policy innebär dock inte per automatik att det offentliga inte kan vara öppet för att driften, eller delar av driften, upphandlas från privata aktörer. På senare år har det förekommit allt oftare att investeringar i transportinfrastruktur förverkligats genom så kallad Offentlig-Privat-Samverkan OPS (Public-Private-Partnership PPP på engelska). Utfallet har inte alla gånger blivit det förväntade. Ett exempel som dragit till sig uppmärksamhet under de senaste åren är Arlanda Express som är en direktlinje med snabbtåg mellan Arlanda flygplats och Stockholm city. En privat aktör svarar för driften, och mycket talar för att priset på biljetter ligger på en märkbart högre nivå jämfört med vad som kan bedömas vara det mest lämpliga sett utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Socialkonservativa utesluter inte att framtida OPS-aktiviteter kommer stånd i Stockholms stad. Dock anser vi att de rätta lärdomarna ska dras från det som varit, och att eventuella nya överenskommelser inom OPS behöver genomgå noggrann granskning, inte minst av folkvalda representanter innan avtal sluts.

Olika infallsvinklar på den geografiska fördelningen av tillgängliga resurser har belysts i ett avsnitt ovan. Motsvarande resursfördelningsfråga föreligger även på nationell nivå. Mycket av de satsningar på transportinfrastruktur som företas inom Stockholms stad finansieras på nationell nivå, bland annat genom Trafikverket. En återkommande fråga är hur stor andel av rikstotalen som det är rimligt ska tillfalla Stockholm. Som framgått ovan kan detta betraktas utifrån olika kriterier. Socialkonservativas uppfattning är att Stockholm under senare tid fått en tilldelning som är mindre än vad som kan beskrivas som motiverat.

Den allmänna uppfattningen är att Stockholm är tillväxtmotor för hela riket. Att Stockholms transportinfrastruktur fungerar tillfredsställande är därmed en nationell angelägenhet. Därav följer enligt min mening att staten framöver bör ta ett ökat finansieringsansvar för satsningar på transportinfrastruktur i Stockholm. Vi är samtidigt öppna för att kommuner och landsting i ökad utsträckning eventuellt kan vara med och medfinansiera vissa viktiga satsningar för att påskynda processen. Vi ser positivt på att stat, landsting och kommuner samarbetar om nyinvesteringar inom transportsystemet i Stockholm.

Socialkonservativa menar att ingen verksamhet blir bättre än vad medarbetarna gör den till. De som arbetar inom Stockholms stads transportsystem har därför en avgörande betydelse för hur detta fungerar. Vi vill att man från politiskt håll ska skapa de bästa förutsättningarna för att medarbetarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på allra bästa sätt. Varje medarbetare utvecklar under sitt aktiva arbetsliv en unik kompetens. Denna ska uppmuntras, vårdas och premieras.

Såväl daglig drift som planering och beslut av investeringar har mycket att vinna på att ta del av medarbetares erfarenheter på alla nivåer inom verksamheten. Socialkonservativa vill kanalisera den potential som medarbetarna besitter in i transportsystemet. Verksamheten ska i största möjliga utsträckning utformas och drivas med utgångspunkt i medarbetarnas behov och önskemål. På detta sätt kan en växelverkan skapas. En högre tillfredsställelse bland medarbetarna

leder till att man utför arbetet bättre vilket i sin tur ger nöjda resenärer – gående, cyklisterna, kollektivtrafikresenärer, bilister – i transportsystemet vilket i sin tur leder till att arbetsbelastningen lättar vilket ger medarbetarna mer kraft till att utföra ett bättre och vidgat arbete och så vidare.

Vi är helt övertygade om att en framgångsrik trafik- och transportinfrastrukturpolitik tar sin början i en genomtänkt och ansvarsfull medarbetarpolitik. Det ska vara attraktivt att arbeta med och inom Stockholms stads transportsystem.

Transportsystemet

Socialkonservativa ser transportsystemet just som ett system. Därför anser vi att det mest ändamålsenliga är att ta ett så brett helhetsgrepp över transportpolitiken som möjligt. Både på så sätt att så många färdmedel som möjligt och så många aktörer som det är praktiskt möjligt inkluderas i framtagande av underlag och i beslutprocessen. Detta är särskilt påkallat i ett så komplext transportsystem som det i Stockholms stad. I Staden finns individuell trafik och kollektivtrafik. Vi har trafik på, framför allt, väg och spår. Vi har privata och offentliga aktörer. Inom den offentliga sektorn har vi aktörer verkar på såväl kommunal-, läns- som nationell nivå. Vi har ett transportsystem som sträcker långt in i geografiskt angränsande administrativa områden. Allt detta visar på behovet av omfattande samarbete och god framförhållning.

Socialkonservativas politik bygger generellt på samarbete mellan enskilda både individer och formellt organiserade aktörer. I mitt arbete med att bygga och utveckla Stockholms stads transportsystem för framtiden kommer denna min i grunden socialkonservativa strävan efter samarbete och helhetssyn att genomsyra politiken. Vi socialkonservativa är övertygade om detta är den mest fruktbara vägen att gå. Med en sådan politik är vi trygga i förvisningen om att vi står väl rustade att möta de utmaningar som Stockholmstrafiken kommer att ställa oss inför under kommande år.

Socialkonservativa utformar transportsystemet omsorgsfullt utifrån ett grundantagande om att trafikanten står i centrum. I största möjliga utsträckning ska transportsystemet förvaltas så att hänsyn tas till alla trafikanters behov. Socialkonservativ trafikpolitik genomsyras av en grundläggande idé om att hänsynstagande och flexibilitet i verksamheten leder till ett harmoniskt transportsystem som fungerar till alla invånarens gagn och förtjänst.

Idag hörs röster inom Stockholms stad som argumenterar för åtgärder som skulle göra det mer eller omöjligt att använda bilen för resor i Stockholm, och på så sätt tvinga bilisten att bli kollektivtrafikant. Socialkonservativa vill istället satsa på att smidiga kommunikationer så att resenärer frivilligt väljer att ta bussen eller tåget. Socialkonservativas ambitionsnivå för Stockholms stad ligger emellertid högre än så – när man behöver ta bilen ska man kunna göra det utan att fastna i timslånga bilköer. Vår vision för Stockholms stads transportsystem är att man i normalfallet frivilligt väljer att åka kollektivt på grund av att detta ska framstå som ett attraktivt färdalternativ – såväl tidsmässigt som kostnads- mässigt.

Prissättning

Den stora mängden trafikarbete i Stockholms stads transportsystem genereras av bilism och kollektivtrafik. En viktig bestämningsfaktor för storleken på dessas respektive trafikströmmar är kostnaden för att föra fram och parkera en bil och priset för att resa med kollektivtrafiken. All empirisk evidens visar oss återkommande att det förhåller sig på det sättet. Införandet av trängselskatt i Stockholm, först med försöket år 2006 och sedan permanent från och med augusti år 2007, har tydligt visat vilket kraftfullt styrmedel ekonomiska incitament faktiskt är. Omkring var femte personbilspassage har försvunnit från betal/innerstadssnittet efter det att trängselskatten infördes. Höjningen av SL:s taxor hösten 2011 ledde fram till sommaren 2012 i en märkbar uppbromsning av resandeökningen inom kollektivtrafiken. Detsamma har gällt även för de höjningar som företagit under senare år.

Det täta samspelet mellan volymerna bilism och resande med kollektivtrafik tydliggörs även empiriskt också på så sätt att den ena typiskt ökar när den andra minskar. Vidare är det inte bara nivån på kostnadsbelastningen som har betydelse för trafikvolymerna. Utformningen av till exempel SL:s taxesystem inom en viss total uttagsvolym har visat sig spela stor roll för trafikströmmarna. Den 1 maj 2006, mitt under trängselskattförsöket, införde SL enhetstaxa. Denna innebar att en lösbiljett, vars pris höjdes, gällde för resa inom hela SL:s trafikområde – det vill säga i princip hela Stockholms län. Det blev dyrare att resa inom vad som tidigare var en zon, men billigare att resa över vad som tidigare varit zongränser. Priset för att resa från länets ytterområden in till Stockholms innerstad med lösbiljett halverades. Resultatet blev en omedelbar och betydande minskning av inpendlingen med bil till Stockholms innerstad, och en motsvarande ökning av inpendlingen med kollektivtrafik. Enhetstaxan avskaffades av den tillträdande alliansmajoritet efter valet 2006, men sedan januari i år 2017 har vi återigen enhetstaxa inom länets kollektivtrafik. Dock är det idag aningens tidigt att dra slutsatser av effekterna då relevant och aktuell statistik ännu inte offentliggjorts. Dessutom kompliceras analysen av att trängselskatterna höjdes och utökades i januari 2016, vilket gör det svårare att göra jämförelser och därmed att dra säkra slutsatser.

Socialkonservativa inser och erkänner likväl prissättningens betydelse för trafikströmmarna i Stockholm. För privatbilism är de relevanta kostnaderna i detta sammanhang kostnaderna och dessas struktur för att föra fram fordonet samt för parkering. Inom kollektivtrafiken är det nivå och struktur för SL:s taxesystem som är de huvudsakliga bestämningsfaktorerna. Socialkonservativa vill i första hand använda ekonomiska incitament i en lämplig mix för styra trafikströmmarna i Stockholms stad transportsystem i önskad riktning.

Vi tror inte att nolltaxa inom kollektivtrafiken är ett effektivt sätt att använda tillgängliga resurser. Istället är vi övertygade om att det är viktigt att alla som utnyttjar kollektivtrafik betalar för sin resa. Kollektivtransportsystemet ska utformas på ett sådant sätt att antalet individer som lyckas ”planka” minimeras.

Vad som sagt ovan gäller i stort sett för de ekonomiska incitament som Staden äger rådighet över, och då kanske framför allt kostnader för att parkera sin bil.

Parkeringsavgifter är en pålaga på bilägande som påverkar bilnehavets grad av attraktivitet i förhållande till andra sätt att färdas, till exempel med kollektivtrafik, men också med cykel eller per gång. Avgifter för parkering är ett kraftfullt styrmedel.

Vägtrafik

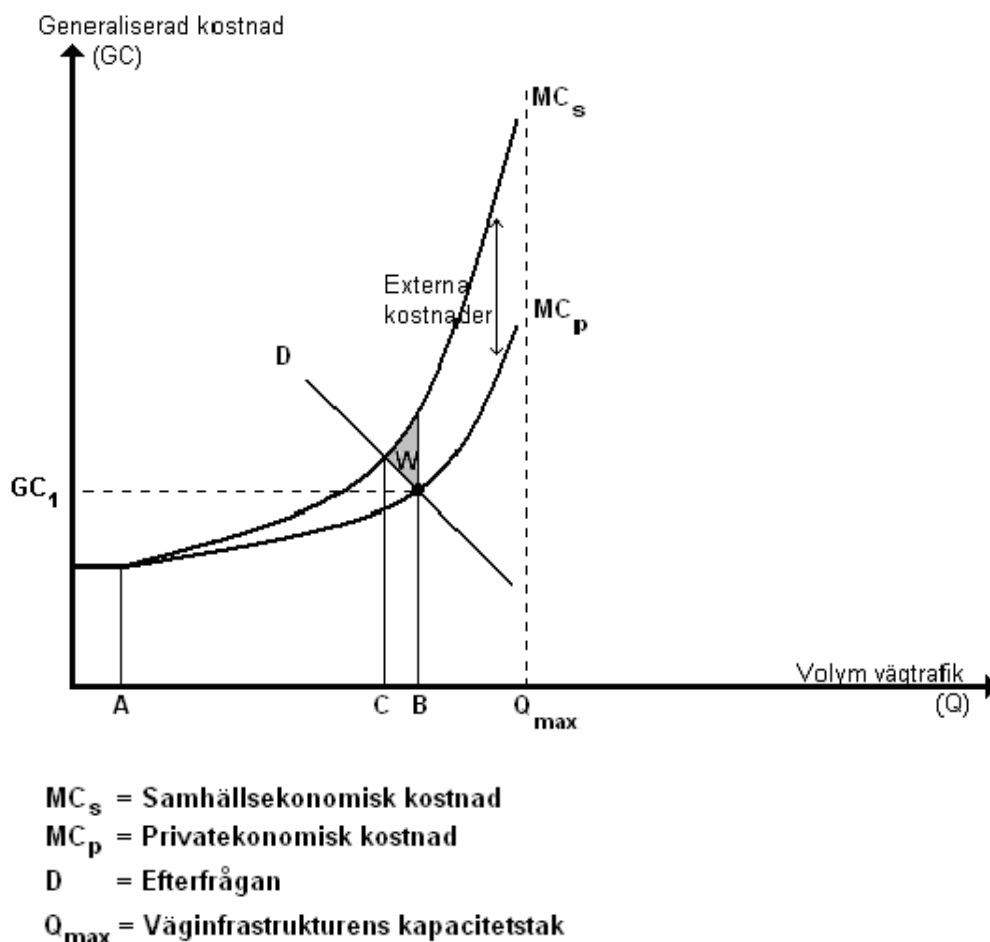
Socialkonservativa ser vägarna som ryggraden i Stockholms transportsystem för privat trafik. Vägtrafiken i Stockholm lider emellertid svårt av trängsel. Färsta studier visar att Stockholms stad befinner sig i bottenkicket bland större städer i Europa vad gäller framkomlighet. Det rullar långsamt på gator och vägar i Stockholms stad. Det tar lång tid för vägtrafikanterna, vilka i huvudsak består av privatbilister och näringslivets transporter, att komma fram till sina destinationer. Frågan är vad man bör göra åt situationen. Väginfrastrukturen behöver byggas ut, men man kan inte bygga bort trängsel i storstadens vägtrafiksystem. Dock är det så att vägbyggen nygenererar mer trafik, och kan under vissa stilerade förutsättningar till och med ge upphov till ökad trängsel i vägtrafiksystemet. Detta förs ofta fram i debatten, men mekanismerna bakom tycks vara mindre förstådda. Ett illustrationsexempel kan kasta lite ljus över hur det fungerar.

Typiskt har särskilt de stora städerna i världen sedan flera decennier tillbaka fått en större trafikvolym än vad transportsystemen förmår att hantera på ett tillfredsställande sätt. Det är påfallande tydligt för systemet för vägtransporter. Resultatet har blivit en större trafikvolym i sig, men därtill kommer att den större volymen trafik typiskt resulterar i ökad köbildning och tomgångskörning. Den försämrade framkomligheten ger upphov till högst betydande tids- och kostnadsförluster för såväl enskilda trafikanter som för transporter av gods. I Sverige har trafikträngseln varit mest tydlig i Stockholm, men även i flera andra av våra största städer är problemen påtagliga.

En ytterligare bidragande orsak till att just trängsel i vägtransportssystemet ger upphov till så stora konsekvenser är att kostnaden för trängsel som regel ökar mer än proportionellt med trafikvolymen – i alla fall vid tillräckligt höga volymer. I vägtransportssystemet ger ett ytterligare fordon på vägen redan vid relativt begränsade trafikvolymer upphov till längre restid för alla andra fordon i systemet genom att dessas framkomlighet försämras. Även om effekten för vart och ett av de drabbade fordonen är ganska liten så blir ändå ofta den sammanlagda effekten för hela systemet betydande. Vid högre trafikvolymer blir som regel trängseffekten av ett ytterligare fordon mycket påtaglig. Detta dels därför att det blir många fordon som drabbas, och dels därför att vägtransportssystemets flödesmekanism, och då i inte minst stadsmiljöer, är sådan att när trängselnivån är hög kan ytterligare fordon lätt korka igen trafiken.

Inom kollektivtrafiken leder ökad trängsel i ett första steg upphov till en stegrad grad av obehag där individen till slut står klämd mellan ett för hen antal okända personer i, säg, tunnelbanevagnen. I ett andra steg kan trängsel ge upphov till tidsförluster – genom att av- och påstigning tar så pass lång tid att tidtabellen måste glesas ut. Fler bussar ger upphov till ökad trängsel i vägtransportssystemet.

met. Om passagerarna annars skulle ha valt att färdas i personbil blir trafikeffekten netto ändå minskad trängsel på vägen. Vid en måttlig kollektivtrafikvolym kan tillströmning av resenärer leda till att fler fordon sätts i trafik, till exempel bussar, och detta kan i sin tur leda till att restidsvinster uppstår för resenärerna genom att ökad turtäthet ger kortare väntetider – något som i litteraturen benämns *Mohring-effekten*.¹⁷² Problematiken med trängsel i vägtransportssystemet kan illustreras som i figuren nedan.

Figur: Icke-optimal trafikvolym ger samhällsekonomisk välfärdslust W

Volymen vägtrafik (Q) mäts utmed den horisontella axeln, och ska här då inte förstås som enbart antalet fordon utan som antalet fordon multiplicerat med den körsträcka dessa genererar totalt på väglänken i fråga – det så kallade trafikarbetet. Fordonens hastighet blir därmed en bestämningsfaktor för storleken på trafikarbetet. Måttet Q kan avse trafiken på en viss väglänk eller ett genomsnitt för ett vägsystem i, till exempel, en storstad. På den vertikala axeln mäts den så kallade generaliserade kostnaden GC vilken inte bara omfattar kostnader för sådant som bensin och slitage på bilen utan hela den kostnad som uppkommer för den enskilde bilisten som en följd av resan eller transporten. Därför inbegri-

¹⁷² Se till exempel Jansson, Jan Owen, *Transportekonomi och livsmiljö*, SNS Förlag, Stockholm, 1996, sid 198-199, för en lättillgänglig redogörelse för Mohring-effekten.

per GC också kostnader i form av tidspillan, egen buren olycksrisk i trafiken med mera, och är beskriven med marginalkostnadskurvan MC_p i figuren nedan där p :et står för ”privat”, det vill säga att kostnaden avser den kostnad som drabbar den enskilde private bilisten. Efter ett närmast horisontellt segment fram till trafikvolym A ökar sedan generaliserad kostnad i en allt snabbare takt.

Anta att den givna väginfrastrukturen är dimensionerad för att klara av en viss trafikvolym Q_{max} . När trafikvolymen närmar sig infrastrukturens kapacitetstak Q_{max} stiger MC_p mycket snabbt. Spontant skulle man kanske kunna tänka sig att den generaliserade kostnaden går mot oändligheten när trafikvolymen asymptotiskt närmar sig infrastrukturens kapacitetstak, och att kurvan därför skulle anta en vertikal form. Flödesempiri visar emellertid att kurvan i stället ofta böjer sig tillbaka (och fortsätter uppåt åt vänster). MC_p stiger alltså mycket snabbt när trafikvolymen närmar sig infrastrukturens kapacitetstak Q_{max} . Detta därför att hastigheten blir så låg vid ett stort antal fordon i systemet att det trafikarbete som genereras sjunker samtidigt som den generaliserade kostnaden stiger på grund av köbildning. I figuren antas att sådana trafikvolymen ligger bortom det aktuella Q -intervallet. Den huvudsakliga faktorn bakom denna stegrade öknings-takt är tilltagande trängsel i trafiken. Jämvikten på en oreglerad marknad uppnås vid trafikvolymen B där MC_p är lika med kortsiktig efterfrågan D. Som visas på den vertikala axeln i figuren ovan antas den generaliserade kostnaden för den enskilde trafikanten för vägtransporten då att uppgå till GC_1 .

Personresor och vägtransporter av gods ger upphov till ytterligare kostnader – bland andra en ökad olycksrisk och hälsovådliga effekter till följd av utsläpp. I figuren ovan är dessa typer av kostnader markerade med den dubbelriktade vertikala pilen med benämningen *Externa kostnader*. Benämningen har upphov i att dessa kostnader inte bärs av den enskilde individ som ger upphov till kostnaderna. Enskilda bilister antas inte ta med externa kostnader i sina kalkyler inför rese- och transportbeslut. De tar enbart med de privata kostnaderna. Privata- och externa kostnader bildar tillsammans den samhällsekonomiska marginalkostnaden som är betecknad med MC_s (s står för samhällsekonomisk) i figuren. En viktig komponent i MC_s utgörs av den trängseleffekt som varje ytterligare fordon åsamkar andra fordon i systemet. Den samhällsekonomiskt effektiva volymen vägtrafik uppnås där MC_s skär D-kurvan, det vill säga vid trafikvolym C.

Utifrån ett samhällsekonomiskt effektivitetsperspektiv bör alltså som regel volymen vägtrafik vara mindre än den som uppstår på den oreglerade marknaden. Mertrafiken B-C genererar kostnader som är större än dess nytta. Den totala samhällsekonomiska så kallade välfärdsförlusten för mertrafiken är markerad med den gråtonade ytan W i figuren. Uttryckt i monetära termer är omfattningen av denna förlust för städer av Stockholms stads storlek ofta fråga om många miljoner kronor per år. Det finns därför starka skäl att göra något åt situationen, och över tiden har också ett batteri av åtgärder föreslagits och tagits fram.

Trafikträngsel kan alltså inte byggas bort med vägbyggen ty dessa genererar ytterligare trafik. Trängsel i städernas och andra tätbebyggda områdens vägtransport-system har varit ett stort problem länge. Den traditionella motåtgärden har varit att försöka absorbera trafikökningar med hjälp av nyinvesteringar i väginfra-

struktur. Så småningom kom man till insikt om att det inte är praktiskt möjligt att bygga bort trängsel med nyinvesteringar väginfrastruktur. Detta framför allt därför att ny eller utbyggd infrastruktur både nygenererar vägtrafik och leder till överflyttning av resande och transporter från andra trafiksektorer, ofta från kollektivtrafiken. Mekanismerna här kan tydliggöras med hjälp av ett exempel.

Betrakta ett tänkt infartsstråk till en viss stad. Stråket består av en väg med två filer i varje färdriktning, och vid sidan av vägen löper en tåglinje. På morgnarna reser en viss andel arbetspendlare in till innerstaden med personbil (och ut ur innerstaden under eftermiddag och kväll). Återstoden av arbetspendlarna åker med tåget. Pendlarnas val av färdmedel styrs precis som för bilisterna av den generaliserade kostnaden GC som de möter för sitt färdmedelsval. Den generaliserade kostnaden omfattar inte bara utgifter för bensin och bil inklusive slitage respektive biljettkostnader för tåget med mera, utan också kostnaden för sin resa i termer av restid, väntetid, påverkan på graden av bekvämlighet och liknande. Betrakta vägen i det här infartsstråket som en oreglerad marknad för transporter. Denna marknad kan illustreras som i figuren nedan där det mesta från vänstra halvan av figuren känns igen från figuren ovan. Vissa beteckningar har dock ändrats för att tydliggöra den aktuella frågeställningen.

Anta att tågtrafiken går enligt tidtabell utan förseningar och att ingen trängsel förekommer i varken vagnar eller på perrong. När volymen vägtrafik ökar är det vanligt, och rimligt, att trafikantvolymen på tåglinjen minskar – då det sker en överflyttning av trafikanter från kollektivtrafiken till biltrafiken. (förhållandet behöver emellertid inte vara just ett-till-ett).

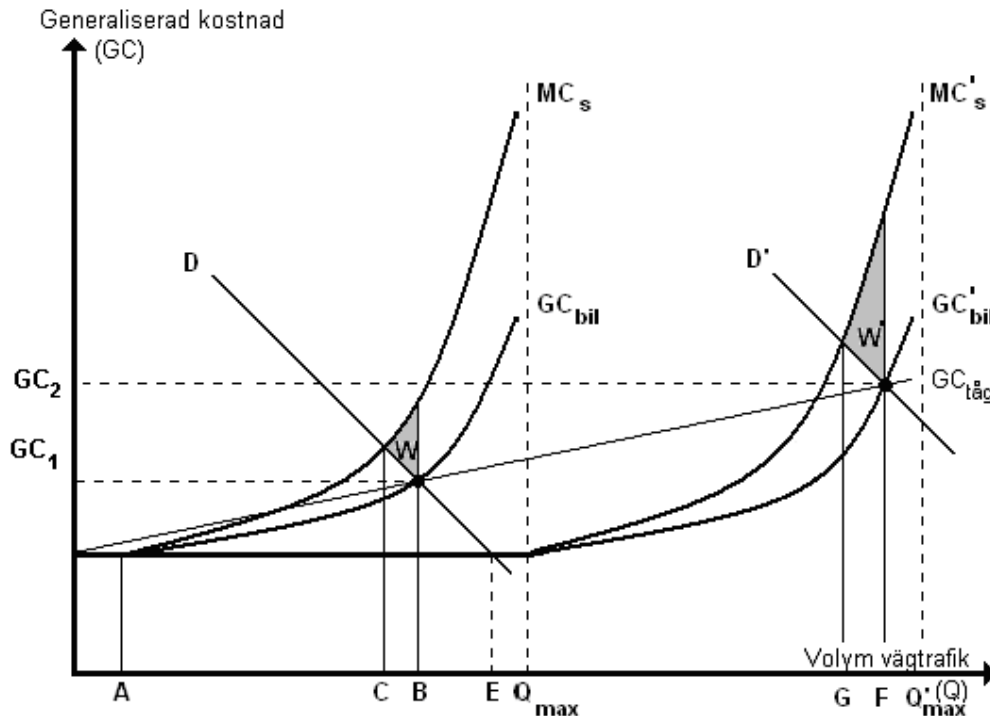
Erfarenheten visar också att ett minskat passagerarantal – och därmed också minskade biljettintäkter – för huvudmannen inom kollektivtrafiken ofta leder till neddragningar vad gäller till exempel turtäthet. Detta är detsamma som att den generaliserade kostnaden för tåg ökar – med ökad volym vägtrafik. I figuren nedan manifesteras detta med en positivt lutande linje för den generaliserade kostnaden för tåg $GC_{\text{tåg}}$.

I utgångsläget i figuren nedan är efterfrågan D ganska hög i förhållande till vägens kapacitet, och i marknadsjämvikten vid vägtrafikvolym B förekommer en hel del köbildning. En viss andel av tågresenärerna väljer spårtrafik just därför att de anser det vara ”för dyrt” att sitta i bilkön. Många anser att pendling med bil har fördelar, men att generaliserad kostnad för bil GC_{bil} drivs upp på grund av köbildningen. Detta gör att den sammanlagda kalkylen för vissa arbetspendlare tippas över till bilpendlingsalternativets nackdel, och de tar alltså tåget i stället. För andra utfaller kalkylen trots köandet till bilpendlingens fördel, och dessa väljer att åka bil till arbetet. Den generaliserade kostnaden för marginalpendlaren att ta sig in till eller ut ur staden blir lika för att åka bil eller tåg:

$$GC_{\text{bil}} = GC_{\text{tåg}}$$

Skulle inte en sådan balans föreligga uppstår en överströmning av trafik från det färdmedel som har den högre generaliserade kostnaden till det som har lägre ända fram till dess att jämviktsvillkoret uppfylls.

Figuren nedan är alltså ritad så att hela marknaden för arbetspendlingen (väg och spår) befinner sig i jämvikt vid vägtrafikvolym B. Däremot ger figuren ingen mer precis information om hur stor volymen tågpassagerare är – men det är heller inte nödvändigt för förståelsen av resonemanget.

- MC_s = Samhällsekonomisk marginalkostnad
- GC_{bil} = Generaliserad privatekonomisk kostnad för bilpendling
- $GC_{tåg}$ = Generaliserad privatekonomisk kostnad för tågpendling
- D = Efterfrågan på vägtransport
- Q_{max} = Väginfrastrukturens kapacitetstak

Figur: En utbyggd infartsled som leder till högre pendlingskostnad för alla

Det är uppenbart samhällsekonomiskt slöseri att arbetspendlare sitter i bilköer på morgonen och kvällen. I figuren markeras denna kostnad med den gråtonade ytan W. Anta nu att man försöker minska detta resursslöseri genom att bredda vägen till, säg, tre filer i vardera körriktningen – det vill säga man försöker lösa trafikproblemet med en kapacitetsökning i form av en investering i väginfrastruktur. I termer av figuren ovan innebär investeringen att vägens trafikkapacitetstak ökar från Q_{max} till Q'_max och alltså förskjuts taket åt höger. Även kostnadskurvorna för biltrafiken på vägen förskjuts åt höger – till GC'_{bil} respektive MC'_s . Vägutbyggnaden dimensioneras så att det inte ska förekomma någon köbildning alls upp till den gamla vägens kapacitetstak Q_{max} .

När den utbyggda vägen öppnas för trafik går också resan för arbetspendlarna fortare, och det kan synas som om investeringen gett avkastning i form av eliminerad kötid för pendlarna. Den nya jämvikten på marknaden för vägtransport

uppnås vid trafikvolymen E. Volymen vägtrafik har ökat något – från B till E – som ett resultat av breddningen av vägen, men det är i sin tur en följd av att den generaliserade kostnaden har fallit på grund av minskad trängsel och köbildning. Ett standardresultat från ekonomisk teori är att sänkt pris leder till ökad efterfrågad kvantitet. I figuren ovan illustreras den ökade transportefterfrågan som en rörelse nedåt för marknadsjämvikten utmed efterfrågekurvan D.

Nu gäller emellertid nya förutsättningar för arbetspendlare som har att välja mellan bil och tåg. Tidsåtgången och därmed den generaliserade kostnaden för bilpendling har minskat medan den initialt är oförändrad för tåget – priset för att åka tåg antas vara fastställt politiskt. Resultatet av detta blir att ett antal tågpendlare byter till bil, vilket innebär ökad biltrafik. Detta sker gradvis – bland annat i takt med att giltighetstiden för tågresenärernas månadskort går ut. I figuren ovan beskrivs denna process med att efterfrågekurvan D skiftar åt höger. Det kan tyckas som om efterfrågekurvan också har skiftats uppåt i figuren, men om man tänker sig en fortsatt dragning av kurvan D' åt höger, och därmed nedåt, ser man att det inte är så. Volymen vägtrafik bestäms (på den oreglerade marknaden) av skärningen av efterfrågekurvan och kurvan för den privata kostnaden – vid nivån för generaliserad kostnad för tågpendling som nu stiger på grund av minskad turtäthet. Av figuren framgår att köandet på vägen ökar successivt allteftersom trafiken ökar – efterfrågekurvan skiftar allt längre åt höger. Överflyttningen av resande från tåg till bil fortsätter till dess att en ny jämvikt nås. Detta sker vid volym F. I denna jämvikt har den nya kortsiktiga efterfrågekurvan stabiliserat sig i positionen D'. Marginalpendlaren är åter indifferent mellan att ta bil eller tåg till arbetet då hans generaliserade kostnad åter är lika för de två färdmedlen. I figuren är denna kostnad lika med GC_2 .

Pendlarens generaliserade kostnad är däremot inte lika med (eller lägre än) vad den var före utbyggnaden av vägen – den har i stället blivit högre: $GC_2 > GC_1$. Den samhällsekonomiska välfärdsförlusten till följd av att aktuell vägtrafikvolym är större än den samhällsekonomiskt effektiva är också större: $W' > W$. Detta markeras med den gråtonade ytan i figuren ovan. Det synbarligen paradoxala har inträffat att resultatet av väginvesteringen är att såväl väg- som tågtrafikanter har hamnat i en sämre situation jämfört innan utbyggnaden – i alla fall mätt i termer av den generaliserade kostnaden för resandet. I litteraturen benämns detta fenomen som *Thompsons paradox*.¹⁷³ Vägtrafiken har emellertid ökat.

Exemplet är förstås övertydligt. Principen håller dock ofta i verkligheten. Det har visat sig så gott som ogörligt att komma till rätta med trafikträngsel med hjälp av investeringar i väginfrastruktur – i alla fall när det handlar om storstadstrafik. Exemplet har handlat om fordon i rörelse, men motsvarande resonemang gäller i stort även för stillastående fordon. De som pendlar in till staden med bil behöver parkeringsplats. Viss tid måste i allmänhet avsättas för att leta efter en ledig parkeringsplats, och denna söktid ingår som komponent i den generaliserade kostnaden. Anta att man i stället för att bredda vägen väljer att öka antalet parkeringsplatser i innerstaden – och kanske också sänka priset. Det ökade utbudet minskar söktiden efter plats, och därmed minskas också den generali-

¹⁷³ Ibid, sid 97-98.

serade kostnaden för bilpendlingen vilket i sin tur leder till en överflyttning av pendlare från tåg till bil.

Resonmanget bakom *Thompsons paradox* håller alltså också för en satsning på utbyggnad av antalet parkeringsplatser, och prisförändringar, inom den tänkta stadsgränsen. Effekten på bilisternas grad av framkomlighet – och därmed på den generaliserade kostnaden – är emellertid i allmänhet större för vägbyggen än för byggen av parkeringsplatser.

Sammanfattningsvis kan man säga att en orsak till att många väljer att åka kollektivt är just köerna i vägtrafiken. Skulle man lyckas med att minska dessa köer uppstår bland annat en överflyttning av resande från kollektivtrafiken till bil, och denna överströmning av resenärer fortsätter ända fram till dess att kösituationen åter har blivit så besvärande som den ungefär var i utgångsläget, det vill säga före investeringen i vägtransportsystemet. Som ett sådant exempel kan Söderleden som invigdes år 2004 tjäna. Denna tunnel trafikerades redan efter något år av betydligt fler fordon än vad man räknade med. I rusningstid är nu kösituationen för resande från, inte minst, den östra delen av Stockholm inte särskilt mycket bättre än vad den var innan tunneln öppnades för trafik. Detta är inget nytt. Redan under 1950- och 60-talen kom man till insikt om att fabrikena förmår att producera fler bilar än vad samhället har förmåga att bygga vägar.

Socialkonservativa anser att fortsatta investeringar i väginfrastuktur i Stockholms stad och i länet i är nödvändiga, men vi ser också andra behov inom Stockholms vägtransportssystem. Vi vill särskilt lyfta fram miljö och trafiksäkerhet.

På åtskilliga gator i Stockholm överskrids olika gränser för fastställda miljökvalitetsnormer – till exempel för vad som anses vara acceptabel luftkvalitet. Dubbdäcksanvändning bidrar till en detta bland annat genom att dessa river upp asfaltsytan. På så sätt yr olika hälsovådliga partiklar upp i stadsmiljön. Svaret från ansvariga i Stockholms stad har under de allra sista åren har varit dubbdäcksförbud. Man har börjat med Hornsgatan, och fler gator har följt efter. Resultatet så här långt är att dubbdäcksanvändningen på de aktuella gatorna i stort sett har halverats (en hel del förare bryter alltså mot förbudet). Även i övriga innerstaden har dubbdäcksanvändningen minskat.

Under normala, och även kalla, vintrar är det sällan motiverat att använda dubbdäck inom innerstaden. För den som bara rör sig inom detta område med sin bil blir det därför i allmänt smärtfritt att avstå från att använda dubbdäck. För den som under samma dag, till exempel, behöver färdas både på Hornsgatan med flera andra gator samt långt ute på landsbygden ställs inför ett dilemma. Med dubbdäcksförbud tvingas denne förare att bli lagbrytare om han både någorlunda bekvämt ska kunna färdas på Hornsgatan med flera och någorlunda säkert ska kunna färdas på landsbygden. Många ser tydligen heller ingen annan utväg. Så blir också ofta fallet när man använder reglering som åtgärd på grund av dess trubbighet. Med en ekonomisk pålaga för att använda dubbdäck vid färd på Hornsgatan med flera kommer innerstadsbilisten avstå från att använda dubbdäck medan den som ska ut landet kommer att betala avgiften och använda

dubbdäck. Denne slipper bli lagbrytare när politiken använder ekonomiska incitament istället för regleringar.

I Norge införde man runt millennieskiftet en avgift för den som vill använda dubbdäck inne i Oslo, Bergen och Trondheim. Dubbdäcksanvändningen har minskat till omkring en tredjedel mot vad den var före det att man införde avgiften. Socialkonservativa anser att detta tyder på att ekonomiska incitament fungerar minst lika bra regleringar i detta sammanhang. Vi menar också att detta är ett tydligt exempel på hur nya idéer och uppslag vi här i Stockholm och Sverige kan få genom en hög grad av öppenhet för vad som händer i vår omvärld. Det är en annan sak att nuvarande styre gör studiebesök i Oslo med en betydligt dunklare agenda.

Detta är ett ytterligare exempel där socialkonservativa anser att ekonomiska incitament styr mer effektivt mot målet än vad en reglering gör. Inom staden kom man sent om sidor också till den slutsatsen, men man hindras att tillgripa avgifter här på grund av lagstiftning på nationell nivå. Frågan aktualiserades och utreddes inom statsapparaten. Man landade i slutsatsen att de administrativa kostnaderna skulle bli alltför höga i förhållande till den trots allt begränsade nytta som en så pass liten åtgärd som dubbdäcksavgifter är att regeringen inte i alla fall hitintills har gått vidare med något sådant förslag,¹⁷⁴ Det tycker vi är synd, men det är förstås bara att finna sig i situationen.

Socialkonservativa är övertygande om att den framtida fordonsflottan i vägtrafiken kommer att drivas fossilfritt – även om det inte kommer att ske så snart som man tycks föreställa sig inom vida politiska kretsar och övrigt etablissamang i såväl här i Stockholm som i Sverige och västvärlden i stort. Visionen är att alla fordon ska kunna drivas med el. Att tunga fordon som bussar och lastbilar i större omfattning skulle kunna drivas med el ligger måste dock anses ligga långt utanför till och med dagens mest optimistiska planeringshorisonter – försöken utanför Sandviken med flera till trots. Detta är hur som helst en utveckling som också ligger utanför Stockholms stads kompetensområde. Vad Stockholms stad från det offentliga sidan kan bidra med på lite längre sikt är att under samhällsekonomiskt försvarbara former verka för att dess bilflotta bestod av elbilar samt att hjälpa till med utbyggnaden av infrastrukturen för en elbilspark, det vill säga i första hand att bygga fler laddstationer och laddstolpar. Detta gör Staden redan nu. Dock tycks det finnas en ambivalens i frågan från nuvarande majoritet ty en elektrifiering av bilparken leder till en ökad acceptans för biltrafik som sådan eftersom den då inte längre ger upphov till utsläpp. Detta ligger inte i linje med nuvarande majoritets ansträngningar för att få bort bilarna mer eller mindre helt och hållet från Stadens gator. Vi ser positivt på ett Stockholm som fylls av eldrivna personbilar.

Vidare ser socialkonservativa fram emot den dag då buss- och lastbilsflotta består av fordon som drivs mer eller mindre uteslutande av biobränslen framställda

---

174

<http://www.regeringen.se/49bb0e/contentassets/22cab35c45844f08ce8a4aec46e9af5/skat-t-pa-dubbdacksanvandning-i-tatort-sou-201527>

av matavfall. Nuvarande system för återvinning och omvandling av matavfall lämnar en del ytterligare att önska. Vi vill göra något åt detta. Fördelen är nämligen att råvaran redan finns som en biprodukt av annan verksamhet. Råvaran till etanol, till exempel, består till huvudsak av spannmål, och måste alltså framställas, här odlas, specifikt för denna användning. Därmed konkurrerar den med annan resursanvändning i samhället. Socialkonservativa att det är etiskt tveksamt att använda en så globalt sett knapp resurs som mat till att tanka bilar.

Trängselskatten

Socialkonservativa är synnerligen skeptiska till hur trängselskatten infördes i Stockholms stad. Genomförandeprocessen var ytterst tveksam ur ett demokratiskt perspektiv, för att inte säga att den var i det närmaste håfull mot stockholmarna – både i Staden och i länet. Nu är emellertid systemet på plats ett decennium tillbaka, och vi menar att det därför gäller att utgå från pragmatism snarare än att försöka hålla någon ansvarig för något som istället bör betraktas som vara passé. Det kan även behöva poängteras i sammanhanget att det mesta tyder på att folkopinionen har svängt påtagligt sedan starten.

Socialkonservativa ställer sig rent allmänt avvisande till brukaravgifter inom det offentliga transportsystemet. Det finns flera skäl till detta ställningstagande. Ett viktigt skäl är de ofta betydande uppbördskostnaderna. Många gånger kan uppbörden överstiga kostnaderna för investering, drift och underhåll av transportsystemet – något som utredaren av användning av dubbdäcksavgifter hävdade enligt ovan. Smidigast och därmed kostnadseffektivast sker i uppbörd för det offentliga transportsystemet i samband med allmän inkomstbeskattning av invånarna. I vissa situationer kan dock brukardebitering vara motiverat.

Nu är alltså investeringskostnaderna för trängselskatten gjorda, och Socialkonservativa gör bedömningen att det är mest kostnadseffektivt att behålla den åtminstone under systemets återstående livslängd. På det hela taget fungerar det nuvarande systemet tillfredsställande, och socialkonservativa ser liten anledning till att idag modifiera eller vidareutveckla det. Essingeleden ska inte vara belagd med trängselskatt, och heller inte några övriga delar av Stockholms nuvarande eller kommande ringled.

Sedan flera decennier tillbaka finns i, bland andra länder, USA körfält reserverade för så kallade High Occupancy Vehicles (HOV), det vill säga att fordonet måste innehålla ett visst minsta antal passagerare för att en viss körbana ska få användas. År 2002 introducerade man i USA ytterligare ett nytt koncept inom vägtrafiken – så kallade HOT-lanes där T:et står för tull. Systemet med HOT-lanes fungerar så att en eller flera filer i varje färdriktning på en väg reserveras för fordon som erlagt en särskild avgift. Man försöker sätta avgiften till en sådan nivå att det blir så pass glest med bilar i HOT-lanes att trafiken flyter fram strax under högsta tillåtna hastighetsgräns medan trafiken i filerna bredvid rör sig framåt i långsammare tempo på grund av det är mer bilar och därmed också trängre i dessa. Var och en väljer själv vilken fil man vill färdas i, men den som vill färdas fram snabbare i en trängselfri fil får då betala lite extra för det.

Socialkonservativa ställer sig alltså generellt avvisande till brukaravgifter i alla dess former inom vägtransportsystemet, men exemplen ovan visar att många nya idéer utvecklas i vår omvärld. Genom en stor och ökad öppenhet mot utlandet och en ständig bevakning av den internationella transportarenan är vi övertygade om att det finns mycket goda möjligheter att utveckla Stockholms transportsystem till gagn för både dess och hela Sveriges invånare.

Samtliga medel från den nuvarande trängselskatten vill socialkonservativa använda till att påskynda bygget av Förbifarten och Östra länken så att Stockholm får en komplett ringled, vilket ger bilister som inte ens ska in till staden en möjlighet att köra runt istället för igenom och därmed undslippa trängselskatt.

När Stockholmsförsöket med trängselskatt inleddes i januari 2006, och gränserna/snitten för betalzonen fastställdes, var gränserna mellan stenstaden innanför tullarna och områdena utanför mer tydliga än vad de är redan idag. För närvarande växer det upp bostadsområden, till exempel Norra stationsområdet och västra Kungsholmen, som ligger i direkt anslutning till det som vi uppfattar som det traditionella Kungsholmen, och som nuvarande betalzon för trängselskatt innefattar. Vi har redan fått, och kommer att få, ny bebyggelse som det känns att den bör ligga innanför betalzonen. För de boende i dessa kvarter och områden är detta en fråga av icke obetydlig vikt. Tekniskt är det möjligt att flytta betalningsportaler något hundratal meter eller så för att kontinuerligt anpassa trängselskattens betalzon till rådande bebyggelse. En komplikation i sammanhanget är att inte bara betalportalen utan också styrskapet då också måste flyttas. För dagen är inte detta frågeställningar som ligger inom Stockholms stads kompetensområde, men om de höjda rösterna för en lokal förankring av trängselskatten vinner gehör kommer det att bli på det sättet. Vi vill på förhand försäkra att Staden intar en flexibel och positiv hållning till uppdykande problemställningar som dessa.

Parkering

Parkeringsmöjligheter är en ofrånkomlig del av ett komplett transportsystem. Oavsett vilka incitament som finns för dem är ute och som rör sig i trafiken och oavsett hur välutvecklad kollektivtrafiken vi än förmår åstadkomma så kommer det i en storstad alltid att finnas en viss mängd bilister vilka, före, under och vid sin resas ände, behöver parkera sina fordon. Det är alltså ingenting konstigt eller ens dåligt att där biltrafik finns också behövs tillhandahållas en viss mängd parkeringsplatser. Dock handlar politik om prioriteringar och en viktig fråga som socialkonservativa ställer sig är om det är rimligt att prioritera billiga, och under stora delar av dygnet helt gratis, parkeringsplatser på stadens gator när en alternativ användning av befintligt gatuutrymme kan vara till exempel reserverade filer för bussar, ökade last- och lossningsmöjligheter för näringslivets transporter, utrymme för spårbunden trafik på egna spår eller cykelbanor. Socialkonservativas slutsats är att det inte ligger i stockholmarnas intresse att staden subventionerar parkering av bilar på våra gator, vilket det de facto är fråga om när stadens debitering av parkeringen understiger marknadspriset, när vi redan i utgångsläget har extremt dåligt med utrymme i stadsmiljön.

Socialkonservativas ambition är att gatunätet i så liten utsträckning som möjligt ska upplåtas åt parkeringar. Istället ska vi arbeta för att utöka möjligheterna att parkera i P-hus. En fördel med en ökad parkering i fler P-hus utöver att det ökar utrymmet på det befintliga gatunätet är att detta, givet att P-husen utformas på lämpligt sätt, också innebär en ökad säkerhet för bilisterna. P-hus bör också i största möjliga utsträckning byggas under markytan än i ytläge. Det är kostsamt att bygga underjordiska garage. Kostnaden kan uppgå till 600 000 kronor per enskild P-plats – eller till och mer än så. Icke desto mindre går det oftast att få lönsamhet i underjordiska P-hus trots en hög investeringskostnad när denna slås ut över ett stort antal år. Det är dessutom troligt att priserna för parkering i P-hus kommer att stiga när utbudet av parkeringsplatser minskar i gatunätet.

Ett problem i sammanhanget är att Stockholms stad inte äger eller disponerar all mark som för närvarande upplåts för bilparkering inom Stockholms geografiska gränser. Detta är en markanvändningsfråga som socialkonservativa anser bör få utökad uppmärksamhet. I detta sammanhang kan nämnas att frågan om arbetsgivarsubventionerad parkering för anställda kom upp på dagordningen för ett drygt decennium sedan. Sådan parkering ska vara föremål för förmånsbeskattning. Lagstiftningen förtydligades i detta avseende, men fortfarande är det upp till arbetsgivarens ansvar att rapportera anställdas subventionerade parkering, på egen mark eller annorstädes, till skatteverket. Beräkningar har visat att om man skulle lyckas med att rent marknadsmässigt förmånsbeskatta alla anställdas arbetsgivarsubventionerade parkering i Stockholm skulle effekten i termer av minskad biltrafik bli åtminstone av samma storleksordning som nuvarande trängselskatt.¹⁷⁵

Det är även värt att poängtera att studier visat att kanske så mycket som upp emot 30 % av all trafik i innerstaden utgörs av bilister på jakt efter just parkeringsplatser. Det innebär, om än hypotetiskt, att kanske närmare 30 % av all innerstadstrafik skulle försvinner om utbudet av parkeringsplatser kunde tangera efterfrågan. Problemen med innerstadsparkering är inte trivialt att angripa, men vi vill ge den här frågan den uppmärksamhet som dess betydelse för trafiksituationen i framför allt Stockholms innerstad motiverar.

Parkering inom innerstaden vill socialkonservativa komplettera med infartsparkeringar på strategiska knytpunkter utanför tullarna. Tanken är förstås att dessa parkeringsplatser ska användas av dem som av olika skäl måste påbörja sin resa med bilen, exempelvis för att lämna av barnen på dagis, innan man fortsätter resan mot sin arbetsplats. Detta minskar vägtrafiktrycket på Stockholms innerstad. Därmed blir det samhällsekonomiskt motiverat att tillhandahålla dessa platser till ett pris under reguljärt marknadspris. Detta är ett exempel på socialkonservativas strävan efter att nå helhetslösningar på Stockholms trafiksituation. Dessa infartsparkeringar byggs med fördel i samförstånd och i samverkan med kommuner runt om i hela länet. Detta är ett exempel på socialkonservativas strävan efter samarbete med alla relevanta aktörer i en viss fråga.

---

¹⁷⁵ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article10545047.ab>

Vid en ytlig betraktelse kan det framstå som om vi ställer mig bakom det mesta av det som nuvarande majoritet har beslutat om i fråga om trafikpolitik under denna mandatperiod. Så är inte fallet. Vi motsätter oss till exempel att hela Stockholms stad inklusive ytterområden ska omfattas av parkeringsavgifter – även där utrymmesförhållandena inte motiverar sådan debitering. Nuvarande majoritet motarbetar bilismen. Vi vill med en positiv anda stödja och leda bilismen in i den moderna storstaden med alla dess nya förutsättningar.

Cykel

Socialkonservativa är positiva till den fortsatta utbyggnaden av cykelbanor som binder samman Stockholms olika stadsdelar samt sammankopplar staden med dess närförorter. Det ska vara lättare och säkrare att transportera sig med cykel i Stockholm än det är idag.

Att förenkla för stockholmarna att cykla till arbete, skola eller annat färdmedel är positivt både för miljön och för människors hälsa. Socialkonservativa arbetar aktivt för att vi ska få fler moderna cykelbanor, ett bredare utbud av cyklar att hyra samt bättre möjligheter att parkera sin cykel säkert. Vår ambition är att Stockholm i framtiden ska kunna mäta sig med Köpenhamn som Skandinaviens säkraste och cykelvänligaste stad.

Socialkonservativa arbetar aktivt för att minska antalet cykelolyckor i Stockholm som tyvärr ökar för varje år. För att uppnå detta vill vi ha bredare och säkrare cykelbanor. Vi vill att cyklister, fotgängare och bilister ska i så liten utsträckning som möjligt behöva dela på ett och samma utrymme. Ett Stockholms stad som kan erbjuda cyklister ett säkert och tryggt alternativ får fler människor att börja cykla och lockar på sikt fler turister till Stockholm. Här tror vi att det redan etablerade systemet med hyrcyklar kan spela en ökad roll. Systemet kan utvecklas bland annat genom mer utrymme avsätts för hyrcykelställ.

Den största utmaningen mot ett fortsatt cykelfrämjande är emellertid just cyklisterna själva. Många cyklister är omedvetna om gängse trafikregler vilket leder till säkerhetsproblem, huvudsakligen för cyklisterna själva, liksom irritation bland bilister och fotgängare.¹⁷⁶ Detta vill vi komma till rätta med dels genom att utbilda cyklistkollektivet, dels genom att kraftigare beivra de cyklister som nonchalerar våra gemensamma trafikregler. Att cykla mot rött ljus är exakt samma sak som att köra bil mot rött ljus och ska således beivras och dömas därefter.

Socialkonservativa vill driva en trafikpolitik på samhällsekonomiskt motiverad grund där olika transportslag och andra intressen vägs samman. I det sammanhanget noterar vi, tydligen är vi ganska ensamma om det, att Stockholms klimat gör att antalet cyklister är betydligt mindre under vintersäsongen. Många av dem som cyklar under sommarsäsongen gör klokt i att välja andra färdmedel under vintern – och detta även om, vilket vi vill ta under övervägande att stödja, ökade insatser görs vintertid för att hålla cykelbanor farbara.

¹⁷⁶ <http://vti.diva-portal.org/smash/get/diva2:1150623/FULLTEXT01.pdf>

Sanering av taxineringen

Socialkonservativa vill omreglera taxineringen i Stockholmsregionen. Efter avregleringen för över 25 år sedan har vi sett ett alltmer utökat skattefusk, renodlat lurendrejeri och en ökad brottslighet bland taxiförare.

I dagens taxiklimat finns betydligt fler förlorare än vinnare. I synnerhet drabbas turister vilket såklart slår tillbaka mot hela det svenska samhället. Exempelvis vid Arlanda och Frihamnen luras folk av ohederliga bilförare med eller utan taxi-legitimation att betala oskäligen avgifter. Turisters första kontakt med Stockholm och Sverige blir en otrevlig och i många fall hotfull erfarenhet. Detta påverkar turistnäringen i Stockholm och Sverige på ett negativt sätt och förstärker vikten av att omreglera taxineringen.

Ett ytterligare stort problem är svarttaxineringen. Förutom det regelrätta skattebortfallet som orsakas finns även flera anmälda grova brott utförda av svarttaxi-åkare. Det handlar om brott som våldtäkt, rån, hot och misshandel. Att erbjuda svarttaxi ska beivras med böter och vid upprepning fängelse och i förekommande fall utvisning.

Vi vill ge Polisen samt Skattemyndigheten mer resurser och befogenheter att göra anonyma tillslag samt genomföra brottsprovokation i ett led att rensa upp i en synnerligen infekterad bransch. Först efter att nämnda åtgärder är genomförda så kan stockholmarna åter erbjudas taxiresor där man kan känna sig trygg och säker oavsett tid på dygnet man reser med taxi. Det är dags att alla kunniga serviceinriktade taxiförare lyfts fram och får tillbaka den respekt de förtjänar men tyvärr har förlorat i den problemfyllda taxinering Stockholm stad och län har idag.

Mycket av ovanstående ligger utanför Stockholms stads kompetensområden. I förliggande fall ska kommunen – gärna med stöd av andra kommuner i länet och landstinget – uppvakta statsmakterna i frågorna.

Järn- och övrig spårväg

Under de senaste 50 åren, säg, har trafiken på spår i Stockholmsområdet ändrat karaktär. Både södra och norra station har avvecklats, och dessas områden har ersatts respektive håller på att ersättas av framför allt bostadsbebyggelse. Dessa stationer var under sina sista verksamhetsår i huvudsak godsterminaler, och deras nedläggning ska i första hand ses som ett svar på överflyttningen av gods-transporter från järnväg till lastbil. Under senare tid har emellertid miljö- och klimathänsyn gett järnvägen en renässans. Beslut om järnväg ligger i huvudsak på nationell nivå, men socialkonservativa vill på alla nivåer samarbeta och stödja den utveckling som beslutas. Detta stöd kan komma till uttryck i olika former – till exempel genom att hjälpa till med att tillhandahålla anslutningstrafik.

De senaste 50 åren har också sett en utveckling mot att spårtrafik i gatumiljö har avvecklats. Så gick till exempel både Roslagsbanan och Lidingöbanan ner till kvarteren vid Humlegården ända in på 1960-talet. I samband med omläggningen till högertrafik år 1967 avvecklades spårvagnstrafiken i Stockholms in-

nerstad. Detta var en utveckling som låg i linje med vad som ungefär samtidigt hände nere på den europeiska kontinenten. Under 1980-talet fick emellertid spårvägstrafik i gatumiljö en renässans där, och då inte minst i städer i Frankrike och Tyskland. Den samlade bedömningen tycks vara att dessa satsningar ofta har slagit väl ut, och från den svenska transportbranschen gjordes studiebesök. Under senare decennier verkar vägen ha nått Sverige och Stockholm. Ett första sådant projekt har varit Tvärbanan. Den samhällsekonomiska kalkylen för Tvärbanan har ett osäkert utfall på grund av att det är osäkert om antalet resenärer räcker till för att denna trots allt ganska kostsamma satsning ska kunna uppvisa samhällsekonomisk lönsamhet. Dock är i princip alla utvärderare ense om att Tvärbanan uppskattas av de som reser, och att den inte i särskilt stor utsträckning har kommit i utrymmeskonflikt med andra trafikslag. Inte heller boende eller näringsidkare längs med Tvärbanans sträckning förefaller ha stört i någon omfattning att tala om. Sedan är det en helt annan sak att områdena i fråga sannolikt skulle kunna kollektivtrafikförsörjas med busslösningar till motsvarande kapacitet men till en lägre kostnad – men mer om det nedan under rubriken busstrafik.

Tvärbanan liknar spårvägsprojekten på kontinenten vad avser teknik, fordonsutformning och graden av bebyggelse täthet utmed dess sträckning. På kontinenten nyintroducerades ”Light Rail” i städer med typiskt mellan en halv och en miljon invånare, bland andra Hannover, det vill säga städer mindre än Stockholm. Det vi ser idag är att man drar in spårväg i gatumiljö i Stockholms innerstad som har en mycket tätare bebyggelse och mindre gatuutrymme än den miljö för vilken Light Rail ursprungligen designades för. Resultatet blir att man anlägger kostsam spårväg som kommer i utrymmeskonflikt med andra trafikslag – buss, privatbilism, näringslivets transporter och cykel. Man är helt enkelt fel ute med sina satsningar. Planerna på att omvandla bussens stomlinje 4 till spårväg tycks svänga lite fram och tillbaka. Oavsett motsätter socialkonservativa sig denna och andra eventuella omvandlingar till, och i stort också de flesta andra nyanläggningar av, spårväg i stenstaden.

Spårbil, eller spårtaxi som man också benämner det, är ett transportslag som går på högbana över markytan. Med jämna mellanrum slår en debattör i Sverige ett slag för någon form av transportsystem byggt på högbana. Den 23 september 2015, till exempel, argumenterade Sture Howding i ett inlägg på *DN.Åsikt* för att trafikkaoset skulle kunna byggas bort med monorail.¹⁷⁷ Året därpå, den 4 augusti 2016, hävdade Johan Landgren på *SVT Opinion* att spårtaxi skulle kunna ge ett viktigt bidrag i klimatarbetet.¹⁷⁸ Lite förenklat skulle monorail kunna beskrivas som spårbuss, och spårtaxi som trafik med mindre enheter, fordon eller farkoster på spår över marknivå.

Människan har i alla tider använt sig av markplanet för sin vistelse och sina transporter. För cirka 150 år sedan började det bli trångt om utrymme i gatuplanet i världens större städer så man började utnyttja utrymmet nedan mark. London var först ut med att bygga tunnelbana. I våra dagar börjar det nu så smått

¹⁷⁷ <http://asikt.dn.se/asikt/debatt/bygg-bort-trafikkaoset-med-monorails/>

¹⁷⁸ <http://www.svt.se/opinion/framtidens-transportsystem-kan-byggas-idag>

bli trångt om utrymme även under mark i stora städer. Då blir det naturligt att vända blickarna uppåt och utnyttja utrymmet ovan mark.

Det finns många exempel på genomförda projekt inom högbanetekniken ute i världen, också flera exempel på bakslag. Det internationella flaggskeppet inom monorail, Sydney Monorail, öppnades för trafik år 1988. Sommaren 2013 stängdes och monterades den ner.¹⁷⁹ Den nyare Las Vegas Monorail som öppnades år 2005 har haft ekonomiska problem sedan dess start.¹⁸⁰ Någon kan invända att exemplen ovan handlar om monorail, det vill säga spårbuss, och inte minivarianten av högbana, nämligen spårtaxi.

Då tittar vi på spårtaxi i Sverige, och det är främst den politiska aspekten som vi vill utveckla här. Redan under 1960-talet väcktes de första tankarna på högbanelösningar i Sverige. Till dags dato har i stort sett samtliga av våra största 10 städer blivit föremål för rätt omfattande utredningar och planer för högbana inne i innerstäderna. I SIKARapport 2006:1¹⁸¹ finns flera illustrativa datorkonstruerade bilder som visar hur en högbana utmed Götgatan i Stockholms skulle kunna se ut. Samhällsekonomiskt kan sådana kalkyler ofta räknas hem om man tar med besparat utrymme i markplan. Därför har också projektidéerna drivits på. När man har nått den politiska nivån har det dock alltid tagit stopp. Detta beror på att politikerna ryggar inför den insyn i privata bostäder som högbana skulle ge upphov till. Om detta argument kan mycket sägas. Här nöjer vi oss med att konstatera att det hittills är ett faktum att högbana i Sverige politiskt stoppas inom tätbebyggt området på grund av insynsproblematiken, och utanför tätbebyggt område finns ingen anledning att bygga högbana eftersom trängseln i markplan där inte är tillräckligt omfattande.

Socialkonservativa ställer sig i nuläget avvaktande till spårbil. I ett längre – för att inte säga ett mycket längre – framtidsperspektiv tror vi att man i stadsmiljöer kommer att behöva utnyttja det tredje planet – det första är markplanet och det andra ligger under markytan, det vill säga tunnlar – för transportinfrastrukturen.

Linbana tror vi däremot inte alls på för Stockholm. Sådana förslag har lagts fram på flera håll inom Stockholmsområdet¹⁸² och till och med över Riddarfjärden¹⁸³ även om just detta projekt tycks ha slutat med en pendelbåtlinje. Oavsett om förslagen handlar om Sollentuna eller Riddarfjärden bygger hela idén om linbanor i Stockholmsområdet på ett feltänkt – eller möjligen att även förslagställarna är medvetna om den samlade bilden men går fram med dessa populistiska förslag för att man tror att det ska gynna det egna partiet på valdagen.

---

¹⁷⁹ <http://www.dailytelegraph.com.au/news/nsw/sydney-monorail-makes-its-last-loop/story-fni0cx12-1226672054336>

¹⁸⁰ <http://www.reviewjournal.com/columns-blogs/inside-gaming/sls-las-vegas-things-may-worsen-they-get-better>

¹⁸¹ http://www.trafa.se/globalassets/sika/sika-rapport/sr_2006_1.pdf

¹⁸² <https://www.sollentuna.se/sv/arkiverade-nyheter/nyheter-2017/utredning-om-linbana-mellan-haggvik-och-vasjon-klar/>

¹⁸³ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/linbana-over-riddarfjarden>

Ute i världen är linbanor en realitet, men då främst i Sydamerika.¹⁸⁴ Orsaken till att linbanor byggs och används där är den milt uttryckt kuperade terrängen i dessa områden. Spårtrafik är ogörligt, och det har blivit trångt om utrymme på de slingrande serpentinvägarna utmed bergskanterna. Lösningen har då i många fall blivit linbana – och då inte bara en linbana utan många eller flera i samma stad. I de riktigt stora städerna i Sydamerika förekommer hela system av linbanor. Då gör stordriftsfördelar vad avser underhåll med mera att det går att få samhällsekonomi i linbana. Detta blir inte fallet för Stockholm. En enstaka linbana här eller där kommer att bli en mycket kostsam historia som socialkonservativa avvisar.

Luftfart

Bromma flygplats har ett avtal med staden om fortsatt verksamhet till år 2038. I nuvarande situation har socialkonservativa inga ambitioner att riva upp detta avtal. Istället är det rimligt att anta fortsatt trafik med reguljärflyg på Bromma under en tidsperiod som är längre än vad som typiskt gäller för Sverigedemokraternas trafik- och transportinfrastruktur för Stockholm så som den utvecklas i föreliggande program. Den allmänna bilden idag av transportsystemet i Stockholm om 25 år är emellertid sådan att vi ställer oss tveksamma till en förlängning av tillståndet för trafik med reguljärt flyg efter det att nuvarande avtalstid löpt ut.

Gamla Arlanda flygplats invigdes år 1962, och i samband därmed flyttades det mesta av den utrikes flygtrafiken och mycket av inrikestrafiken dit från Bromma. Under ett par följande decennier fyllde likväl Bromma flygplats en funktion. Detta förstärktes efter Sveriges inträde i EU. Så trafikerar Brussels Airlines Bromma flygplats och inte Arlanda. Många av Brussels Airlines passagerare har start- och målpunkter i Stockholm city, och för dessa resor från och till flygplatsen använder man ofta taxi. Det är då en fördel att flygplatsen ligger så nära city som möjligt. År 1999 öppnades Arlanda Express för trafik. Denna utnyttjas mycket av just av den kategori resenärer som är de typiska på sträckan Stockholm-Bryssel. Idag kan man ta sig mellan Stockholm city och Bromma respektive Arlanda inom någorlunda samma tid. Därmed har behovet av att bedriva reguljär flygtrafik på Bromma minskat.

Samtidigt som behovet av trafik på Bromma flygplats har minskat påtagligt har störningarna över omgivande delar av Stockholm mer eller bestått oförminskat. Det är många år kvar till år 2038, men idag bedömer socialkonservativa att den bullerstörning som flyget på Bromma genererar mer än väl uppväger de fördelar som står att finna i att ha tillgång till reguljär flygtrafik på en citynära belägen flygplats. Vår grunduppfattning är därför att reguljärtrafik på Bromma ska avvecklas. Detta behöver dock inte nödvändigtvis innebära att flygplatsen ska läggas ner. Om det går att nå ekonomi i en sådan verksamhet är vi öppna för att ha kvar Bromma i drift för bland annat taxifyg, privatflyg och liknande som typiskt sker med mindre flygplan, det vill säga sådana som inte ger upphov till mer bul-

¹⁸⁴ <http://www.latinamerika.nu/nyhet/varldens-langsta-linbana-for-kollektivtrafik-hanger-over-la-paz>

ler än att det kan accepteras av boende i de kringområden som berörs. Dessutom kan det ha ett värde i att behålla Bromma som en beredskapsflygplats för till exempel evakuering av rikets ledning i händelse av någon form av krissituation.

Sjöfart

Socialkonservativa vill se att Stockholms hamn – här avses Stockholms hamn Frihamnen, Stadsgården, Strömkajen och Värtahamnen – på sikt endast användas för passagerartrafik. Hanteringen av gods bör då fullständigt ha lokaliserats ut till omgivande hamnar. En tänkbar lösning är containertrafiken är förlagd till Norvikhamnen, och lastbilstrafiken är förlagd till Kapellskär. Detta är de två ytterligare hamnar som ingår i Stockholms Hamnar.

Ännu idag finns invånare i Stockholm som minns hur varor lastades och lossades vid bland annat Skeppsbron och vid Kornhamstorg. Denna stadscentrala godshantering sjövägen är sedan länge avvecklad. Däremot är det inte så länge sedan som hanteringen av flygbränsle vid Louddens oljedepå omlokalisades till Gävle. Vi välkomnar att övrig oljehantering ska avvecklas från Loudden. Om några år ska vidare dagens containertrafik som för närvarande hanteras över Frihamnen utlokaliseras till Norvikhamnen i Nynäshamnen – bygget av den nya hamnen har påbörjats. Vi ser alltså en process över tiden där varutransporter med fartyg lämnar de mest centrala delarna av Stockholm. På samma sätt som de flesta av de industrier som för, säg, 100 år sedan var belägna mitt i Stockholms innerstad nu är utlokaliserade till områden utanför denna. Socialkonservativa ser detta som en naturlig utvecklingsprocess. Kvar kommer emellertid bland annat den trafik med lastbil som går över Östersjön i färjor som även tar passagerare.

På lite sikt vill alltså socialkonservativa se att denna lastbilstrafik omdirigeras till omgivande hamnar – förslagsvis Kapellskär. Det är idag svårt att avgöra exakt hur den omvandlingen ska se ut i detalj. Vi anser dock att det är viktigt att ha färdriktningen klar. Rimligtvis kommer det att någon gång i framtiden – det låter sig inte göras varken idag eller ens inom det närmaste decenniet – bli frågan om att separera passagerartrafik med färja från lastbilstransporterna.

Socialkonservativa vill ha kvar skärgårdsbåtarnas passagerare – och mindre godstrafik vid framför allt Strömkajen. Vi vill medverka till att denna verksamhet kan drivas vidare under säkra former och förutsättningar.

För framtiden ser socialkonservativa att Stockholms hamnsystem i huvudsak används för passagerartrafik med Kryssningsfartyg, Östersjöfärjor, Skärgårdsbåtar och enskild privattrafik med företrädesvis fritidsbåtar.

Kollektivtrafik på väg, spår och vatten

Kollektivtrafiken ligger inom landstingets kompetensområde. Emellertid har vi sett under senare år, det vill säga efter det att Alliansen och Miljöpartiet ingick ett budgettekniskt samarbete i landstingets trafiknämnd som ska sträcka sig

fram till åtminstone år 2019, hur det moderata trafiklandstingsrådet och miljöpartiets trafikborgarråd här i Stadshuset har utvecklat sitt samarbete i många avseenden. När dessa två aktörer, för att inte säga, parter lyssnar till varandra i så hög utsträckning som faktiskt sker finns det anledning att även här i ett budgetdokument inom ramen för budgetprocessen i Stockholms stad föra ett lite vidare och djupare resonemang om kollektivtrafikfrågor i allmänhet. Detta ter sig som så mycket mer angeläget då till exempel förändringar i SL:s taxor påverkar ekonomin för invånarna i Stockholms stad vilket politiken här i Stadshuset inte ska bortse från under budgetmässiga överväganden inom den kommunala processen.

Den 1 januari 2012 trädde den nya, låt vara inte färskas eftersom nu över fem år har förflutit, kollektivtrafiklagen i kraft. En huvudsaklig förändring genom att den nya lagen kommit på plats har blivit att kollektivtrafikföretag fritt och inom alla geografiska marknadssegment får etablera kommersiell kollektivtrafik. Det har därmed också blivit lättare för den regionala kollektivtrafikmyndigheten att organisera trafik över länsgränser. Länsgränsrestriktionen har avskaffats och ersatts med, för kollektivtrafikmyndigheternas del, en tydligt mer flexibel och ändamålsenlig funktionell befogenhet. Regionala kollektivtrafikmyndigheters befogenhet är nu definierat till att gälla regional kollektivtrafik, med vilket menas arbetspendling och annat vardagsresande. Inom ramen för denna lagstadgade befogenhet får två eller flera regionala kollektivtrafikmyndigheter i angränsande län fritt nå överenskommelse om att gemensamt besluta om länsgränsöverskridande regional kollektivtrafik. Den nya kollektivtrafiklagen omfattar även, genom en komplettering som trädde i kraft den 1 augusti 2012, kollektivtrafik till sjöss. Ännu i dag är det inte helt lätt att fullt ut och exakt se vad dessa förändringar har fått för konsekvenser för kollektivtrafikmarknaden i Stockholm. Det är därför sannolikt att osäkerheten kring prognoser och planering blir mer större under de närmast kommande åren jämfört med de närmaste föregående åren.

Den mest omedelbara och kanske viktigaste frågan inom kollektivtrafiken som stockholmarna upplever direkt är annars den om nivå på och struktur för SL:s taxor för de resande. Här finns flera strategiska ställningstaganden att göra.

Ett första sådant strategibeslut är den om intäktsfördelningen mellan skattefinansiering och avgifter. Det har sedan länge utformats en relativt bred konsensus kring 50/50-fördelningen, det vill säga att hälften av SL:s intäktsmassa för driften av kollektivtrafiken ska komma in över inkomstbeskattningen av invånarna och hälften ska genereras genom uttag av färdavgifter. Socialkonservativa ansluter sig i princip till att denna 50/50-fördelning beskriver en rimlig avvägning idag. Beträktat ur ett längre tillbakablickande perspektiv kan vi se att även andra fördelningsnycklar har kommit till användning. Vi är därför öppna för ändringar om det skulle kunna motiveras av den framtida utvecklingen. Om man till exempel för en politik på riksnivå som leder till en inflyttning av människor från hela världen till Stockholms stad som inte ökar skatteunderlaget i samma utsträckning som denna inflyttning ställer krav på att utökade resurser tillförs kollektivtrafiken kan det till exempel bli motiverat att utöka graden av skattefi-

nansiering. I ett nästa steg ska Stockholms stad begära att motsvarande medel tillförs regionen ur den nationella budgeten.

Ett andra strategibeslut handlar om zonindelningen. Bara under 2000-talet har Stockholm upplevt fyra perioder med olika zonindelningar. Fram till år den 30 april 2006 hade länet en relativt finmaskig zonindelning inom SL:s trafikområde. Den 1 maj 2006 inleddes en kortare period med enhetstaxa som den nya politiska majoriteten ändrade till den zonindelning som vi har nu. From den 9 januari i år 2017 är vi tillbaka i enhetstaxa.

Socialkonservativas grundläggande hållning är att en längre resa ska kosta mer än kortare. Detta talar för en zonindelning. Samtidigt vet vi att enhetstaxa bland annat leder till minskad inpendling med bil från Stockholms ytterområden och in mot dess centrum. Slutsatsen blir för min del att SL:s taxor och zonindelning ska bestämmas tillsammans med att beslut om trängselskatter och parkeringsavgifter tas. Detta är ett uttryck för ett socialkonservativt systemtänkande där trafiksystemet och trafikpolitiken ska ses som en sammanhållen helhet.

Ett tredje strategibeslut handlar om huruvida SL:s taxor ska differentieras över dygnet, och då framför allt så att det blir dyrare att resa under morgon- och eftermiddagsrusningen. Förslag om att införa respektive att genomföra ett försök med tidsdifferentierad taxa inom länets kollektivtrafik har mångåriga anor inom SL och landstinget. Till exempel, för ett drygt decennium sedan ingick en tidsdifferentiering av taxan som en av fyra tänkbara framtida prisstrategier i SL:s rapport *Prisstrukturer – Plan rapport 2006:2*. Frågan väcktes senare av Sverigedemokraterna i en skrivelse till Trafiknämnden i landstinget under år 2015.¹⁸⁵ Som ett resultat av en parlamentarisk utredning inom landstinget om priser, taxesystem och biljett- och betalsystem har nyligen Stockholms läns landstingsfullmäktige beslutat och genomfört en omfattande reform av taxorna inom kollektivtrafiken – bland annat har enhetstaxa införts. Man bestämde sig emellertid för att inte varken införa eller att genomföra något försök med tidsdifferentierad taxa. Därför kan kanske någon tycka att den frågan borde vara avförd från dagordningen – i alla fall för ett antal år framöver. Då bortser man från möjligheten att genomföra mindre försök till en begränsad kostnad. Vi föreslår att Stockholms stad tar kontakt med landstinget för att söka få till stånd ett småskaligt försök med tidsdifferentierad taxa inom länets kollektivtrafik.

Runt om i landet har det under årens lopp förekommit, och det förekommer även nu, tidsdifferentierade taxor, både som försök och permanent. Den samlade bilden av utfallen för dessa blir att det är svårt för människor att välja bort att resa under högtrafik. Man börjar sitt jobb eller skola när man börjar. Detta kan man inte ändra på bara genom att sänka kollektivtrafiktaxan under lågtrafik. Resultatet har i huvudsak blivit att man inte lyckats påverka resandeströmmarna i tillräcklig utsträckning. Istället har man i praktiken bara gett rabatt under vissa tider som lett till minskade intäkter för trafiken. Flera aktörer som har provat

---

185

<http://sammantradeshandlingar.sll.se/sites/sammantradeshandlingar.sll.se/files/sll/Global/Politik/Politiska-organ/Trafiknamnden/2015/2015-09-08/p17-Tjut-TN-Svar-pa-skrivelse-fr-SD-ang-tidsdifferentierad-SLtaxa.pdf>

tidsdifferentierad taxa har därför sett sig tvungna att slopa den efter någon tid. I Stockholms län är kollektivtrafiken ett så pass omfattande system att det blir praktiskt taget omöjligt att på förhand bilda sig en säker uppfattning om vilka effekter på resandeströmmar och på intäkterna ett införande skulle få. Därav följer slutsatsen att det vore framför allt högst ekonomiskt oansvarigt att ta beslut om att införa SL-taxor med tidsdifferentiering utan först genomföra någon form av försök.

Designen för försöket kan inte i detalj bestämmas eller redogöras för här mer än indikativt. En första utgångspunkt ska vara att försöket ska omfatta ett statistiskt representativt urval resenärer inom kollektivtrafiken. Spontant tänker man sig då att urval ska ske ur Svenskt adressregister. En nackdel blir då att en betydande andel av urvalet består av individer som inte använder kollektivtrafiken. Det leder till ett bortfall, vilket kan påverka säkerheten och noggrannheten i de statistiska skattningarna – även om man kan hävda att just denna typ av bortfall inte spelar så stor roll. Det kan argumenteras för att de i urvalet som inte använder sig av kollektivtrafiken inte tillhör målpopulationen, och att det därför heller inte är fråga om ett bortfall. Snarare handlar det om överlappningar i urvalsramen. Mot detta kan sägas att om landstinget har ambitionen att öka kollektivtrafikandelen av de motoriserade resorna så bör alla länets invånare ses som potentiella periodkortsinnehavare.

Idag kan man registrera sitt periodkort hos SL. Detta gör inte alla innehavare, men tillräckligt många gör det för att det ska kunna upprättas en databas över kollektivresenärer i länet. Vi vet emellertid inte om resvanor- och beteenden bland dem som registrerar sina kort är desamma som bland dem som inte gör det. Därför finns risk att databasen i fråga skulle kunna bli systematiskt snedvriden. Ett alternativ är ändå att dra urvalet ur denna databas – i samarbete med datainspektionen så att allt går rätt till vad avser personlig integritet med mera. Deltagande sker frivilligt utifrån förutsättningarna.

Oavsett vilken databas som används bör nästa steg bli att erbjuda urvalspersonerna att delta i en pilotstudie. Under, säg, en 30-dagarsperiod registreras kortpersonernas inpasseringar i kollektivtrafiken. Antalet/andelen inpasseringar/påstigningar under tider med lågtrafik ger motsvarande rabatt vid köp av periodkort för nästkommande 30-dagarsperiod. Ta som exempel att inpassering/påstigning under lågtrafik debiteras med hälften av vad som debiteras under högtrafik. Anta vidare att resenären under perioden registreras för 100 inpasseringar/påstigningar – 70 under högtrafik och 30 under lågtrafik. Resenären får då köpa nästkommande månads periodkort för 85% av ordinarie pris. Ett sådant system erbjuder resenären både incitament att försöka resa under lågtrafik och flexibiliteten att göra det med sitt ordinarie periodkort. Med en sådan lösning behövs alltså inget krångel med att resenären på förhand tvingas bestämma och binda sig för den ena eller andra sortens periodkort.

Omfattningen av detta försök styrs av tilldelade medel. Det finns dock skäl att låta detta försök ges betydande tid – bland annat därför att beteendeförändringar tar tid. En fördelaktig undersökningsdesign inkluderar åtminstone ett antal resenärer som följs under en flerårsperiod. Efter avslutat försök görs en utvär-

dering varav efter beslut kan tas om huruvida landstinget ska införa tidsdifferen-
terad taxa inom kollektivtrafiken eller inte.

Under senare år har alltfler Trafikvärdar engagerats i kollektivtrafiken. Dessa
fyller många gånger en värdefull funktion. Systemet med Trafikvärdar är dock,
som all personalintensiv verksamhet, särskilt resurskrävande. Detta blir då re-
surser som tas från annan verksamhet alternativt leder till taxe- och/eller skatte-
höjningar. Socialkonservativa önskar fördjupade analyser över nyttor och kost-
nader för systemet med Trafikvärdar för att på sått säkerställa att värdarnas
antal/täthet dimensioneras så att dessas nytta maximeras i förhållande till kost-
naderna. Detsamma gäller Trygghetsvärdar. Vi utesluter definitivt inte att en
sådan översyn skulle visa på samhällsekonomiska vinster med att överföra Tra-
fikvärdsvolymer till Trygghetsvärdssystemet.

Som socialkonservativa stödjer vi fortsatt utnyttjande av nya IT-lösningar inom
kollektivtrafiken. Ett sådant exempel är installation av optiska läsare för SMS-
biljetter.

Svenska Flaggdagar uppmärksammas inom Stockholms kollektivtrafik. Social-
konservativa vill att den traditionen ska fortsätta. Däremot är vi och socialkon-
servativa allmänt bestämda motståndare till att fordonen används för att ge ut-
tryck eller stöd för vissa specifika grupper eller ståndpunkter genom utsmyck-
ning eller på annat sätt. Vi anser att kollektivtrafiken ska vara helt fri från alla
den sortens uttrycksyttringar. Alla Stockholms stads invånare ska ha rätt att alla
året dagar åka med kollektivtrafiken utan att samtidigt behöva känna att man
aktivt ger ett bidrag till ett ställningstagande i den ena eller andra frågan – som
man dessutom kanske inte delar. Kollektivtrafikens uppgift är att neutralt och
åsiktsfritt erbjuda Stockholms invånare fortskaffning.

Buss

Socialkonservativa inser att kollektivtrafik med buss har uppenbara styrkor –
inte minst dess flexibilitet. Det är jämfört med spårtrafik enklare att ändra linje-
dragningen som svar på till exempel förändrat boendemönster och passagerar-
strömmar. Genomsnittshastigheten för busstrafiken i innerstaden ligger numera
klart under 20 km/h vilket är oförsvarligt lågt och vilket urholkar busstrafikens
attraktions- och konkurrenskraft. I stadstrafiken kommer buss för att kunna
uppnå en acceptabel genomsnittshastighet behöva i princip reserverade körfält
för busstrafiken till. Detta kommer obönhörligen ske på bekostnad av bland
annat tillgången på parkeringsplatser vilket är en prioritering som vi är villiga att
göra.

Detta är en gammal problematik, och kring millennieskiftet restes det förslag på
sina håll om att en lösning skulle kunna bestå i att byta ut bussar mot spårväg.
Trafiklagen ger bland annat spårtrafik företräde vilket tänktes leda till att stads-
trafiken i tätbebyggelse skulle flyta på snabbare. Resultatet blev så småningom
en omläggning av trafikpolitiken till förmån för spårvägsbyggen – Linje 7 och
förlängningar av Tvärbanan. Så långt hann man innan det gick upp för flertalet
ansvariga inom Stockholms län och stad att de massiva kostnaderna för att

bygga spårväg inte stod i någon rimlig proportion till de trots allt ganska blygsamma tids- och framkomlighetvinsterna som uppnåddes.

Socialkonservativa i allmänhet och vi själva i synnerhet menar att de största trafikekonomiska vinsterna för den kollektivtrafik som drivs i Stockholms län och stad står att finna i en omläggning av investeringsstrategin från spårväg till förmån för tvåledade bussar av den typ som sattes i trafik i Malmö år 2014. Dessa kallas ibland superbussar. Spårväglösningar som till exempel Tvärbanans Kistagren och Spårväg Syd slukar resurser som skulle kunna komma till bättre användning. Genom att istället satsa på mindre kostsamma lösningar med tvåledade bussar skulle politiken kunna erbjuda resenärerna kollektivtrafikförsörjning som både kapacitetsmässigt och kvalitativt väl matchar spårvägen till en lägre kostnad frigörs resurser. Dessa kan användas till att förstärka kollektivtrafiken i hela Stockholms län och stad.

Ännu idag har många lätt för att blanda ihop tvåledade bussar/superbussar med begreppet BRT – Bus Rapid Transit. Det är olyckligt bland annat därför att prospekt för BRT då och då presenteras av olika aktörer, och då gäller det att veta vad man pratar om. Till exempel presenterade Per Kågeson genom Nature Associates år 2015 en stort upplagd idéstudie om en BRT-lösning som är tänkt att löpa utmed den så kallade Stockholmbågen.¹⁸⁶ Dessutom förekommer det att begreppen superbuss och snabbuss används om vartannat med oklar åtskillnad i betydelse. Det finns därför anledning att reda ut begreppen.

BRT är ett organisatoriskt begrepp som beskriver hur busstrafik kan läggas upp. Till exempel kan BRT-lösningar omfatta speciella busskörfält avskilda från övrig vägtrafik, särskilda stationslösningar och signalprioritering med mera. Någon skulle kanske vilja beskriva BRT som ett sätt att effektivisera upp busstrafiken. BRT kan läggas på olika nivåer. Ambitiösa BRT-satsningar kan bli synnerligen kostsamma. Den ovan refererade studien om BRT utefter Stockholmsbågen räknar med investeringar i flermiljardklassen.

Tvåledade bussar är bussar som är betydligt längre än de vi hittills är vana vid att se på våra gator, representerar teknologiska landvinningar. Skickliga styr- och reglertekniker har bland annat lyckats få bussens tre segment att så säga samarbeta så att bussen trots sin längd förmår att röra sig påfallande smidigt även i täta gatunät. Bussen kan till exempel runda gathörn likt en tusenfoting. Därmed blir bussen också användbar i tätortsmiljöer. Kanske når den sin högsta utväxling i närförorter till Stockholm där passagerarunderlaget är tillräckligt stort för att motivera trafik. Två exempel på sådana satsningar där den tvåledade bussen skulle kunna ersätta spårväg är alltså Tvärbanans Kistagren och Spårväg Syd.

Oavsett vilket går det alldeles utmärkt att ta fram en BRT-lösning utan att den trafikeras med tvåledade bussar. BRT med bussar av dagens storlek är också BRT. På samma sätt kan tvåledade bussar sättas i trafik även utan alltför omfattande kringarrangemang à la BRT. Precis som det går att kombinera de två

¹⁸⁶ <http://media.brtisverige.nu/2015/08/fulltextrapporten-BRT-i-Stockholmsregionen.pdf>

koncepten. Det ena utesluter inte det andra, men de måste inte heller gå i par. Snabbussar beskriver inte bussar som i första hand kör med hög hastighet även om en bärande tanke är att olika kringarrangemang ska ge dem förbättrad framkomlighet vilket i sin tur leder till kortare restider. Man kan också lägga in överhoppade hållplatser i begreppet snabbuss. Allt detta kan, möjligen lite föräddiskt, lätt leda tankarna till uttrycket superbuss. Superbuss ett begrepp som bör förbehållas de tvåledade bussarna.

Socialkonservativa förespråkar alltså inte bara en strategiomläggning inom trafikpolitiken från spårvägssatsningar till buss i allmänhet utan också – där passagerarunderlaget är tillräckligt och förutsättningarna i övrigt är lämpliga – en omläggning en omläggning av trafikpolitiken till förmån för tvåledade bussar. Detta utesluter emellertid inte att bussarna kan kombineras med BRT-lösningar där så kan bedömas vara ändmålsenligt. Eventuella stort uppslagna satsningar kan då i förlängningen resultera i att vi då använder tvåledade bussar, BRT och snabbussar – allt i ett och samma paket.

Arbetet med *Program Kistagrenen* har idag kommit så långt att det inte kan bedömas som praktiskt möjligt att avbryta projektet. Däremot finns det all anledning att på detta tidiga stadium säga nej till *Spårväg Syd*. Vi uppmanar med emfas Stockholms stad att med detta som målsättning begära omförhandling med *Sverigeförhandlingen* – och detta trots att överenskommelse helt nyligen har nåtts.

Socialkonservativa anser att platsintensiva bussdepåer ska ligga på platser utanför stadens tullar. Denna utveckling är redan på gång. Bussdepåerna vid både Barnängen på Södermalm och vid Lindhagensgatan på Kungsholmen är på väg att flyttas ut. Med en sådan inställning är socialkonservativa synnerligen tveksamma till den stora bussanläggning som är tänkt att skapas i Katarinaberget i samband med ombyggnaden av Slussen.

Ambitionen är att all busstrafik för vilken Stockholms stad kan ha inflytande över är att den ska vara helt CO₂-neutral. Detta kan förverkligas på flera olika sätt. Socialkonservativa tror att det i framtiden kommer att bli möjligt att i högre utsträckning än idag utnyttja matavfall som sedan omvandlas till biogas.

Vi vill se en nolltolerans för skadegörelse. En socialkonservativ politik kommer att minska såväl skadegörelse, nedskräpning som klotter. Situationen idag är emellertid den att kollektivtransportsystemet utsätts för en betydande skadegörelse vilket spiller över på livsmiljön inom Stockholms stad. Socialkonservativa vill bygga busskurer av material som är mindre lätt att krossa jämfört med dagens glaskurer – och även om busskurerna på detta sätt tvingas ges en något mindre upplyftande gestaltning och utseende.

Spår

Socialkonservativa ser järn- och övrig spårväg, tunnelbana och pendeltåg inkluderade, som ryggraden i Stockholms län och stads transportsystem för kollektivtrafik. Därför vill vi se den spårbundna kollektivtrafiken utvecklad inte bara

kvantitativt utan vi vill lägga ner minst lika mycket omsorg på den kvalitativa utvecklingen.

Socialkonservativa är beredda att avsätta resurser för att punktligheten ska bli högre inom inte minst pendeltågstrafiken. De samhällsekonomiska vinsterna av säkrare restider för inte minst arbetspendlarna ger utrymme betydande satsningar inom det här området. Därför vill vi verka för att sådana satsningar också kommer till stånd.

Socialkonservativa vill öka säkerheten inom den spårbundna trafiken. Bland annat är olyckor, självmord och självmordsförsök alltför vanligt förekommande inom inte minst tunnelbanan. Det är ett skäl till varför socialkonservativa ingående vill undersöka de samhällsekonomiska förutsättningarna för att avskilja perronger från spår på tunnelbanestationerna – typiskt med en glasvägg. Det är så man i allmänhet bygger ny tunnelbana ute i världen idag. Här i Stockholm har de två nya pendeltågsstationerna Stockholm City och Stockholm Odenplan visat vägen. Vi vill inte att det ska vara möjligt för människor att ta sig ut eller kasta sig ut på spåren framför tågen. Vi vill inte att det ska vara möjligt för andra än personalen att till exempel ta sig in i tunnelbanans tunnelssystem.

Socialkonservativa vill öka tryggheten inom tunnelbanan. Detta skulle kunna uppnås genom ett utbyggt larmssystem på tågen. Från landstingets ledning är frågan aktualiserad.¹⁸⁷ Detta är initiativ som förtjänar allt stöd från Stockholms stad. Belysningen inom kollektivtrafiken och dess närområde ska vara god. Under kvällar, nätter och helger ska servicevärdar och ordningsvakter vara ett regelbundet inslag i systemet. Vi vill också avisera – i likhet med landstingsledningen – en satsning på den sedan länge negligerade tunnelbanepolisen. Kanske kan en sådan kombinerat med att en snabb- och lätttrölig jourgrupp inrättas som infinna sig på plats vid behov.

Socialkonservativa vill öka tillgängligheten till den spårbundna för rörelsehindrade. Vi vill underlätta för bland annat hör- och synskadade att använda spårtrafiken. Detta bör ske i samverkan med landstinget, och kanske tillsammans med andra kommuner. För att inte Staden ska stå med tomma fickor inför sådana diskussioner anslår vi 10 mnkr extra för ändamålet.

Socialkonservativa noterar de senaste årens förbättrade InterNet-mottagningen inom kollektivtrafiken. Icke desto mindre vill vi se ökade ansträngningar för att ytterligare förbättra mottagningen över mobiltelefonnätet inom framför allt tunnelbanan, men också inom annan kollektiv spårtrafik. Detta görs naturligen genom kontakt med mobiloperatörer på marknaden.

Socialkonservativa vill att spårtransportsystemet ska hållas rent och snyggt. Detta är något som ökar trivseln för de flesta resenärer, och leder till att fler väljer att åka kollektivt.

---

¹⁸⁷ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/nytt-forslag-vill-aterinforma-tunnelbanepolis?>

Vatten

Socialkonservativa är öppna för kollektivtrafik på vatten under offentligt huvudmannaskap på vissa sträckor. Sådan båttrafik kan bli aktuell på sådana rutter där möjligheterna till kollektivtrafik på land är begränsade samt där det finns ett tillräckligt passagerarunderlag. Stockholms läns landsting har varit aktivt på området försöksverksamhet inom båttrafiken. Ett sådant exempel är den så kallade Nord-Sydlinjen som kördes på försök för första gången sommaren 2015, och en andra gång sommaren 2016. Under den andra försöksperioden 2016 sjönk antalet resenärer påtagligt jämfört med år 2015 trots att sommaren 2016 bör betraktas som bättre än sommaren 2015 vilket tvärtom borde ha verkat i riktning mot fler resenärer. En högst tänkbar förklaring kan vara att nyhetens behag fick resenärer att strömma till försökslinjen under den första sommaren, men under den andra sommaren styrdes resenärsströmmarna mer av nyttobehovet – vilket alltså visade sig vara begränsat. Detta är en tolkning av utfallet som finner stöd i Trafikförvaltningens analys¹⁸⁸ som förelades landstingets trafiknämnds ledamöter vid dessas sammanträde den 29 november 2016. Där framgår på sid 4(7) att minskningen av resenärer som innehar ett så kallat Ö-kort varit särskilt kraftig mellan sommaren 2015 och 2016. Beslutet att integrera försöket med Nord-Sydlinjen för sommaren år 2017 i Waxholmsbolagets befintliga skärgårdslinjer ska ses som ett steg bakåt, det vill säga som ett korrekt steg mot nedläggning av linjen.

Trafikförvaltningen presenterade i maj 2013 en rapport om eventuell båtpendling på Stockholms vatten.¹⁸⁹ Rapporten behandlar förslag till ett tiotal pendelbåtslinjer till och från Stockholms innerstad med flera närområden. Bland annat presenteras samhällsekonomiska kalkyler för linjerna där samtliga bedömdes vara olönsamma. Icke desto mindre sjösattes två av dessa linjer under år 2016, nämligen 1) Södermälarsstrand–Kungsholms torg–Klara Mälarsstrand, linje 85, och 2) Ekerö–Klara Mälarsstrand, linje 89, på försök. När man genomför försök är det helt kritiskt att man utvärderar försöken innan man går vidare och till exempel tar beslut om permanentning. Från politikens sida i landstinget tycks man lägga stor vikt vid utvärderingen om hur faktiskt passagerarantal förhållit sig till prognosticerat. För den första linjen var siktet inställt på 100 000 resenärer medan utfallet blev cirka 137 000 för år 2016. En påtaglig konsekvens av detta resultat är att kostnaden per passagerarkm istället för beräknade uppemot 100 kr föll ner mot 50 kr. Genomsnittlig kostnad per passagerarkm inom landstingets hela system för kollektivtrafik ligger på dryga 3 kr. Genomsnittskostnaden dras ner av inte minst den volymomfattande och kapacitetsstarka tunnelbanan, och 3 kr per passagerarkm kan därför inte ses som ett allmänt kostnadsriktmärke för all projektering av ny kollektivtrafik i länet. Därtill kommer att den samhällsekonomiska kalkylen inte omfattar alla nyttovärden som till exempel trafik med pendelbåt kan medföra.

Den samlade bedömningen måste ändå bli att nyttan för de nya pendelbåtslinjerna inte står i någon rimlig proportion till de betydande kostnaderna. Konsekven-

---

¹⁸⁸ Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande TF TjUt *Rapport om den nord-sydliga skärgårdslinjen år 2016 samt fortsatt hantering år 2017* (TN 2016-1250)

¹⁸⁹ Trafikförvaltningen, *Rapport Utredning om Båtpendling i Stockholm* (TN2-2013-00848)

sen blir att linjerna ska avvecklas, och att inga nya ska sjösättas, i varje fall inte någon av de totala linjer som utreddes i båtpendlingsrapporten. Även i övrigt vill vi att Stockholms politiker framöver ska visa största möjliga återhållsamhet inför olika lockelser om att ge sig i kast med på förhand samhällsekonomiskt utsiktslösa pendelbåtsförsök.

Pendelbåtstrafiken ska underkastas samlad samhällsekonomisk bedömning eller åtminstone indikativa studier. Det ankommer då på förespråkarna att visa på eller i alla fall troliggöra att sådana studier skulle peka på betalningsviljor bland länsinvånarna av en storlek som motiverar fortsatt drift av befintliga pendelbåtlinjer eller till och med utbyggnad med nya. Så länge som inga sådana studier har presenterats finns det all anledning för Stockholms politiker att hålla sig till de resultat som kommit ut av de samhällsekonomiska kalkylerna, det vill säga att pendelbåtstrafik generellt ska anses olönsam och omotiverad. Stockholms stad ska verka för att linje 85 och linje 89 avvecklas så snart som möjligt.

Dock bör det påminnas om att den samhällsekonomiska kalkylens främsta styrka är att välja mellan olika projekt som sinsemellan är relativt likartade till sin natur. När man har att ta ställning till kollektivtrafik på vatten i form av till exempel pendlarbåtar ger den samlade samhällsekonomiska bedömningen bättre vägledning. Vi vet att svenskar har betalningsvilja för existensvärden – till exempel för att det ska finnas isbjörnar uppe vid Nordpolen. Så länge vi inte vet om stockholmarna har betalningsvilja för existensvärdet pendlarbåtar – man kan tycka att det hör till en vattenstad som Stockholm – kan man inte dra några säkra slutsatser om pendlarbåtarnas samhällsekonomiska lönsamhet i ett bredare perspektiv.

Transportinfrastruktur

Socialkonservativa ser den över tiden långt utdragna planeringsprocessen inför investeringar i transportinfrastruktur som det kanske största enskilda bekymret vi har att handskas med inom transportpolitiken. Särskilt inför större investeringar är det många parter och aktörer inblandade, och vi är helt på det klara med att bland annat den demokratiska processen behöver få ta tid. Det förekommer emellertid att till exempel överklaganden leder till att projektstarter fördröjs på ett sätt och i en omfattning och utsträckning som vi i egenskap av socialkonservativa inte anser vara rimligt. Här kan det finnas fler vägar för Stockholms stad att gå.

En väg är att utreda om det skulle kunna vara möjligt att ge förtur till dömande instanser för vissa, företrädesvis större, infrastruktursatsningar. Ett alternativ till detta kunde vara att se över möjligheterna att skjuta till extra medel inför prövning av vissa ärenden. Dessa medel kan tänkas behöva tas fram genom omfördelning av en given medelsram.

Man kan tänka sig att inrätta ett system där en talan först måste beviljas prövningstillstånd för att ärendet överhuvudtaget ska tas upp till behandling i instansen. Detta är ett system som vi i utsträckning redan har i dag. Kanske borde detta system utvidgas till att omfatta fler instanser och fler sorters ärenden.

Även en lämpligt avvägd kombination av dessa två förslag kan tänkas liksom också andra åtgärder för att förkorta beslutsprocessen inför investeringar i transportinfrastruktur. Även om Stockholms stad typiskt inte den dominerande aktörer för investeringarna i fråga ens då de läggs inom Stockholms tads geografiska gränser anser vi icke desto mindre att det är en viktig uppgift för Stockholms kommunfullmäktige att hjälpa till på område så långt det är möjligt.

Detta är inga nya tankar. Många har varit inne på samma linje sedan årtal tillbaka. Vi vill emellertid gå från ord till utökad handling. Åtminstone på så sätt att frågan ges en ordentlig genomlysning. Här gäller det principiellt viktiga ställningstaganden som bland annat berör olika aktörers och enskilda individers rättssäkerhet. Denna tummar vi inte på.

Socialkonservativas vision för Stockholms stads transportinfrastruktur

Transportinfrastrukturen hänger intimt samman med stadsutvecklingen. I praktiken fungerar det också så att nyinvesteringar i transportinfrastruktur och nybebyggelse i stor utsträckning planeras samtidigt och gemensamt. Många gånger är det nog ändå så att det kan sägas att stadsutvecklingen i någon mening går före här, och att transportinfrastrukturen sedan har att anpassa sig till den stadsbyggnadskarta som faktiskt förligger.

Fram till det andra världskriget växte Stockholm som de flesta städer i världen – nämligen med så kallade årsringar. Ny bebyggelse restes i närområdet för att inte säga gränslandet intill den befintliga stadsbebyggelsen. Med början under 1950-talet kom, som ett resultat av introduktionen av den kapacitetsstarka tunnelbanan och nya idéer inom stadsplaneringen i Sverige och då framför allt i Stockholm, man att i stor utsträckning frångå den formen av stadsutveckling. I stället kom man att satsa på så kallade ABC (Arbete, Bostad, Centrum) förorter. Dessa var tänkta att fungera som mindre självförsörjande orter en god bit utanför själva staden. Vällingby brukar beskrivas som det första av dessa projekt. På detta sätt kom Stockholms stad inte längre att växa med årsringar utan i stället med satellitförstäder som länkades till staden med framför allt tunnelbana. Uppifrån har Stockholmsområdet kommit att påminna om en skärgård utan vatten där ABC-förstädena representerar öarna.

I dag vet vi att utvecklingen av A:et i ABC inte på långa vägar kom att bli på det sätt som man hade tänkt. Antalet arbetstillfällena i ABC-förstädena har blivit betydligt färre än vad som behövs i förhållande till invånarmängden. Resultatet har blivit en omfattande arbetspendling in till framför allt Stockholms innerstad. När man väl insett detta faktum dröjde det inte så värst länge förrän man la om stadbyggnadspolitiken.

Under de allra senaste decennierna har utvecklingen av Stockholms stad alltmer kommit att återgå till årsringsmönstret. Denna utveckling, det vill säga att bygga tät, är också ett resultat av att man numera prioriterar att bygga resurssnålt – av klimatskäl, av ekonomiska skäl och allt vad man säger att omläggningen beror på. Ett flertal vidsträckta områden har byggts, byggs och planeras att byggas direkt i anslutning till stenstadens gränser. Hammarby sjöstad i söder, Norra

Djurgårdsstaden i öster, Hagastaden i norr och på Västra Kungsholmen. Man kan se det som att den nygamla stadsbyggnadsstrategin går ut på att fylla ut "vattnet" i den skärgårdsbild från ovan som Stockholm ännu gestaltar. Kanske kommer det att ta hundra år eller ännu längre innan vi har stadsbebyggelse i över hela nuvarande Stockholms geografiska utbredningsområde – och detta även om det finns prognoser om att Stockholm ska ha tre miljoner invånare kring år 2050.

Knyt ihop stadsdelarna och avlasta city

Ett tydligt karaktäristiskt drag i Stockholm – som för övrigt delas med de flesta av världens större städer – är det radiella mönstret i transportsystemet medan tvärförbindelserna är betydligt svagare utvecklade. Detta mönster är i stor utsträckning ett resultat av faktiska trafikströmmar. För den spårbundna trafiken innebär detta att den är extremt centrerad mot just Centralen. Traditionellt har utgångspunkten att resor görs från hemmet ute i förorterna in till city och sedan tillbaka igen. Detta stämmer förvisso till stor del även idag, men till skillnad från förr ser vi nu framväxten av ett flertal tätbebyggda stadskärnor runt omkring själva city, det vill säga framför allt utanför tullarna. Vi ser parallellt med denna utveckling ett större behov av tvärförbindelser i Stockholm.

Socialkonservativa vill svara på det behovet genom att utveckla en transportpolitik som har som målsättning att stockholmare i både stad och län ska kunna resa direkt mellan dessa kärnor utan att nödvändigtvis passera Centralen. Den nyligen invigda Citybanan och Förbifart Stockholm är två projekt som utgör väsentliga byggstenar i det arbetet. På lite sikt kommer den nya dragingen av tunnelbana under Mälaren att spela en viktig roll. Att kunna resa direkt mellan Stockholms olika stadskärnor är inte bara en fråga om komfort och tid för den enskilde resenären – det handlar även om att avlasta Centralen och att minska den trängsel som finns idag där. Baserat på noggranna och framåtblickande kalkyler och analyser samt givet en samhällsekonomisk lönsamhet vill vi fortsätta att satsa på och vidareutveckla Stockholms radiella- och tvärförbindelser.

Bevara stadens grönområden – däck över väg och järnväg

Det geografiska utrymmet i Stockholms stad är av naturliga skäl begränsat. En prioritering rörande vad ytor ska användas till måste därmed göras. Socialkonservativas principiella utgångspunkt är att våra nuvarande grönområden inte ska exploateras mer än vad som skett hittills. Nuvarande omfattande inflyttning av människor till Stockholms stad av vilka många har svårt att få tag på en framför allt någorlunda centralt belägen bostad ska inte användas som argument för att försämra innerstadens livskvalitet genom att exploatera och bebygga de grönområden som trots allt finns kvar. Vi menar att stadens gröna oaser, stora som små, tillsammans med omgivande vatten är ovärderliga inslag i stadsbilden som i hög utsträckning bidrar till att sätta lite guldkant på vardagslivet för stockholmarna. Vi kompromissar ej vad gäller bevarandet av våra grönområden.

Istället vill socialkonservativa i den mån som det är möjligt iordningställa nya områden för bostadsbebyggelse genom att flytta ut industriell och annan mots-

vande verksamhet från stenstaden och omvandla dessa gamla industriområden till exempelvis bostadskvarter. Detta är en pågående utveckling – kvarteret kring det gamla Tobaksmonopolet på Södernalm är ett sådant aktuellt exempel – som vi stödjer, men som vi också vill utvidga och påskynda.

Ett annat sätt att skapa ytor för bostadsbebyggelse, låt vara något kostsamt men likväl kan det vara samhällsekonomiskt motiverat, är att däcka över vägar, järnvägar och motsvarande. Istället för att nödgas prioritera mellan en angelägen användning och en annan angelägen användning av samma markyta har man på detta sätt skapat ett nytt utrymme för att få plats med bostäder – eller något helt annat. Överdäckning har redan påbörjats i Stockholms stad. Norra Stationsområdet är ett pågående exempel. Centralstationsområdet och större delen av Karlbergsleden tycks stå på tur. Telefonplan, Nynäsvägen och Brommaplans bussterminal är ytterligare exempel överdäckningsförslag som vi anser bör kunna utredas och övervägas. Överdäckningsprojekt är som sagt kostsamma, men där man kan påvisa samhällsekonomisk lönsamhet inklusive de betydande mervärden som inte omfattas av kalkylen är vi i grunden positivt inställda till denna överdäckningstanke. Detta är konstruktiv stadsbyggnadsutveckling i ett transportinfrastruktursammanhang.

Fyrstegsprincipen

Socialkonservativa ansluter sig till en numera ganska gammal och hävdvunnen princip – att man i arbetet med trafikplanering och transportinfrastrukturinvestering använder sig av ett förhållningssätt som bygger på den så kallade Fyrstegsprincipen. Fyrstegsprincipen innebär att möjliga förbättringar i transportsystemet ska prövas stegvis. Denna princip lanserades ursprungligen inom dåvarande Vägverket som ett svar på transportpolitik som formulerades i propositionen ”Transportpolitik för en hållbar utveckling”, proposition 1997/98:56.¹⁹⁰ Enligt denna proposition uttalades krav på att man i ökad utsträckning skulle välja lösningar som utnyttjar befintlig väg på ett mer effektivt sätt. I propositionen uttalas vidare ett krav om att planeringssystemet borde utformas så att detta medgav en samordning av, och avvägning mellan, olika typer av åtgärder inom transportsektorn. Det vill säga att man ska lägga en betoning av helhetssyn på transportsystemet, effektivare utnyttjande av befintligt vägnät, och också beakta möjligheten att vidta andra åtgärder som alternativ eller komplement till infrastrukturåtgärder och transportinformatikens nya möjligheter. Enligt denna ska alla förslag till lämpliga lösningar på identifierade problem diskuteras och prövas på ett så förutsättningslöst sätt möjligt.

Traditionellt har Fyrstegsprincipen utvecklats och tillämpats i samband med framför allt nyinvesteringar i vägtransportinfrastruktur. De fyra stegen formaliserar att åtgärder inom transportsystemet ska analyseras i följande ordning:

190

<http://www.regeringen.se/contentassets/6c1f9b4a562d47d1b45eca9eae15c3f9/transportpolitik-for-en-hallbar-utveckling>

Steg 1: Omfattar åtgärder som påverkar transportefterfrågan och val av transportsätt.

Detta inbegriper planering, styrning, reglering, påverkan och informationskampanjer för att minska någon viss transportefterfrågan och/eller föra över resor och transporter till andra transportslag som befinner sig vara mer ändamålsenliga i den aktuella situationen.

Steg 2: Åtgärder som ger ett mer effektivt utnyttjande av befintligt transportnät.

Det andra steget i Fyrstegsprincipen innehåller framför allt idéer för insatser inom planering och påverkankan för en effektivare, säkrare och miljövänligare användning av befintligt transportnät. Som exempel på åtgärder inom detta steg två kan bussfiler på trafikintensiva gator nämnas.

Steg 1 och 2 går i Sverige och internationellt även under rubriken Mobility Management-åtgärder.

Steg 3: Mindre förbättringsåtgärder.

Omfattar förbättringsåtgärder och ombyggnader i befintligt transportnäts sträckning. Som exempel kan trafiksäkerhetsåtgärder eller bärighetsåtgärder nämnas. Mötesfria vägar med wireräcken är exempel på åtgärder inom detta steg tre.

Steg 4: Större ombyggnadsåtgärder och rena nyinvesteringar.

Omfattar i allmänhet sådana om- och nybyggnadsåtgärder som tar ny mark i anspråk. Detta sker till exempel ofta vid nya sträckningar för väg och järnväg.

Vi ser i grunden positivt på att Fyrstegsprincipen kommer till en allt bredare och djupare användning. Vidare menar socialkonservativa att Fyrstegsprincipen ska omfatta i princip allt utvecklingsarbete inom transportsektorn. Vi vill att det här förhållningssättet ska omfatta trafiksäkerhetsarbete, miljöskyddsarbete, jämställdhetsarbete med mera. Det ska omfatta inte bara vägsektorn utan också järnväg och sjö- och luftfart. Fyrstegsprincipen ska äga tillämparhet vid åtgärder såväl inom kollektivtrafiken som inom den privata delen av transportsektorn.

Förslag till investeringsprojekt – Väg

Socialkonservativa anser att fortsatta investeringar i väginfrastuktur i Stockholms stad och län är nödvändigt. Dessa ser vi som ett av flera medel att skapa en tillfredsställande situation i Stockholms transportsystem. Vi anlägger ett systemperspektiv på hur lösningar för detta ska utformas.

Socialkonservativa har ställt sig positiva till de flesta delar i Stockholmsöverenskommelsen. Detsamma gäller för Stockholmsförhandlingen. Det som måste anses allra mest prioriterat är Förbifarten vilket vi ser som mycket tillfredsställande att bygget nu är igång. Att Stockholm ännu inte har en komplett ringled är ytterst beklagligt, men tyvärr också signifikativt för de senaste decenniernas bristande satsningar på transport och infrastruktur i Sverige såväl som i Stockholm. Lite beroende på hur man definierar en ringled skulle man kunna säga att nära nog alla europeiska huvudstäder, med undantaget Tirana i Albanien – och Stockholm, har en komplett ringled. En komplett ringled bedöms minska trafiken i själva staden.

Stockholms stad är en huvudaktör i frågan om ett framtida bygge av Östlig förbindelse. Nu är det dags för Stockholms kommunfullmäktige att inom sina ramar göra vad man kan för att verka för byggstart för Östlig förbindelse. Östlig förbindelse är en planerad tunnelförbindelse för vägtrafik som är tänkt att dras under Saltsjön öster om Gamla Stan och binda samman den Norra Länken med den Södra Länken vid deras respektive östliga ändar. De sydöstliga delarna av Stockholmsområdet, det vill säga Nacka och Värmdö med flera andra områden är befolkningsmässigt starkt expansiva, och även om man har den numera väl upprustade Saltsjöbanan och att tunnelbana på gång så räcker det med att se på en karta för att förstå behovet och värdet av Östlig förbindelse.

De som motsätter sig ett bygge av Östlig förbindelse anför alltför ofta miljö- och klimatskäl för sitt motstånd. Emellertid är det meningen att hela Sveriges fordonsflotta ska vara fossilfri vid ungefär samma tidpunkt som Östlig förbindelse skulle kunna öppnas för trafik. Därmed faller miljö- och klimat som grund för motstånd. Ett annat argument som förs fram är att Östlig förbindelse skulle leda till ökad vägtrafik i Stockholm. Trafikverkets rapport ”Östlig förbindelse – Trafikanalys och nyttor” som gavs ut år 2016 bekräftar att så sannolikt blir fallet. Man beräknar att Östlig förbindelse skulle leda till ytterligare 70 000 fordonsrörelser som genererar omkring 700 000 fordonskilometer per dygn.¹⁹¹

Detta betyder emellertid inte med nödvändighet att, som motståndarna till bygget hävdar, trängseln på Stockholms gat- och vägnät skulle komma att öka. Ty det ökade trafikarbetet kommer i huvudsak att lokaliseras till just Östlig förbindelse. I själva verket kommer Stockholms innerstad att få uppleva minskad trängsel om tunneln under Saltsjön byggs. Så innehållet i den rapport som motståndarna till bygget gärna lyfter fram vederlägger istället grunderna för deras argumentation.

Om nu framtidens fordonsflotta kommer att vara fossilfri – varför engagera sig mot ett antal bilister väljer att köra fram och tillbaka i en undervattentunnel? De orsakar inga utsläpp, de ger inte upphov till mer vägträngsel – och ingen ser dem! Däremot kommer bilisterna själva vara betjänta av den här genvägen. Stockholms stads transportnät kommer att vara betjänt av Östlig förbindelse,

---

191

och därmed också näringslivet och ekonomin i hela Stockholms län – för att inte säga i hela Sverige. Vi står för en politik som garanterar att Östlig förbindelse byggs, och att Stockholm därigenom får sin kompletta ringled för vägtrafik.

Förslag till investeringsprojekt – Järn- och spårväg

Vi ser behov att satsningar i järn- och spårväg i och omkring Stockholms stad och län. Järnväg ligger typiskt inom Trafikverkets kompetensområde, och vi ser Stockholms stads roll här främst som pådrivande och stödjande. Som exempel kan nämnas att vi stöder förstärkningar av olika former av järnväg mellan Stockholm och Arlanda flygplats. Sedan är det annan sak att avtalet mellan staten och A-Train AB som driver Arlanda Express resulterar i att bland annat priset för pendeltågen till Arlanda ligger på en otillfredsställande hög nivå.

Socialkonservativa anser att den expansion av pendeltågssystemet via Arlanda flygplats som genomförts för ett par år sedan är den kanske allra mest prioriterade. Ett ställningstagande som kommer ur inte minst raden av tidigare regeringarnas otillfredsställande hantering och från det offentligas perspektiv ofördelaktiga avtalsskrivande i samband med tillkomsten av Arlandabanan. Man gett en privat aktör ett mångårigt driftsmonopol på en transportlänk av nationellt intresse. Såväl som stockholmare som tillresta från landet i övrigt och utlandet ska kunna erbjudas möjligheten att snabbt kunna förflytta sig på spår till och från landets största flygplats för ett penning som står i paritet med vad det kostar på andra håll ute i världen.

Roslagsbanan är för närvarande föremål för ett omfattande upprustningsarbete. Tidigare i år tecknades mellan ett flertal parter vad som bör beskrivas som en principöverenskommelse inom ramen för Sverigeförhandlingen om att Roslagsbanan ska förlängas ner till T-Centralen. Socialkonservativa ställer sig tveksamma till den föreslagna sträckningen i tunnel förbi eller snarare under Odenplan. Det finns skäl att utnyttja utrymmet under jord, men den samhällsekonomiska lönsamheten för projektet är inte uppenbar. Bokföringsmässigt kan kalkylen räknas hem för olika aktörer – bland annat genom att den frigjorda markytan där Östra Station nu ligger kan exploateras för annan verksamhet.

Socialkonservativa lutar mer åt att förstärka kollektivtrafikanslutningarna vid Östra Station för vidare färd. Detta är ett koncept, lokala resecentrum, som socialkonservativ i princip ser positivt på. Idag finns en bussterminal av betydande storlek vid bland annat Gullmarsplan. Vi vill utreda möjligheterna för att vidareutveckla denna. Alvik fungerar som en knutpunkt för tunnelbanan, Nockebybanan och Tvärbanan. Med Norra Djurgårdsstadens utbyggnad är det rimligt att trafikknutpunkten vid Ropsten kommer att behövas förstärkas.

Socialkonservativa ser alltså att det framtida transportsystemet för Stockholm – och då kanske framför allt för den spårburna trafiken – formar en ring av kollektivtrafikknutpunkter runt innerstaden. Vi ställer oss allmänt tveksam till nydragning av järn- eller spårväg in mot den centrala staden. I stället vill vi förstärka befintlig kollektivtrafik vid dessa knutpunkter.

Värtabanan

Vi är allmänt avvisande till kostsamma spårvägssatsningar. Likväl vill vi se ett transportsystem i Stockholm som tillförsäkrar invånarna en god kollektivtrafikförsörjning. Investeringspalletten kan tyckas vara full. För närvarande är det inte aktuellt för Stockholm att engagera sig i ett nytt spårprojekt, men om, säg, 10 år kan läget vara ett helt annat. Värtabanas sträckning har den unika fördelen att den löper rakt genom och mellan flera framväxande klusterbildningar med bostäder och verksamhet: Norra Djurgårdsstaden, studentbostadsområdet i Storrängsbotten, Albano-området och Hagastaden. Ska alla dessa framväxande områdena kollektivtrafikförsörjas med till exempel buss blir linjedragningen ineffektivt krokig. Den kommande stombusslinje 6 som åtminstone initialt ska gå mellan Hagastaden och Djurgården är vad man kan göra på kort sikt, som akutåtgärd. Faktumet att man inrättar en sådan busslinje är väldigt bevis för behovet av kollektivtrafik på sträckan. En snabb blick på dess krokiga sträckning över geografien är väldigt bevis att det också finns betydande samhällsekonomiska vinster att hämta in med en linje som löper rakare genom aktuella områden.

Värtabanan är en i huvudsak enkelspårig järnvägslinje som emellertid löper med två spår ut på stambanan på vilka numera enbart gods fraktas. I dag förekommer ingen persontrafik på *Värtabanan*. Skulle detta önskas i framtiden är två spår i praktiken ett måste. I samband med den omfattande nyexploateringen av områdena utmed Värtabanan har man generellt tagit hänsyn till detta. Man har projekterat på ett sätt som lämnar utrymme för en utbyggnad till tvåspårstrafik i en eventuell framtid.

I gällande detaljplan för Hagastaden tänker man sig dessvärre ge Värtabanan utrymme för endast ett enkelspår utmed en sträcka på ca 40-50 meter i en utgjuten tunnel. Så länge som tunneln inte är gjuten, vilket den inte är i skrivande stund, finns tid att ändra i detaljplanen till förmån till ingjutning av Värtabanan i en tunnel genom, eller snarare under, Hagastaden med ett utrymme motsvarande två spår. Här är det ont om tid innan fönstret för eventuell framtida persontrafik på Värtabanan stängs.

Det har tidigare tagit initiativ i frågan i Stockholms kommunfullmäktige från enskild ledamot, men utan framgång.¹⁹² Vi stöder emellertid förslaget och föreslår att Stockholms stad gör vad man kan för att man tillsammans med landstinget agerar gentemot relevanta aktörer på lämpligt sätt för att säkra att färdigställandet av ingjutningen av Värtabanan under den framväxande Hagastaden görs med utrymme för två spår utmed hela dess linjesträckning.

Man kan även tänka sig att Värtabanan med persontrafik någon gång i framtiden knyts ihop med Linje 7 i Ropsten, när den väl dragits dit. På detta sätt kan en spårvägsloop runt den norra delen av Stockholms innerstad skapas. Socialkonserverna är som nyss nämnts ovan skeptiska till nysatsningar på spårväg inom Stockholms stad. Skillnaden med Värtabanan är den till stora delar ligger på plats. I en sådan situation är det rimligt att tänka sig att det blir förhållandevis kostnadslätt att genomföra projektet.

---

¹⁹² <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1842601>

Det finns avslutningsvis all anledning att framhålla att Värtabanan ingår som en del av Trans-European Transport Network (TEN-T), och att denna järnväg är klassad som riksintresse. Inte minst beredskapsskäl tydliggör betydelsen av att ha tillgång till en järnväg som knyter ihop Stockholms hamn med stambanan.

Förslag till investeringsprojekt – satsning på tunnelbana

Socialkonservativa är Stockholmspolitikens mest tunnelbanevänliga rörelse! Tunnelbanan är i alla väsentliga hänseenden överlägset som trafikslag. Ett fullt tunnelbanetåg, med sittande och stående kan transportera omkring 1 500 resenärer. Dess effektiva hastighet överstiger vida den för både buss och spårvagn. Även om alla passagerare inte alltid får sittplats kan man ändå sägas färdas någorlunda smidigt och komfortabelt – med visst undantag för den värsta rusningen kring vissa sträckor.

Socialkonservativas uppfattning är att tunnelbanans stora fördelar sammantaget överväger vissa brister i bland annat komfort. Invändningar om att tunnelbana är kostnadskrävande att bygga är inte tagna helt ur luften, men under senare tid har det höjts röster som hävdar att nyttosidan i den samhällsekonomiska kalkylen för tunnelbanebygge är underskattad. I den traditionella kalkylen antas tunnelbyggen generera nytta under 60 år. De äldsta delarna av Stockholms tunnelbana är idag mer än 60 år gamla, och alla kan se att dessa tunnlar under Stockholms innerstad genererar en mycket hög nytta för Stockholmarna varje dag. Betänk kostnaderna för att bygga detta spårssystem på nytt – när de 60 åren gått – idag. Alltså är inte kostnaderna i samband med tunnelbanebygge i och kring stadens centralare delar inte något problem.

Vi ser därför positivt på de tunnelbanebyggen som det planeras, projekteras och byggs runt om kring och i Stockholms stad för närvarande. Vi vill att all expansion av tunnelbanan ske i samråd med bland andra kommuner och landsting. Den lokala opinionen ska väga tungt. Här socialkonservativa öppna för lokala folkomröstningar.

Blå linje bör också förstärkas i andra änden från Akalla till Barkarby. Från Barkarby bör man även utreda eventuella fördelar med att koppla samman blå och grön linje vid Barkarby – Hässelby.

Söderut bör en tvärförbindelse etableras som knyter samman gröna linjens ändhållplatser, från Skarpnäck via Farsta och Hagsätra samt vidare mot Älvsjö. På detta sätt ges ökande bytesmöjligheter till pendeltåg. Förutsättningarna bör också utredas för att senare dra denna tvärförbindelse med tunnelbana vidare mot Liljeholmen, Fridhemsplan, Odenplan samt Universitetet, vilka alla är eller kommer att bli mycket viktiga knytpunkter.

Vi ställer oss positiva till utbyggnaden av blå linje från Kungsträdgården till Nacka. I dess förlängning möjliggör detta bygge en dragning hela vägen ut mot Gustavsberg via Orminge.

Förslag till investeringsprojekt – Övrig spårbunden trafik

Socialkonservativas bedömning är att den spårbundna trafiken överlag ska vidareutvecklas och byggas ut. Den spårbundna trafiken är överlägsen busstrafiken i kapacitetshänseende och kan därtill vara fossilbränsleoberoende. Fördelarna gäller dock huvudsakligen om den spårbundna trafiken går på sina egna spår. Att bygga ut spårvagnstrafik på redan befintliga gator, som onekligen blir fallet med exempelvis Spårväg city, gör att spårvagnen inte kan hålla en högre hastighet än befintlig trafik redan gör. Kapacitetsfördelen blir också marginell då man likväl kan sätta in ytterligare bussar på vägen. En spårvagn bidrar ju i princip lika mycket till trängseln som två SL-bussar gör. Bussar är därtill väsentligt billigare än spårvagn samtidigt som investeringskostnaderna – gatorna – redan finns medan det är väldigt dyrt att lägga räls i redan befintliga gator, för att inte tala om den trängselproblematik som uppstår under själva byggnationen. Vi motsätter oss mot bland annat denna bakgrund planerna på att omvandla bussens stomlinje 4 till spårväg.

Socialkonservativa ställer sig också avvisande till nybyggnationen av Spårväg city förbi Klara Viadukten och västerut. Därför ser vi positivt på att dessa tidigare planer nu tycks vara helt skrotade. Planerna på att fortsätta med nyutbyggnad österut som ska bidra till att försörja bland annat den Norra Djurgårdsstaden med kollektivtrafik är mer komplex och bör inte tas isolerat. Som nämnts ovan finns möjligheter att konvertera Värtabanan till att också omfatta persontrafik. Kan sådan förverkligas och kopplas ihop till en ringled på spår runt den norra delen av Stockholms innerstad finns det argument för att bygga Spårväg Citys förlängning till Ropsten. I annat fall blir denna förlängning mer osäker. Då ser vi inget starkt behov av att Spårväg city förlängs till Ropsten.

Socialkonservativa vill använda den spårbundna trafiken till att binda ihop de delar av staden samt ytterstaden som idag inte är tillräckligt ändamålsenligt länkade gentemot varandra. Utgångspunkten ska emellertid vara att spårbunden trafik endast i yttersta undantagsfall ska ledas på befintliga gator. En viktig anledning till att Tvärbanan blivit så pass uppskattad och populär tror vi är att den huvudsakligen går på egna spår och blir därmed oberoende av eventuell, och skapar heller inte, trängsel i det övriga transportsystemet. Detta leder bland annat till i hög punktlighet, och i förlängningen därmed också till hög passagerarnöjdhet.

Pendeltågen har sedan många år svårigheter med att nå upp till en hög passagerarnöjdhet – även om det har blivit lite bättre i det anseendet under de allra sista åren. Mycket av detta kan förklaras med otillräcklig punktlighet – för att inte säga otillräcklig tillförlitlighet. Vi anser att resurser bör satsas på att rusta upp pendeltågssystemet. Pendeltåg bör ha en högre turtäthet än vad som är fallet idag. Det går att införa 10-minuterstrafik på pendeltågen med en viss extra resurstilldelning. Vi vill att Stockholms stad verkar för att sådana extra resurser tillförs.

Som också nämnts ovan ser vi ett engagemang för spårbilar, eller spårbilar, det vill fordon som drivs fram på en högbana – typiskt omkring fem meter över marken, som är av ungefär lika gammalt datum som trängselskatter inom väg-

trafiken. Internationellt kom de första ansatserna under 1960-talet, och sedan dess har ett otal studier i ämnet presenterats, och testbanor har också konstruerats. Det praktiska förverkligandet har varit också ungefär som med trängselskatter. Vid sidan av nöjesparker och flygplatser finns det inte mycket mer än en handfull banor i kommersiell drift över världen, och ännu inte någon i Sverige. Under inte minst senare år har omfattande initiativ tagits och satsningar gjorts för spårbilar i Sverige¹⁹³. Spårbilssystem har för- och nackdelar. Banorna är avsedda för områden med tät bebyggelse för att spara på det knappa gatu- och markutrymmet. I mindre tätbebyggda områden blir behovet av spårbil också mindre.

Stadsmiljön i Sverige är i allmänhet och i Stockholms stad i synnerhet sådan att bland annat butiker och kontor är belägna i markplan, för att göra dessa mer lättillgängliga, och bostäder högre upp i fastigheten vilket ger en mer insynskyddade boendemiljö. Anläggs en högbana för spårbil förstörs mycket av detta insynskydd. Detta har i allmänhet varit det motargument i den politiska processen som föllt avgörandet till det föreslagna projektets nackdel. Vi har inga spårbilssystem i kommersiell drift i Sverige idag.

Under 1800-talet anlades järnväg i markplan. Under 1900-talet anlades vägar i markplan. Hittills under 2000-talet har vi sett ett ökat anläggande av väg- och spårssystem i tunnlar under jord. Socialkonservativa tror att vi förr eller senare behöver ta även det tredje planet i anspråk för transportsystemet, det vill säga ett transportsystem över markplan. Då behöver detta ske i samråd mellan stads- och trafikplanerare. Så har gjorts i bland annat Singapore. Där bor många människor på en liten yta. Bostadskomplexen som byggs blir därför både stora och täta. Den lokala transportförsörjningen i flera av dessa nya områden sköts inte av matarbussar utan med spårbil på högbana. Detta har kunnat ske utan intrång i insynskyddet genom att man har anlagt breda korridorer just i de stråk där högbanan dragits fram. Genom att den går ”uppe i luften” skapas inga barriärer mellan olika bostadsblock. Barn kan till exempel röra sig fritt över hela området.

Socialkonservativa tror att utveckling av spårbilssystem liknande den i till exempel Singapore åtminstone ligger rejält långt fram i tiden. I Stockholm ser vi idag framväxandet av flera stora bostadsområden som den Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden. Nya bostadsområden av liknande slag kommer att fortsätta byggas i framtiden. Vi anser att spårbilssystem då kan finnas med på åtminstone det tidiga planeringsstadiet.

Förslag till investeringsprojekt – Sjöfart

Barlastvatten kan innehålla bland annat bakterier och andra organismer som är främmande och rent av skadliga för den inhemska florin. Därför kan inte barlastvatten från fartyg i hamn släppas direkt in i ordinarie vattenledningssystem utan behöver först gå igenom behandling i en särskild anläggning för rening. En sådan anläggning finns vid Loudden. Vid till exempel Värtanhamnen som trafik-

¹⁹³ Så hölls till exempel Podcar City:s årliga internationella spårbilskonferens 2011 i Stockholm.

eras av i huvudsak Östersjöfartyg kan det hävdas att behovet är försumbart eftersom det barlastvatten som fartyg tar upp ur Östersjön också kan släppas ut där.

Vid till exempel Stadsgården som i betydande utsträckning tar emot kryssningsfartyg som kommer från farvatten utanför Östersjön är behovet större. En viktig orsak till att en anläggning för hantering av barlastvatten är att efterfrågan på sådana tjänster anses vara liten. Om en anläggning fanns skulle emellertid sannolikt efterfrågan vara större. Den uttalade ambitionen är att öka antalet kryssningsfartyg som anlöper Stockholms hamn. I en sådan situation finner Sverigedemokraterna det vara naturligt att hantering av barlastvatten kan erbjudas. Socialkonservativa anser att den mest angelägna satsning i närtid är att få till stånd en barlastvattenanläggning vid Stadsgården. Detta är en investering för framtiden.

Socialkonservativa anser att det finns utrymme för Stockholms stad att förbättra situationen för småbåtstrafiken. Stockholms hamnar förfogar över ca 100 platser för småbåtar som har ställts till privatpersoners förfogande, och ett 20-tal som avsatts för kommersiellt bruk som restauranger och hotell. Stockholms Hamnar är däremot en liten aktör i detta sammanhang. Idrottsförvaltningen förfogar över fler än 500 säsonsplatser fördelade över 12 olika hamnar runt om i staden. Till detta kommer småbåtsplatser inom den privata sektorn. Ändå saknar Stockholm en gästhamn för småbåtar. Det finns, låt vara ett lite omdebatterat, förslag om att anlägga en sådan vid Södermälarsstrand strax öster om Pålundsbron.

Socialkonservativa vill verka för att en gästhamn för småbåtar anläggs inom Stockholms stad utan att idag binda sig för exakt var en sådan skulle kunna lokaliseras. Klart är emellertid att Stockholms Hamnar innefattar en stor del av Stockholms totala kaj- och strandlängd.

Förslag till investeringsprojekt – Luftfart

Socialkonservativa vill på sikt, det vill säga efter det att nu gällande avtal löpt ut år 2038, se en avveckling av linjetrafiken på Bromma flygplats. I stället vill vi utveckla Arlanda flygplats. Så småningom kommer det att bli aktuellt med en fjärde bana, och en ny eller nyutbyggnad av någon terminal. Detta är en utveckling för ett växande Stockholm i en alltmer globaliserad värld som Sverigedemokraterna inte kan se annat än att den bör bejakas.

Arlanda flygplats har påtagliga svårigheter med att driva sin verksamhet inom ramen för den begränsning av koldioxidutsläpp om 342 500 ton årligen som Koncessionsnämnden har fastställt. I den volym inräknas de koldioxidutsläpp som marktransporterna till och från Arlanda svarar för. Ett värsta scenario är att Arlanda flygplats måste stänga under, säg, de sista veckorna av året på grund av att taket för koldioxidutsläpp har uppnåtts. Mer sannolikt är dock att man kan komma att bli tvungen att dirigera om trafik till andra flygplatser som Skavsta och Västerås. Det pågår därför ett omfattande arbete från flera olika aktörer för att på olika sätt hålla tillbaka koldioxidutsläppen från Arlanda. En grundansats

här är att minska på in- och uttrafiken med bil till förmån för kollektivtrafik. Bland åtgärderna märks dragning av spårtrafik till Arlanda, vilket också skett genom anknypningen med pendeltåg. Vi är väl beredda att stödja Arlanda flygplats i arbetet med att bromsa koldioxidutsläppen. Detta ska ske i samarbete med Arlanda och andra relevanta aktörer.

Sommaren 2012 avvecklades Barkaby flygfält. Icke-kommersiellt allmänflyg försvann från Bromma den 31 december 2012 på grund av brist på flygplatskapacitet. Därmed saknar bland andra flygklubbar hemvist. Behovet av ett eller två flygfält för icke-kommersiellt allmänflyg i Stockholmsområdet är tydligt. Vi vill att Stockholms stad hjälper till här, och bidrar till att ett eller möjligen till och med två flygfält i eller kring Stockholmsområdet för icke-kommersiellt allmänflyg kommer till stånd.

Sammanfattande avlutningslutord

Socialkonservativas politik för trafik och transportinfrastruktur i Stockholms stad och län präglas av en vilja till ett konstruktivt och flexibelt samarbete med alla relevanta aktörer inom området. Våra ställningstagande styrs inte bara av en vilja till samarbete utan också av samhällsekonomiska hänsynstaganden. För socialkonservativ är det viktigt att tillgängliga resurser används på ett sådant sätt att de genererar största möjliga nytta för Stockholms invånare. Vi är vidare övertygad om att en ökad öppenhet för nya idéer och tillämpningar inom transportsektorn – dessa kan uppstå internt men även utifrån och då inte minst genom internationella impulser – i sin tur kan bidra till ökad måluppfyllelse härvidlag.

Socialkonservativa vill se ett Stockholms stad som, åtminstone under ett antal år framöver, befolkningsmässigt växer huvudsakligen som ett resultat av födelseöverskott. Under denna tid vill vi bygga ikapp Stockholm vad avser bland annat transportinfrastruktur så att denna bättre motsvarar de krav som dagens boende kan anses ha rätt att förvänta sig.

Socialkonservativa bejakar dagens moderna människors behov av och efterfrågan på mer omfattande transporter nu jämfört med bara för några år sedan – bland annat på grund av att hem, skola och arbete är mer geografiskt utspridda. Till exempel har det numera friare skolvalet lett till att skolelever idag har längre reslängder till sina skolor än tidigare. Detta ställer krav på utökad kapacitet inom Stockholms stads transportsystem. Vi vill medverka till att denna utökning sker.

Vårt budgetförslag för Trafiknämnden är budgetneutralt. Vi har anslagit 10 mnkr för att förbättra synskadades möjligheter att använda kollektivtrafiken och då framför allt spårtrafiken. Samtidigt säger vi nej till många av den nuvarande majoritetens upptåg inom trafikpolitiken. Bland dessa märks att stänga av vissa delar av innerstadsgatorna under sommartid och jippot Bilfri dag i city. Med en sansad trafikpolitik sparas de satsade 10,0 mnkr enkelt in.

Särskilda prioriteteringar under år 2018

- Bejaka ökad rörlighet.
- Ekonomiska incitament hellre än regleringar.
- Bevara stadens grönområden – däck över väg och järnväg.
- Knyt ihop stadsdelarna och avlasta city.
- Samhällsekonomi som ledstjärna.
- Ökad tillgänglighet för funktionsnedsatta.
- Satsningar för ett jämlikt och jämställt transportsystem.
- Främja nya IT-lösningar inom transportsystemet.
- Varsamhet med nya pålagor på bilismen i form av utvidgade parkeringsavgifter.
- Stöd till bygget av Östlig förbindelse.
- Stöd till att hålla möjligheten öppen för passagerartrafik på Värtabanan.
- Inget stöd för spårvägsinvesteringar utom eventuellt för förlängningen av linje 7 till Ropsten.
- Stöd till att länka samman Blå linje mellan Akalla och Barkaby.
- Stöd för att bygga en barlastvattenanläggning vid Stadsgården.
- Stöd för att ett eller möjligen flygfält i eller kring Stockholmsområdet för icke-kommersiellt allmänflyg kommer till stånd.
- Indragna trafikpolitiska jippon.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Indragna trafikpolitiska jippon 10,0 mnkr

Ökade kostnader för (-):

Förbättringar för synskadade -10,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

18. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Trafiknämnden** godkänns.

Utbildningsnämnden

Skolans roll är inte bara att vara kunskapsförmedlare utan också att förmedla en djupgående förståelse och acceptans för vårt svenska kulturarv från en generation vidare till en annan. I kulturarvet ingår det svenska folkets samlade historia, traditioner, normer och värderingar, språk och religion. Dessa är de byggstenar vilka socialkonservativa menar utgör grunden för ett stabilt och tryggt Sverige. Skolan bör betona familjens betydelse, tidigare generationers samlade kunskap och erfarenheter, den kristna etiken samt den västerländska humanismens centrala betydelse i vårt samhälle.

Nämndens uppgifter

Utbildningsnämndens är nämnd för Stockholms stads skolväsende och fristående förskola med ansvar för drift av kommunal verksamhet inom fritidshem, fritidsklubb, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Nämnden ansvarar även för samordning och utveckling av Stadens förskoleverksamhet i dialog med stadsdelsnämnderna och fristående aktörer. Nämnden huvudsakliga ansvar omfattar bland annat mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten, skolslussen, det vill säga stöd och vägledning vid skolval, verksamhetsförlagd utbildning för skola och förskola, hantering av bidrag till utomstående organisationer som bedriver verksamheter inom skolans område, elevhälsans medicinska respektive behandlande insatser i Stadens kommunala skolor, insyn i fristående skolor, vilket även inkluderar skolornas utemiljöer och lokaler för undervisning, idrott, skolbibliotek, elevhälsa och fritidshem – för fristående skolor regleras Stadens möjlighet till insyn i skollagen där insynsrätten ger Staden rätt att sig informerad om hur den fristående verksamheten utvecklas, tillståndsgivning för och tillsyn av fristående förskolor, pedagogisk omsorg och utförare av barnsomsorg på obekvämt arbetstid, hantering av anmälningar, synpunkter och klagomål gällande fristående förskolor, branschråd inom förskola och grundskola samt ansvar för att i samråd med kommunstyrelsen söka statsbidrag som gäller de pedagogiska verksamheterna – exempelvis grundskola och förskola.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa ser med stor oro på att svenska elevers resultat blir stadigt sämre och vill vidta kraftiga åtgärder för att vända utvecklingen. I internationella mätningar blir det tydligt att Sverige tappar. Skolan behöver ordning och reda. Tills det kan förverkligas gäller att se till att utbildningsväsendet i Stockholms stad fungerar så bra som möjligt. Skolan ska präglas av kunskapsfokus.

I den socialkonservativa skolan skolkar inte eleverna. De går till sin skola och kommer i tid till lektionerna. Före lektionerna spottar de ut tuggummit, stänger av mobiltelefon och tar av sig mössan. Väl inne i klassrummet sitter de tysta och arbetar eller lyssnar på läraren. Eleverna gör flitigt sina anteckningar utan att busa med varandra. Efter skoldagen och lite rekreation ser eleverna till att göra sina läxor. Svårare än så är det inte att åstadkomma skolresultat utan att kasta bort miljarder kronor i ett svart hål som bara missköts som i dagens Sverige.

Utbildning för arbete

Kunskap om samhälls- och arbetsliv är en viktig grund för att eleven ska få idéer och uppslag om framtida yrkesområden. Undervisningen behöver därför bli starkare förankrad gentemot näringslivet så att eleven ges ökad möjlighet att via näringslivets delaktighet kunna upptäcka samhällets behov av yrken samt ges möjligheten till mentorskap av redan yrkesverksamma.

Socialkonservativa vill se tydligare fokus på matchningen mellan utbildning och företagens behov på arbetsmarknaden. Dagens undervisning har alltför ofta otillräcklig förankring hos näringslivet. Skolan måste i större utsträckning forma sin undervisning efter den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden. Dagens arbetsgivare efterfrågar inte bara kunskap utan även väl utvecklade analytiska färdigheter som att kunna hantera och värdera större mängder information. Ett sätt att utveckla relationen mellan skolan och dess utbildningar för att möta verklighetens krav och behov är att skolor årsvis sammanställer och rapporterar till elever och deras föräldrar om utvecklingen inom berörda yrkesområden. Detta kan också göras tillsammans med eleverna och representanter för yrkeslivet när möjligt. På detta sätt kan skolorna och eleverna anpassa sin undervisning och planera sina val.

Att testa för livet, inte bara för prov

Socialkonservativa noterar att det inom skolan förbereds alltmer inför prov, speciellt inför nationella prov. Vi ser det som en olycklig utveckling då provs huvuduppgift är att ge en bild av den skrivandes samlade kunskap inom ett ämne vid en viss tid. Förbereder man sig endast för att ta ett visst prov på ett visst sätt så försvinner lite värdet av att testa sin kunskap.

Friskolor ger valfrihet

Den grundläggande tanken i utbildningssystemet är att en huvudman inom det offentliga ansvarar för skolan. Det finns dock möjlighet för enskilda personer att bli ansvariga för en skolutbildning med eget skolprogram som kan beskrivas som ett komplement till den nationella läroplanen. Friskolor ger valfrihet.

Valfriheten utgör ett uppskattat tillskott i utbildningssystemet eftersom friskolor kompletterar kommunala skolor samtidigt som de bidrar till välgörande konkurrens i den viktiga utvecklingen av undervisningsformer. En fristående skola har rätt till egna dokument, men programmet får inte stå i strid med den nationella läroplanen. Friskolor ska typiskt följa de nationella kurs- och ämnesplanerna.

Däremot ser socialkonservativa med stor oro på utvecklingen och utbredningen av religiöst bokstavstroga friskolor i Stockholms stad. Särskilt oroväckande är tillväxten av friskolor där pojkar och flickor separeras från varandra många gånger under dagen, och inte sällan bussas barnen direkt till och från skolan av egna bussar. Allt för att föräldrar och skola skall kunna kontrollera barnen, och då ofta med det speciella syftet att inga kontakter ska förekomma mellan könen.

Tryggare skolor

Att skapa ordning och reda i skolan är inte i första hand en ekonomisk fråga. Det handlar mer om prioriteringar och politisk vilja. Skolan är en spegling av samhället i övrigt. Till exempel kan vi tydligt se hur den mångkulturella otryggheten i många kommuner också nått innanför skolans område. Våld, mobbing, sexuella trakasserier, svenskfientlighet och andra etniska samt religiösa motsättningar har getts en oacceptabelt stor utbredning. Under senare år har vi sett exempel på skolor som på grund av omfattande problem tvingats stänga. Vi föreslår att de skolor som plågas av så stora problem att de tvingats stänga, eller kan komma att tvingas stängas ser möjligheten till kameraövervakning – ett ställningstagande som för övrigt verkar ligga rätt i tiden. Vidare kan det i dessa problemskolor behövas ordningsvakter som patrullerar.^{194,195} När åtgärder i förebyggande syfte saknar verkan ska disciplinära åtgärder kunna vidtas. I särskilda fall ska beslut kunna fattas om att flytta svårhanterliga elever till annan skola.

Socialkonservativa anser att det finns fördelar med att införa joursskolor där elever med manifesta sociala problem hänvisas för kortare eller längre perioder. Detta för att på ett rimligt sätt påverka och korrigera dessa elevers beteende genom att ge dem rätt stöd och samtidigt som övriga elever ges möjlighet till en trygg och lugn tillvaro med studie ro i skolan. Liksom det kan finnas behov av att under kortare eller längre tid flytta stökiga elever kan det finnas behov att se över möjligheterna att etablera skolor för barn som är särskilt begåvade.

Elektroniska apparater som mobiler, iPads och laptops hör hemma i skolan endast då läraren bjuder eleverna att arbeta med dessa. Egen elektronik ska lämnas hemma eller helt stängas av under lektionerna. Detta är en självklar förutsättning för att läraren ska kunna undervisa och för att eleverna ska kunna lära sig ordentligt.

En effektiv åtgärd för ökad trygghet i skolmiljön är högre vuxennärvaro. Det är en mycket mer beprövad teknik än all teknologi som står till elevens förfogande idag. Som en del i det arbetet vill socialkonservativa ge våra elever en naturlig relation till äldre generationer och motverka de ökande åldersklyftorna i samhället. Vi kan tänka oss att detta skulle kunna ske genom till exempel ett försök med att inrätta en så kallad klassmorfar på varje skola eller i till och med i varje klass.

Högre fokus på närvaro

Skolk från lektioner är ett växande problem. Vilket innebär att elever missar undervisning. Det är också en riskfaktor för att utveckla olika antisociala problem. Därför är det viktigt att skolan och föräldrarna får de verktyg de behöver för att motverka otillåten frånvaro. Skolk-sms där skolan skickar ett sms till målsman när eleven inte är med i klassen är ett effektivt sätt att ta itu med problemet, och har börjat dyka upp här och var på enskilda skolor.

¹⁹⁴ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/skola-tvingas-satta-upp-hogt-staket-efter-hot>

¹⁹⁵ <https://www.metro.se/artikel/kd-vill-ha-polis-i-br%C3%A5kiga-skolor-xt>

Rektor har stora befogenheter att sköta och driva skolan. Vi anser icke desto mindre att det finns all anledning för Stockholms stad att utreda huruvida det låter sig göras att generellt införa skolk-SMS i Stadens skolor.

Socialkonservativa tycker också att det vid upprepade förseelser som efter stöd och insatser som inte fungerar på eleven skall vårdnadshavare kunna kallas in och ha närvaroplikt under en viss tid tillsammans med sitt barn för att säkerställa att barnet går i skolan. Exempelvis skall föräldern ges möjlighet, och även åläggas, att närvara med sitt barn under en dag.

Fördjupad skolhälsovård

Skolhälsovård och psykosocial elevvård och förebygger behov av barnskyddsåtgärder, och är ofta först med att upptäcka när insatser är nödvändiga. Därför är det av största vikt att dessa funktioner tilldelas tillräckliga resurser för att kunna klara sina åtaganden. Besparingar inom detta område medför kraftigt ökade risker för att utsatta barns situation inte upptäcks, och att dessa därmed tvingas leva kvar i en skadlig familjemiljö. Alla skolor bör erbjuda tillgång till skolsköterska och kurator i rimlig utsträckning.

Det finns tecken som tyder på att det är särskild anledning att oroa sig för unga kvinnors hälsa, och därför är det också av vikt att speciellt se till att denna grupp nås av skolhälsovården.

Främja idrotten i skolan

Antalet idrottstimmar per vecka och elev har saktat dalat. Socialkonservativa ser allvarligt på denna trend då annan forskning och statistik pekar på en ökad fetma och ohälsa bland våra unga i landet. Idrott är mer än bara att röra på sig. Det är socialt, och det ingår undervisning i kost och i hur kroppen fungerar optimalt. Vi vill utöka antalet idrottstimmar i skolorna från första klass till gymnasiet. Vi har inte råd att låta våra barn leva ohälsosamma liv.

Svenska språket är nyckeln

För att bli en naturlig och välfungerande del av vårt samhälle krävs goda kunskaper i svenska. Därför är det angeläget att samtalspråket under skoltid, med undantag för språklektioner, är svenska. Modersmålsundervisningen främjar inte anpassning till det svenska samhället, och dess effekter för inläring av det svenska språket är tveksamt. Socialkonservativa vill att den skattefinansierade modersmålsundervisningen avskaffas med undantag för de nationella minoritetsspråken. I stället ska eleverna erbjudas utökad undervisning i svenska.

Det är socialkonservativas bestämda åsikt att heltäckande slöjor inte hör hemma i skolan. Sådan utstyrsel inte bara försvårar undervisningen utan de är dessutom ett bakåtsträvande och motbjudande uttryck för religiös extremism och kvinnoförtryck.

Känn stolthet över våra traditioner

Under senare år har alltfler svenska skolor avvecklat sina traditionella skolavslutningar. Motivet för detta är oftast att skolan ska vara religiöst neutral, och att invandrade elever med annan trosuppfattning kan känna sig kränkta. Socialkonservativa hävdar emellertid bestämt att de traditionella skolavslutningarna är en viktig del av det svenska kulturarvet, och att skolorna bör åläggas att hålla i traditionella avslutningar. De elever och föräldrar som ej önskar delta ska inte tvingas till det.

Det är inte bara skolavslutningarna som drabbats av en missriktad vilja att vara alla till lags. Även luciafiranden och påskfiranden har vid vissa skolor blivit lidande. Vi menar att alla de skolor som vill också ska tillåtas hålla traditionella julfiranden, lucia och påskförberedelser. De elever som inte önskar delta i dessa skall inte heller här tvingas till det. Dock är det även här socialkonservativas övertygelse att firandet av traditionella dagar och högtider är något som knyter alla människor samman, invandrade liksom de som bott i Sverige hela sina liv. Skolavslutningar i kyrkan eller en pepparkaksgubbe vid lucia är inte det som söndrar eller segregerar vårt samhälle.

Jämställdhetsarbete inom Stockholms stads utbildningsverksamhet

En av socialkonservativas mest grundläggande visioner är den om ett samhälle där samtliga individer tillerkänns samma rättigheter och axlas samma skyldigheter i samtliga situationer. I vissa situationer kan män befinna sig ojämsställda i förhållande till kvinnor. Svenskar kan bli diskriminerade i andra situationer. Vi motsätter oss alla former av särbehandling. Samtidigt förstår vi värdet av att en enskild individ möts utifrån hans eller hennes egna förutsättningar. Stockholms stad ska se till att alla människor och invånare här blir behandlade på ett lika respektfullt sätt oavsett individens ålder, eventuellt funktionshinder, sexuell läggning, etnisk-och/eller religiös tillhörighet eller kön.

Socialkonservativa menar att varje människa kan definieras som man eller som kvinna. Vi vill att män och kvinnor ska ges lika lön för lika arbetsinsats. Omotiverade löneskillnader mellan män och kvinnor får inte förekomma. En grundläggande orsak till att kvinnors årsinkomster genomsnittligt är lägre än mäns är att kvinnor i högre utsträckning än män arbetar deltid och då inte sällan inom den offentliga sektorn. Socialkonservativa vill förbättra möjligheterna för offentliganställda som arbetar deltid och önskar gå upp till heltid att kunna göra det.

Det jämställdhetsarbete i Stockholms stad som socialkonservativa önskar driva kommer att genomsyra och skära igenom hela den kommunala verksamheten. Vi menar att kvinnor ofta är den förfördelade parten i alltför många sammanhang. Denna ståndpunkt sätter sin prägel på utformningen av den jämställdhetspolitik som socialkonservativa i Stockholms stad vill arbeta för. Ett sätt att uppnå mål om ökad jämställdhet inom alla verksamhetsområden är att i ökad utsträckning se till att kvinnor deltar i relevanta arbetsgrupper och motsvarande redan från det första planeringsstadiet. Ett annat sätt är att se till att individbaserad statistik även redovisas på män och kvinnor separat.

Studier tyder på att flickor redan från tidig ålder läser dubbelt så mycket svensk-språkig text jämfört med pojkar. Flickor presterar vidare generellt bättre i skolan än vad pojkarna gör. Socialkonservativa tror inte att detta är hela förklaringen, men att det finns ett samband här. Vi vill verka för att flickor uppnår ännu bättre resultat under sin skolgång. Minst lika viktigt är att pojkarna kommer ikapp. Socialkonservativa vill se åtgärder för att öka läsvolymerna och förbättra läsförståelsen för framför allt pojkar. Bibliotekens verksamheter kan utgöra en lämplig utgångspunkt för sådana insatser.

Socialkonservativa vill se en jämställd skola i Stockholms stad. Alla elever ska ha rätt till en komplett utbildning. Undantag med hänsyn till kulturella, religiösa eller andra liknande skäl ska inte få förekomma.

Skolor för barn med speciella behov

Fler resursskoleplatser kan komma att behövas inom Stockholms stad framöver. Här har vi både en ökning av befolkningen i kommunen och, som det är i resten av landet, en ökning av antalet barn i behov av mer stöd i skolan.

Debatten om en utökad skolpeng till de elever som är extra resurskrävande, elever med exempelvis autism, Aspergers och ADHD, har tidvis varit intensiv. Tidigare har kommunen anslagit mer stöd för elever som gått på resursskolor än för elever som behövt extra resurser inom vanliga skolor. Detta ändrades så att en elev med särskilda behov fick samma peng oavsett vilken skola han/hon går på. På grund av protester så har Stockholms kommun valt att utvärdera detta beslut.

Socialkonservativa menar att skolor med extra resurser för barn med särskilda behov är en nödvändighet. Att dessa skolor ska få behålla sina anslag för fortsatt arbete är något vi stödjer. Vi vill dessutom, istället för att sänka eller bibehålla nuvarande nivå på anslagen, höja pengarna för elever i behov av extra stöd. Både inom resursskolorna och för de elever som går kvar inom den vanliga skolan, men som är i behov av stöd.

Socialkonservativa föreslår att staden ser över möjligheterna till fler resursskolor och medel till att anställa fler speciallärare inom de så kallade vanliga skolorna för att möta det ökade behovet. Vi ser att utredningarna för barn med särskilda behov ökar och att köerna för både utredning och för att få hjälp och stöd inom skolorna är alldeles för långa. Troligen kommer behovet av resursskolor också att öka.

En hälsosammare mat i skolan

För att öka förståelsen för, och förmedla värdet av, ett hållbart samhälle samt betydelsen av ett bevarande av vår biologiska mångfald behöver elevernas miljömedvetande stimuleras. Socialkonservativa eftersträvar att skolmaten överlag ska ha högt näringsvärde, om möjligt vara närproducerad och helt gratis för eleverna. Detta ska gälla elever i såväl grund- som gymnasieskola.

Köttfria dagar ska inte få förekomma i skolor inom Stockholms stad. Barn behöver en rejäl lunch för att orka med skoldagen.

Kött från djur som utsatts för onödigt lidande, till exempel genom ritualsakt, ska inte förekomma i kommunens skolor.

Inga vuxna karlar i Stockholms stads skolbänkar

Som ett resultat av betydande andelar av senare års asylsökanden uppger en lägre ålder än sin faktiska ålder – typiskt för att komma i åtnjutande av olika förmåner – sitter det numera vuxna karlar i skolbänkarna i vanliga grund- och gymnasieklasser runt om i Sverige.¹⁹⁶ Försök har gjorts i fullmäktige att klara ut huruvida detta vansinne även förekommer i skolor inom Stockholms stad, men hittills har såvitt bekant inga besked getts av stadshuset.¹⁹⁷ Under rådande förhållande blir arbetshypotesen rimligtvis att det förekommer att vuxna karlar från andra sidan jorden placeras i högstadielklasser på skolor inom Stockholms stad. Vi anser att detta är helt förkastligt.

Roma Kulturklass

I början av september 2016 rapporterade SVT Nyheter Stockholm om bland annat milt sagt otillfredsställande studieresultat och även förhållanden i övrigt bland eleverna i Roma kulturklass.¹⁹⁸ I efterdyningarna bemötte skolborgarrådet Olle Burell flera frågeställningar. Dessutom uppmärksammades ett uttalande som enligt SVT Nyheter Stockholm gjordes av grundskolechefen i Stockholms stad, Adelinde Schmidhuber: ”De romska eleverna har haft en väldigt hög frånvaro ... Vi har tagit för mycket hänsyn till den kulturella bakgrunden, det måste vi erkänna”.

En oemotsagd sanning i det svenska etablissemangets debatt har i många decennier varit att romska skolbarn har en hög frånvaro uteslutande på grund av att de av olika skäl far illa i den svenska skolan, mobbning, diskriminering och så vidare, det vill säga att allt är orsakat av det omgivande svenska samhället – att hävda annat har ju hittills riskerat att bli lagfört som hets mot folkgrupp. I den romska kulturklassen ska väl sådana påfrestningar för romska skolbarn närmast per definition lysa med sin frånvaro, och detsamma ska då rimligen också gälla för romska skolbarns frånvaro? Så är tydligen inte fallet.

De uppdagade missförhållandena vid Roma Kulturklass ledde till vitesföreläggande från Skolinspektionen¹⁹⁹ och i slutändan med nedläggning av hela verksamheten.²⁰⁰ Därmed är inte frågan om skolgång för dessa och andra romska barn löst. Först och främst gäller det nu att dra lärdomar av det 20-åriga experimentet med Roma Kulturklass – med facit i hand är det ju så som det bör beskrivas.

¹⁹⁶ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/article23437199.ab>

¹⁹⁷ <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1891565>, sidorna 4-5.

¹⁹⁸ <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/14-av-15-elever-underkanda-i-flera-amnen>

¹⁹⁹ <https://www.sydsvenskan.se/2017-06-15/stockholms-stad-riskerar-miljonvite>

²⁰⁰ <https://mitti.se/nyheter/ikvall-politikerna-kulturklass/>

Socialkonservativa menar att alla svenska barn ska fullgöra sin 9-åriga skolplikt och gå ut med fullständiga och godkända betyg. Detta bland annat för att kunna fungera som alla andra invånare i landet och Staden samt för att göra sig anställningsbara på Stockholms arbetsmarknad. Krav som ska gälla lika för alla.

Upphör med att kasta pengar i problemskolors sjö

Under senare år har man inom politiken kommit att närmast tävla med varandra om vem som satsar mest resurser på skolan.²⁰¹ Socialkonservativa tror inte att ökade resurser löser problemen. Det handlar om att eleverna ska sköta sig och sitt skolarbete. Vi ser ett stort utrymme för att minska på resursslöseriet i skolan. Därför minskar vi anslaget generellt med ca 0,5 procent eller 375,0 mnkr. Ett förslag för att hantera denna medelsminskning är emellertid att skolpengen per elev utjämnas påtagligt mellan skolorna.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Undervisningen ska i ökad utsträckning söka förankring i näringslivet.
- Involvera verksamma inom olika yrken i studie- och yrkesvägledningen.
- Skolorna ska sammanställa behov och prognoser inom berörda yrken.
- Att skolorna ser över hur mycket tid och energi som lärare och elever lägger ner inför ett prov istället för att fokusera på att inhämta nya kunskaper.
- Även fortsättningsvis tillåta friskolor som komplement till den kommunala skolan.
- Friskolor med bokstavstrohet mot religiösa urkunder som grund ska inte få fortsätta att etableras inom Stockholms kommun.
- Ta krafttag mot otryggheten i skolan.
- Kommunen ska erbjuda jour-skolor för stökiga elever.
- Se över möjligheterna att inrätta skolor för barn som är särskilt begåvade.
- Skolor med stora disciplinära problem ska se till att få kameraövervakning. Jämte kameror ska de anställa ordningsvakter när så krävs.
- Öka vuxennärvaron i skolan, till exempel genom ett klassmorfarsystem.
- Inför skolk-sms allmänt i Stadens skolor.
- Inför krav på att en förälder närvarar tillsammans med sitt barn i skolan under viss tid när andra stödinsatser inte fungerat.
- Öka resurserna till skolhälsovården.
- Säkerställa att unga kvinnor kommer i kontakt med och utreds av skolhälsovården för att förebygga ohälsa bland flickor.
- Utöka antalet idrottstimmar, kost- och fysiologilära för alla skolklasser.
- Huvudspråket i skolan ska vara svenska.
- Mer svenskundervisning ska ges till de elever som idag har modersmålsundervisning.

---

²⁰¹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/nara-halften-av-stockholms-skolor-gar-back>

- Heltäckande slöja ska inte tillåtas i skolan.
- Kvinnor ska i ökad utsträckning delta i relevanta arbetsgrupper redan från det första planeringsstadiet inom Stockholms stads alla verksamhetsområden.
- All relevant individbaserad statistik ska även redovisa på män och kvinnor separat.
- Vidta riktade åtgärder med biblioteken som utgångspunkt för att uppnå ett jämställt Stockholms stad vad gäller läsförståelse bland alla dess invånare.
- Ålägg alla skolor att anordna traditionella skolavslutningar.
- Återinför traditionella lucia, påsk- och julfiranden.
- Alla elever oavsett kulturell eller religiös bakgrund ska ges en komplett utbildning.
- Stockholms stad ska höja bidragsnivåerna till resursskolor.
- Att samma, högre, peng ska gälla för elever med behov oavsett om de går i så kallad vanlig skola eller resursskola.
- Möjlighet för kommunen att skjuta till medel för att säkerställa att antalet resursskoleplatser ökar i takt med behoven.
- Närproducerad mat ska prioriteras i stadens skolor så långt som det är lämpligt.
- Köttfria dagar ska inte få förekomma i skolor inom Stockholms stad.
- Ritualslaktat kött ska inte förekomma i kommunens skolor.
- Inte på några villkor ska vuxna karlar från andra sidan jorden placeras i högstadielklasser på skolor inom Stockholms stad.
- Stockholms stad ska se till att alla barn ska fullgöra obligatorisk 9-årig grundskola, och gå ut med fullständiga och godkända betyg.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Generell medelsminskning 375,0 mnkr

Ökade kostnader för (-):

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

19. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Utbildningsnämnden** godkänns.

Äldrenämnden

Fysisk och ekonomisk trygghet är två grundläggande förutsättningar för ett fungerande och fullvärdigt liv. Detta gäller för alla människor, men inte minst när man kommit lite till åren. Trygghet för våra äldre kan handla om många olika saker alltifrån detaljer som att få hjälp med enklare sysslor i vardagen till livsavgörande frågor som möjligheten att få akut hjälp om man behöver. Att underlätta för den som, med viss hjälp, vill bo kvar hemma till exempel med att förebygga olyckor är inte bara medmänskligt, det är också ekonomiskt klokt.

Nämndens uppgifter

Äldrenämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg samt för att, i dialog med stadselsnämnderna, samordna och utveckla äldreomsorgen i Staden. Nämndens ansvar omfattar bland annat samordning av planeringen av vård- och omsorgsboenden inom stadsdelsnämnden samverkansområden, inspektion av Stockholm stads äldreomsorg oavsett utförare, bidragsgivning till ideella organisationer inom äldreomsorgen, samarbete med Stockholms läns landsting i gemensamma frågor och därtill inom Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum, viss utbildning, fortbildning och kompetensutveckling av medarbetarna i äldreomsorgen, Stockholms stads jourverksamhet inom äldre- och handikappomsorg, hantering av ansökningar om trygghetslarm och installation och larmmottagning, därtill genomförande av centrala upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem (LOV) samt förvaltning av stadsövergripande avtal avseende vård- och omsorgsboende, hemtjänst och dagverksamhet inom äldreomsorgen.

Socialkonservativs version

Den som har slitit hela sitt liv, genom förvärvsarbete såväl som arbete i hemmet, förtjänar en värdig ålderdom. Våra äldre har rätt till vördnad och respekt från de yngre generationerna och samhället i stort. I mitt Stockholms stad är äldrepolitiken inriktad på att tillgodose de äldres olika behov samt att bygga broar mellan generationerna. Våra äldre är en resurs och ska behandlas som de samhällsbyggare och hjältar de många gånger är. Äldre i Stockholm har rätt till trygghet, livskvalitet och näringsriktig och välsmakande mat.

Trygghetsboenden

Trygghetsboende är en boendeform som kan sägas vara ett mellanting mellan eget boende och serviceboende. Här bor man i egen lägenhet och sköter det mesta själv, men man är i behov av assistans finns alltid någon att kalla på. Vi vill se över hur trygghetsboende kan bli tillgängligt för fler äldre. Detta både genom en översyn av kostnaderna för den äldre, och genom att om möjligt utöka antalet trygghetsboenden i staden.

Trygghetsboenden ger fördelar för såväl samhället som de äldre eftersom kostnaden är lägre än serviceboende och genom att den boende så länge man har möjlighet kan tillåtas råda över sin egen vardag. En annan positiv aspekt är att

de äldre, till skillnad från vad som många gånger är fallet då man bor kvar i sin egen bostad, ges möjlighet till socialt umgänge med jämnåriga i de gemensamhetsutrymmen som finns. Vi satsar 75,0 mnkr för ändamålet.

Krav på god svenska

Trygghet för äldre kan handla om att kunna kommunicera med de människor som ansvarar för ens liv. I ett socialkonservativt samhälle har alla äldre möjlighet att inom vård och omsorg obehindrat kommunicera på sitt modersmål. Idag förekommer betydande brister inom detta område. Många äldre svenskar känner en stor utsatthet i sin vardag, och upplever att de inte har fullgoda möjligheter att förstå eller göra sig förstådda på sitt eget språk, i sitt eget land.

Som socialkonservativa kan vi inte acceptera en ordning som ger invandrade äldre rätt till tolk, men lämnar infödda svenskar med små eller inga möjligheter att kommunicera med sina vårdgivare. Därför vill vi ge även svenska äldre rätt till vård på sitt modersmål.

Sänkta taxor inom kollektivtrafiken för äldre

I vårt moderna samhälle har den naturliga kontakten mellan ung och gammal dessutom till stor del gått förlorad. Socialkonservativa tror att vi alla tjänar på i någon mån återupprätta denna kontakt. Att röra sig fritt i staden främjar den möjligheten. För att öka också äldres med knappa ekonomiska resurser möjligheter att besöka vänner och anhöriga föreslår vi att taxorna inom kollektivtrafiken för ålderspensionärer sänks ner från dagens 50-procentsnivå till 25. Detta är en fråga som främst ligger inom landstingets kompetensområde varför åtminstone kortsiktiga lösningen blir att Stockholms stad går in med en subventionering av lämpligt slag och omfattning. Vi satsar 75,0 mnkr för ändamålet.

Äldres utevistelse och möten mellan generationerna

Många äldre får inte den möjlighet till frisk luft och motion som vore önskvärt. Inte sällan drar man sig för att gå ut på egen hand, dels för att man är orolig att man ska ramla eller av andra skäl skada sig under en promenad på egen hand, dels känner man sig som ensam äldre ofta orolig för att bli utsatt för olika typer av brott. Som ett led i att utöka möjligheterna för äldre att ta komma utanför egna dörren och få lite frisk luft vill socialkonservativa att staden satsar ytterligare medel för att erbjuda stadens unga extraarbete som resurspersoner för att våra äldre ska kunna ta en promenad och få lite frisk luft och mänsklig kontakt. Vi satsar 25,0 mnkr för ändamålet.

Äldres mat

En välsmakande måltid kan i många fall vara en höjdpunkt att se fram emot, och en njutning som sätter lite guldkant på tillvaron. Maten produceras emellertid inte sällan på helt andra platser i landet och transporteras med lastbil många mil för att till slut hamna på de äldres matbord. Denna ordning leder till att maten inte håller den kvalitet som är önskvärd vare sig vad avser smak eller näringsin-

nehåll. Socialkonservativa vill se en ordentlig översyn av den mat vi serverar till de äldre som antingen bor på service- eller trygghetsboende eller som får mat levererad till hemmet av hemtjänsten. Dessvärre finns här en rad svårigheter av såväl ekonomisk som regelmässig art. Till exempel tillåter inte vissa av EU:s bestämmelser att man som offentlig aktör utestänger leverantörer inom unionen. Det kan därför bli juridiskt problematiskt att köpa bara av lokala producenter. Vi vill emellertid att Stockholms stad agerar för att testa unionens regelverk med målet att all mat som serveras till våra äldre så långt det är ekonomiskt rationellt ska vara producerad i närområdet.

Våra äldres mat kan jämföras med den mat som serveras interner i svenska fängelser. Många anser att de senares håller högre kvalitet. Socialkonservativa kräver att de äldres mat ska hålla åtminstone fängelsematens standard. Vi satsar 25,0 mnkr för ändamålet.

Utökad vaktmästarservice

Idag erbjuder staden så kallad vaktmästarservice under maximalt sex timmar per år till äldre över 75 år. Vaktmästarservice innebär att äldre kan få hjälp med svåra, tunga eller riskfyllda vardagssysslor i hemmet, till exempel att byta en svåråtkomlig glödlampa eller flytta en tung möbel. Tyvärr är sex timmar i många fall för lite tid, beroende på hur man bor och vad man klarar själv, dessutom är tjänsten idag många gånger okänd för de äldre. Vi vill därför erbjuda servicen under ett högre antal timmar per år samt verka för att den som är berättigad till tjänsten också känner till att den finns.

Socialkonservativas jämställdhetspolitik följer varje individs livscykel som en röd tråd. Detta tar sig uttryck bland annat på så sätt att vi i Stockholms stad vill se ett ökat hänsynstagande till äldre kvinnors allmänt mindre fysiska förmåga jämfört med mäns vid tildelningen av subventionerade tjänster inom den kommunala vaktmästarservicen. Äldre män och kvinnor ska kunna ha ett lika välfungerande hem oavsett förmåga. Vi satsar 25,0 mnkr för ändamålet.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Möjliggöra för fler äldre att nyttja boendeformen trygghetsboende.
- All personal på äldreboenden ska tala god svenska.
- Stockholms stad ska subventionera taxan inom kollektivtrafiken för alla dess invånare som fyllt 65 år till 25%.
- Låta unga stockholmare arbeta extra som stödresurs åt Stadens äldre.
- Lyfta kvaliteten på den mat som serveras våra äldre.
- Den mat Staden serverar de äldre ska om möjligt vara närproducerad.
- Säkerställa att de äldres mat håller minst fängelsematens standard.
- Utöka vaktmästarservicen och i ökad omfattning upplysa äldre om att den finns.
- Anlägg ett ökat jämställdhetsperspektiv vid tilldelningen av tjänster inom den kommunala vaktmästarservicen.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Ökade kostnader för (-):

Trygghetsboenden	-75,0 mnkr
Subventionerad SL-taxa	-75,0 mnkr
Utökad utevistelse	-25,0 mnkr
Högre matkvalitet	-25,0 mnkr
Utökad vaktmästarservice	-25,0 mnkr

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

20. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Äldrenämnden** godkänns.

Överförmyndarnämnden

Stockholms befolkning ökar dels genom födelseöverskott, vilket i sig ställer ökade krav på nämnden, och dels genom kravlös mansinvandring, och med det antalet ärenden vilket är en ännu större utmaning för nämnden, ty i dess kölvatten kommer för svenska förhållanden nya företeelser som nämnden har att ta ställning till.

Nämndens uppgifter

Överförmyndarnämndens uppdrag är reglerat i föräldrabalken. Överförmyndarnämndens ansvar omfattar bland annat rekrytering och byte av gode män och förvaltare, tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare, information och utbildning av gode män och förvaltare samt också särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare till så kallade ensamkommande flyktingbarn.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholm ska man kunna få hjälp och stöd om man inte kan klara sig själv. Överförmyndarnämnden kommer i kontakt med några av de mest hjälpbehövande grupperna i Stockholm. Nämnden spelar en utomordentligt viktig roll för att se till att barn och vuxna som inte kan bevaka sin egen rätt eller förvalta sin egendom får hjälp genom god man, förmyndare eller förvaltare, och att ingen för personlig vinning det förtroende som ett sådant uppdrag innebär.

Åldersmissbruk

Under senare år har det blivit alltmer vanligt förekommande att vuxna individer påstår sig vara under 18 år för att komma i åtnjutande av de fördelar det ger i processen. Sådana exempel återfinns även inom den verksamhet som Överförmyndarnämnden ansvarar för. Nämnden ska uppmana medarbetare, gode män, förvaltare med flera aktiva i verksamheten att rapportera alla misstankar om åldersmissbruk till nämnden för vidare handläggning.

Samtidigt är det viktigt att alla berörda inom Överförmyndarnämndens verksamhet agerar på ett sätt som är förenligt med svensk lagstiftning och praxis. Ute i landet finns exempel på hur det kan gå när enskilda individer väljer att agera på egen hand utan att låta ärenden gå tjänstevägen.^{202,203} En tandläkare på Gotland hade i ett sammanhang kommit i kontakt med personal från Migrationsverket som hade – som tandläkaren tydligen hade uppfattat det – uppmanat honom att rapportera misstankar om åldersfusk om han skulle stöta på det i sin

²⁰² <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/aldersbestamde-flyktingar-pa-egget-bevag?>

²⁰³

<https://login.ntm.eu/pren/default.aspx?sn=HG&meter=false&action=completrequest&redirect=http%3a%2f%2fwww.helagotland.se%2fsamhalle%2faldersbedomde-asylsokande-far-nu-sparken-13319316.aspx&callback=http%3a%2f%2fwww.helagotland.se%2finc%2feprencallback.aspx>

yrkesutövning. Detta gjorde han också genom att direkt rapportera in till Migrationsverket sina misstankar om enskilda individers tandstatus inte tycktes stå i överensstämmelse med den ålder som dessa uppgivit. Tandläkaren meddelade också individernas gode män, och en av dessa tog i sin tur kontakt med tandläkarens arbetsgivare – och resten är, som man säger, historia. Som denne tandläkare är det inte rekommendabelt att agerar.

Det finns skäl att tro att en eftertänksam uppstramning inom område kommer leda till färre uppdrag inom verksamheten och därmed minskade kostnader. Vi budgeterar för en minskning här om 3,0 mnkr.

Brister inom nämnden

Under senare år har förmyndarverksamheten i Sverige i allmänhet, men också i Stockholms stad specifikt, varit föremål för en hel del utredningar och granskningar vilka har pekat på betydande brister bland annat i Överförmyndarnämndens verksamhet.^{204,205,206,207}

Genom resursförstärkningar är målsättningen att nämnden ska uppnå den rättsäkerhet och den kvalitet som krävs för att nämnden ska genomföra sitt uppdrag. Vi anslår 3,0 mnkr extra för ändamålet.

Nyckeltal

Nämnden ska också ta fram, implementera och följa upp relevanta nyckeltal vilka kan ligga till grund för indikatorer gällande produktivitet, kvalitet och tillgänglighet.

Särskilda prioriteringar under år 2018

- Ökad vaksamhet mot åldersmissbruk.
- Åtgärda brister inom nämndens verksamhetsområde.
- Ta fram nyckeltal gällande produktivitet, kvalitet och tillgänglighet.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget för 2018

Minskade kostnader för:

Minskat antal uppdrag 3,0 mnkr

Ökade kostnader för (-):

Utbildningsverksamhet -3,0 mnkr

---

²⁰⁴ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=103&artikel=5574675>

²⁰⁵ <https://www.svt.se/nyheter/ekonomi/gode-man>

²⁰⁶ <https://mitti.se/nyheter/brister-kontrollen-formogenhet/>

²⁰⁷ <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/brister-i-stockholms-mottagande-av-ensamkommande-flyktingbarn/repqal!IfV1omaWfVGVUqbfPo2Q/>

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till
Kommunfullmäktige:**

21. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget år 2018 och inriktning för åren 2019 och 2020 för **Överförmyndarnämnden** godkänns.

Central medelsreserv

I Central medelsreserv: 1. *Till Kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov* reserveras 5,0 mnkr.

I Central medelsreserv: 2. *Till Kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* reserveras 709,3 mnkr främst:

- Mottagande av nyanlända och medel för tillfälliga boenden
- Resultatenheter
- Sparade medel av kommunfullmäktiges partier
- Förskola – bidrag för hög hyra
- Insatser för hemlösa
- Vattenprogram
- Sommarkoloniverksamhet inklusive LSS-kollo
- Skötsel av naturreservat
- Reserv relaterad till större gemensamma beslutade upphandlingar
- Giftfri förskola
- Särskilda boenden för äldre
- Särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning
- Socialt förbyggande arbete och insatser för ökad trygghet
- Kompetensförsörjning
- Feriearbeten
- Demokrati- och utvecklingsmedel
- Oförutsedda behov

Föreliggande förslag innebär en minskning med 50,0 mnkr jämfört med majoritetens förslag. Utgiftsminskningen ska i huvudsak ske inom den översta punkten i listan ovan: Mottagande av nyanlända och medel för tillfälliga boenden.

I Central medelsreserv: 3. *Till Kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* reserveras 700,4 mnkr för följande ändamål:

- Förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, komvux och särskola
- svenskundervisning för invandrare SFI och flyktingmottagande
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- arbetsmarknadsnämnden
- arvoden med mera inom Överförmyndarnämnden

Föreliggande förslag innebär en minskning med 37,0 mnkr jämfört med majoritetens förslag. Utgiftsminskningen ska i huvudsak ske inom den andra punkten i listan ovan: svenskundervisning för invandrare SFI och flyktingmottagande.

I Centralmedelsreserv: 4. *Till Kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter* har utgifter om 600,0 mnkr reserverats planerings- och genomförandeprojekt avseende investeringar för exempelvis följande ändamål:

- Förändringar mellan år i redan beslutade investeringsprojekt som inte kan finansieras genom omprioriteringar inom nämndens investeringsplan.
- Nya prioriterade investeringsprojekt som inte kräver genomförandebeslut av kommunfullmäktige, genom att de inte är av strategisk vikt eller principiell karaktär.
- Investeringar i trygghetsskapande åtgärder
- Vattenprogram.
- Åtgärder förgiftfri förskola.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

22. Till **Central medelsreserv** reserveras följande belopp för år 2018 med fördelning enligt budgetförslaget i denna titel.

22.1 Till Kommunfullmäktiges förfogande för oförutsedda behov reserveras 5,0 mnkr.

22.2 Till Kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov reserveras 709,3 mnkr.

22.3 Till Kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar inom förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, komvux, särskola, svenskundervisning för invandrare SFI, flyktingmottagande, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, arbetsmarknadsnämnden samt arvoden med mera inom Överförmyndarnämnden reserveras 687,4 mnkr.

22.4 Till Kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter reserveras 600,0 mnkr.

Finansförvaltning

Skatteunderlag och skatteberäkningar

Prognosen över skatteunderlaget 2018, det vill säga kommuninvånarnas förvärvsinkomster under år 2016, är uppräknad med en bedömning av utvecklingen under inkomståren 2017 och 2018. Gällande prognos utgår från Sveriges Kommuner och Landsting SKL:s bedömning den 17 augusti 2018. Skatteunderlaget beräknas öka med 4,3 procent år 2017, och med 4,1 procent år 2018. Stadens skatteinkomster är beräknade på en oförändrad skattesats om 17,90 kr per skattekrona.

Begravningsavgift

Begravningsverksamheten finansieras genom en särskild avgift som tillgodogörs Stockholms stad på samma sätt som skattemedel. Begravningsavgiften uppgår till 7,5 öre av uppräknat skatteunderlag.

Utjämningsystemet

Från och med år 2016 höjdes utjämningsgraden i inkomstutjämnningen för kommuner och landsting från 60 till 85 procent av den länsvisa skattesatsen i intervallet mellan 115 och 125 procent av medelskattkraften. Det medförde att femton kommuner, däribland Stockholms stad och Stockholms läns landsting, fick höjda avgifter. Ännu till och med år 2017 fanns ett införandebidrag för att mildra effekterna av avgiftshöjningen. För Stockholms stad innebär förändringarna att finansieringen år 2018 minskar med omkring 256 per invånare (inklusive införandebidrag) jämfört med 2017. Det slutliga utfallet av inkomstutjämnningen kommer att fastställas under december månad.

LSS-utjämning

Ett kostnadsutjämningsystem för verksamhet enligt lagen (1993:387) in stöd och service, till vissa funktionshindrade LSS är infört från och med år 2004. Nu gällande prognos för LSS-utjämnningen utgår från Sveriges Kommuner och Landsting SKL:s bedömning från den 17 augusti 2017.

Fastighetsavgift

Från och med inkomståret 2008 har den statliga fastighetsskaten ersatts av en kommunal avgift. Fastighetsavgiften för småhus uppgår inkomståret 2018 till 7 425 kronor, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för flerbostadshus är 1 270 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,3 procent av taxeringsvärdet.

Utdelning

Flertalet av Stockholms stads bolag ingår i koncernen Stockholms Stadshus AB. Ägarens krav på utdelning tas huvudsakligen ut i form av obeskattade koncern-

bidrag. Vissa av bolagen i koncernen erlägger koncernbidrag till moderbolaget Stockholms Stadshus AB, som i sin tur tillskjuter bidrag till mottagande bolag.

Budgeterad utdelning från koncernen Stockholms Stadshus AB uppgår till 1 700 mnkr. Denna utdelning kan justeras genom beslut senast i tertialrapport 2 och får inte överstiga 1 700 mnkr.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

23. Ram för kommunkoncernens totala externa upplåning samt för utlåning till borgensteckning för bolagen fastställs i Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad.

23.1 Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samband med den årliga översynen av finanspolicyn uppdatera de finansiella risklimiterna utifrån aktuella finansiella förutsättningar.

23.2 Kommunal inkomstskatt utdebiteras med kronor 17,90 per skattekrona för att fylla Stadens uttaxeringsbehov för år 2018.

23.3 Begravningsavgift utdebiteras med kronor 0,075 per skattekrona.

23.4 Internräntan fastställs till 0,80 procent för år 2018.

23.5 I övrigt godkänna detta förslag till budget 2018 för **Finansförvaltningen**.

BOLAG INOM STOCKHOLMS STADSHUS AB

Förslag till budget och ägardirektiv 2018 och inriktning 2019-2020 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är moderbolag i en koncern som består av 16 aktiva dotterbolag eller underkoncerner samt två intressebolag. Bolaget ansvarar för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och direktiv. Bland kommunfullmäktiges direktiv ingår att svara övergripande utveckling, strategisk planering, löpande översyn och omprövning, utöva ekonomisk kontroll och uppföljning samt att utveckla styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering.
- Styra finansiella resurser på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt.
- Svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning.
- Verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägar karaktär.
- Utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet.
- Utveckla effektivare styrformer genom ökad målstyrning mot ägarkraven.
- Företa en översyn av dotterbolagens investeringsplaner ur ett lönsamhetsperspektiv i syfte att få ned investeringsnivån och minska skuldsättningen.
- Underlätta byggandet och utvecklingen av studentbostäder.
- Fortlöpande pröva möjligheterna att tillsammans med fastighetsbolagen avyttra de delar ur fastighetsbestånd som ur ett förvaltningsperspektiv inte bör behållas.
- Fortlöpande pröva möjligheterna att tillsammans med fastighetsbolagen överföra fastigheter mellan bolag som ur ett nyttjandeperspektiv bör utvecklas för annat ändamål, exempelvis till bostäder.
- Pröva möjligheter till omstrukturering av bostadsbolagen för effektivare och mer ändamålsenlig förvaltning.
- Fortsätta utreda möjligheterna till en ytterligare samordning av stadens kommersiella fastigheter tillsammans med bostadsbolagen, S:t Erik Markutveckling AB, kommunstyrelsen och fastighetsnämnden.
- Se över och föreslå omprövning av inriktning och/eller innehav av verksamheter utifrån förändrade förutsättningar avseende marknad, lagstiftning och teknisk utveckling.
- Kontinuerligt följa större investeringsprojekt, till exempel utbyggnaden i Norvik, Värtan, Kapellskär, Tele2 Arena och utvecklingen av Globenområdet.

- Ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där Staden är delägare.
- Följa utvecklingen av kostnadseffektiviseringar inom samtliga dotterbolag.
- Särskilt följa bolagens ekonomi avseende bostadsbyggande och upprustning.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

24. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.

Bostadsbolagen: AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholmshem

Bolagens uppgifter

De allmännyttiga bostadsbolagen, det vill säga bostadsbolag som ägs av det allmänna, utgör den grundläggande ryggraden i bostadsförsörjningen inte bara i Stockholms stad utan i hela Sverige. Många människor i Stockholms stad startar sin bostadskarriär i unga år genom att träda in på bostadsmarknaden som hyresgäst i något av våra tre kommunala bostadsbolag. Allmännyttan fortsätter att vara en potentiell resurs för invånarna i staden under hela deras liv. Bland annat därför är det viktigt att Stockholms stad väl vårdar de gemensamma värden som allmännyttan genom våra tre bostadsbolag representerar.

Socialkonservativas vision

I socialkonservativas allmännyttiga bostadsbolag har hyresgästerna inflytande över sin boendemiljö. Inga beslut tas som går emot vad en uttrycklig majoritet vill se i sitt boendeområde.

Fastighetsägaren ser till att hyresgäster som inte sköter sig just sköter sig eller får avflytta. Enstaka hyresgäster tillåts inte terrorisera sin omgivning. Socialkonservativas allmännyttiga bostadsbolag skapar ett gott boende.

Fortsatt hög nybyggnadstakt

Allmännyttan bygger nytt i betydande omfattning – inte minst för närvarande. När man på nationell och kommunal nivå lockar hit människor från hela världen med löften om att de anländande ska få nära nog allt de pekar på utan just några krav alls på motprestation ställs också krav på att mottagarsidan också ordnar med möjlighet för de anländande att också få en bostad.

Sedan är det en annan sak att en stor del av arbetskraften inom byggbranschen i såväl Stockholm som i Sverige i övrigt utgörs av östeuropéer. Skattebetalarna i Sverige och Stockholms stad tar alltså hit byggarbetare från länder i östra Europa för att de här ska bygga bostäder för människor från hela jordklotet. Nu är det den politiken som har röstats fram i allmänna val under åren, och då är det som vi i Stadshusets Rådssal har att rätta oss efter.

Vi menar därför att våra tre allmännyttiga bostadsbolag ska göra vad man kan för att bygga så många bostäder som möjligt under kommande år – ända fram till dess att vi här i Staden har byggt ikapp bostadsbeståndet med befolkningens nivå. Sedan är det en annan sak att det tycks som om det råder en bred majoritet bland partierna i Stockholms kommunfullmäktige, och därmed också bland våra väljare att nuvarande befolkningsökningspolitik ska fortsätta. Under sådana omständigheter lär det bli svårt att någonsin bygga ikapp Stockholms stad.

Nej till förtätning av Stockholms innerstad

Även om nu uppdraget från oss politiker till våra tre allmännyttiga bostadsbolag därmed är fastslaget – bygg mer – så återstår fortfarande frågan om var de ska bygga. Socialkonservativa i allmänhet och vi själva i synnerhet är generellt emot förtätning av Stockholms innerstad. De öppna ytor och gröna lungor som ännu finns i innerstaden ska bevaras.

Av detta resonemang följer att kvarteret Plankans innergård inte ska bebyggas med varken en cirkulär eller annan formad byggnad. Svenska Bostäder ska omedelbart avbryta projektet. Kvarteret Plankan ska vidare fungera som ett prejudikat för andra eventuella framtida planer av liknande karaktär. Man ska veta att dessa kommer att hamna i papperskorgen. Politiken i Stockholms stad ska stå som en garant för en ljus och luftig innerstad som erbjuder en frisk och hälsosam miljö för boende, arbetande och andra som vistas i Stockholms innerstad.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Tills vidare hålla en fortsatt hög nybyggnadstakt inom allmännyttan.
- Inte styra verksamheten mot en förtätning av Stockholms innerstad.
- Omgående avbryta innergårdsprojektet i kvartetet Plankan.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

25. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder och AB Stockholms hem** godkänns.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Bolagets uppgifter

Micasa Fastigheter i Stockholm AB har i uppgift att tillhandahålla välskötta fastigheter och att erbjuda attraktiva och anpassade bostäder för människor i behov av stöd och trygghet. Bolaget äger och förvaltar servicehus, vård- och omsorgsboenden, trygghets- och seniorbostäder samt LSS-boenden.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholm har äldre möjlighet att välja om man vill bo kvar i sitt vanliga boende eller flytta till trygga och anpassande äldreboenden. Vi anser att de människor som under hela sitt varit med och byggt Stockholm till vad det är idag – eller i alla fall till vad det var för ett antal år sedan – bildligt ska stå först i kön till ett gott boende.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Ansvara för att inom ramen för affärsmässiga principer tillhandahålla välskötta, trygga och tillgängliga bostäder för stadens äldre och för personer med funktionsnedsättning.
- Aktivt bidra till att uppfylla målsättningen om rätt till servicehus och vård- och omsorgsboende för personer över 85 år.
- Aktivt arbeta för en hög kvalitet i löpande drift och underhåll liksom i servicen gentemot hyresgästerna.
- Delta i den regionala och den samlade planeringen för olika boenden inom bolagets målgrupp.
- Fortsätta söka markanvisningar för nyproduktion av äldreboenden.
- Värna tillgången till gemensamhetslokaler i beståndet.
- Vidareutveckla den sociala dimensionen i boendemiljön.
- Underlätta för profilboenden att etablera sig i staden.
- Arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring fastigheterna.
- Aktivt bidra till att energianvändningen minskar med 12 procent jämfört med 2015 års nivå.
- Aktivt bidra till att staden når målen om 50 procent matavfallsinsamling till år 2018 och 70 procent till år 2020.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Prioritera brandpreventivt arbete.
- Inte vräka någon boende utan ha samrått med socialtjänsten för att försöka finna en lösning på den boendes situation.
- Uppmärksamma våld i nära relationer i högre grad jämfört med nu.
- Tillhandahålla evakueringslägenheter vid renovering i bolagets fastigheter.

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till
Kommunfullmäktige:**

26. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Micasa Fastigheter i Stockholm AB** godkänns.

Stockholms Stads Bostadsbostadsförmedling AB

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att svara för reguljär bostadsförmedling, evakuering och förmedling av förturslägenheter inklusive försöks- och träningslägenheter, förmedling av lägenheter till Stadens bostadsbolags internköer samt förmedling av kategoribostäder såsom student- och seniorboenden.

Socialkonservativas vision

Efter några års uppehåll återinfördes den så kallade bostadskön i Stockholms stad genom att Stockholms Stads Bostadsförmedling skapades och öppnade för sökande den 1 januari 1983. Om bara ett par månader firar alltså Stockholms Stads Bostadsförmedling 25-årsjubileum. Vi kan se tillbaka på ett framgångsrikt kvartssekel för ett bolag som utvecklats i takt med tiden. Inte minst har detta märkts inom dess förmåga att följa med i digitaliseringsutvecklingen. När Stockholms Stads Bostadsförmedling bildades var IT ett okänt begrepp för de allra flesta i vår kommun. Här i Stadshuset fanns varken PC eller ens datorterminaler på tjänsterummen. Idag är ju detta en självklarhet. Ett uttryck för Stockholms Stads Bostadsförmedlings förmåga att tackla de utmaningar som digitaliseringen erbjuder och vända dem till sin fördel kan ses det faktum att årsavgiften för att stå i bostadskön under åren kontinuerligt minskat, och är nu nere i 200 kr. Detta under en tid när vi mest är vana vid avgifthöjningar. Till viss del beror förvisso dagens förhållandevis låga årsavgift på det betydligt högre antalet köande – och därmed betalande.

För några decennier sedan var ”Taxi – var god och dröj!” ett mer än väl känt begrepp för de allra flesta i Stockholm – såväl i som i övriga Sverige. På motsvarande sätt uppfattades ofta bostadskön. Genom bostadsförmedlingen gick det väl inte att få tag i en bostad – såvida man inte tillhörde någon prioriterad grupp som gavs förtur. När bostadsförmedlingen startade upp igen år 1983 delades de sökande in i en av sex olika grupper var och en med olika grad av prioriteringsgrad utifrån uppställda kriterier.

För att illustrera regleringarna inom Stockholms Stads bostadsförmedlings kö i dess ungdom kan till exempel nämnas att det i praktiken omöjligt var för en ensamstående utan barn att få en lägenhet större än ett rum och kök – och detta oavsett prioriteringsgrad. Orsaken var att lägenheter större än ett rum och kök alltid gavs till par eller ensamstående med barn. Dessa betraktades, och betraktas även i dag, som trångbodda i en lägenhet med endast ett rum. De så kallade ettorna blev på detta sätt det enda alternativet för ensamstående. Måhända kan det finnas viss logik i Stockholms Stads Bostadsförmedlings prioriteringsstruktur, men i dess förlängning ledde hela systemet till ett tämligen oöverskådligt virrvarr där det blev svårt för bostadssökande att förstå hur och varför man tilldelades eller inte tilldelades lägenhet.

Ända in på 1990-talet fungerade systemet så att Stockholms Stads Bostadsförmedling var den som identifierade en viss lägenhet som man genom direkt kon-

takt tilldelade eller erbjöd någon viss köande. Detta var en process som ledde till omfattande administrativt arbete för Stockholms Stads Bostadsförmedling. Inte minst därför att matchningsgraden blev låg med en hög andel Nej Tack från de köandes sida. Vidare hade köande rätt att tacka nej till högst tre erbjudanden. Därefter placerades man sist i kön. Det är lätt att förstå den frustration som många köande kände att efter årtal av köande få tre erbjudande som man av olika skäl som till exempel en hyra som kändes för hög tvingades att tacka nej till, och sedan bli satt sist i kön igen.

Med digitaliseringen och avregleringen av samhället i övrigt avskaffade Stockholms Stads bostadsförmedling så småningom detta otympliga system. De sex grupperna avskaffades och lägenheter på uthyrning lades ut på InterNet där de köande själva valde när man ansökte om vilken lägenhet. Tilldelningen bygger uteslutande på kötid. Sedan är det en annan sak att man inom Stockholms stads olika verksamheter håller ett bestånd av lägenheter som behövs för till exempel särskilt ömmande eller behövande fall. Sedan är det också en annan sak att även om tilldelning av bostad baserat på eget initiativ och kötid flyter smidigt i praktisk verksamhet så kan detta system ifrågasättas utifrån andra dimensioner, vilket också har gjorts.^{208,209}

Prioritera stockholmarna i bostadskön!

Som en följd av att man avskaffade de sex prioriteringsgrupperna kom man att likställa de köande som är bosatta i Stockholm i utgångsläget – till exempel unga som bor hemma hos föräldrarna – med alla människor i inte bara hela Sverige utan i hela världen. Detta anser en socialkonservativ är en orimlig prioritering, eller snarare brist på prioritering.

Stockholms Stads bostadsförmedling ska prioritera och ge förtur till personer som är bosatta i Stockholm. Ett förslag är att det bör finnas en särskild kö som man kan stå i endast om man redan är bosatt i Stockholm. Socialkonservativa i Stockholms stad prioriterar stockholmarna! Bostadsförmedlingen i Stockholms stad prioritera stockholmarna!

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Förmedla lägenheter i ett öppet och transparent system efter kötid, det vill säga fördela lägenhet till den sökande som har längst sökande och som uppfyller fastighetsägarens krav.
- Utveckla service och tjänster gentemot de anmälda i bostadskön.
- Utveckla service och tjänster gentemot fastighetsägare för att säkerställa ett fortsatt gott inflöde av lägenheter och alltid förmedla lägenheter till den tidpunkt som fastighetsägaren har angett.
- Prioritera stockholmarna i bostadskön.

---

²⁰⁸ <https://www.nationalekonomi.se/filer/pdf/32-7-rw.pdf>

²⁰⁹ <http://www.aftonbladet.se/debatt/article22932914.ab>

**Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till
Kommunfullmäktige:**

27. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholms Stads Bostadsförmedling AB** godkänns.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgifter ska främst bestå i att tillhandahålla ändamålsenliga, flexibla och kostnadseffektiva lokaler för Stockholms stads förskole- skolverksamhet. En attraktiv fysisk arbetsmiljö bidrar till att rekrytera personal och elever. Skolfastigheternas arkitektur ska gestalta skolans centrala ställning i samhället. Arbetet med lednings- och kvalitetsutveckling inom bolaget ska även fortsättningsvis prioriteras.

Socialkonservativas vision

Klotter ska tas bort, och annan skadegörelse ska åtgärdas, omgående. Den vållande ska i så stor utsträckning som möjligt delta i saneringen. Om en elev har orsakat skadegörelsen ska hen delta i arbetet med att återställa skadan i enlighet med den åtgärdsplan mot mobbning, trakasserier och skadegörelser som varje ska upprätta.

Hela och rena skoltoaletter är av stor betydelse för elevernas trivsel och välbefinnande. En inventering behöver göras för att kartlägga var behoven för nya och fräscha toaletter är som störst. Därefter ska en åtgärdsplan tas fram. SISAB ska även undersöka vad som går att göra för att få bättre akustik och tystare ljudmiljö i skolmatsalar, klassrum och andra skollokaler.

Det är mycket viktigt att SISAB i samarbete med skolornas ledning upplåter och tillgängliggör skolidrottshallar och andra idrottsytor enligt den plan och finansieringsmodell som tagits fram.

SISAB uppmanas att delta i idrottsnämndens, utbildningsnämndens och fastighetsnämndens uppdrag att ta fram och utvecklar en finansieringsmodell över hur kostnaderna ska fördelas vid anläggandet av konstgräsplaner och mer tillgänglig idrottsyta.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Arbeta med utveckling och förvaltning av förskole- och skollokaler.
- Tillsammans med stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden verka för kostnadseffektiva lokallösningar.
- I samverkan med andra aktörer i staden delta i planeringen och genomföra utbyggnaden av förskolor och grundskolor för det för närvarande växande Stockholm.
- Aktivt verka för en giftfri skolmiljö.
- Arbeta aktivt för att tillgodose en god inomhusmiljö med god luftkvalitet.

- Arbeta kontinuerligt med åtgärder för en tryggare miljö i och omkring förskolorna och grundskolorna genom bland annat fortsatt förebyggande åtgärder mot bränder, klotter och annan skadegörelse.
- Genomföra en inventering av skolornas toaletter för att se var behoven av renovering eller nya toaletter är störst och att därefter upprätta åtgärdsplan.
- Verka för att skollokaler ska kunna upplåtas till föreningar och andra aktörer inom det civila samhället under kvällen och helger.
- Arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi.
- Arbeta med att möjliggöra matavfallsinsamling enligt Stadens handlingsplan
- I samarbete med utbildningsnämnden genomföra nödvändiga åtgärder så att krav på minskade energikostnader uppnås.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

28. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)** godkänns.

Stockholm Vatten och Avfall AB

Bolagets uppgifter

Stockholm Vatten och Avfall AB hanterar bland annat Stockholms avloppsrening idag och i morgon – genom Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) – och den planerade optiska avfallssorteringsanläggningen. Som det ser ut idag kommer denna att förverkligas genom en utbyggnad av den befintliga anläggningen i Högdalen. Därutöver ska bolaget ges i uppgift att intensifiera arbetet med att hitta synergieffekter mellan Stockholm Vattens verksamhet och avfallsverksamheten.

Socialkonservativas vision

Under det senaste året har avfallshämtningen inom Stockholms stad dragits med betydande och återkommande problem.²¹⁰ Det är dessutom inte den första gången som detta inträffar. Här behöver Stockholms stad ta krafttag för att säkra att den pågående utvecklingen bryts och inte upprepas.

I socialkonservativas Stockholms stad fungerar sophämtningen och avfallshanteringen. Installationer av sopsugsanläggningar inom bostadsbeståndet intensifieras.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Fokusera på kärnverksamheten och fortsätta effektiviseringsarbetet.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund.
- Delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur.
- Uppföra en optisk sorteringsanläggning.
- Tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att Stadens mål om lokalt omhändertagande uppnås enligt dagvattenstrategin.
- Intensifiera arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet.
- Bidra till att öka biogasproduktionen
- Driva utvecklingen av Stockholms framtida avloppsrening.
- Ansvara för driften av GlasEtt som centrum för information om Stadens miljö- och klimatarbete.
- Verkställa det kommunala uppdraget om avfallshantering.
- Ansvara för övergripande information och rådgivning i avfallsfrågor.

²¹⁰ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/a/GV6kq/strejken-fortsatter--men-stadens-talamod-har-tagit-slut>

- Följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassande och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet.
- Integrera avfallshanteringen i planeringsprocessen vid nybyggnad och i det befintliga bostadsbeståndet.
- Säkerställa markanvändningen för Stadens återvinningscentraler.
- Bistå avfallsnämnden i arbetet med att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall.
- Följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

29. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholm Vatten och Avfall AB** godkänns.

Stockholms Hamn AB

Bolagets uppgifter

Bolaget ska medverka till att säkerställa goda, och även utveckla bättre, förutsättningar för sjöfarten och regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling och önskvärd måttlig tillväxttakt. Hamnen och sjöfarten är också av tradition sedan gammalt en viktig del av Stockholms identitet som stad vid Östersjön och Mälaren, belägen på öar, och med en stadsbild av skepp och fartyg i citynära lägen. Stockholms hamnar utgör ett viktigt gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamn AB har också en viktig roll när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön. Verksamheten ska stimulera och vara ett föredöme för ett miljövänligt transportval.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa vill se att Stockholms hamn – här avses Stockholms hamn Frihamnen, Stadsgården, Strömkajen och Värtahamnen – på sikt endast användas för passagerartrafik. Hanteringen av gods bör då fullständigt ha lokaliserats ut till omgivande hamnar. En tänkbar lösning är containertrafiken är förlagd till Norvikhamnen, och lastbilstrafiken är förlagd till Kapellskär. Detta är de två ytterligare hamnar som ingår i Stockholms Hamnar.

Ännu idag finns invånare i Stockholm som minns hur varor lastades och lossades vid bland annat Skeppsbron och vid Kornhamstorg. Denna stadscentrala godshantering sjövägen är sedan länge avvecklad. Däremot är det inte så länge sedan som hanteringen av flygbränsle vid Louddens oljedepå omlokalisades till Gävle. Vi välkomnar att övrig oljehantering ska avvecklas från Loudden. Om några år ska vidare dagens containertrafik som för närvarande hanteras över Frihamnen utlokaliseras till Norvikhamnen i Nynäshamnen – bygget av den nya hamnen har påbörjats. Vi ser alltså en process över tiden där varutransporter med fartyg lämnar de mest centrala delarna av Stockholm. På samma sätt som de flesta av de industrier som för, säg, 100 år sedan var belägna mitt i Stockholms innerstad nu är utlokaliserade till områden utanför denna. Socialkonservativa ser detta som en naturlig utvecklingsprocess. Kvar kommer emellertid bland annat den trafik med lastbil som går över Östersjön i färjor som även tar passagerare.

På lite sikt vill alltså socialkonservativa se att denna lastbilstrafik omdirigeras till omgivande hamnar – förslagsvis Kapellskär. Det är idag svårt att avgöra exakt hur den omvandlingen ska se ut i detalj. Vi anser dock att det är viktigt att ha färdriktningen klar. Rimligtvis kommer det att någon gång i framtiden – det låter sig inte göras varken idag eller ens inom det närmaste decenniet – bli frågan om att separera passagerartrafik med färja från lastbilstransporterna.

Socialkonservativa vill ha kvar skärgårdsbåtarnas passagerare – och mindre godstrafik vid framför allt Strömkajen. Kommunfullmäktige ska medverka till att denna verksamhet kan drivas vidare under säkra former och förutsättningar.

För framtiden ser socialkonservativa att Stockholms hamnsystem i huvudsak används för passagerartrafik med Kryssningsfartyg, Östersjöfärjor, Skärgårdsbåtar och enskild privattrafik med företrädesvis fritidsbåtar.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Aktivt medverka i den omställning av sjötransporttrafiken i regionen som kommer följa av flytten av framför allt containertrafiken till Norvikhamnen i Nynäshamn.
- Aktivt medverka till att trafiken med skärgårdsbåtarna kan koncentreras till framför allt Strömkajen, men även till motsvarande centrala lägen.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

30. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholms Hamn AB** godkänns.

AB Stokab

Bolagets uppgifter

Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut som underhålla ett passivt och säkert fibernät i Stockholm. Syftet med infrastrukturen och verksamheten är att stimulera en positiv utveckling för Stockholm genom att bidra till goda förutsättningar för IT-utvecklingen i regionen. Stokab ska fortsätta att utveckla stamnätsinfrastrukturen, inklusive noder och knutpunkter, för att klara den framtida ökade generella efterfrågan och garantera tillgången på konkurrensneutrala svartfiber.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativas Stockholms stad behåller nuvarande internationella tätposition i teknisk utveckling. Detta bygger vidare på en över 100 gammal svensk tradition av eget kunnande och resultatriktat arbete. I mitten av 1880-talet var Stockholm den telefontätaste staden i världen.²¹¹ Ännu i slutet av 1800-talet var Sverige det telefontätaste landet i världen. Bakom den prestationen märks namn som Lars Magnus Ericsson och Henrik Thore Cedergren. Detta är fakta som står i stark kontrast till den allmänna bilden som målas upp av dagens svenska etablissemang – nämligen att vi här i Sverige skulle ligga ihjälsvultna på gatorna om det inte vore för den lyckosamma omständigheten att det kommer män från främmande kulturer i väldiga mängder.

Socialkonservativa ser att världen är mer globaliserad än vad den var för 100 år sedan. Ändå är det iögonfallande att dagens teknologiska spjutspetsar – motsvarande telefonen i slutet av 1800-talet – i Stockholm även nu hittar sina internationella stjärnor bland namn som Fredrik Liljegren, Markus Persson och Niklas Mårten Zennström.^{212,213,214} Vi känner oss helt trygga i att de framgångar som våra IT-företag skördat på den svenska och den internationella arenan igår och idag kommer att fortsätta imorgon om dessa ges de rätta förutsättningarna.

Dagens digitala utveckling kräver en stabil infrastruktur och AB Stokabs verksamhet ska bidra till att Stockholm har en av världens bästa digitala infrastrukturer. Bolagets uppgift är att bygga, hyra ut samt underhålla ett passivt fibernät i Stockholm genom att bidra till och förverkliga goda förutsättningar för IKT-utvecklingen i Stockholms stad och i vår region som helhet.

Den fortsatta utbyggnaden av fibernätet sker i takt med marknadens efterfrågan och utifrån bedömningar av marknadens utveckling och krav. Här ska AB Stokab spela en viktig roll. Till dess hjälp finns en väl kompetent inhemsk arbetskraftspotential disponibel.

²¹¹ <http://www.janmilld.se/historia/6/telefon.html>

²¹² <https://kit.se/2015/08/04/5592/sa-foddes-det-svenska-spelundret/>

²¹³ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Minecraft>

²¹⁴ https://sv.wikipedia.org/wiki/Niklas_Zennstr%C3%B6m

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Utveckla fibernätet avseende funktion och säkerhet för att kunna möta kundernas krav på kvalitet, service och säkerhet samt endast tillhandahålla svartfiberprodukter med tillhörande installationer.
- Fortsätta den kompletterande fiberutbyggnaden inom prioriterade och strategiska områden.
- Upphandla verksamhet som inte är kärnverksamhet.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

31. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **AB Stokab** godkänns.

Stockholms Stads Parkerings AB

Bolagets uppgifter

Stockholms Stads Parkering AB:s huvudsakliga uppgift består i att avlasta Stadens gatunät från kantstensparkerade fordon och den söktrafik som denna ger upphov till. För att i så hög grad som möjligt åstadkomma detta förfogar bolaget över ett betydande antal garage runt om i Staden. Ambitionen ska vara att hålla en hög beläggning i bolagets garage. Bolaget ska fortsätta att arbeta med att öka trygghet och trivsel för kunderna.

Bolaget deltar i Stadens pilotprojekt för hållbara dagvattenlösningar.

Socialkonservativs vision

Det råder en ganska bred enighet inom kommunfullmäktige att Stockholms stad ska sträva efter att kantstens- och gatuparkering överhuvudtaget minimeras så som det kan bedömas vara trafikpolitiskt och samhällsnyttigt rationellt. Parerade fordon inte minst i innerstaden tar upp knappt gatuutrymme som skulle kunna ges annan, mer värdefull, användning. I en sådan situation är det ofta ändamålsenligt att tillgripa ekonomiska styrmedel för att uppnå målen.

Kantstens- och gatuparkerade fordon ska alltså stå någon annanstans. Tomt- respektive kvartersmark är ett nära till hands liggande alternativ. Ett problem är dock att sådan mark ofta är privatägd, och det allmänna – Stockholms stad i det här fallet – har små möjligheter att styra över hur denna mark används. Detta är ett viktigt konstaterande. Socialkonservativ politik utgår från att människor har alternativ att söka sig till om man från det allmännas sida trycker ut dem från en situation. Ett sätt att erbjuda sådana alternativa parkeringsmöjligheter är att byggen av P-platser föregår till exempel höjda parkeringsavgifter i syfte att minska på kantstens- och gatuparkeringen i övrigt.

Att bygga i innerstaden, där behoven av att minska på kantstens- och gatuparkeringen i övrigt måste bedömas vara som störst, är kostsamt och det är inte alldeles enkelt för privata aktörer att få den företagsekonomiska kalkylen att gå ihop. Det allmänna ska däremot se till den samlade samhällsekonomiska bedömningen där sådana värden och nyttor som upplevd ökad livskvalitet i en mindre bilbelastad stadsmiljö för människorna som vistas där ingår. I rådande situation har det allmänna ett ansvar att ta här.

Som socialkonservativa anser vi att Stockholms Stads Parkering AB bör utnyttjas av politiken för att visa vägen här. Bolaget ska påtagligt öka nybyggnationen av garageplatser i framför allt innerstaden. Detta kan göras både över och under mark. Investeringskalkylerna ska med fördel baseras på samlade samhällsekonomiska bedömningar. För att få bolagets kalkyl i rent företagsekonomiska termer ska kommunfullmäktige bevilja de medelstillskott som behövs.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Verka för att möjliggöra för politiken att vidta styrande åtgärder för att minska på kantstens- och gatuparkeringen i övrigt inom Stockholms stads gatunät genom att gå före med massiva insatser av ny- och utbyggnad av garageplatser i P-hus både över och under mark i både innerstaden och i ytterområdena.
- Stockholms Stads Parkerings AB:s investeringskalkyler ska baseras på samlade samhällsekonomiska bedömningar. För att få ihop den företagsekonomiska kalkylen ska kommunfullmäktige bevilja de medelstillskott som behövs.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

32. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholms Stads Parkerings AB** godkänns.

Stockholms Stadsteater AB

Bolagets uppgifter

Kulturhuset Stadsteatern ska vara en angelägenhet för alla stockholmare med verklig yttrandefrihet – och inte bara för vänsterextremister – och med den konstnärliga friheten som grund. Bolaget ska erbjuda verksamhet i form av teater, litteratur, dans, konst, design, film, musik, debatt och annan kulturell produktion av hög kvalitet – präglad av både bredd och spets. Bolaget ansvarar också för Stadens fristadsprogram som innefattar två platser.

Kulturhuset Stadsteatern består av sammanslagning den 1 juli 2013 av de två enheterna Stockholms stadsteater och Kulturhuset.²¹⁵ Stockholms stadsteater bildades år 1956, och Kulturhuset delar historia med den befintliga byggnaden Kulturhuset i centrala Stockholm som invigdes i sin helhet år 1974.

Kulturhuset och Teaterhuset vid Sergels Torg rustas upp under de kommande åren. Det innebär att verksamheten kommer att bedrivas i såväl tillfälliga som bolagets övriga befintliga lokaler.

Socialkonservativas vision

Kulturhuset i Stockholm, men även Stockholms stadsteater, har en grovt solkig historia av destruktiv verksamhet där ett lågvattenmärke är att filmen där konstfacksstudenten NUG genom klotter förstör en tunnelbanevagn för en sanerings- och återställningskostnad av omkring 100 000 kr²¹⁶ visades i lokalerna för allmänheten. Detta är inte aktiviteter som ska visas upp som kultur för barn och vuxna. Tvärtom ska denna typ av aktiviteter brännmärkas som brottslig skadegörelse.

I de sjuka miljöerna inom Kulturhuset Stadsteatern AB uppfattas NUG allmänt som en käck, härligt rättstänkande och friskt initiativrik yngling som reagerar på samhällets alla orättvisor genom ett konstnärligt uttryck. Rent allmänt tycks man inom konstnärliga miljöer inte anse att man behöver hålla sig inom lagens rāmärken. Tvärtom anser man sig inom konsten stå utanför för att inte säga över lagen.²¹⁷ Kostnaden för skadegörelsen behöver man inte själv oroa sig över inom dessa miljöer ty dessa täcks av skattebetalarna.

Människor som har sin fysiska trygghet säkrad och för mycket pengar att röra sig med kan göra allt möjligt med dessa pengar. Michael Jackson använde en del av sina pengar till att bygga en landningsbana för ankommande rymdvarelser.²¹⁸ Svenska kulturarbetare- och personligheter kan ägna sig åt skadegörelse och annat resursslöseri som till exempel att spela psyksjuk och i onödan ta hälso-

²¹⁵ https://sv.wikipedia.org/wiki/Stockholms_stadsteater

²¹⁶ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11656578.ab>

²¹⁷ <https://www.svt.se/kultur/konstchefer-konsten-far-bryta-mot-lagen?>

²¹⁸ <http://www.expressen.se/noje/musik/jacko-bjuder-in-rymdvarelser---vill-filma-ufon/>

och sjukvårdens ansträngda resurser i anspråk.²¹⁹ För sådana tilltag belönas man i detta dårhus med sponsring så att man kan regissera en film som kommer upp på biograferna – och som dessutom hyllas i vidsträckta kretsar.²²⁰

Stockholms stad ska inte göda dessa destruktiva så kallade kulturmiljöer. Istället krävs ett radikalt omtag för hela verksamheten. På lite sikt bör hela personalstyrkan bytas ut. Den nya ledningen ska belysa dagsaktuella samhällsproblem som berör invånarna i Stockholms stad. Politiken ska inte styra utbudet, men det är lätt att se att frågeställningar som terrorishotet och hedersförtrycket engagerar många stockholmare. Här kan Stockholms Stadsteater AB spela en roll genom att sätta upp föreställningar som visar på – inte hur synd det är om dessa män från främmande kulturer – utan istället visar vilka fähundar de är. Hur de har kommit att bli det – inte genom att födas till det utan genom att ta till sig vidriga, odemokratiska och främlingsfientliga tankestrukturer.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Under verksamhetsperioden byta ut så gott som hela sin personalstyrka.
- Upphöra med destruktiv och lagvidrig så kallad konstgestaltning.
- Genom sina föreställningar och andra aktiviteter belysa samhällsfrågor som berör Stockholms stads invånare. Detta ska göras utifrån en verklighetsförankrad grund.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

33. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholms Stadsteater AB** godkänns.

---

²¹⁹ <http://www.aftonbladet.se/nyheter/article11627496.ab>

²²⁰ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=478&artikel=5756501>

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Bolagets uppgifter

Det övergripande och huvudsakliga målet för Stockholm Globe Arena AB:s verksamhet är att bidra till att Stockholms internationella konkurrenskraft stärks och att också aktivt bidra till utvecklingen av Stockholm som besöks- och evenemangsstad. Sedan 2008 är Stockholm Globe Arena Fastigheter AB ett renodlat fastighetsbolag med syfte att tillhandahålla och utveckla ändamålsenliga lokaler och anläggningar för evenemangsverksamhet i världsklass. Bolaget ska även ha en aktiv roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripandet arbetet med Söderstaden under de närmaste åren.

Socialkonservativas vision

Socialkonservativa ser idrottsanläggningar som en plats för sport, tävlingar, glädje och folkfest. Idag ser vi i alltför stor omfattning hur våra idrottsarenor omvandlats till tummelplatser för allehanda stök och huliganupplopp. Denna utveckling vill vi som socialkonservativa ändra på.

I egenskap av fastighetsägare har bolaget ett intresse av att följa upp vad som sker inne på dess arenor. Bolaget ska ställa krav på maskeringsförbud på dess anläggningar. Bolaget ska ställa krav på hyresgäster att polisanmäla besökare som begår lagbrott på arenorna. Om så inte sker bör bolaget självt polisanmäla dessa i syfte att stävja huliganrelaterad brottslighet.

Stockholms Stadion utnyttjas i alltför begränsad utsträckning för breddidrott. Med syftet att påtagligt öka inslaget av evenemang på Stockholms Stadion ska Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen tillsammans utreda överförande av både ägande och drift av Stockholms Stadion från fastighetsnämnden till Stockholm Globe Arena Fastigheter AB. Emellertid ska Stockholms Stadion fortsatt vara tillgängligt för allmänheten och breddidrott när och på de tider då anläggningen inte utnyttjas för evenemang.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Tillhandahålla och utveckla lokaler och anläggningar för evenemangsutbud i världsklass bestående av bland annat konserter, sport, kultur- och familjeaktiviteter.
- Delta i arbetet med Globenområdets utveckling tillsammans med andra intressenter för öka områdets attraktionskraft.
- Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen ska tillsammans utreda överförande av både ägande och drift av Stockholms Stadion från fastighetsnämnden till Stockholm Globe Arena Fastigheter AB.
- Ställa krav på att hyresgäster ser till att aktiviteterna på arenorna inte ger upphov till huliganrelaterad brottslighet.

- Ha en aktiv roll i utvecklingen av Stockholm Entertainment District inom ramen för det övergripande arbetet med Söderstaden.
- Aktivt arbeta tillsammans med exploateringsnämnden med att utveckla bolagets befintliga markinnehav så att avyttring kan genomföras vid lämpligt tillfälle.
- Fortsätta arbetet med att minska driftskostnaderna.
- Fortsätta arbeta aktivt med energieffektivisering och förnyelsebar energi.
- Följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

34. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholm Globe Arena Fastigheter AB** godkänns.

Stockholm Business Region AB

Bolagets uppgifter

Stockholmsregionen med huvudstaden i centrum utgör Sveriges ekonomiska tillväxtmotor. I det socialkonservativa Stockholms stad flödar kreativitet och utvecklingskraft. När Stockholm stärks växer välfärden. Det som driver stadens tillväxt, skapar arbetstillfällen och lägger all grund för vår välfärd är fritt företagande.

Samverkan mellan kommunerna är viktigt för hela regionens konkurrenskraft som har visat sig vara framgångsrikt. Det är angeläget att regelbundna utvärderingar av kommunal service fortsätter med syftet att kommunerna kan lära av varandra och successivt höja nivån i hela regionen. Det ökar konkurrenskraften mot andra regioner i världen. Stockholm ska ha ett näringslivsklimat som gör att Staden ligger i topp när det gäller Svenskt Näringslivs ranking av det lokala företagsklimatet i Sverige.

Stockholm Business Region har ett tydligt uppdrag – nämligen att bidra till en stark ekonomisk tillväxt i Stockholm. Huvuddelen av verksamheten bedrivs i dotterbolagen Invest Stockholm Business Region AB (ISBR), vars huvudsakliga uppgift är att bidra till att skapa förutsättningar för tillväxt hos befintliga företag och att främja nyetableringar, och Visit Stockholm AB vars tydliga mål är att öka antalet kommersiella gästnätter.

Socialkonservativas vision

Under senare år har turismen till Stockholm ökat kraftigt, och kommit att bli en betydande näring – både i Stockholms stad som i regionen i övrigt. Detta är en positiv och glädjande utveckling som socialkonservativa anser ha en ytterligare ännu outnyttjad potential.

Stockholms stad är en av landets allra största attraktioner, och enligt de senaste rapporterna växer turismen i Stockholm snabbare än i övriga landet.²²¹ Dessutom är det framför allt bland de utrikes turisterna som ökningstakten är särskilt påtaglig. Detta är bra, ty det blir ju annars ett nollsummespel för landet om inhemska turister lockas till det ena eller andra området eller staden – det vill säga att man inom svensk turistnäring uteslutande skulle ägna sig åt kannibalism.

Turistnäringen i Stockholms stad sysselsätter idag tusentals människor. Socialkonservativa vill utveckla den befintliga turistnäringen i Stockholm bland annat genom att skapa nya attraktioner som kan locka ännu fler besökare. Vi ser stora möjligheter att kunna utvidga turismen och genom att göra detta skapa tusentals nya arbetstillfällen.

²²¹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/turismen-fortsatter-att-oka-i-stockholm>

Stockholm som Sveriges turistvänligaste stad

Socialkonservativa vill göra Stockholms stad ännu mer turistvänligt genom att placera ut fler skyltar i vår vackra huvudstad. Turister går många gånger miste om den rika historia som finns överallt i vår stad. Tusentals platser är idag helt anonyma, och kan bara upplevas tillsammans med en kunnig guide. Socialkonservativa föreslår därför att Stockholms stad sätter upp fler informationsskyltar som markerar historiska händelser, unik offentlig konst och arkitektur. Socialkonservativa i Stockholm vill också se fler storskaliga kartor på platser med intressanta sevärdheter utmärkta.

Stockholmare och turister ska kunna cykla säkrare. Detta vill vi uppnå genom säkrare cykelbanor både för cyklister och andra trafikanter samt bättre skyltning för var och hur man tar sig till stadens alla sevärdheter med cykel på bästa sätt.

Nära nog dagligen luras turister i Stockholm av skrupelfria taxiförare. Detta bidrar till att skapa en negativ bild av Stockholm, och skadar den viktiga turistnäringen. För många turister blir denna upplevelse den första erfarenheten de får av Stockholm. Denne turist kommer med största sannolikhet inte återvända, och än mindre rekommendera Stockholm som resmål. Något har gjorts under senare år, men vi vill ytterligare förbättra informationen på flygplatser och hamnar om hur man på säkrast och billigast sätt reser i Stockholm som turist. Vi vill utreda möjligheten att erbjuda turisterna transporter med minibussar från hamnar och flygplatser till förmånliga priser. Turismen är en viktig näring. Våra turister ska känna sig trygga i Stockholm, och uppfattar Stockholm som en turistvänlig stad.

Turism idag och för framtiden

Socialkonservativa ställer sig positiva till att öppna upp för utökad så kallad underjordsturism och så kallad takturism. Betydande delar av det nät av medeltida och nutida tunnlar som finns under Stockholm är idag stängt för såväl turister som för allmänheten. Vi menar att denna potentiella turistattraktion utgör en dold skatt för såväl stockholmare som inhemska som utländska turister. Vi kommer alla att tjäna på att tillåta guidade turer i dessa tunnlar. Socialkonservativa vill därför se över möjligheten att öppna upp tunnelnätet och i de fall behov finns genomföra säkerhetshöjande renoveringar. Den klart största gruppen som kommer och turistar i Stockholm är andra svenskar. Vi vill göra staden ännu mer attraktiv att besöka för svenskar genom att under sommarmånaderna erbjuda personer med ett svenskt personnummer gratis inträde till stadens museer.

Stockholms stad har inte bara intressanta turistattraktioner att erbjuda i huvudstaden utan även runt vår vackra stad finns mycket att se. Vår skärgård är en av dessa attraktioner och därför vill socialkonservativa utöka båttrafiken i Stockholm med snabbare båtar som kan transportera människor till intressanta turistmål under en kortare restid än vad som sker idag. Dessa snabbare turistbåtar ska då endast fungera som ett komplement till befintlig båttrafik. Därför kommer även fortsättningsvis dagens skärgårdsbåtar att finnas kvar. Ett exempel på turistattraktion där snabba båtar kan användas är populära Birka. Vi ställer oss positiva till ett bredare utbud av busstransporter till sevärdheter utanför själva Staden.

Nya attraktioner för en levande stad

Sergels torg är idag den plats som blir bland det första många turister ser i vår vackra huvudstad. Det våra turister möts av där är tiggare, ficktjuvar och ogenerad droghandel. Detta är ett problem som socialkonservativa vill göra något åt. Som ett led i detta arbete, och samtidigt skapa en intressant mötesplats för konstutövning och kultur så vill vi glasa in Sergels torg och på torget skapa en plats för bland annat konstutställningar och rekreation för både stockholmare och turister. Vi vill att ombyggnationen utformas så att arkitekter får komma in med förslag varefter stockholmarna får vara med och påverka vilket förslag som lämpar sig bäst. En sådan upprustning av Sergels torg kommer att få bort mycket av all den droghandel som pågår dagligen, och turister får istället en mer välkommande start på sin semestervistelse. På denna nya centrala kulturplats ska stockholmare och turister inte bara mötas av intressanta konstutställningar från lokala konstnärer utan även av konstnärer från övriga landet och inbjudna konstnärer från utlandet.

Socialkonservativa vill ha en årlig sommarfestival i Stockholms innerstad. En sommarfestival med en Stockholmsprägel lockar inte bara turister från andra delar av Sverige utan kan även bli en attraktion som lockar hit turister från utlandet. Denna Stockholmsfestival skulle inte utformas som en ny vattenfestival utan vara en kortare festival som pågår under en långhelg med fokus på mat, svensk kultur och sommar. Festivalen ska också vara fri från alla former av sexuella ofredanden.

Satsning på unga stockholmare inom turistnäringen

Socialkonservativa vill skapa fler sommarjobb i turistsektorn. Därför vill vi öka bemanningen på stadens museer under sommartid. Goda kunskaper i språk gör att våra ungdomar passar utmärkt att arbeta inom turistsektorn. Dessa utgör en stor resurs vi vill ta bättre vara på än vad som sker idag.

Ta bort benämningen "Capital of Scandinavia"

Socialkonservativa i allmänhet och vi själva i synnerhet ställer sig inte bakom benämningen "Capital of Scandinavia" på Stockholm. Det är en benämning som ger upphov till onödiga konflikter med våra skandinaviska grannar. Istället för att skapa osämja är socialkonservativa för ett utökat samarbete med de skandinaviska länderna inte bara inom turism utan även inom andra områden.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Förbättra förutsättningarna för näringslivet i Stockholm med mål att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat.
- Utveckla och förbättra Stadens kontakter med näringslivet.
- Samordna och utveckla Stadens verksamheters bemötande av, och kontakter med, både befintliga och nya företag inom regionens näringsliv.
- Fortsätta att utveckla Stockholms stads företagsområden.

- Tillhandhålla rådgivning och stöd för att skapa gynnsamma förutsättningar för de kreativa näringarna i Stockholm.
- Fortsätta arbetet med regional samverkan inom SBA (Stockholm Business Alliance).
- Fortsätt arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Stödja ambitionerna att göra Stockholm till ett betydande finanscentrum i Europa.
- Utveckla besöksnäringen i Stockholm.
- Verka för att fler och tryggare transportmöjligheter för turister skapas.
- Erbjud fler sommarjobb för unga inom turistsektorn.
- Avveckla benämningen "Capital of Scandinavia".
- Följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

35. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Stockholm Business Region AB** godkänns.

S:t Erik Försäkrings AB

Bolagets uppgifter

Bolaget har som uppgift att svara för att det finns en effektiv riskfinansiering av anläggningar och verksamheter ägda av Stockholms och närstående bolag genom konkurrensutsättning. Bolaget ska förmedla försäkringslösningar, minimera försäkringskostnaderna och förbättra riskhanteringen för samtliga berörda enheter inom kommunkoncernen. S:t Erik Försäkrings AB ska vara det mest kostnadseffektiva alternativet för Stockholms stad nämnder och bolag.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholms stad tecknar Staden relevanta försäkringar till resonabla premier. Man driver en god försäkringspolitik.

Utred behovet av att Stockholms stad tecknar försäkringar

Staten tecknar just inga försäkringar alls – framför allt inte för dess bestånd av fastigheter. Orsaken är att staten äger så många fastigheter och byggnader att årspremierna för att teckna försäkringar för dem alla – inklusive det administrativa arbetet med att förhandla fram försäkringslösningar med försäkringsbolag med flera administrativa aktiviteter – skulle bli så pass höga att det blir mer kostnadseffektivt för staten att själv ta kostnaden när skada uppstår.

Staten fungerar alltså som eget försäkringsbolag på grund av sin storlek. Detta är egentligen ingenting annat än en tillämpning på vad som inom matematiken och statistiken går under benämningen ”De stora talens lag” och utfallssannolikheter som hela försäkringsbranschen som idé och verksamhet är uppbyggd kring.

Frågan om huruvida Stockholms stad är en tillräckligt stor ägare av fastigheter, byggnader och fordon med mera eller inte för att det ska vara kostnadseffektivt att följa statens exempel och just inte teckna några försäkringar alls utan istället själv stå för de kostnader som uppstår till följd av skada. Detta bör utredas omsorgsfullt av Stockholms stad under planeringsperioden 2018-2020.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Medverka i tecknandet av samtliga sakförsäkringar som Stadens nämnder och bolag har behov av.
- Stödja det olycks- och skadeförebyggandet arbetet i kommunkoncernen med fokus på försäkringsbara risker samt risker som omfattas av om skydd mot olyckor.
- Aktivt driva och finansiera utvecklingen av systemstöd.
- Aktivt informera om sin verksamhet gentemot nämnder och bolag.

- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Fortsätta arbetet med att samordna bolagets administration med S:t Ericks Livförsäkrings AB.
- Initiera de första beräkningarna om huruvida det är kostnadseffektivt för Stockholms stad att överhuvudtaget teckna försäkringar för fastigheter, anläggningar och fordon.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

36. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **S:t Erik Försäkrings AB** godkänns.

S:t Erik Livförsäkring AB

Bolagets uppgifter

Bolaget har som uppgift att svara för att samordna och strukturera hanteringen av pensioner i koncernen Stockholms Stadshus AB samt att minimera riskerna i denna pensionsskuld.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholms stad tecknar Staden relevanta livförsäkringar till resonabla premier. Man driver en god livförsäkringspolitik.

Utred behovet av S:t Erik Livförsäkring AB

Stockholms stad har valt att låta förvalta sina pensionsåtagande i ett särskilt bolag. Detta är en konstruktion som reser flera frågeställningar:

- 1) Ska Stockholms stad hålla sig ett eget bolag för pensionsförvaltningen – med de administrativa kostnader det för sig – eller kan det vara mer kostnadseffektivt att placera medlen hos en extern förvaltare – med de administrativa kostnader det för med sig. Arbetet med att samordna bolagens administration med S:t Erik Försäkrings AB kan ses som ett riktigt steg men utan jämförelse är det inte uppenbart att detta är det lämpligaste handlingsalternativet.

Här blir en viktig beslutsfaktor de administrativa kostnadsfördelarna för det ena eller det andra alternativet.

- 2) Kan man uttala sig om avkastningen på kapitalet för alternativet med en helägd aktör jämfört med en extern aktör? Detta är en grannliga uppgift som involverar många överväganden än att bara avkastningen i siffror. Man behöver till exempel ta in vilken risknivå som Stockholms kommunfullmäktige anser vara lämplig – totalt sett eller för respektive placeringsgren.

Tämligen övertygande empiri visar att genomsnittlig avkastning under en längre tidsperiod inte skiljer sig så mycket åt mellan olika aktörer på marknaden. Här blir det då möjligt att utnyttja stordriftsfördelar i kapitalförvaltningen istället för att som det i stor utsträckning fungerar idag – det vill säga att tusentals individer har sysselsättning att placera kapital hit och dit, förekomsten av det lilla bolaget S:t Erik Livförsäkring AB är ett tydligt bevis på detta senare påstående.

- 3) Utöver de två större överväganden som listats ovan behöver även ytterligare frågor resas om till exempel om Stockholms kommunfullmäktige anser att det är motiverat, som det anges i not nr 6 i bolagets årsredovis-

ning för år 2015,²²² att VD för S:t Erik Livförsäkring AB genom en särskild överenskommelse med moderbolaget utöver ordinarie plan ges rätt till pension vid 60 år.

Det finns fördelar med att Stockholms kommunfullmäktige uppdrar åt S:t Erik Livförsäkring AB att under den kommande budget- och planeringsperioden 2018-2020 inkomma med en särskild rapport där frågeställningar liknande dem som listas i punkterna 1-3 ovan belyses och besvaras.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Fortlöpande försäkra nya åtaganden i dotterbolagen och förvalta pensionsmedel inom ramen för de försäkringsavtal som ingåtts med övriga dotterbolag.
- Sträva efter att långsiktigt trygga de framtida pensionsåtagandena reallt.
- Tillsammans med koncernledningen utvärdera verksamheten avseende måluppfyllnad och initialt syfte.
- Fortsätta arbetet med att samordna bolagens administration med S:t Erik Försäkrings AB.
- Under den kommande planeringsperioden 2018-2020 inkomma med en rapport där frågeställningar som vilka långsiktiga organisations- och planeringsstrategier som kan betraktas mest ändamålsenliga så långt som möjligt besvaras.
- Fortsätta arbetet med att samordna bolagets administration med S:t Er-
iks Livförsäkrings AB.
- Följa upp av kommunfullmäktige beslutade indikatorer.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

37. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **S:t Erik Livförsäkrings AB** godkänns.

---

²²² <http://www.sterikliv.se/media/1018/aarsredovisning2015.pdf>

S:t Erik Markutveckling AB

Bolagets uppgifter

Bolaget har som uppgift att äga, förvalta och utveckla fastigheter och aktier i fastighetsbolag i avvaktan på omvandling av fastigheterna till bostäder och arbetsplatser. Syftet är att främja Stockholms utveckling och Stadens förmögenhetsförvaltning.

Bolagets verksamhet ska under perioden inriktas på förvaltning, uthyrning och utveckling till så god avkastning som möjligt med hänsyn tagen till Stadens utveckling. Under budget- och planeringsperioden ska verksamheten i hög grad inriktas på uthyrning och förädling av lokaler i utvecklingsområden. Bolaget ska därutöver inventera fastighetsmarknaden, och med utgångspunkt i översiktsplanen arbeta fram en investeringsstrategi, i syfte att främja Stockholms långsiktiga utveckling. Förslag till fastighetsförvärv ska löpande prövas utifrån investeringsstrategin.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholms stad håller sig Staden med en relevant bostadsstruktur till resonabla kostnader för skattebetalarna. Man driver en god politik vad avser hur Staden organiserar sina bolag.

Utred behovet av S:t Erik Markutveckling AB

S:t Erik Marknadsutveckling AB har 13 dotterbolag där det mellan tummen och pekfingeret kan sägas att vart och ett av de 13 dotterbolagen ansvarar för en egen liten markkorg av fastigheter med mera. Det står inte som uppenbart att detta är den mest ändamålsenliga organiseringen av Stockholms stads fastighetsförvaltning. Kommunfullmäktige ska uppdra åt S:t Erik Marknadsutveckling AB att under budget- och planeringsperioden 2018-2020 utföra en genomlysning av sin organisatoriska uppbyggnad och rapportera in resultatet av sina övervägande till fullmäktige.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- I samverkan med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden söka strategiska utvecklingsprojekt och förvärv för Stadens strategiska behov som främjar Stadens förmögenhetsförvaltning.
- I samverkan med exploateringsnämnden fortsätta planeringen för utveckling av fastigheterna i Ulvsunda med tydlig inriktning på nya bostäder samt välfungerande handel och service.

- Tillsammans med övriga aktörer på området medverka i utvecklingen av Söderstaden.
- Löpande pröva förslag till fastighetsförvärv och försäljning i syfte att främja Stockholms utveckling.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Under budget- och planeringsperioden 2018-2020 utföra en genomlysning av sin organisatoriska uppbyggnad och rapportera in resultatet av sina övervägande till fullmäktige.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

38. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **S:t Erik Markutveckling AB** godkänns.

INTRESSEBOLAG I STOCKHOLMS STADSHUS AB

Mässfastigheter i Stockholm AB

Bolagets uppgifter

Bolaget har som uppgift att utveckla, arrangera och effektivt genomföra branschledande och återkommande mässor samt att genomföra kongresser, konferenser och evenemang för hela regionen fromma. Stockholmsmässan är uppdelad i två skilda bolag, Mässfastigheter i Stockholm AB som förvaltar och utvecklar fastigheter, och Stockholmsmässan AB som är ett genomförandebolag av mässor, kongresser, konferenser och evenemang. Stockholmsmässan AB är ett helägt dotterbolag till Mässfastigheter i Stockholm. Staden äger genom Stockholms Stadshus AB 50,4 procent av aktierna i Mässfastigheter i Stockholm AB och Stockholms Handelskammare återstående 49,6 procent.

Bolagets ska ha som uppdrag att marknadsföra Stockholm som den av norra Europas främsta mötesplatser. Till detta uppdrag ska Mässfastigheter i Stockholm AB få stöd och hjälp från den svenska politiken i stort – i första hand från Stadens fullmäktigeförsamling genom ett ansvarsfullt majoritetsstyre, men även från landstinget och övriga kommuner i länet och i regionen samt från rikspolitiken. Mässfastigheter i Stockholm AB ska medvetet sträva efter att maximera de ekonomiska bidragen till Staden och regionen. Stockholmsmässan ska för såväl den nationella som internationella publiken upplevas som en naturlig mötesplats för näringslivet och politiken.

Stockholmsmässan AB ska med egna vinstmedel utveckla och underhålla anläggningen och företagets produkter samt lämna utdelning till ägarna. Verksamheten ska bedrivas inom den legala kompetensen för ägarna.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativa Stockholms stad agerar man för att största möjliga utsträckning interagera i positiva termer med andra aktörer – både inom landet och internationellt. Inför varje beslut gör vi en avvägning mellan nyttan av ett visst handlande och den kostnad – i pengar eller good-will eller annat – som beslutet kan tänkas leda till.

Beslut som ger upphov till missnöje bland våra samarbetspartner undviker vi i allra största möjliga omfattning. Så byggs ett gott Stockholms stad.

Utred ett annat varumärke än The Capital of Scandinavia att marknadsföra

Det tidigare varumärket ”The Capital of Scandinavia” ska avvecklas genom politiskt beslut i kommunfullmäktige. I den situationen ankommer det på alla inblandande att söka finna ett annat varumärke för Stockholm. Mässfastigheter i Stockholm AB ska vara aktiv och delaktig i den framtagnings- och utvecklingsprocessen.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Marknadsföra Stockholms som norra Europas främsta mötesplats.
- Utveckla en strategisk plan för verksamheten så att den är väl anpassad för genomförandet av marknadsledande mässor, internationella kongresser, konferenser, evenemang samt kringtjänster.
- Strategiskt bidra till att utveckla Stockholm som turist- och besöksdestination.
- Effektivisera verksamheten och därigenom öka bolagets lönsamhet.
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader.
- Vara aktiv och delaktig i den framtagnings- och utvecklingsprocessen av ett annat varumärke för Stockholm än ”The Capital of Scandinavia”.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

39. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Mässfastigheter i Stockholm AB** godkänns.

AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad

Bolagets uppgifter

Bolaget har som uppgift att bedriva verksamhet inom fjärrvärme, fjärrkyla och stadsgas i Sverige samt annan därmed förenlig verksamhet. AB Fortum Värme Holding, samägt med Stockholms stad, är holdingbolag till AB Fortum Värme som är samägt med Stockholms stad. Verksamheten bedrivs i det senare bolaget.

Verksamheten i Fortum Värme Holding, som är samägt med Stockholms stad, ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella och andra mål. Därutöver har Stockholms stad som ägare ett intresse av att säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden. Fortum Värme Holding ska möta kundernas och samhällets krav på värme som levereras till en prisvärd nivå.

Fortum Värmes värme-, kyla- och elproduktion ska fullt ut vara baserad på återvunna och förnybara insatsvaror till senast 2050. Detta efter att Stockholms kommunfullmäktige tagit ett nytt beslut om Stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm.

Bolaget ska vara behjälpligt i trafiknämndens uppdrag att samordna gatuarbeten med övriga ledningsdragande bolag i Stockholms stad samt Trafikverket, AB Storstockholms Lokaltrafik och andra aktörer för att främja framkomligheten.

Socialkonservativas vision

I det socialkonservativas Stockholms stad tar AB Fortum Värme Holding ett bredare samhällsansvar. Man agerar inte bara med sikte på bolagets avkastningskrav utan med hela Stockholms stads väl för ögonen.

Underlätta utvecklingen för passagerartrafik på Värtabanan

Bolaget ska samarbeta med relevanta aktörer för att bland annat dess behov av tåglägen för transporter av förbränningsmaterial till kraftvärmeverket i Värtahamnen inte kolliderar med de tåglägen som behövs för att möjliggöra utvecklingen och utbyggnaden av Värtabanan till att också omfatta persontrafik.

Ägardirektiv för 2018-2020

Bolaget ska

- Fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme.
- Arbeta för en fortsatt utbyggnad fjärrkyla i Stockholm.

- Säkerställa en transparent prissättning och en prisnivå som är konkurrenskraftig i jämförelse med andra produkter på värmemarknaden.
- Arbeta för att sammanlänka produktions- distributionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer i syfte att optimera miljö-, energi- och samhällsekonomisk nytta.
- Öka produktionskapaciteten tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer.
- Underlätta utvecklingen för passagerartrafik på Värtabanan.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

40. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad** godkänns.

STOCKHOLMS STADS ORGANISERING I KOMMUNALFÖRBUND

Storstockholms brandförsvaret (SSBF)

Enligt lagen om skydd mot olyckor är det kommunens ansvar att svara för räddningstjänsten inom kommungränsen. Stockholms stads brand- och räddningsverksamhet är sedan den 1 januari 2009 organiserad tillsammans med nio andra länskommuner i kommunalförbundet Storstockholms brandförsvaret SSBF. Kommunalförbundet omfattar Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker. Förbundet ska fullfölja medlemskommunernas uppgifter inom följande stiftade lagar:

- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Konkret innebär det att förbundet tillsammans svarar för tillsyn, information, rådgivning, sotningsverksamhet samt att bedriva räddningstjänst utifrån kommunernas ansvar enligt lagen om skydd mot olyckor. Det som ligger kvar på medlemskommunerna är samordningen för det totala arbetet enligt lagstiftningen.

Medlemskommunerna kan därutöver teckna särskild överenskommelse om att förbundet kan biträda kommunen i den omfattning som önskas inom lagstiftningsområdena:

- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför extraordinarie händelser i fredstid och höjd beredskap
- Plan- och bygglagen (1987:10)
- Övrig lagstiftning eller tjänsteområde där kommunalförbundet besitter särskild kompetens

SSBF är juridiskt sett ett eget kommunalförbund med egen organisation och uppföljning, som efter i budget 2013 beslutad förändring av förbundsordning och reglemente, leds av en förbundsledning. Ledningen består av 11 ledamöter och 11 ersättare som hämtas från medlemskommunerna, varav Stockholms stad har två ordinarie ledamöter och två ersättare. Som stöd till förbundsledningen finns ett beredningsorgan samt samrådsgrupper med representation från medlemskommunerna. Beredningsorganet utgörs av kommundirektörer från respektive medlemskommun och ska ha särskilt fokus på styrning av ekonomi och verksamhet. Förbundets budget ska endast kunna beslutas av ledningen efter beredning av kommundirektörerna. Samrådsgrupperna är ekonomichefsforum och säkerhetschefforum.

Syftet med inrättandet av SSBF är att ge medlemskommunerna högre kvalitet på brand- och räddningstjänsten till en lägre kostnad. Det kan ske genom att förbundet ger förutsättningar för flera samordningsfördelar, såsom ledningsfunktion, mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialfunkt-

ioner samt bättre planering av personalresurser. En av målsättningarna för förbundet är att skapa förutsättningar för samverkan med angränsande förbund för att på sikt kunna ingå i ett regionalt brandförsvaret.

Stockholms stad ska inom SSBF verka för att brand- och räddningspersonalens säkerhet på arbetsplatsen i samband med till exempel utryckningar ökas. Attacker som bland annat stenkastning ska inte tolereras, relativiseras eller bortförklaras. Dessa attacker utförs inte av unga män och pojkar från främmande kulturer som ger uttryck för en berättigad frustration över den diskriminering som de utsätts av från det svenska majoritetssamhället. Istället ska dessa ligister läras hur man beter sig i ett civiliserat och välordnat samhälle.

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till Kommunfullmäktige:

41. Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till mål och ägardirektiv för 2018-2020 för **Storstockholms brandförvar** godkänns.

BILAGOR

**Margareta Haglund (-) och R Walls (-)
förslag till budget 2018**

**Avvikelse mellan kommunstyrelsens och
Margareta Haglund (-) och R Walls (-)
förslag till budget**

Resultatbudget

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan förslagen
Verksamhetens intäkter	8 159,3	8 159,3	0,0
Verksamhetens kostnader (-)	-49 662,4	-49 749,4	-87,0
Avskrivningar (-)	-1 291,5	-1 291,5	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-764,3	-714,3	50,0
Prestationsreserv	-737,4	-700,4	37,0
Pensionsavgifter (-)	-1 144,4	-1 144,4	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-45 440,7	-45 440,7	0,0
Skatter	47 682,5	47 682,5	0,0
Begravningsavgift	199,8	199,8	0,0
Inkomstutjämning	-3 726,5	-3 726,5	0,0
Kostnadsutjämning	-498,2	-498,2	0,0
Regleringspost	-173,5	-173,5	0,0
Generellt statsbidrag	294,3	294,3	0,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	1 189,2	1 189,2	0,0
LSS-utjämning	-1 257,4	-1 257,4	0,0
Finansiellt resultat (inkl. avgifter bank och pg)	51,6	51,6	0,0
Utdelning Stockholm Stadshus AB	1 700,0	1 700,0	0,0
Utdelning AB Fortum Värme Holding	0,0	0,0	0,0
Disposition/avsättning begravningsfond	-21,0	-21,0	0,0
Summa finansiering	45 440,8	45 440,8	0,0
Resultat efter avskrivning, skatt och finansiella poster	0,1	0,1	0,0
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	0,1	0,0

**Margareta Haglund (-) och
Rickard Walls (-) förslag till
budget 2018**

**Avvikelse mellan kommun-
styrelsens och Margareta
Haglund (-) och Rickard
Walls (-) förslag till budget**

**NETTOKOSTNADER (exkl.
kapitalkostnader)**

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	-1 393,3	-1 375,3	18,0
Revisorskollegiet	-27,4	-27,4	0,0
Servicenämnden	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	-56,0	-56,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-20 783,5	-20 903,5	-120,0
Arbetsmarknadsnämnden	-780,0	-795,0	-15,0
Exploateringsnämnden	2 464,6	2 464,6	0,0
Fastighetsnämnden	798,0	831,0	-33,0
Idrottsnämnden	-707,9	-707,9	0,0
Kulturnämnden			
Kulturförvaltningen	-939,6	-957,6	-18,0
stadsarkivet	-61,4	-62,4	-1,0
Kyrkogårdsnämnden	-154,8	-155,8	-1,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-107,2	-102,2	5,0
Socialnämnden	-1 178,9	-1 248,9	-70,0
Stadsbyggnadsnämnden	-174,0	-199,0	-25,0
Trafiknämnden	-61,4	-61,4	0,0
Utbildningsnämnden	-18 103,7	-17 728,7	375,0
Äldrenämnden	-177,8	-402,8	-225,0
Överförmyndarnämnden	-57,8	-57,8	0,0
SUMMA	-41 503,1	-41 590,1	-87,0
Avskrivningar (-)	-1 291,5	-1 291,5	0,0
Central medelsreserv (-)			
Oförutsedda behov	-764,3	-714,3	50,0
Prestationsreserv	-737,4	-700,4	37,0
Pensionsavgifter (-)	-1 144,4	-1 144,4	0,0
TOTALT	-45 440,7	-45 440,7	0,0

**Margareta Haglund (-) och
Rickard Walls (-) förslag till
budget 2018**

**Avvikelse mellan kommunsty-
relsens och Margareta Hag-
lund (-) och Rickard Walls (-)
förslag till budget**

**KOSTNADER (exkl. kapitalkost-
nader)**

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	-1 439,9	-1 421,9	18,0
Revisorskollegiet	-30,0	-30,0	0,0
Servicenämnden	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	-56,0	-56,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-21 421,0	-21 541,0	-120,0
Arbetsmarknadsnämnden	-1 075,9	-1 090,9	-15,0
Exploateringsnämnden	-117,7	-117,7	0,0
Fastighetsnämnden	-550,9	-583,9	-33,0
Idrottsnämnden	-982,6	-992,6	-10,0
Kulturnämnden			
Kulturförvaltningen	-1 036,5	-1 054,5	-18,0
stadsarkivet	-90,1	-91,1	-1,0
Kyrkogårdsnämnden	-183,3	-184,3	-1,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-203,3	-198,3	5,0
Socialnämnden	-1 576,7	-1 646,7	-70,0
Stadsbyggnadsnämnden	-441,2	-466,2	-25,0
Trafiknämnden	-1 510,1	-1 510,1	0,0
Utbildningsnämnden	-18 705,6	-18 330,6	375,0
Äldrenämnden	-182,8	-407,8	-225,0
Överförmyndarnämnden	-57,8	-57,8	0,0
SUMMA	-49 662,4	-49 749,4	-87,0

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget 2018

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget

INTÄKTER

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	46,6	46,6	0,0
Revisorskollegiet	2,6	2,6	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	637,5	637,5	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	295,9	295,9	0,0
Exploateringsnämnden	2 582,3	2 582,3	0,0
Fastighetsnämnden	1 348,9	1 348,9	0,0
Idrottsnämnden	274,7	274,7	0,0
Kulturnämnden			
Kulturförvaltningen	96,9	96,9	0,0
Stadsarkivet	28,7	28,7	0,0
Kyrkogårdsnämnden	28,5	28,5	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	96,1	96,1	0,0
Socialnämnden	397,8	397,8	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	267,2	267,2	0,0
Trafiknämnden	1 448,7	1 448,7	0,0
Utbildningsnämnden	601,9	601,9	0,0
Äldrenämnden	5,0	5,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0
SUMMA	8 159,3	8 159,3	0,0

Margareta Haglund (-) och Rickard Walls (-) förslag till budget 2018

Avvikelse mellan kommunstyrelsens och Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget

INVESTERINGSUTGIFTER

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan Förslagen
Kommunstyrelsen	-2,0	-2,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	-1,0	-1,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	-225,0	-225,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	-4,0	-4,0	0,0
Exploateringsnämnden	-4 000,0	-4 000,0	0,0
Fastighetsnämnden	-2 063,0	-2 063,0	0,0
Idrottsnämnden	-60,3	-60,3	0,0
Kulturnämnden			
Kulturförvaltningen	-31,3	-31,3	0,0
Stadsarkivet	-56,0	-56,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	-66,0	-66,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-1,3	-1,3	0,0
Socialnämnden	-4,7	-4,7	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	-3,0	-3,0	0,0
Trafiknämnden	-1 570,5	-1 570,5	0,0
Utbildningsnämnden	-135,0	-135,0	0,0
Äldrenämnden	-0,5	-0,5	0,0
Överförmyndarnämnden	-0,1	-0,1	0,0
SUMMA	-8 223,7	-8 223,7	0,0

**Margareta Haglund (-) och Rickard
Walls (-) förslag till budget 2018**

**Avvikelse mellan kommunstyrelsens
och Margareta Haglund (-) och
R Walls (-) förslag till budget**

INVESTERINGSINKOMSTER

Mnkr	Förslag till budget 2018 KS	Förslag till budget 2018 (-)	Avvikelse mellan förslagen
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0
Servicenämnden	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Exploateringsnämnden	650,0	650,0	0,0
Fastighetsnämnden	0,0	0,0	0,0
Idrottsnämnden	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden			
Kulturförvaltningen	0,0	0,0	0,0
Stadsarkivet	0,0	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0
Trafiknämnden	70,0	70,0	0,0
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0
SUMMA	720,0	720,0	0,0

Stadsdelsnämnder

M Haglund (-) och
R Walls (-) förslag
till budget 2018

Mkr	KS förslag 2018		(-) förslag 2018		Avvikelse		Avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	
Förskoleverksamhet	-5 465,0	333,1	-5 715,0	333,1	-250,0	0,0	-250,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	-565,4	0,0	-580,4	0,0	-15,0	0,0	-15,0
Äldreomsorg	-7 839,8	206,1	-7 846,8	206,1	-7,0	0,0	-7,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	-3 837,2	2,0	-3 857,2	2,0	-20,0	0,0	-20,0
Individ- och familjeomsorg (exkl (ekonomiskt bistånd)	-2 123,3	36,9	-2 153,3	36,9	-30,0	0,0	-30,0
Stadsmiljöverksamhet	-197,8	0,0	-217,8	0,0	-20,0	0,0	-20,0
Ekonomiskt bistånd	-1 162,6	32,0	-1 100,0	32,0	62,6	0,0	62,6
Arbetsmarknadsåtgärder	-229,9	27,4	-252,5	27,4	-22,6	0,0	-22,6
Sammanlagning SDN	0,0	0,0	182,0	0,0	182,0	0,0	182,0
Summa Stadsdelsnämnderna	-21 421,0	637,5	-21 541,0	637,5	-120,0	0,0	-120,0

Mkr	KS förslag 2018		(-) förslag 2018		Avvikelse		Avvikelse
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	
Inventarier och maskiner	-30,0	0,0	-30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	-195,0	0,0	-195,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-225,0	0,0	-225,0	0,0	0,0	0,0	0,0

CESAM-BILAGOR
Kommunstyrelsen mm
Revisorskollegiet
Valnämnden

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Kommunstyrelsen****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 439,9	46,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Indraget utdelande av priser	2,2	
Indraget bidrag till utomstående organisationer	16,6	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Åtgärds paket mot desinformation	-0,4	
100-årsminnet invigningen av Stockholms Stadshus	-0,2	
Planering för landmärke för Stockholm	-0,1	
Planering av park med kungastatyer	-0,1	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 421,9	46,6

M Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018

Revisorskollegiet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-30,0	2,6
<i>Minskade kostnader för:</i>		
 <i>Ökade kostnader för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018	-30,0	2,6

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Valnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-56,0	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
 <i>Ökade kostnader för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-56,0	0,0

CESAM-BILAGOR

Stadsdelsnämnder

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Stadsdelsnämnderna: Förskoleverksamhet****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-5 465,0	333,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Minskade barngrupper	-250,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018	-5 715,0	333,1

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn, fritid och kultur

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-565,4	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Genuspedagogik i särskilt utsatta områden,		
HBTQ-certifiering av verksamheter i vita fläckar	-10,0	
Fler flickor i sommarkolloverksamhet	-5,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-580,4	0,0

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-7 839,8	206,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Näringsrikare och godare mat	-7,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-7 846,8	206,1

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Stadsdelsnämnderna: Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-3 837,2	2,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Bibehållen eller ökad kvalitet inom		
Egen regi-verksamheten inom LSS-området	-20,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018	-3 857,2	2,0

Margareta Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018**Stadsdelsnämnderna: Individ- och familjeomsorg****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-2 123,3	36,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Stärkt arbete mot hedersförtryck- och våld	-20,0	
Stärkning av socialpsykiatri	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-2 153,3	36,9

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-197,8	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Ökat antal parkbänkar och papperskorgar i grönområden	-5,0	
Nyanställningar av visst antal trädgårdsmästare ute i stadsdelarna	-15,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-217,8	0,0

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Stadsdelsnämnderna: Ekonomiskt bistånd****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 162,6	32,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Indraget ekonomiskt bistånd till personer som uppehåller sig illegalt i Stockholms stad	62,6	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
 <i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
 M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 100,0	32,0

Margareta Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-229,9	27,4
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Ökat antal sommarjobb för unga	-20,0	
Försöksverksamhet med sommarföretag	-2,6	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-252,5	27,4

CESAM-BILAGOR

Övriga nämnder

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Arbetsmarknadsnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 075,9	295,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
100% lönebidrag för vissa personer	-5,0	
Utöka kommunens uppdrag till Samhall	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 090,9	295,9

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Exploateringsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-117,7	2 582,3
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-117,7	2 582,3

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Fastighetsnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-550,9	1 348,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Upprustning av <i>Oscar I:s Minne</i> med kringområde	-33,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-583,9	1 348,9

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Idrottsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-982,6	274,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Uppmuntran av flickor och kvinnor i så kallade utsatta områden att utöva hälsosam sport och idrott	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-992,6	274,7

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Kulturnämnden: kulturförvaltningen****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kulturförvaltningen		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 036,5	96,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Generella omställningsmedel	-15,0	
Särskild satsning på bibliotekens ungdomsverksamhet	-3,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 054,5	96,9

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Kulturnämnden: stadsarkivet

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Stadsarkivet		
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-90,1	28,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Förberedelser inför kommande renovering av utrustning och lokaler	-1,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-91,1	28,7

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Kyrkogårdsnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-183,3	28,5
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Åtgärder för att öka medarbetarnas arbetsplatstillfredsställelse	-1,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-184,3	28,5

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-203,3	96,1
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Verksamhetens fördyrning med hänsyn till klimat avbryts	5,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-198,3	96,1

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Servicenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1,0	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1,0	0,0

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Socialnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 576,7	397,8
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Minskat onödigt utdelande av pengar	60,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Utjämnning av socio-ekonomiska skillnader	-100,0	
Arbete mot hedersförtryck- och våld	-20,0	
Åtgärder för bostadsanpassning	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 646,7	397,8

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Stadsbyggnadsnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-441,2	267,2
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Generella omställningsmedel	-25,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-466,2	267,2

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Trafiknämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-1 510,1	1 448,7
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Indragna trafikpolitiska jippon	10,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Förbättringar för synskadade	-10,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-1 510,1	1 448,7

(-):347

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Utbildningsnämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-18 705,6	601,9
<i>Minskade kostnader för:</i>		
Generell medelsminskning	375,0	
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-18 330,6	601,9

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Äldrenämnden

Drift och underhåll

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-182,8	5,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Trygghetsboenden	-75,0	
Subventionerad SL-taxa	-75,0	
Utökad utevistelse	-25,0	
Högre matkvalitet	-25,0	
Utökad vaktmästarservice	-25,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för:</i>		
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-407,8	5,0

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018**Överförmyndarnämnden****Drift och underhåll****Specifikation av avvikelser**

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	-57,8	0,0
<i>Minskade kostnader för:</i>		
<i>Ökade kostnader för (-):</i>		
Minskat antal uppdrag	3,0	
<i>Ökade/minskade intäkter för (-):</i>		
Utbildningsverksamhet	-3,0	
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-57,8	0,0

CESAM-BILAGOR
Central medelsreserv
Finansförvaltning

M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018

Central medelsreserv

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Kostnader	Kostnader
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018	Oförutsedda behov	Prestationsreserv
	-764,3	-737,4
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018	-714,3	-700,4
		Utgifter
Kommunstyrelsens förslag till budget 2017		-600,0
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018		-600,0

Margareta Haglund (-) och Walls (-) förslag till budget 2018

Finansförvaltning: Skatter och övriga finansiella intäkter

Specifikation av avvikelser

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mkr	Netto
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018, skatter	47 682,5
Förändring av skattesats (17:90) :	
0,00 kr	0,0
M Haglund (-) och R Walls förslag till budget 2018 Skatter	47 682,5
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018, begravningsavgifter	199,8
Förändring av skattesats (0:075) :	
0,000 kr	0,0
(-) = ökade kostnader/minskade intäkter Skatter	199,8
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018, Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	51,6
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018 Finansiellt resultat (exkl. utdelning)	51,6
Kommunstyrelsens förslag till budget 2018, övriga finansiella intäkter (utdelning).	1 700,0
M Haglund (-) och R Walls (-) förslag till budget 2018 Övr. finansiella intäkter	1 700,0